

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กานติ ฌ ศรีทธา. ชายหนุ่มคนดี. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๕ (๑๔-๒๐ สิงหาคม) ๒๕๓๑ : ๔๕-๕๖.

กุสุมา รัศยมณี. เอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการวรรณคดีไทย หน่วยที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช , ๒๕๓๓.

กฤษดา มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑.

เกษม ดันติผลาชีวะ, บรรณาธิการ. ตำราจิตเวชศาสตร์. เล่มที่ ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , ๒๕๓๖.

แก้ว ทยทอง. รวมเรื่องสั้น คนหลงเวลา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๗.

แก้ว ทยทอง. ดาวสูญ. โลกหนังสือ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๕ : ๗๗-๘๐.

ขบวน พลตรี. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : กรมศึ กหัดครู , ๒๕๓๐.

ขุนทอง อสุณี. พ.ศ.๓๓๐๐. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑๓ (๑๓-๑๕ กันยายน) ๒๕๓๐ : ๕๐-๕๑.

คณะกรรมการเลขาธิการร่วมฝ่ายวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน. สรุปผลการสัมมนาระดับภูมิภาค เรื่อง แนวคิด ทิศทาง และแผนการพัฒนาของประชาชนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ ๘. กรุงเทพมหานคร : บทวิจารณ์พิมพ์, ๒๕๓๘.

คมทวน คันธนู. รวมเรื่องสั้น เสมือนฝันร้ายที่หลอกหลอน. กรุงเทพมหานคร : แสงศิลป์การพิมพ์,
๒๕๓๑.

คมทวน คันธนู. เหลื่อม. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๕๑ (๔ มิถุนายน) ๒๕๓๒ :
๕๕-๕๗.

“ใครว่าผม(แก๊ง)บ้า? บทพิสูจน์คนโรคจิต”. ผู้จัดการวิเคแอนด์. ๓-๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ : ๘-๙.

จรัญ พรหมอยู่. ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖.

ไชยยันต์ ไชยพร. Hennencutics : ศาสตร์แห่งการตีความ. วารสารอักษรศาสตร์. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑
เดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๓๗ : ๑๗-๒๓.

ญิบ พันจันทร์. วิถจริต. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒๙๕๕ (๖ เมษายน) ๒๕๒๙ : ๒๔-๒๖.

ณรงค์ จันทร์เรือง. รวมเรื่องสั้น มีดไม่มีคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสาร, ๒๕๓๕.

ณัฐกานต์ ลิ้มสถาพร. จิตแพทย์ผู้สับสนตัวเอง. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๓ (๑๗-
๒๓ มกราคม) ๒๕๓๖ : ๖๒-๖๓.

ดวงใจ กสานติกุล. โรคซึมเศร้า (Depressive Disorders). กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. , ม.ป.ป.

ทองปลิว ชมชื่น. โครงสร้างสังคมไทย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์, ๒๕๒๒.

ทินกร หุตางกูร. นกในพายุคะวัน. ไรเตอร์ แม็กกาซีน. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๗ (พฤศจิกายน - ธันวาคม)
๒๕๓๘ : ๑๐๑.

ธเนศ เวศร์ภาดา. วรรณกรรมวิจารณ์ (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย, ๒๕๓๗.

รรัฐชา ไค. มนุษย์ต่างดาว. สกฤตไทย. ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๑๕๕๗ (๒๘ พฤษภาคม) ๒๕๒๘ : ๕๔-๕๕.

บุญสนอง บุญโยทยาน. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๑๘.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ,ม.ล. วิเคราะห์สรรพคุณคดีไทย กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

ประสงค์ วีระะ. บ่วงสัน โดษ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๑๓ (๒๘ สิงหาคม -
๓ กันยายน) ๒๕๓๗ : ๖๓-๖๕.

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.๒๕๓๐. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๓๔.

พัทธา สายหู. ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
เคทีซีไทย, ๒๕๑๗.

แพร จารุ. ผู้ยิ่งใหญ่ข้างป้ายรถเมล์. แพรวสุดสัปดาห์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๕๕ (๑๖ กันยายน) ๒๕๓๒ :
๘๖-๘๗.

ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร, บรรณาธิการ. จิตเวชศาสตร์. เล่มที่ ๑. เชียงใหม่ : ธนบรรณการพิมพ์,
๒๕๓๓.

ไพโรจน์ บุญประกอบ. ฆาตกรรม. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๘๕ (๑๔ มกราคม) ๒๕๓๓ :
๔๐-๔๑.

พริตจีฟ คอปร้า. จุดเปลี่ยนแห่งศตวรรษ. เล่มที่ ๓. แปลโดยพระประชา ปสนุชฌโม, พระไพศาล
วิสาโล, สันติสุข โสภณศิริ และ รสนา ไตสิตระกุล. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมล คีมทอง, ๒๕๓๔.

รัฐพันธ์ พัฒนรังสรรค์. ผมไม่ป่า. จตุสารวรรณศิลป์ ชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๓๔ : ไม่มีเลขหน้า.

วรก วราภา. ผีเสื้อ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๕ (๒๔ กรกฎาคม) ๒๕๒๖. : ๔๑-๔๓.

วัชร เห่งจันทร์,บรรณาธิการ. คู่มือดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน สำหรับญาติและผู้นำชุมชน. เล่มที่ ๓.
อุบลราชธานี : โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์, ๒๕๓๗.

วัชร เพชรทอง. รวมเรื่องสั้น ระหว่างทาง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฉับแกระ, ๒๕๓๗.

วัฒน์ วรรณยางกูร. พระศรีอารีย์มาแล้ว. ถนนวนหนังสือ. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๗ มกราคม ๒๕๓๐ : ๖๕-๖๘.

วาปี คำโปตา. เข้าวันหนึ่งของคนผิดปกติ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๕ (๑๒-๑๘
กุมภาพันธ์) ๒๕๓๒ : ๕๕-๕๖.

วิทย์ วิศทเวทย์, เสฐียรพงศ์ วรรณปก และ ณรงค์ เส็งประชา. สังคมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๓.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๐.

วิภา กงกะนันท์. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓.

วิสรรชนีย์ นาค. จดหมายจากทมิฬยันตี. แพรว. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖๒. (๒๕ มีนาคม) ๒๕๒๕ : ๕๕-๕๘.

ศรีดาวเรือง. รวมเรื่องสั้น มัทธิ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ทานตะวัน, ๒๕๓๓.

ศิลา ไคมฉาย. รวมเรื่องสั้น พันธะแห่งเสรีภาพ พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มิ่งมิตร, ๒๕๓๗.

สกุล บุญยทัต. รวมเรื่องสั้น ขณะหนึ่ง...ขณะนั้น. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ทานตะวัน, ๒๕๓๖.

สดชื่น ชัยประสานน์. การตีความความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลิสต์ในฝรั่งเศส
ก.ศ.๑๕๑๕-๑๕๖๕. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๗.

สมพร มั่นตะสุตร. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.

สมศักดิ์ วงศ์รัฐฯ. คนบ้ากับขอมาน. ถนนหนังสือ. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ : ๗๔-๗๖.

สถิตย์ นิยมญาติ. จิตวิทยาสังคม กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๔.

สันติ พงศ์ศิริ. ผู้ขับไล่ความชั่วร้าย. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๕๑ (๒-๘ มิถุนายน)
๒๕๓๔ : ๕๖-๕๗.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๕.

เสฐียร โกเศศ. การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
๒๕๑๕.

อนุช อาภาภิรม. โงมตีมันวันนี้. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒๕๖๒ (๑๓ เมษายน) ๒๕๒๕ :
๒๔-๒๖.

อรیمان. ภาพลวงตา. สกุลไทย. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๑๓๘๐ (๓๑ มีนาคม) ๒๕๒๔ : ๔๘-๕๓.

อับรัมส์. เอ็ม. เอส. อธิบายศัพท์วรรณคดี. แปลโดย ทองสุข เกตุโรจน์. กรุงเทพมหานคร : กระทรวง
ศึกษาธิการ, ๒๕๒๕.

อิรวดี ไคลังคะ. โครงสร้างในเรื่องสั้น. ภาษาและหนังสือ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ :
๔๗-๕๒.

อุคร ทองน้อย. บันทึกเพื่อคุณคุณ. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๕๖ (๒๔ ธันวาคม) ๒๕๓๖ :
๓๓-๓๔.

ชอยล้อ. คนจร ก้อนหิน และสายน้ำ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๗. (พฤศจิกายน - ธันวาคม) ๒๕๓๘ : ๘๘-๑๐๑.

วิทยานิพนธ์

ดวงมณี พาหาญ. วิเคราะห์ลักษณะ “แอนธิร์ค” ในเรื่องสั้นของสุชาติ สวัสดิ์ศรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๗.

นวมน ยูเดิน. อัตวินิบาตกรรมในนวนิยายไทย พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๓๐. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตหน่วยศึกษาระดับปริญญาตรีเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

นาธิกา มงคลคำนวนเขตต์. เรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิด ระหว่าง พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๔๔. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทยบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.

บุศราคำ สุนทรนราพันธ์. วิเคราะห์ตัวละครวิกลจริตในนวนิยายไทย พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๓๔ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๖.

ไพโรจน์ บุญประกอบ. วิเคราะห์เรื่องสั้นแนวการเมืองและสังคม ในช่วง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ - ๖ ตุลาคม ๒๕๑๘. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๖.

เลิศชาย ศิริชัย. ความแปลกแยกในเรื่องสั้นไทย (พ.ศ.๒๕๐๗-๒๕๑๘). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๑

สกุลรัตน์ แซ่ด่าน. วิเคราะห์ลักษณะตัวละครอุปถัมภ์ในนวนิยายแนวจิตวิทยา ของ โสภาค สุวรรณ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๘.

สุภาณี มณฑานุช. เรื่องสั้นแนวสัญลักษณ์ของไทย พ.ศ.๒๕๐๐ - ๒๕๓๐. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

สุภา ศาครวรรณ. วิเคราะห์เรื่องสั้นของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๕.

สมพร ร่วมสุข. วิเคราะห์บทบาทตัวละครมนุษย์ในบทละครในบทละครนอก วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

สุดคนธ์ จงตระกูล. กษัตริย์ในวรรณคดีไทย วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. พระอภัยมณี : การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิจารณ์ วิทยานิพนธ์ปริญญามหา บัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔.

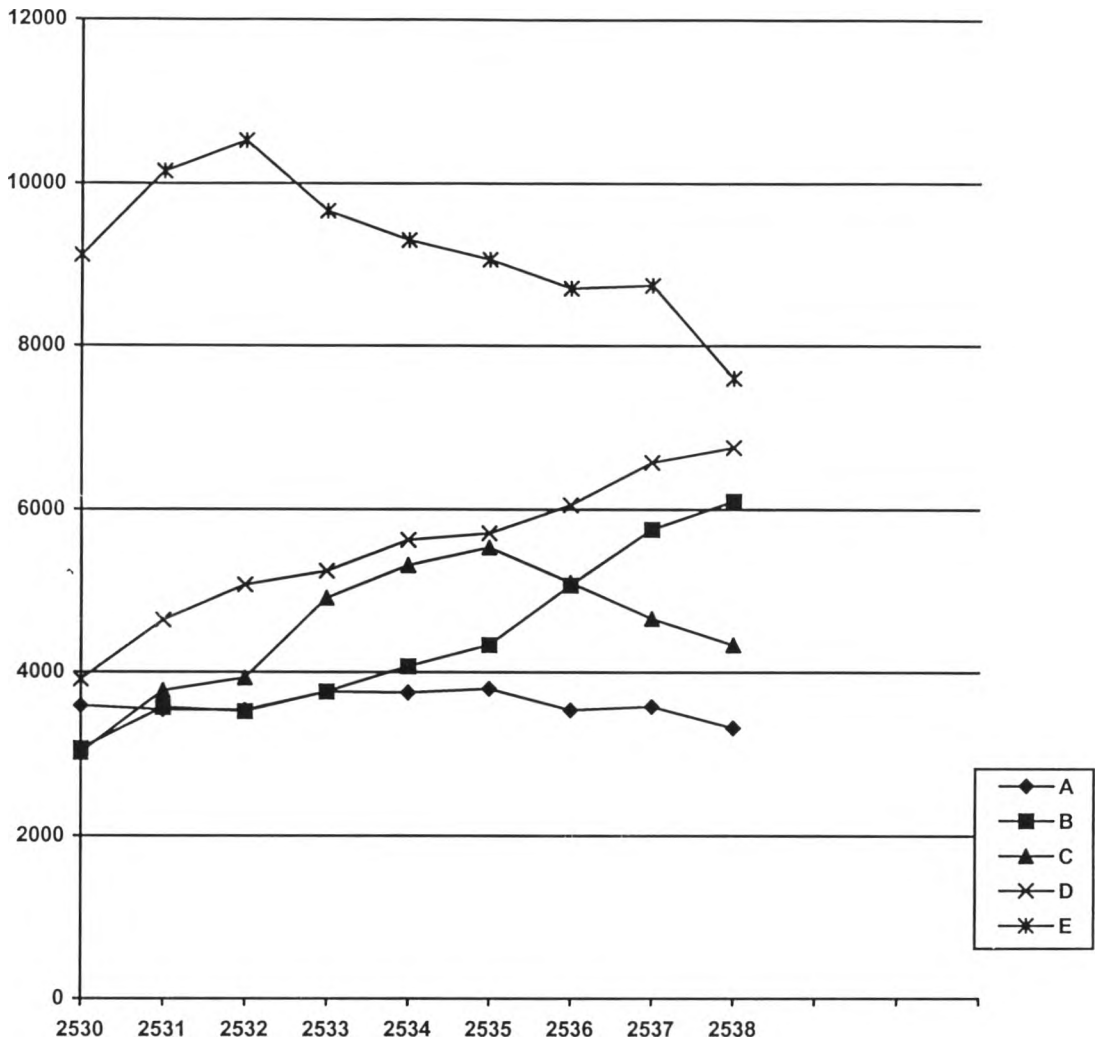
ภาษาอังกฤษ

A S Hornby and A P Cowie, A C Gimson. **Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English.** Great Britain : Oxford University Press, 1986.

Chulalongkorn University, Faculty of Arts, Department of English. **Introduction to Fiction.** Bangkok : Faculty of Arts, 1991. (mime ographed)

Jennifer Radden. **Madness and Reason.** London : George Allen and Urwin , 1985.

Michel Foucault. **Madness and Civilization.** Translated by Richard Howard. London : Lowe and Brydone , 1965.

A = รพ. สวนสราญรมย์

B = รพ.สวนปรุง

C = รพ.ศรีมหาโพธิ์

D = รพ.สมเด็จพระเจ้าพระยา

E = รพ.ศรีธัญญา

แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการในหน่วยงานสังกัดสถาบันสุขภาพจิต

ชื่อเรื่อง	นอกบุคลิก บุคลิก	นึกคิดเหมือน ไม่ได้	นึกคิดเหมือน คนทั่วไป	หวาดระแวง	ก้าวร้าว	เคลื่อนไหว ไม่	เคร่งเครียด	บุคลิกภาพ แปรปรวน	คล่องแคล่ว	อารมณ์ดี	ช่างพูดช่างคุย	ช่างฝัน	โผงผาง	เงิบขี้น	เชื่อมั่นในตนเอง
ภาพลวงตา		✓	✓												
วันของคนบ้า		✓			✓	✓	✓								
สับสน					✓	✓	✓								
จดหมายจากทมิฬ		✓									✓	✓			
ข้ามฝั่ง ถ้าคลองสายนั้น และความใจเผลอ						✓				✓					
ผีเสื้อ		✓										✓			
มัทรี					✓			✓							
มนุญต์ต่างดาว							✓								
คนบ้ากับขอลทาน						✓									
หมาหาย			✓	✓	✓										
วิกฤตชีวิต					✓			✓	✓						
โจมตีมันวันนี้		✓			✓		✓								
พระศรีอาริย์มาแล้ว		✓					✓								
พ.ศ. ๓๓๐๐		✓													
เล่น	✓												✓		
ชายหนุ่มคนดี								✓					✓		
เช้าวันหนึ่งของคนคิดปกติ		✓												✓	
เหลือ						✓				✓					
ผู้ยิ่งใหญ่ข้างป้ายรถเมล์										✓	✓				
ฆาตกรรม						✓									
หมไม่บ้า		✓			✓										
ผู้จับใจความชั่วร้าย		✓			✓		✓								
ปล่อยคน							✓								✓
วันซึ่งความหวังร้องไห้		✓					✓								
จิตแพทย์ผู้ตีบนตัวเอง		✓					✓								
บันทึกเพื่อคุณ	✓														
ลูกอินทนิลไปบนถนนราชดำเนิน						✓									
บ่วงสิ้นโทษ		✓													
คนจร ก้อนหิน และสายน้ำ												✓			
นกในพายุคะวิน												✓			

ตาราง ก ตารางแสดงบุคลิกลักษณะของตัวละครวิกฤตชีวิต

เวลา 0101	0101	Flight of Idea	Loosening of Association	Blocking	Condensation	Concrete Thought	Preoccupation of Thought	Derailment	Circumstantiality	Egomania	Paranoid Delusion	Bizarre Delusion	Grandeur Delusion	Poverty of Thought	Incoherence	Perseveration	Pressure of Speech	Irrelevant Answer	Inappropriate Affect	Labile Affect	Euphoria	Impulse Control	Apathy	Reaction Depression	Stress	Behavior	Aggression	Perception Disorder	Out of Reality	Distractibility	Inattention	Judgement	Insight		
ภาพลวงตา											✓																						✓		
วันของคนบ้า	✓	✓	✓								✓						✓					✓				✓							✓		
صابตุญ																						✓	✓							✓					
จดหมายจากทมิฬ																																		✓	
บ้านฝั่ง ลำคลองสายนั้น และความไม่เงลา						✓																												✓	
ผีเสื้อ												✓														✓									
มัทรี					✓	✓	✓																											✓	
มนุษย์ต่างดาว												✓																							
คนบ้ากับขอตาน		✓					✓																												
หมาท้อ						✓					✓														✓		✓								✓
วิกตอริต												✓	✓												✓	✓									✓
โคมคืนวันนี้								✓	✓	✓	✓		✓											✓	✓			✓	✓						
พระศรีหรือเวียนแล้ว													✓																						
พ.ศ. ๓๓๐๐												✓																							
ถ่ม																																			
ซาหุณคนดี						✓		✓																											
เจ้าวันหนึ่งของคนคิดปกติ												✓														✓									✓
เหลื่อม												✓														✓									
ผู้หญิงจ้างป๊อเรนเจอร์		✓				✓							✓					✓																	
ฆาตกรรม							✓					✓											✓												
หมไม่บ้า						✓																✓				✓	✓								✓
ผู้จับไตความชั่วร้าย												✓	✓													✓									
ปลัดออกน							✓																												
วันซึ่งความหวังต้องให้													✓																						
จิตแพทย์ผู้ตีตนตัวเอง	✓				✓							✓										✓		✓											
บันทึกเพื่อคุณครู		✓																																	
ถูกฉันทายไปบนถนนราชดำเนิน																✓																			
บ่วงสัน โคม																										✓									
คนจร ก้อนหิน และสายน้ำ																																			✓
นกในทิวตะวัน						✓						✓																							

ตาราง ข ตารางแสดงอาการผิดปกติทางจิตของตัวละครวิกตอริต

ภาคผนวก ก

ในสมัยที่ พลเอก ชาคิชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี นโยบายสำคัญที่วางไว้และพยายามผลักดันให้เห็นเป็นรูปธรรมคือนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ โดยอาศัยความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาประเทศให้เข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีให้ความสำคัญต่อนโยบายนี้อย่างยิ่ง มีการเปิดประตูรับนักลงทุนชาวต่างชาติอย่างกว้างขวาง และสนับสนุนการส่งออกสินค้าอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้มีการขยายตัวในภาคการผลิตและภาคการลงทุน รวมไปถึงการค้าระหว่างประเทศและการใช้จ่ายของประชาชนในประเทศด้วย (รายงาน. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ๔๗ (๗ พ.ค.) ๒๕๓๒ : ๒๒)

ภาคผนวก ข

ภาพลวงตา

ชายในวัย ๕๓ ปี เช่น คำเนิน ทรัพย์สมาน ได้เป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จจากความพากเพียรของตัวเองอย่างแท้จริง กิจการของชายวัยกลางคนผู้นี้เจริญรุ่งเรืองขึ้นด้วยความรวดเร็ว ทำให้เขาเห็นบุคคลที่มั่งคั่ง และมีชื่อเสียงคนหนึ่ง จินตนา เป็นคู่ชีวิตของเขา อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี เธอเป็นหญิงสาวที่มีเสน่ห์ แม้จะล่วงเลยจนเป็นสาวใหญ่วัย ๔๐ ปีแล้วก็ตาม คำเนินได้ให้ความสมบูรณ์พูนสุขกับคนในครอบครัวอย่างเพียบพร้อม ภรรยาของเขาจะต้องแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่เหมาะสม และสวยงามเสมอ เธอมีกระมีดวงรุ่งเรื่องทรวดทรงของเธออยู่ตลอดเวลา จินตนาเป็นแม่บ้านที่ฉลาด มีความโอ้ออมอารี และมนุษย์สัมพันธ์ต่อบุคคลทั่วไป เธอชอบสังคมที่กระตือรือร้น เป็นการเป็นงานมากกว่าความท้อทราหู่เพื่อ อย่างเช่นวงไพ่บริดจ์ เทนนิส การจัดงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กันเล็กน้อยเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างเพื่อนบ้านใกล้เคียง ครอบครัวนี้นับว่าเป็นครอบครัวตัวอย่างในสังคมปัจจุบันเลยทีเดียว

คำเนินมีบุตรชายคนหนึ่งคือ มโน เป็นเด็กหนุ่มในวัย ๑๕ ปี กำลังศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียง และบุตรสาวคือ ครุฑ เป็นเด็กสาววัย ๑๖ ปี เล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนดี ๆ แห่งหนึ่งเช่นกัน ถึงแม้ครุฑจะเป็นสาวรุ่นแล้วก็ตาม แต่เธอยังคงเป็นเด็กหญิงเล็ก ๆ ที่ไม่ชอบการแต่งตัวตามสมัยนิยม เด็กสาวมักจะมีควมรื่นเริงสนุกสนานกับงานอดิเรกเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างเช่น การปลูกไม้ประดับ และการวาดรูปของเธอ ตลอดวันที่ว่างเว้นจากกิจวัตร งานอดิเรกเช่นนี้เธอเริ่มทำมาตั้งแต่เข้าเรียนในชั้นประถม และเป็นสิ่งที่เด็กสาวขาดมันไม่ได้เลย ลูก ๆ แต่ละคนของคำเนินต่างมีงานของตน มโนจะมีกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนอยู่เสมอ เช่นเดียวกับครุฑ บรรดามิตรสหายของเด็ก ๆ ต่างให้ความเคารพนบนาบต่อคำเนินเป็นอย่างดี ครั้งใดที่มีการพบปะสังสรรค์ของเด็ก ๆ เหล่านั้น บางครั้งผู้เป็นพ่ออย่างเขาก็ต้องการที่จะร่วมวงสนทนาด้วย แต่พวกเขาจะเกิดความขัดเคืองเกรงอกเกรงใจขึ้นมา และเปลี่ยนเรื่องสนทนากันทันที มันไม่ใช่เช่นนี้เพียงประการเดียวเท่านั้น ระหว่าง ๓ คนแม่ลูก เมื่อมีเรื่องอะไรบางอย่างที่คุยกันสนุกสนานอยู่ เขาก็ลืงเข้ามา ความครึกครื้นดังกล่าวก็น่าจะยุติลง คำเนินเคยลองถามว่า มีเรื่องตลกอะไรกันหรือ? มักจะได้รับคำตอบจากภรรยาอยู่เสมอว่า “ไม่มีอะไรหรอกค่ะ” หรือ “แล้วฉันจะบอกทีหลังนะค่ะ” แต่เธอก็ไม่ได้บอกให้เขาทราบเลย คนในบ้านของเขาเป็นอะไรไปนะ? คำเนินถามตัวเองอย่างไม่พอใจ “โธ่ พ่อคะ มันเป็นเรื่องเป็นๆ เท่านั้นเองค่ะ” ครุฑก็เป็นเช่นเดียวกับแม่ของเธอ

“พวกเขาอาจจะไม่ต้องการเราแล้ว” เขาคิด “เราคงเป็นตัวก่อความยุ่งยาก หรือไม่ก็เป็นส่วนเกินของครอบครัว” เช้าวันหนึ่งสภาพดังกล่าวก็คำเนินไปตามปกติ ในที่สุดเขาต้องตัดสินใจที่จะทำอะไรลงไปสักอย่าง จินตนาหัวกระเป๋ของสามี ตามมาส่งที่รถยนต์ เมื่อมาถึงเขาก็กล่าวคำขอโทษขึ้นมากะทันหัน

“คอยสักครู่นะ ผมลืมจดหมาย!”

เขากลับเข้าไปในบ้านอีกครั้ง ตรงขึ้นไปยังห้องทำงาน ในไม่ช้าก็กลับลงมาอย่างรีบร้อน และขับรถพุ่งออกไปจากบ้าน ทำที่ราวกับว่า ลืมกล่าวคำร่ำลาดังเช่นเคย

ชายวัยกลางคน ไม่สามารถที่จะทนอยู่ในสภาพเช่นนี้อีกต่อไปได้ ถ้าเขาอยู่ต่อไป มันก็คงไม่มีอะไรดีขึ้นมาเลย ความท้อถอยในชีวิตเกิดขึ้น จนหมดจดจิตใจจะไปทำงาน เขาตั้งใจจะขายทอดตลาดบรรดาธุรกิจที่ลงทุนลงแรง

ไปให้รู้แล้วรู้รอดเสียเลย พร้อมกับขยเงินให้จินตนาและลูกๆ กิจการเหล่านั้น มันเป็นงานอันสำคัญ ที่ยังประ โขชน์ต่อ กลุ่มธุรกิจหลายกลุ่มเลขที่เดียว นายคำเนิน ทร์พย์สมาน คงได้ชื่อว่าเป็นคนล้มเหลว แต่เมื่อเลิกล้มมันไปให้หมดเพื่อ แสวงหาอิสรภาพ และยุติชีวิตครอบครัวอันปราศจากสามัญสำนึกนี้เสียที สิ่งที่เขาจะ ได้รับคือไปคืออะไรละ? ใช่ว่า...มันก็คือความสนุกสนาน และรสชาติของชีวิตใหม่นะซี

ดำเนินขบวนเวียนไปรอบๆ สยามสแควร์ ซึ่งห่างจากสำนักงานเพียง ๒-๓ ร้อยเมตรเท่านั้น เขาต้องใช้เวลา คัดสินใจทำตามความปรารถนาอยู่นานเกือบชั่ว โมง มันเป็นจุดวิกฤตที่จะเปลี่ยน โฉมหน้ากิจวัตรประจำวันของเขา อย่างเด็ดขาด เพื่อปลีกตัวออกจากข้อผูกมัดต่างๆ จากเครื่องพันธนาการอันเหนียวแน่น ให้มันสะบัดจกกันราวกับ กระแสไฟฟ้าที่ลัดวงจรเลขที่เดียว เมื่อรถยนต์เวียนกลับมาอีกรอบหนึ่ง เขาก็มุ่งหน้าตรงไปยังถนนสุขุมวิท

ประมาณ ๒-๓ ชั่วโมงต่อมา คำเนินได้มาถึงพิชชา ขัณฑ์เลขไปอีก ๒๐ กม. ก็มาถึงสถานที่ที่เขาเคยมาพักผ่อน ในวันหยุดพร้อมกับบรรดาเพื่อน ๆ ร่วมวิทยาลัยเดียวกัน เป็นเวลาเกือบ ๔-๕ ปีแล้วที่เขาไม่ได้มาที่นี่อีกเลย คำเนินได้จัด เตรียมหาซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๒-๓ ชุด และข้าวของต่างๆ อย่างครบครัน เพื่อการพักผ่อนตากอากาศชายทะเล มีหนังสือที่ เขาชอบอ่านมาด้วยหลายเล่ม มันคงผ่อนคลายความรู้สึกเจ็บเหงาในยามนี้ไปได้บ้าง

เดือนนี้เป็นเดือนกุมภาพันธ์ ยังไม่ถึงฤดูที่จะมาตากอากาศกัน ชายหาด “หินวงษ์” จึงดูเงียบสงบ บ้านเช่า ต่าง ๆ ไม่ได้เปิดรับนักท่องเที่ยวเลย นอกจาก “หินวงษ์วิลลา” แห่งเดียวเท่านั้น คำเนินตรงเข้าไปยังร้านขายอาหาร รู้สึกว่าเขาจะเป็นลูกค้าคนแรกเลขที่เดียว ชายวัยกลางคนนั่งลงเพื่อสั่งอาหารและเครื่องดื่มเบา ๆ ก่อน ในที่สุดเขาก็ได้ พบกับลูกค้าอีกคนกำลังเดินเข้ามา คำเนินยิ้มทักทายด้วยอัธยาศัย และเชิญร่วมรับประทานอาหารด้วยกัน ต่างคนต่าง แนะนำตัวเอง คำเนินทราบว่าหนุ่มใหญ่ผู้นี้ชื่อ “ปลีก” รูปร่างหน้าตาดี มีการศึกษา และมรรยาทอันสุภาพอ่อน โขน ชายหนุ่มเริ่มสนทนาถึงเรื่องการเมืองและการปกครอง

ในทรวงของปลีก เขาได้เกริ่นถึงรัฐสภาและการใช้อำนาจเผด็จการ บรรดาสมาชิกรัฐบาลที่ไม่มี ความจริงใจต่อหน้าที่ของตน ตลอดจนปัญหาการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร รวมทั้งสภาวะความยากแค้นทางเศรษฐกิจ

“เราไม่สามารถแก้ไขปัญหาล่าช้านี้ได้ด้วยการออกรายการวิทยุโทรทัศน์ มันเป็นวิธีเดียวกับผู้เผด็จการ อื่น ๆ นั่นแหละครับ ที่ให้การปลอบใจประชาชนผู้ทุกข์ยากด้วยคำพูด ประชาชนก็ได้แต่กลืนคำโกหกกลมเกลี้ยงนั้น เข้าไปแทนข้าว เราจะดำรงชีวิตกันอยู่ได้อย่างไรถ้าสภาพเศรษฐกิจกำลังตกต่ำลงไปทุกขณะ? ในไม่ช้าหรือสักคมก็ อาจจำเป็นต้องเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่”

“ใช่...” คำเนินค่อนข้างจะเห็นด้วย “แต่ก็คงอีกนานมากซึ่งอาจจะต้องสายไป คูอย่างอิทเลอร์ซีเราเรียกการ กระทำของเขาว่าเป็นการ โกหกที่ยิ่งใหญ่ในสมัยนั้น ประชาชนของเขาได้รับคำพูดอันหลอกลวงซึ่งเปรียบได้เหมือนกับยาพิษที่กัด คร่อนความมั่นคงลงไปทุกขณะ เมื่อความจริงได้ถูกเปิดเผยให้เห็น ทุกสิ่งทุกอย่างก็ยากเกินกว่าจะ แก้ไขเสียแล้ว อาณาจักรที่เคยยิ่งใหญ่กลับต้องพินาศลงไปเท่านั้นเอง ภาพลวงตาที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง มัน ปรากฏอยู่ได้ไม่นานนักหรือครับ”

ดำเนินนิยมความเป็นเสรีนิยมและสนับสนุนพรรคการเมืองในแนวนี้มาตลอด เมื่อสัปดาห์ที่แล้วเขาได้ยิน คำพูดเช่นเดียวกับปลีก ราวกับว่ามันพิมพ์ออกเป็นแผ่นเดียวกันจากเด็กหนุ่มหลาย ๆ คน เขารังเกียจพวกหัวรุนแรงที่ มักจะพูดพร่ำแต่เรื่องราวอันไร้สาระถึงการเปลี่ยน โฉมหน้าไปสู่ยุคทองของสังคมเสมอ เขาเกลียดการทำอะไรที่ต้อง รีบเร่งเพื่อจะให้ทันอกทันใจกับความต้องการ โดยเฉพาะงานต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องใหญ่โต ถึงแม้ว่าเขาจะประสบความสำเร็จมาจนกระทั่งบัดนี้แล้ว ก็ยังตระหนักดีว่าเราควรเหยียบบัน ไคขั้นแรกกันเสียก่อน อาวุธครั้งคนเช่นเขาผ่าน

ประสบการณ์มาเพียงพจนประจักษ์ได้ว่า ความเจริญรุ่งเรืองจะเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว เพราะคำพูดที่คอยปลุกปั่นอยู่ตลอดเวลา มันได้สร้างภาพให้คนเราเกิดความหวังและภาพลวงตา ไม่มีอะไรเป็นแก่นสารเลขแม้แต่นิดเดียว

ปลีกสำสัรยะด้วยท่าทางอันสังเวชใจ ก่อนที่จะกล่าวถึงกำลังอำนาจของชาร์นิโคลัสซึ่งไม่สามารถปกป้องราชบัลลังก์ของพระองค์ไว้ได้

“ไม่ใช่อย่างนั้น” คำเนินเอ่ยขึ้นอย่างเหลืออด “ราชวงศ์ของพระองค์ล้มลงด้วยทรงคำนึงถึงคำปลุกปั่นของมากเกินไปต่างหาก ประชาชนชาวรัสเซียยังจงรักภักดีต่อพระองค์อยู่เสมอ พรรคเสรีนิยมของรัสเซียได้ส่งคนเข้าไปคุ้มครอง แต่พรรคสังคมนิยมโฆษณาชวนเชื่ออยู่ตลอดเวลาว่าพวกเขา กำลังจะก้าวเข้าสู่ยุคทองแล้ว ชัยชนะจะเป็นของประชาชน แล้วผลกลับเป็นเช่นไร? พวกประชาชนก็ได้รับการโคหกหลอกลวงที่ยิ่งใหญ่อีกครั้ง พระเจ้าชาร์ที่นำสงครามก็ยังหลอกพระองค์เองต่อไปว่าทรงมีอำนาจอยู่เต็มที่ ในที่สุดความหายนะได้มาถึงรัสเซียที่หนีออกจากอำนาจเผด็จการอย่างหนึ่ง ก็ก้าวเข้าสู่อำนาจเผด็จการอีกชนิดหนึ่งนั่นเอง”

ปลีกนั่งอึ้ง สายตาของเขามองชายวัยกลางคนราวกับจะตรวจสอบอะไรบางอย่าง ซึ่งคำเนื่ก็รู้สึกคิดว่าตัวเองได้แสดงอารมณ์รุนแรงโดยไร้สาระ เขาต้องการจะหนีให้พ้นจากสิ่งนี้ไม่ใช่หรือ? ปลีกเป็นคนฉลาด สามารถจะทำความคุ้นเคยกับนิสัยของผู้สูงอายุได้ดี และต้องการชักนำให้เขามีความเห็นที่สอดคล้องด้วย

“มันช่างเป็นความคิดใหม่อย่างหนึ่งทีเดียว” ปลีกเอ่ยขึ้นเบา ๆ “น่าสนใจมากครับ” ชายหนุ่มเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะให้คำเนินแสดงความคิดเห็น

“ผมขอโทษที่เสียมารยาท” ชายกลางคนพึมพำและรีบขอตัว เขาเกือบจะวิ่งหนีไปให้พ้นด้วยความกลัวตัวเองว่าจะมีอารมณ์เช่นนั้นอีก คำเนินตระหนักถึงความเป็นคนที่มีความคิดของตนอย่างเช่นชายหนุ่ม เขาคงเป็นนักอ่านหนังสือตัวงอที่เดียว และก็เก็บเรื่องราวอันไร้สาระเหล่านั้นไว้มากมาย คำเนินไม่รู้ว่าจะทำไมเขาต้องแสดงอารมณ์รุนแรงออกไป ปลีกอายุยังเยาว์เกินกว่าจะมองสิ่งต่าง ๆ อย่างทุกแง่ทุกมุม ทำให้เขานึกเปรียบเทียบกับความไร้สาระของคนที่ผ่านมา เช่น การปรีกษาหรือกันโนสโมสร บนรถไฟ แม้กระทั่งเวลาอาหารครอบครัวของเขาก็ต้องรับเอาอิทธิพลเหล่านี้เข้าไปด้วย เมื่อเขานำความตึงเครียด ความจริงจังกับงานกลับมาใส่ในความรู้สึกของตัวเอง โรเอ็...ใครกันล่ะที่เป็นคนไม่ได้ความ?

หลายปีที่คำเนินได้ซ่อนความรู้สึกบางอย่างไว้ เสรสร้างเป็นชนิดกับชีวิตที่สมบูรณ์เพียบพร้อม บ่อยครั้งที่เขาคุยถึงความดีของลูก ๆ และภรรยาเพื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ทำไม? ทำไมเขาไม่พูดว่าเรื่องราวเหล่านั้นมันเป็นภาพลวงตา? ชีวิตสังคมที่เขาเป็นอยู่มันเหมือนกับแสดงละครต่อหน้าผู้ชมทั้งหลาย ทำไมเขาต้องมัวเมาอยู่กับสิ่งเหล่านี้? หรือเป็นเพราะว่า สังคมมนุษย์มันหยาบหนามาไปด้วยความไร้แก่นสารจากคำยกย่องชมเชย และเกียรติยศอันจอมปลอม มันช่างยากเหลือเหลือเกินที่มนุษย์คนใดจะให้เห็นภาพที่แท้จริง ของคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสังธรรม และที่อะไรละที่เป็นสังธรรมอันแท้จริงนั้น? คำเนินสวมเสื้อกันหนาวเพื่อออกไปเดินเล่นที่ชายหาด

ชายวัยกลางคนได้สัมผัสกับความปลอดโปร่ง ลมอ่อน ๆ โขยเอากลันของน้ำทะเลขึ้นมา ถึงแม้ท้องฟ้าจะเต็มไปด้วยเมฆหมอกแต่ก็สว่างไสวราวกับเลนส์แก้ว โลกทั้งโลกกำลังถูกชำระล้างใสสะอาด เหมือนกับหาดทรายที่ขาวละเอียดและอ่อนนุ่ม

คำเนินเดินเลียบริมฝั่งทะเล เสน่ห์ที่ยิ่งใหญ่ของหาดหินวงษ์คือความเงียบสงบ มีบ้านเรือนในสมัยเก่าที่ยังหลงเหลือให้เห็นอยู่ ต่างหันหน้าออกสู่ทะเลที่เว้งว่าง ไม่มีสิ่งก่อสร้างใด ๆ ปรากฏให้เห็น เจ้าของที่ดินที่นี่ไม่ชอบการก่อสร้างอะไรขึ้นมามากนัก และก็อยู่นอกเขตเทศบาลเมืองพัทยาด้วย สถานที่แห่งนี้จึงดูเหมือนจะเป็นโลกอีกโลกหนึ่งเลยทีเดียว

สายลมพาคลื่นลูกใหญ่เข้ามากระทบฝั่ง ท้องทะเลเริ่มมีคลื่นเมื่อยามเย็นเข้ามาเยือน บ้านเรือนบริเวณใกล้เคียงกับชายหาดเป็ยขึ้น เปลี่ยนสีที่แห้งแล้งให้ดูชุ่มชื้นขึ้น มันเป็นเรื่องที่สวยงามเกินกว่าจะละสายตาไปจากสภาพแวดล้อมที่ตกอยู่ในความเงิบเหงา ไม่มีใครเดินผ่านไปผ่านมา สิ่งมีชีวิตที่เขาเห็นก็คือสุนัขเพียงตัวเดียวเท่านั้น มันเห่ข้อม ๆ คมอู่ตามหาดทราย ดำเนินเดินเข้าไปใกล้ ทำให้มันสะดุ้งตกใจและหันมาเห่าเสียงสดใส สักครู่หนึ่งเจ้าสุนัขตัวนั้นก็วิ่งจากไป

ชายวัยกลางคนรู้สึกตัวเองเป็นอิสระ ตลอดเวลา ๓๐ ปี ที่เขาต้องเป็นคนกระตือรือร้นกับกิจวัตรประจำวัน จนตัวเองเริ่มหมดกำลังใจที่ถอดใจ แต่ตอนนี้เขารู้สึกว่ามีพลังกำลังเพิ่มขึ้น มั่นใจในการกระทำของตนว่าได้ทำสิ่งที่ถูกต้อง ด้วยการตัดสินใจอันเด็ดขาด ดำเนินก้าวลงไปที่ชายหาดเพื่อให้น้ำทะเลซัดมากระทบกับเท้าของเขา ชายวัยกลางคนยืนอยู่ท่ามกลางความโดดเดี่ยว จนอากาศเริ่มหนาวเย็น เท้าของเขาจมอยู่ในน้ำและรองเท้าก็เต็มไปด้วยทราย เขานึกขึ้นมาได้ว่ามีรองเท้าคู่เดียวที่สวมอยู่เท่านั้น จึงรีบเดินกลับขึ้นมาถึง “หินวงษ์วิลลา” ของซ็อรองเท้าและจากเด็กรับใช้ซึ่งก็ได้รับความสะดวกเป็นอย่างดี ตอนนี้เขาต้องการอยู่ตามลำพัง ตั้งใจจะอ่านหนังสือนิยายอาชญากรรมที่นำติดตัวมาด้วยสักพักหนึ่ง

ในห้องล็อกเกอร์ ๆ ของวิลลา ผู้ดูแลกำลังคอยให้เขาลงทะเลเป็นแขกผู้มาพัก ดำเนินตัดสินใจบันทึกชื่อที่อยู่ปลอมลงไปในสมุดประจำวันด้วยความรู้สึกเกลียดชังตัวเอง ที่สร้างความหลอกลวงกันและกันขึ้นอีกครั้ง เขาได้ตรวจดูข่าวของตัวเองก่อนจะให้เด็กรับใช้มาขึ้น ไปเก็บในห้องพัก

“มันเป็นความตื่นเต้นครั้งแรกในชีวิตของเราทีเดียว!” ชายวัยกลางคนรำพึง “ที่บ้านอาจจะบอกให้สถานีวิทยุประกาศหรือแจ้งข่าวกับหนังสือพิมพ์เพื่อตามหาตัว คนอื่น ๆ ก็ต้องเคียดกร้อนไปด้วย เห็นทีจะต้องเขียนจดหมายถึงจินตนาให้เธอทราบถึงเหตุที่เราทั้งสองควรจะลงเอยกันแบบนี้เสียที”

ในเย็นวันนั้น ดำเนินนอนอ่านหนังสืออยู่บนเตียง รอเวลาให้คำเสียดทานที่จะลงไปรับประทานอาหาร ความจริงแล้วเขาไม่ต้องการพบกับชายหนุ่มผู้มีนามว่าปลีกอีกครั้ง ถ้าหากชายหนุ่มคงจะชวนสนทนาถึงเรื่องราวที่ไร้สาระอีกเช่นเดิม มันไม่ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย ดำเนินตั้งใจจะเขียนจดหมายถึงภรรยา แต่ในห้องนี้ไม่มีโต๊ะที่พอจะเขียนหนังสือได้ จึงต้องหยิบกระดาษไปใบเล็ก ๆ ขึ้นมาวางบนตัก เขียนข้อความลงบนหน้ากระดาษว่างทางด้านหลังของหนังสือนิยายอาชญากรรมที่กำลังอ่านอยู่

“จินตน์ที่รัก” เขาเริ่มต้นและก็จะงักปากกาทันที เพราะทุกครั้งที่เขียนจดหมายถึงเธอจะต้องเริ่มต้นว่า “จินตน์ที่รัก” เสมอ คำขึ้นต้นอย่างใดก็ตามที่เข้ากับกรกล่าวคำอำลา ซึ่งพร้อมจะแสดงจุดประสงค์เพื่อยุติชีวิตสมรสระหว่างกันเสียที่ “จินตน์ที่รัก” เขาขีดฆ่าออกไป เขียนใหม่ว่า “จินตน์ที่รักของผม” การขึ้นต้นเช่นนี้มันก็เหมือนกับว่ากำลังหลอกลวงซึ่งกันและกันอีกครั้ง เดียวนี้เธอไม่ใช่ที่รักอีกแล้ว ตัวเขาเองต้องการเริ่มต้นชีวิตใหม่ไม่มีหรือ? มันจะเป็นชีวิตแห่งความจริงที่มีแต่ความบริสุทธิ์ใจต่อกัน ทำไมต้องอาศัยคำพูดว่า “ที่รัก” มาหลอกลวงเธออีก? แต่ทว่ามันก็เป็นคำทั่ว ๆ ไปนั่นแหละ จดหมายหลายร้อยฉบับที่เขียนขึ้นก็มักจะมีขึ้นต้นในทำนองเดียวกันเสมอ จะไปคำนึงทำไมว่าคำขึ้นต้นนั้นไม่เหมาะสมหรือหลอกลวงต่อผู้คนที่ต่างก็มีความน่าเชื่อถือที่แฝงอยู่ในตัวกันอยู่แล้ว

ดำเนินเขียนจุดประสงค์ของเขาต่อไป ในร่างจดหมายฉบับนั้นบ่งบอกถึงความขมขื่นต่าง ๆ นานาว่าเธอเป็นสตรีธรรมดาคนหนึ่งแต่ก็ดูแปลกประหลาดราวกับมนุษย์โลกพระอังคาร เป็นคนแปลกหน้ายิ่งกว่าคนอื่นที่เขาเคยพบ เธอเป็นภรรยาที่ปฏิบัติตัวเหมือนกับว่าปราศจากความผูกพันต่อกันดังเช่นเดิมที่เขาพบกับเธอครั้งแรก ดำเนินร่างข้อความของเขาต่อไป

“ไม่ต้องเป็นกังวลหรอกว่าผมอยู่ที่ไหน เพราะผมไม่ต้องการให้ใครมารบกวน และไม่เคยมีชีวิตเช่นนี้เป็นเวลานานแล้ว ผมไม่ได้กล่าวโทษว่ามันเป็นความคิดของใคร เป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้ชายมักจะเบื่อหน่ายชีวิตสมรสของเขา สำหรับลูก ๆ ของเราแต่ละคนต่างมีความคิดของตัวเองคงไม่ต้องการให้ผมเป็นที่ปรึกษาของเขาหรอก หลายปีมานี้พวกเขาไม่ต้องการผมเลย และชีวิตของคุณก็สมบูรณ์เทียบพร้อมไปด้วยกิจวัตรประจำวันในสังคมที่คุณเป็นอยู่ ผมตระหนักดีว่าควรจะมีเส้นทางชีวิตของตัวเองบ้าง มันจะทำให้คุณได้รับความสุขเพิ่มขึ้นจากความเป็นอิสระ คุณยังพร้อมที่จะมีคู่ครองที่เหมาะสมอีกสักคนหนึ่งเพื่อความสมบูรณ์ในชีวิตเช่นเดิม จินต์...ถึงแม้คุณจะมีอายุ ๔๐ ปีแล้ว แต่ความสดใสเมื่อสมัยคุณยังสาวไม่ได้สูญหายไปเลย วิธีชีวิตใหม่คงไม่ทำให้ลูก ๆ ของเราต้องเสียใจมากนัก เพราะพวกเขาก็โต ๆ กันแล้ว อีกไม่ช้าจะต้องมีเหย้ามีเรือนกันไป ผมเห็นด้วยถ้าคนที่เข้ามาแทนผมจะเป็นที่พึ่งของเด็ก ๆ ได้ และถ้าหากทุกสิ่งทุกอย่างมันไม่เหมาะสม ลูก ๆ ของเราก็คงเข้าใจด้วยตัวเองได้ที่จะมีชีวิตร่วมกับกลางบรรยากาศอันเต็มไปด้วยมารยาเหล่านั้น มารยาต่าง ๆ มันได้ระบาดไปถึงพวกเด็ก ๆ ของเราแล้วเช่นกัน ซึ่งจะฝังอยู่ในตัวไปตลอดชั่วอายุคน...”

มันช่างเป็นจดหมายที่คิดฉบับหนึ่งเลขที่เดียว เขาเขียนได้กระฉ่งชัด แสดงความรู้สึที่แท้จริงซึ่งตกค้างอยู่ในส่วนลึกมานานนับปี และรวบรวมออกมาด้วยเหตุผลสนับสนุนต่าง ๆ พร้อมมูล

คำเนนิคิดว่าเขาคงไม่สามารถส่งไปรษณีย์ในวันนี้เพราะไม่ได้นำกระดาษเขียนจดหมายติดตัวมาด้วย เขาต้องทำให้มันเป็นจดหมายที่สมบูรณ์ฉบับหนึ่ง ชายวัยกลางคนตรวจทานอย่างพิถีพิถะระอึกครั้งเพื่อจะได้ตัดตอนการใช้ความหมายที่ฟุ่มเฟือยออกไป ถึงแม้ข้อความต่าง ๆ จะแสดงการขาดความเชื่อมั่นในตัวเองที่เขาไม่มีความสามารถจะเป็นผู้นำครอบครัวได้อีก แต่มันก็ได้บ่งบอกถึงความขมขื่น เขาปฏิบัติตัวเป็นสามีและพ่อที่ดีมาตลอด ผลตอบแทนกลับเป็นความรู้สึกว่าตัวเองกำลังถูกออกตัญญู คำเนนิเอนกายลงนอน พยายามค้นหาคำพูดใหม่ ๆ ที่พอจะใส่ลงไปในเรื่องจดหมายบนกระดาษหลังปกหนังสือเล่มนั้นได้อีก

วันต่อมาคำเนนิเรียบเรียงข้อความบนร่างฉบับนั้นจนเรียบร้อย ย่างเข้าสู่วันที่ ๒ แล้วที่ปลีกตัวออกมาจากโลกอันวุ่นวายสับสน เขาลงมาจากห้องพักถามเด็กรับใช้ว่าพอมีกระดาษและซองจดหมายบ้างหรือไม่ แต่สิ่งที่เขาต้องการกลับไม่ถูกใจ ไม่เหมาะที่จะเขียนข้อความต่าง ๆ ให้ชัดเจนเป็นงานเป็นการได้ เขามีความพิถีพิถันในเรื่องการบันทึกร่างต่าง ๆ เป็นพิเศษ

อ่าเกอัสต์หีบอยู่ห่างจาก “หาดหินวงษ์” เกือบ ๑๐ กิโลเมตรกว่า ๆ ที่เดียว คำเนนิไม่อยากจะไปพบกับความวุ่นวายที่นั่น ยังคงต้องการที่จะสัมผัสกับความเงียบสงบของสถานที่แห่งนี้ ชายวัยกลางคนเดินตรงไปยังเคาน์เตอร์เพื่อให้ผู้ดูแลต่อโทรศัพท์ถึงสำนักงานในกรุงเทพฯ เขาบอกกับคนรับสายว่าจะไม่ไปทำงานสักกระยะหนึ่ง และแจ้งเลขหมายโทรศัพท์พร้อมทั้งสถานที่อยู่ในขณะนี้เพื่อการติดต่อกันอีกครั้ง

เพื่อให้ตัวเองได้พบกับความสงบสำหรับชีวิตใหม่ที่จะตามมา เขาต้องหาทางหลีกเลี่ยงการพบกับกับชายหนุ่มผู้มีนามว่าปลีกเสียดก่อน บางทีอาจจะต้องลงไปกินอาหารแต่เช้า คำเนนิรู้สึกว่าการผ่อนคลายในช่วงผ่านไปอย่างรวดเร็วเหลือเกิน และก็ประหลาดใจที่ทำไมตัวเองจึงปล่อยให้อารมณ์พุ่งช่านจนลืมอาหารเย็นเมื่อคืนวานนี้ เขาเริ่มอาหารเช้าก็สายมากแล้ว ชายวัยกลางคนลงไปเดินเล่นที่ชายหาดอีกครั้งเพื่อย่อยอาหาร จนกระทั่งถึงยามเที่ยงวันก็กลับมามาหาอะไรเบา ๆ รongห้อง และขึ้นห้องพักอ่านนิยายอาชญากรรมของเขาต่อจนงีบหลับไป คำเนนิตื่นขึ้นมาในตอนบ่ายคล้อย ตั้งใจจะลงไปเดินเล่นอีกครั้ง แต่ด้วยแสงแดดที่แผดกล้าและคลื่นลมแรงมันอาจจะทำให้เขาไม่สบาย ชายวัยกลางคนไม่มีโอกาสที่จะรื่นเริงอยู่กับความคิดของตัวเองเช่นนี้เป็นเวลานานหลายปีแล้ว เขาอ่านหนังสือค่อไปจนกระทั่งตกค้ำจึงลงมารับประทานอาหารเย็น ห้องอาหารของ “หินวงษ์วิลลา” มักจะทำอาหารแบบ

ชาวยุโรป เป็นเนื้อสันในอบชิ้นงาม ๆ และเนยแข็ง เต็มไปด้วยรสของเครื่องเทศ เขารู้สึกที่ตัวเองเมื่อได้กินอาหารตามลำพังจะเจริญอาหารเป็นพิเศษ

กิจวัตรประจำวันอันสุขสงบได้ผ่านไปตามปกติ จนกระทั่งในตอนสายของวันรุ่งขึ้น คำเนนลงมาข้างล่างเพื่อจะออกไปเดินเล่นเช่นเคย มีชายในเครื่องแบบคนหนึ่งดูเหมือนกำลังคอยพบเขาอยู่หน้าแล้วตรงเข้ามาหา และก็เอ่ยถามขึ้น

“คุณคำเนนใช่ไหมครับ”

“ผมชื่อคณย์!” คำเนนตอบไปโดยไม่ต้องคิด เขาเริ่มมีโทสะเมื่อชายที่ขึ้นอยู่ตรงหน้าเป็นตำรวจ “คุณอย่ามารบกวนผมตอนนี้เลย และก็ไม่อยากจะตอบคำถามอะไรด้วย”

ตำรวจผู้นั้นรูปร่างใหญ่โตแต่ก็ริยาลูกเล็กกลนจนน่าเกลียด ละล่ำละลักกล่าวคำขอโทษออกมาเมื่อเห็นคำเนนแสดงท่าไม่พอใจ ชายในเครื่องแบบยังคงขึ้นอยู่ มือของเขาประคองหมวกด้วยอาการอันสำรวมเพื่อจะหาโอกาสสนทนากับคำเนน ชายวัยกลางคนตัวเล็กเสียงห้วน ๆ “เอาละ ที่ผมไม่ตอบคำถามอะไรกับคุณก็เพราะว่าไม่ต้องการพูดกับใคร อยากอยู่ตามลำพังเท่านั้น”

“ไม่เป็นไรครับ” ชายในเครื่องแบบโอนอ่อนผ่อนตาม “ผมขออภัยที่ทำให้คุณขุ่นเคือง” เขาสวมหมวกและก็เดินจากไป คำเนนรู้สึกว่ามันเป็นความสุภาพที่เจ้าหน้าที่มีต่อประชาชนผู้สุจริตอย่างแค้น ๆ เพื่อแสดงว่าเขากำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่เท่านั้น

ชายวัยกลางคนกลับขึ้นห้องพักด้วยความไม่พอใจ เขาเก็บข้าวของอย่างรีบร้อนเพื่อจะไปได้ไปให้พ้นจากที่นี่แน่นอน เหตุการณ์เช่นนี้จินตนาต้องเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นมา เขาเป็นคนชั่วช้าสามานย์นักหรือจึงให้ตำรวจคอยติดตาม สิ่งที่เขาได้ทำลงไปก็เพื่อความถูกต้องเหมาะสมตามสิทธิและตามเหตุผลเท่านั้น การที่เขาปลื้มตัวมาจากเธออาจจะเป็นต้นเหตุทำให้ความภาคภูมิใจในชีวิตอันสมบูรณ์เพียบพร้อมของเธอได้ขาดตกบกพร่อง จินตนาไม่ต้องการที่จะแสดงว่าชีวิตสมรสของเธอล้มเหลว ถ้าหากข่าวคราวได้แพร่ออกไปทุก ๆ คนก็จะประณามว่ามันเป็นความผิดของเธอ

คำเนนหอบข้าวของพะรุงพะรังลงมาข้างล่าง กดกระดิ่งสัญญาณให้ผู้ดูแลที่เคาน์เตอร์ออกมาสะสางบัญชีพนักงานของวิลลาเดินออกมาพบด้วยความแปลกใจที่เห็นเขาเก็บข้าวของซึ่งเก็บรวบรวมไว้อย่างลวก ๆ ตระเตรียมไปโดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้ดูแลบอกว่าอาหารกลางวันที่เขาสั่งไว้พร้อมแล้ว และมีบุคคลผู้หนึ่งกำลังคอยพบอยู่ที่ห้องอาหาร

“มีใครคอยพบผมหรือ?” คำเนนถามด้วยความแปลกใจ “คุณรู้ไหมว่าเขาเป็นใคร?”

“เป็นสุภาพบุรุษครับ กำลังคอยคุณอยู่”

“ใครกันนะ?” เขาเริ่มหงุดหงิดอีกครั้ง

ชายวัยกลางคนเก็บข้าวของที่ขนลงมาให้เรียบร้อย ไม่ต้องสงสัยเลย ทุก ๆ คนจะต้องรู้แล้วว่าเขาเป็นผู้ที่ถูกติดตามหาตัวอยู่ รายละเอียดจะต้องเป็นบรรดาคนที่นี้อย่างแน่นอนซึ่งได้ให้การกับตำรวจ คำเนนเริ่มรู้สึกเกลียด “หาดหินวงษ์” ขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล มันก็เป็นอย่างสังคมที่เขาเคยพบเห็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อกันนั้นแหละ ซึ่งมักจะสอดส่องพฤติกรรมและรสนิยมของเขาว่าเป็นเช่นไร ราวกับเขาเป็นผู้ทุจริตร้ายเป็นภัยต่อสังคมเช่นนั้น ในสายตาของพวกสอดรู้สอดเห็นคงคิดว่าการที่นายคำเนน ทรัพย์สมานหายตัวไป มันช่างเป็นเรื่องลึกลับเสียเหลือเกิน

และใครกันที่กำลังคอยเขาในห้องอาหาร? บางทีอาจจะป่วนนักสืบ เขาต้องเป็นนักสืบแน่ ๆ คำเนนหอบข้าวของออกประตูหลัง เขาต้องหลบหนีไปให้ไกลที่สุดจะด้วยวิธีใดก็ตาม แต่ก็พบตำรวจคนเดิมคักคอยอยู่ ชาย

วัยกลางคนรีบหันหลังกลับเพื่อจะหลบออกทางหน้าต่างอีกครั้ง เกือบปะทะกับชายผู้หนึ่งซึ่งตรงเข้ามาทักทาย เขาจำได้ว่า เป็น คาร์รี่ น้องชายคนโตของเขานั่นเอง

“สวัสดีที่ เป็นยังไงบ้าง? ไม่นึกเลยว่าจะพบกับที่ที่นี่”

“แกหมายความว่าไง ที่แกว่าจะพบกับฉันที่นี่? ต้องเป็นจินตที่วานแถมมาแน่ ๆ” คำนิพนววงกระเป๋ของเขา

“โอ้...ที่ นั่นมันไม่ใช่วงการอะไรของฉันทันเลย เราต่างคนก็อายุกันจนขนาดนี้แล้วจะทำอะไรมันก็เป็นเหตุผลของแต่ละคน”

คาร์รี่มีศเป็นพันตำรวจตรี เป็นน้องชายคนโตที่เปรียบเสมือนเพื่อนที่ดีของเขาคนหนึ่ง ทั้งสองสร้างครอบครัวและหลักฐานอันมั่นคงด้วยตัวเองมาตลอด ผ่านประสบการณ์ชีวิตที่เคียดแค้นสนานร่วมกันในวัยหนุ่มมาแล้วอย่าง โชกโชน ด้วยความสงสัยว่าน้องชายจะต้องถูกให้ออกจากจีนคนา ทำให้เขาไม่ค่อยจะพอใจที่ได้พบกันอีกครั้ง

“ฟังนะ คาร์รี่” ชายวัยกลางคนเอ่ยขึ้น “ที่ไม่คิดว่าจะได้พบกันแบบนี้ รู้สึกว่ามีคนหลายคนคอยสะกดรอยตาม ที่ มันไม่ค่อยจะชอบมาพากลเลยที่ตกอยู่ในสภาพอย่างนี้ แกคงไม่ลากตัวฉันกลับบ้านนะ?”

“แล้วกัน...ฉันไม่เคยคิดที่จะทำอย่างนั้นเลย ตั้งใจจะมาพักผ่อนสักกระยะหนึ่ง ที่เองก็ทำงานหนัก ไม่ค่อยได้พักผ่อนเช่นนี้มาหลายปีแล้วไม่ใช่หรือ? ทำไมเราไม่ไปเล่นสกีที่ทิพย์ด้วยกันล่ะ?” น้องชายของเขาชักชวนด้วยรอยยิ้มที่แสดงถึงความซื่ออกซื่อใจ พร้อมกับวางมือบนไหล่ของผู้เป็นที่

ชายวัยกลางคนเอามือของน้องชายออก “อย่ามาโกหกกันหน่อยเลยนะ” เขาเค้นเสียงอย่างจุกจิก “ไอ้ลูกไม้ประเภทนี้มันดันเดินไป แกพูดเหมือนกับว่าที่ของแกเป็นเด็กที่จะต้องเอาขนมมาล่อให้กลับบ้าน”

“ไม่ใช่อย่างนั้น...ที่ ฉันไม่เคยเห็นที่สไตลกระปรีกระเป๋ามีเหมือนอย่างวันนี้เลย”

“นั่นเป็นเพราะว่าฉันได้ใช้เวลาเกือบครึ่งหนึ่งของชีวิตหมกมุ่นอยู่กับเรื่องที่ไร้ประโยชน์นะสิ ทุกเช้าต้องตื่นขึ้นมาพบผู้คนที่ใส่หน้ากากหลอกลวงกันอยู่ตลอดเวลา”

“ผมเห็นด้วยกับที่ น้อยครั้งแล้วเดี๋ยวนี้ที่คนเราจะได้พักผ่อนกันจริงจัง และมีความสุขสนานรื่นเริงไปกับชีวิต”

“แน่นอน ที่ต้องการพักผ่อนเช่นนี้นาน ๆ มีเวลาสนุกสนานให้เต็มอิมจนกว่าจะถึงเวลาที่ต้องตายไป แกอาจคิดว่ามันเป็นเรื่องไร้สาระไร้คุณค่า แต่มันได้ก่อเกิดคุณประโยชน์ให้กับพี่มากมาย แกไม่รู้หรือว่าครอบครัวของพี่มีสภาพที่แท้จริงเป็นอย่างไร มันไม่ใช่อย่างที่แกคิดหรือที่แกได้เห็น มโณและครุณไม่ใช่เด็กตัวเล็ก ๆ อีกแล้ว พวกเขาในโลกของตัวเองเช่นเดียวกับที่สะใภ้ของแก บ่อยครั้งที่พี่ แปลกใจว่าเธอเป็นเมียของพี่หรือเปล่า ๒-๓ ปีที่ผ่านมาพี่รู้สึกว่าตัวเองจะเป็นส่วนเกินภายในบ้าน ทยอยอยู่ในสภาพที่อึดอัดมาตลอด มันไม่มีข้อแก้ไขใด ๆ นอกจากการเริ่มต้นชีวิตของตัวเองและกันอีก อาจจะเป็นเพราะเราทั้งสองคนดำเนินชีวิตสมรสจนเป็นกิจวัตรประจำวันไปตามหน้าที่ของตนราวกับเครื่องจักรกลไกชนิดหนึ่ง ถ้าพี่ไม่ปลื้มตัวออกมา ชีวิตอันมีค่าก็ต้องสูญเปล่า อยู่ในสภาพเช่นนี้นั้นจนกว่าจะแตกดับกันไปข้างหนึ่งที่ต้องการชีวิตส่วนตัวของพี่เองบ้าง จึงจำต้องจากเธอมา เพื่อจะได้ไม่เป็นที่กีดขวางวิถีชีวิตที่เธอต้องการ ทุกสิ่งทุกอย่างที่จินตมีอยู่มันก็พร้อมมูลหมด”

คาร์รี่ฟังด้วยความเคร่งขรึมก่อนจะเอ่ยปากสนับสนุน “จริงที่เดียว เรื่องราวเหล่านี้เป็นเรื่องราวที่เราเข้าใจยากอยู่สักหน่อย แต่ที่สะใภ้ของฉันทันรู้สึกจะเศร้า โศกเสียใจมากที่พี่หันหน้าจากเธอมาโดยไม่บอกกล่าวไว้ก่อนเลย

เอ้อ.....ตอนนี้นี่ฉันหิวแล้วละ หออะไรกินกันก่อนเถอะ” น้องชายของคำนิพนววงเข้าไปนั่งในห้องอาหารพร้อมกับเรียกพนักงานเสิร์ฟ

ดำเนินยังไม่หายกลางแกลงใจว่าคำริมีลูกไม้อะไรอยู่ เขาไม่ชอบการเสแสร้งทำตัวเป็นคนขุติธรรมที่แสดงถึงความเข้าอกเข้าใจของน้องชาย คำริยังตื่นมากในเรื่องราวเหล่านี้ ชายกลางคนไม่ยอมนั่งลงและก๊กกล่าวต่อ

“เธอแสร้งเป็นเสรำโสกเสียใจนะซิ ทุกครั้งจันต์จะเป็นทุกข์เป็นร้อนขึ้นมาทันทีเมื่อมีคนเริ่มนิทาต่าง ๆ นานา อีกประการหนึ่งที่พี่หายตัวไปเช่นนี้ เธอก็ก้าเป็นต้องล้มเลิกงานพบปะสังสรรค์ซึ่งมันเป็นกิจวัตรประจำวันอันโปรดปรานของเธอ มันก็เหมือนยาเสพติดที่ผู้เสพไม่รู้หรือว่าตัวเองได้ใช้มันไปมากเท่าไรแล้ว”

คนเสรำเข้ามาวางจานอาหาร คำริจัดการป้อนใส่ปากและตะโกนสั่งเครื่องคิม “ขอเบียร์แก้วใหญ่ ๆ หน่อยนะ”

การเสแสร้งทำตัวเป็นกันเองของน้องชายเริ่มทำให้ดำเนินหงุดหงิด “แกไม่ฟังที่ฉันพูด!” ชายวัยกลางคนขึ้นเสียง นั่นนะซิ แกไม่ได้เป็นคนที่มีเรื่องรู้ราวอะไรเลย ฉันบอกว่าตัวฉันเองไม่มีความหมายต่อจันต์อีกแล้ว แต่ก็จะจัดทุกสิ่งทุกอย่างให้พร้อมสำหรับเธอ เข้าใจไหม?”

คนเสรำนำแก้วเบียร์มาวาง คำริยกขึ้นคิมอีกใหญ่และก๊กตอบ “มันไม่ทำให้ทุกอย่างดีขึ้นหรอกพี่” เขาตักอาหารเข้าปากต่อไปก่อนจะเอ่ยถามขึ้น “พวกหลาน ๆ ละ?”

“หลาน ๆ ของแกก็เช่นเดียวกัน ลูก ๆ ของพี่ย่อมต้องผูกพัน และเป็นความรับผิดชอบโดยตรง พวกเขามีแนวทางของตัวเองเกินกว่าที่พี่จะเข้าไปสอดแทรก มันเป็นเช่นนั้นมาหลายปีแล้ว” ดำเนินตอบ

คำริยังคงจัดการอาหารที่อยู่ในงาน ผู้เป็นที่ชายเกือบจะระเบิด โทสะออกมา แต่ก็พยายามบังคับตัวเองเพื่ออธิบายถึงเรื่องราวต่าง ๆ ว่าเขาไม่ได้กล่าวโทษลูก ๆ ครอบและมโนต่างก็เป็นเด็กที่มีความคิดความอ่าน พร้อมทั้งจะดำเนินชีวิตไปตามวิถีทางของตน แต่กลับปฏิบัติตัวต่อผู้เป็นพ่ออย่างเขาราวกับคนที่ไม่มี ความหมายอะไรเลย ชีวิตของเขาขาดกำลังใจและความภาคภูมิใจเช่นแต่เดิม

ดำเนินยังอธิบายต่อไปราวกับครูที่ชี้แจงต่อนักเรียนซึ่งนั่งฟังอยู่ น้องชายของเขาพยักหน้ารับทราบ เหมือนกับว่าสิ่งที่เขาพูดมันเข้าหูซ้ายทะลุหูขวา ชายวัยกลางคนเกือบจะหยิบแก้วเบียร์สาดไปที่หน้าของคำริ แต่ทำได้ดีแต่เพียงรีบหลุนหันออกไปจากห้องอาหาร เขากว้าบรรดาข้าวของและกระเป๋าที่วางอยู่ก้าวออกจากประตูห้องโถงของวิลลา พนักงานคนหนึ่งรีบวิ่งเข้ามาพบ

“โบเสร็จของคุณครับ!”

ดำเนินวางกระเป๋าใส่ลง ล้วงหยิบสมุดเช็คออกมา เขียนจำนวนเงินในใบเสร็จทั้งหมด คำริตามออกมาด้วย หยิบกระเป๋าที่ชายของเขาขึ้นมา

“ให้ฉันช่วยถือไปส่งนะพี่ - เอ้อ.....พี่ยังจำวันเก่า ๆ ของเราได้ไหม?” น้องชายของเขาเริ่มต้นสนทนาขณะเดินตามเขาไปส่งที่รถยนต์ ปากก็พร่ำบ่นถึงอดีตเมื่อทั้งสองยังคงเป็นหนุ่มและในวัยเด็ก ซึ่งดำเนินมักจะเป็นคนพูดขึ้นก่อนทุกครั้งที่ได้พบกัน ในวัยนั้นสองคนที่น้องมีอะไรก็จะต้องแบ่งสรรปันส่วนกันเสมอ

ดำเนินไม่ยอมพูดอะไรด้วยเพราะเกรงจะระงับโทสะที่จะตะคอกใส่หน้าน้องชายไม่ได้ คำริไม่ยอมเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้เป็นพี่เลย

ชายกลางคนเดินมาถึงรถยนต์ เขาเปิดฝากระโปรงด้านซ้าย คำรินำข้าวของมาจัดวางไว้ให้อย่างเรียบร้อยและยังคงชักชวนพูดคุยอยู่ตลอดเวลา ดำเนินปิดฝากระโปรงหลังเดินไปเปิดประตูหน้ารถพร้อมที่จะขับออกไป น้องชายของเขาตามมานั่งข้าง ๆ ดำเนินเมื่อเต็มทีที่จะฟังคำริพร่ำบ่นแต่ว่าเขาทำงานหนัก มันเป็นเรื่องที่ที่จะต้องเกิดความเครียดและควรรักษาใจกันเสียแต่เนิ่น ชายวัยกลางคนยังคงเงิบกริบอยู่เช่นนั้น ในที่สุดน้องชายของเขาก็ต้องยุติการสนทนา

“เอาละ ฉันคิดว่าที่คงไม่ต้องการให้ฉันอยู่คู่ด้วย แต่ถ้าที่มีอะไรก็โทรบอกฉันได้แหละ” คำรีขยับมือทั้งสองข้างออกไปให้พี่ชายของเขาสัมผัส คำเนิน ไม่ยอมทำตามทั้ง ๆ ที่อยากจะทำ เพราะรู้ว่าเมื่อเขาสัมผัสมือก็จะต้องปฏิบัติตามความคิดของน้องชาย คำรีเป็นเพื่อนที่ดีของเขาคนหนึ่ง ทำทางดังกล่าวคือสัญลักษณ์ที่สองที่น้องแสดงต่อกันเพื่อความสามัคคี ถ้าเขายอมทำตามความคิดของน้องชายง่าย ๆ มันจะมีความหมายอะไร ก็กับการที่เขาปลื้มตัวออกมาเช่นนี้

คำเนินกล่าวคำอำลาห้วน ๆ และขับรถจากไปด้วยความรู้สึกที่เป็นอิสรภาพอีกครั้ง ใจหนึ่งก็เสียใจในสิ่งที่ทำลงไป เหมือนกับเป็นการทรยศต่อน้องชายที่เขาทั้งรักและกึ่งนับถือ

“เราต้องเขียนจดหมายไปขอโทษคำรี อธิบายเหตุผลให้เขาเข้าใจว่าทำไมเราต้องทำเช่นนี้” ชายวัยกลางคนคิด คำเนิน ได้เดินทางมาถึงจังหวัดจันทบุรีเป็นเวลาเย็นมากแล้ว เขาลงทะเลเบียนเป็นแขกผู้มาพักของโรงแรม “ฮิลตัน” โรงแรมนี้เงียบสงบ ไม่ค่อยจะมีโอโง่งนนัก เขาตั้งใจจะอยู่ที่นั่นในระยะเวลาสั้น ๆ แต่จะต้องฝากฝังงานทางกรุงเทพฯ ให้เรียบร้อยเสียก่อน เมื่อจัดการทุกอย่างอย่างเรียบร้อยแล้วก็เตรียมตัวจะออกไปหาอาหารเย็นในตัวเมือง ชายวัยกลางคนเห็นรถยนต์ ๒ คันวิ่งตามกันเข้ามาจอดห่าง ๆ จากรถยนต์ของเขา จินตนาลงมาจากรถยนต์คันหนึ่ง รีบตรงเข้ามาบอกเขาไว้พร้อมกับร้องห่มร้องไห้ เธอไม่ได้กล่าวอะไรเลยนอกจากเงยหน้าขึ้นมองสามีด้วยแววตาอันตัดท้อ ราวกับจะถามว่าทำไมเขาถึงได้จากเธอมา

แต่น้ำตาของภรรยาไม่ได้ทำให้คำเนินใจอ่อน เขารังเกียจการกระทำของเธอที่แสดงความเศร้าโศกออกมาอย่างออกหน้าออกตาเช่นนี้ มันก็เป็นเพียงบทละครบทหนึ่งเท่านั้น ไม่ควรที่จะมาเสแสร้งกันแบบนี้อีกต่อไปอีกแล้ว เธอทำราวกับเขาเป็นเด็กตัวเล็ก ๆ ซึ่งจะต้องแสดงว่าเขานั้นเป็น “ที่รัก” ของเธอเพียงใด

“คุณต้องการอะไรนะจ๊ะ?” คำเนินเอ่ยถามอย่างเหลืออด “คุณไม่ได้รับจดหมายของผมหรือ?” แต่แล้วเขาก็นึกขึ้นได้ว่าจดหมายที่เขาร่างเอาไว้ยังไม่ได้ส่งไปรษณีย์เลย เพราะไม่แน่ใจในความสมบูรณ์ของข้อความต่าง ๆ เมื่อได้พบกับเธอแล้วก็ป็นโอกาสอันเหมาะสมที่จะระบายความในใจกันเสียที

“คุณตามผมมาทำไมกัน? มันไม่ได้ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างดีขึ้นหรอก”

จินตนายังคงมองสามีด้วยน้ำตาที่นองหน้า มีบุคคลอีกผู้หนึ่งก้าวลงมาจากรถ คนผู้นั้นคือหมอประจำครอบครัวของคำเนินนั่นเอง วิชาเป็นนายแพทย์หนุ่มซึ่งมีบุคลิกอันเคร่งขรึม ทุกครั้งที่คืนในครอบครัวของคำเนินเจ็บไข้ได้ป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ วิชาจะเอาใจใส่อย่างเต็มที่ ราวกับว่าจะเป็นการเจ็บป่วยอย่างชนิดสาหัสสากรรจ์เช่นนั้น ชายหนุ่มผู้นี้สมควรที่จะเป็นสัปเหร่อมากกว่า คำเนินจะไม่ค่อยชอบให้หมอผู้นี้มาคอยดูแลรักษาเขาเลย

“อ้อ! นี้คุณก็ตามผมมาด้วยอีกคนหรือ?” เขาคิดเสียอย่างไม่พอใจ

วิชาทำเป็นไม่ได้ยิน เขาหันไปกล่าวกับพนักงานของโรงแรมที่เข้ามาถามว่าเกิดอะไรขึ้น มีบุคคลอีกผู้หนึ่งได้ก้าวตามนายแพทย์หนุ่มออกมา เป็นบุรุษรูปร่างแข็งแรงบึกบึน ใบหน้าแสดงถึงความเป็นคนอารมณ์เย็น แต่ก็ดูคุดจกของชายแปลกหน้าผู้นี้หักขลุบและริมฝีปากหนาเตอะ คำเนินมีलगสังหรณ์อะไรบางอย่างจากท่าทางอันไม่ชอบมาพากลของชายผู้นี้

ลูกชายกับลูกสาวของเขาก็ตามลงมาเช่นเดียวกัน ทุก ๆ คนแสดงควมมีพิรุณที่ประสงค์จะทำอะไรสักอย่างหนึ่งแน่นอน คำเนินรวบรวมกำลังใจเตรียมตัวจะผละหนี แต่ละคนต่างเข้ามาล้อมล้อมที่ละเล็กละน้อย

“มันเรื่องบ้าบออะไรกันนะ?” ชายกลางคนรำพึงในใจ เขาแทบจะเปล่งเสียงตะโกนออกมาแต่ก็ต้องชะงักไว้ “คุณบอกผมได้ไหมว่าเกิดเรื่องอะไรขึ้น?” เขาหันไปถามภรรยา

จินตนาไม่กล้าเอ่ยปากตอบ เธอเริ่มเกิดความละอายต่อบุคคลรอบ ๆ ที่มุงดูอยู่ ชายแปลกหน้ายิ้มอย่างเอาอกเอาใจกับคำเนินและตอบแทนภรรยาของเขา

“ไม่มีอะไรหรอกครับคุณคำเนิน พวกเราจะไม่ทำให้คุณเดือดร้อน สักครู่เราก็จะไปกันแล้ว”

“ไปเร็วเท่าไรก็ยังดี!” คำเนินทวาด “คุณเป็นใคร? หมอวิสาใช้คุณมาทำอะไรนี่?”

“เรามาตามหาคุณก็เพื่อจะช่วยเหลือคุณเท่านั้นครับ” เขาเดินตรงเข้ามา “ขึ้นรถไปกับพวกเราเถิดครับ”

คำเนินถอยกรูด “แกออกไปนะ! ไอ้สารเลว! ไม่งั้นฉันจะขอให้พนักงานโรงแรมจัดการกับแก”

ชายผู้นั้นไม่ยอมตอปากต่อคำด้วย เดินยิ้มกริ่มเข้ามาอย่างใจเย็น ชายวัยกลางคนโกรธจนมือไม้สั่น พยายามระงับสติอารมณ์ให้เป็นปกติเพื่อหาทางแก้ไขสถานการณ์ เขาอยากจะชกจมูกหักของชายร่างใหญ่ผู้นี้ให้บุบลงอีกถ้าเขามีกำลังเหมือนเช่นตอนหนุ่ม ๆ ในที่สุดก็คิดคิดว่าควรจะอยู่เฉย ๆ ปล่อยเรื่องราวให้เป็นไปตามบุญตามกรรมดีกว่า พวกนี้จะเอาเขาไปตีฆ่าทำแกงอย่างไรก็เชิญ เขาหันไปกล่าวกับภรรยาด้วยเสียงอันเย็นชา

“เอาละจินต์ คุณเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างจะมีความคิดกว่าไอ้หมอนี่ คุณควรจะรู้ว่าการใช้วิธีนี้มันไม่จำเป็นเลย แล้วมันจะทำให้เรามองหน้ากันไม่ได้ไปตลอดชีวิต เข้าใจเอาไว้ด้วย!” ชายวัยกลางคนเริ่มมีความมั่นใจ “ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นผมไม่ได้กล่าวโทษคุณเลย พยายามจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเอง นี่มันเป็นปัญหาในครอบครัวของเราที่ กำลังประสบอยู่ คุณแสดงละครต่อผม ต่อบุคคลอื่นว่าเราเป็นครอบครัวที่มีความสุขและสมบูรณ์เพียงพร้อม ผมก็ตระหนักดีว่าคุณมีสิทธิที่จะทำเช่นนั้นได้ แต่คุณมีสิทธิอะไรที่ใช้วิธีนี้เพื่อทำให้ผมกลับบ้าน!”

จินตนาไม่ยอมตอบคำถามของสามี เธอมองดูเขาด้วยความละอายและก็เริ่มกระวนกระวายใจ ชายวัยกลางคนรำพึง “ตัวเธอเองไม่เคยคำนึงถึงเหตุผลคนอื่น...” เขาพยายามพูดเพื่อเสียดแทงใจของเธอ “คุณไม่แม้แต่จะลองพิจารณาปัญหาเหล่านี้ ว่าตัวคุณเองก็สามารถแก้ปัญหาได้โดยง่าย อะไรบ้างล่ะที่เคียวนี้คุณทำขึ้นด้วยความจริงใจ? จินตนา...คุณจะเล่นละครบทนี้ต่อไปอีกไหม? ถ้าคุณจะเล่นต่อไปผมก็จะร่วมเล่นกับคุณด้วย...” เสียงของคำเนินสั้นเครือ เขาพยายามบังคับจิตใจให้เป็นปกติ ฝืนยิ้มออกมาพร้อมกับโบกมือ “ภรรยาที่นับถือของผม คุณคงไม่เข้าใจ...”

ชายวัยกลางคนเริ่มรู้สึกตัวว่าผู้คนที่มีมุงดูอยู่ยิ่งเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ ลูก ๆ ของเขาขึ้นอยู่ข้างหลังเจ้าชายร่างใหญ่ผู้นั้น คำเนินอยากจะทำสิ่งที่เขาอคั่นอยู่ในส่วนลึกมาเป็นเวลานานออกไปให้หมดสิ้น แต่มันจะได้อะไรขึ้นมานอกจากความไร้สาระ เขาต้องการจะหนีจากสิ่งเหล่านี้มิใช่หรือ? ธรรมและมนเริ่มมีความอายต่อฝูงชนพอบุคคลอื่น ๆ กับผู้เป็นแม่ที่ยืนนิ่งและเงยบงกไป ลูกชายของเขาทำทางเป็นตัวของตัวเองเต็มที่ มโนเป็นผู้ใหญ่แล้ว เขาขอรับฟังเหตุผลเหล่านี้โดยสุจริต ส่วนธรรมลูกสาวของเขาทั้ง ๆ ที่เธอเป็นเด็กหญิงรูปร่างอ้วนดีตะแก้มของเธอจะแดงปลั่งปลั่งสดใสมองแต่ตอนนี้งบหน้าของเด็กสาวกลับซีดเผือกปราศจากสีเลือด วิสาของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความไม่พอใจ เพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ใช่เช่นที่ชายหนุ่มคิด สหายร่างยักษ์ของเขาก็กลับยืนฟังอย่างเงยบงก ที่นั่นมันไม่ใช่ห้องตรวจรักษาโรคภายในคลินิกที่เขาจะทำหน้าที่ของคนได้อย่างเต็มที่

คำเนินโบกมืออีกครั้งพร้อมกับพิมพ์ “สิ่งที่ผมพูดมันไม่มีความหมายกับคุณหรอก...” ชายวัยกลางคนหันไปทางลูกสาวของเขา “ธรรม วันนี้ลูกไม่ไปโรงเรียนหรือ?”

เด็กสาวเมื่อได้ยินเสียงของผู้เป็นพ่อก็สะดุ้งตกใจ ทำน้ำตาไหลกับจะร้องไห้ออกมา วิสาแพทย์หนุ่มพร้อมทั้งชายแปลกหน้าหันความสนใจมาซึ่งเธอ เพราะคิดว่าธรรมคงสามารถทำให้เรื่องราวต่าง ๆ ดีขึ้น เด็กสาวเริ่มเข้าใจพ่อของเธอว่ามีความรู้สึกเช่นไร เธอเดินเข้าไปหาคำเนินพร้อมกับจูบที่แก้มเขาเบา ๆ สวมกอดชายกลางคนไว้แน่น

“หนูเป็นห่วงพ่อมากค่ะ”

“ทำไมลูกถึงเป็นห่วงพ่อตอนนี้เล่า?” คำเนนมองลูกสาวที่เขาให้ความรักและความเอ็นดูอยู่เสมอ “บอกพ่อสิลูกว่าพ่อเป็นปกติดีใช่ไหม?” ชายวัยกลางคนหัวเราะออกมาด้วยความปลื้มปิติ “แต่ลูกไม่ได้มาที่นี้ด้วยความรักและคิดถึงพ่อ เราแต่ละคนต่างมีโลกของตัวเองแล้ว” เขาหัวเราะอีกครั้งและก็ผละจากอ้อมแขนของลูกสาว ตอนนี้ครุ่นไม่ใช่เด็ก ๆ ที่จะต้องปลอบประโลมเหมือนเช่นเคิม เธอเป็นสาวแล้ว ทำไมเขาต้องทำกับเธอเหมือนเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ อีก? มันช่างไร้สาระเสียเหลือเกิน! ในที่สุดเขาก็หนีมันไม่พ้น

คำเนนสำสัระด้วยความสมเพชสภาพของตัวเองที่ทุก ๆ คนติดตามตัวเขาเหมือนกับเป็นผู้ทุจริตหรือคนวิกลจริตเช่นนั้น ไม่มีใครสักคนที่จะเข้าใจความรู้สึกของเขาในตอนนี้ ต่างคนต่างขายชีวิตและวิญญาณให้กับภาพลวงตาของความเป็นมนุษย์ ซึ่งแตกต่างจากโลกที่เขาต้องการ มันมีประโยชน์อะไรที่จะทำความเข้าใจกันอีกครั้ง?

“หนูคิดเองค่ะที่ทำให้พ่อรู้สึกเช่นนี้” ครุ่นสะอึกสะอื้น

เสียงสะอื้นของลูกสาวก็องสะท้อนเข้าไปในอกที่อึดอัด ชายวัยกลางคนระบายลมหายใจเพื่อผ่อนคลายตัวเอง เขาต้องการปลอบโยนลูกสาวตัวเล็ก ๆ คนเคิมที่เคยโอบอุ้มทะนุถนอม แต่เขามองไม่เห็นเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ คนนั้น เวลาและการเปลี่ยนแปลงทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้แปรเปลี่ยนไป มันเร็วเกินกว่าการปรับตัวของคำเนน

ชายวัยกลางคนกวาดสายตามองไปรอบ ๆ มองทุก ๆ คนในที่นั้น ยิ้มออกมาอย่างไม่มีความหมาย เขาได้เห็นแววตาแสดงความเข้าใจอกเข้าใจจากชายร่างใหญ่ที่ยืนคุมเชิงอยู่ คำเนนเห็นเขาสะทกสะทอนด้วยความสลดใจ ชายแปลกหน้ายิ้มตอบกับชายกลางคนเหมือนกับจะปลอบโยนว่า ให้วางใจเถิดแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเอง

สหขันธ์ของหมอวิสาเดินไปเปิดประตูรถยนต์ให้กับคำเนน ชายวัยกลางคนทราบว่าเขาทำเช่นนั้นเพื่อให้สถานการณ์เช่นนี้ได้จบลงเสียที คำเนนเข้าไปนั่งในรถ ชายแปลกหน้าก็ติดตามมานั่งข้าง ๆ รถยนต์คันนั้นได้เคลื่อนตัวจากไป ชายกลางคนนั่งอยู่ในความสงบเป็นเวลานาน สายลมที่พัดผ่านทำให้เขาคลายความอึดอัดลงไปบ้าง คำเนนเฝ้าขึ้นกับชายที่นั่งข้าง ๆ เขา

“ผมรู้แล้วว่าคุณเป็นใคร คุณคงเป็นจิตแพทย์ประจำตัวของจินตนา” ชายแปลกหน้ายิ้มยอมรับความจริงรูปร่างลักษณะของเขาเหมือนกับนักเลงตามแหล่งมั่วสุมมากกว่า ไม่เหมาะสมที่จะเป็นจิตแพทย์เลย

“ทุกอย่างมันก็จะกลับเป็นเช่นเคิมอีกครั้ง” คำเนนพูดต่อไป “ผมหนีจากโลกแห่งความหลอกลวงไปไม่พ้นเห็นที่จะต้องบรรจุสิ่งไร้สาระต่าง ๆ ไว้ในสมองของตัวเองบ้างล่ะ”

“ผมเข้าใจดี ทุก ๆ คนก็คงเป็นเช่นเดียวกับคุณ เพียงแต่คุณวิ่งหนีมันเท่านั้นเอง”

“หนีให้พ้นจากภาพลวงตา!” คำเนนเสริม “แต่มันก็ยังวิ่งตามเราอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หมดหนทางที่จะพบความหมายของชีวิต เราต้องแหวกว่ายไปตามกระแสของมันรำไป” ชายกลางคนยิ้มทำราวกับว่าเขากำลังพูดกับตัวเอง จิตแพทย์ผู้นั้นพยักหน้ารับทราบ เขายังคงฟังคำเนนพูดต่อไป “ภาพลวงตามันคอยหลอกหลอนเราอยู่ตลอดเวลา ผมหนีมันไม่พ้น พูดให้คนเข้าใจไม่ได้ ยิ่งพูดอย่างไรก็กลายเป็นความไร้สาระหรือกลายเป็นคนขาดสติไปเลย คุณหมอราบหรือเปล่าครับ? บ้านของผมมีเครื่องบันทึกเสียงมากมายที่พวกลูก ๆ เขาใช้เพื่อความสุขสนานเพลิดเพลินกัน มันเป็นเรื่องมือสร้างภาพลวงตาอย่างหนึ่ง ผมไม่ชอบของพวกนี้เลย มันส่งเสียงหนวกหูเหลือเกิน คุณหมอดูสิครับ ภรรยาและลูกสาวของผมต้องมานั่งร้องไห้ด้วยเรื่องอะไรกัน! เขาไม่ยอมเข้าใจความรู้สึกของผม นอกจากต้องการให้ผมกลับไปเป็นฉากลวงตาของเขาเช่นเคิม....” คำเนนร้องไห้ น้ำตาของเขาไหลพราก

จิตแพทย์ผู้แปลกหน้าเอื้อมมือมาสัมผัสเพื่อปลอบโยน “มันยุติแล้วล่ะครับ”

รถยนต์มุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพฯ ในยามค่ำคืน มาถึงยังสถานที่สงบเงียบแห่งหนึ่ง มีรั้วรอบขอบชิดอยู่ลึกเข้าไป จากถนนใหญ่ห่างไกลย่านชุมชนต่างๆ “ที่นี่คงเป็นสถานบำบัดผู้ป่วยโรคจิตใช่ไหมครับหมอ?” คำเนินถาม จิตแพทย์ผู้นั้นหัวเราะอย่างขบขัน “ไม่ใช่หรอกครับ ไม่ใช่อย่างที่คิด มันเป็นที่ที่คุณจะออกจากโลกมาอาศัยสักพักหนึ่ง คุณก็ต้องการเช่นนั้นไม่ใช่หรือครับ”

ยี่สิบนาทีต่อมาคำเนินได้มานอนบนเตียง จิตแพทย์สั่งอะไรบางอย่างกับพยาบาล ชายวัยกลางคนได้รับการฉีดยาเข็มหนึ่งและก็เริ่มเคลิบเคลิ้มเลื่อนลอย มันช่างเป็นความรู้สึกที่เจ็บสงบและเป็นอิสระจริงๆ ก่อนที่เขาจะปิดเปลือกตาลงด้วยความเหนื่อยอ่อนคำเนินพิมพ์ออกมา “คุณเห็นไหม ผมหนีจากภพหลวงคาไปไม่ได้หรอก ต้องกลับไปป้อนบรรดาสิ่งงมงายทั้งหลายให้กับมันอีก” “ผมทราบดีครับ” จิตแพทย์ผู้แปลกหน้าสัมผัสศีรษะของชายวัยกลางคน ขณะตอบคำถามของเขา

หลายเดือนผ่านไป คำเนินกลับมาทำงานตามปกติ เขาต้องวุ่นวายเกี่ยวกับหนี้สินธุรกิจบ้างเล็กน้อย กลับบ้านโดยละทิ้งความเคร่งเครียดเหล่านั้นเสีย จินตนาดูแลเอาใจใส่สามีของเธอมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเธอต้องลงงานอดิเรกบางอย่างไปบ้าง แต่บางครั้งก็มักจะนำเรื่องงานสังคมของเธอมาสนทนากับสามี ถูก ๆ ต่างให้ความเป็นกันเองและเป็นกำลังใจให้กับผู้เป็นพ่อ เขาลืมเรื่องราวต่าง ๆ ไปได้อย่างง่ายดาย สิ่งเหล่านี้อะไรเล่าคือภพหลวงคาของสังคมที่เกิดขึ้น? มรสุมของครอบครัวได้พัดผ่านไปแล้ว

คำเนินร่วมพบปะสังสรรค์กับบรรดามิตรสหายเก่า ๆ บ่อยครั้ง วันเวลาของเขาเต็มไปด้วยคุณค่า “เราเป็นบุคคล โชคดีและมีความสุขที่สุด ทั้งเงินดีและถูก ๆ ต่างก็เป็นที่รัก ชีวิตครอบครัวเช่นนี้ก็ควรแก่การพอใจแล้ว” แต่มีคำหนึ่งที่เปล่งเสียงอยู่ในสมองของชายวัยกลางคน “ภพหลวงคา!” เขาสะดุ้งและหยุดคิด คำ ๆ นั้นยังก้องอยู่ในความทรงจำ

คำเนินและครอบครัวลืมเหตุการณ์ดังกล่าวไปแล้ว ต่างเรียกเวลาที่เขาใช้ไปถึง ๔ - ๕ เดือนว่า “การพักร้อน” ไม่ใช่การ “บำบัดรักษา”

ชายวัยกลางคนเปล่งเสียงคำ ๆ นั้นภายในความรู้สึกนึกคิดอีกครั้ง มันช่างเป็นคำที่ไร้สาระเสียจริง เขาไม่เข้าใจความหมายของมันแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเคราะห์กรรมที่เกิดขึ้นเองต่างหาก

วันของคนบ้า

แดดร้อน เหมือนวันแห่งการหลอมละลายโลก เปลวบางใสเดินยิบยิบอยู่ในละอองฝุ่น แผงคอนกรีตรูปตึกสีขาว สีเขียวอ่อน ขึ้นตระหง่านล้อมรอบลานซีเมนต์ เหมือนกำแพงกักขังไอร้อนจากรังสีของดวงตะวัน ให้อวลอ้าวรุ่ม ๆ เป็นบรรยากาศในเตาอบ

ผู้คนจำนวนมากมายก้าวเดินเรียงขบวนผ่านลานแห่งนั้น พล่านเหมือนมดแมลง มุดหายเข้าไปในร่มไม้ตาม ซอกแคบ รดเงาสีสดหลายคันเคลื่อนช้า ๆ แหวกกลุ่มคนแตกออกราวกับเรือผ่านกอสะวะ เสียงเครื่องยนต์ท่อไอเสีย เสียงแทรกคไล่ เพิ่มความอึดอัดและหงุดหงิดให้กับวันอันร้อนรุ่ม ผู้คนในชุดสะอาดสะอ้าน เหงื่อเม็ดเล็ก ๆ ผุดขึ้น เหนือริมฝีปากและปลายจมูก เอาผ้าเช็ดหน้าแตะจับ สายดวงตามองหาสีเขียวใบไม้ ราวฝูงสัตว์กลางทุ่งหญ้าแห่งหา แหล่งน้ำ แม้แต่พุ่มสนเตี้ย ๆ เรียงรายรอบริมสระน้ำกลางลาน ไม่เหลือเงาไว้ให้คนมากมายขนาดนั้น ซึ่งต่างแปลก หน้าและเร้งร้อน

ชั่วโมงบรุษขึงตึงสุด พวกเขาทะเลาะถกกันออกมาจากเบ้าสี่เหลี่ยมที่กำลังหล่อหลอมเขาอยู่ เพื่อให้เป็นคนอีกพวกหนึ่ง ซึ่งมีความพิเศษในด้านความคิด การดำรงอยู่และการก้าวไปข้างหน้า

ลมร้อนหอบความอับอ้าวผ่านมาจากซอกตึก เป่าน้ำในสระกระเพื่อมเป็นระลอกคลื่น สะท้อนประกายแดด วาววาม น้ำพุที่ถูกฉีดอัดพุ่งขึ้นสูง หล่นกระทบผิวน้ำเกิดเป็นฟองพราวพรายในส่วนหน้าของสระ เหมือนความกอดคั้น ในอารมณ์มนุษย์ ถูกบีบคั้นให้ทะลวงออกถึงจุดสุดขั้ว แล้วแตกกระจายหล่นหายไปในความเรียบเฉยเช่นเดิม เรือสุพรรณหงษ์จำลองจอดนิ่งเบื้องหน้าศาลา เลียนแบบพระที่นั่งกลางน้ำ

แดดร้อนแรงแผดเปลวกระหน่ำผู้คนจนในวินาทีเช่นนี้ ความอดกลั้นดูเหมือนจะแห้งขูดร่วนน้ำในปลักเล็ก ๆ พลันเหตุการณ์หนึ่งยิ่งเสริมบรรยากาศให้อลหม่านหนักขึ้น... คนหนุ่มในชุดกางเกง ขาวยาสีน้ำเงิน เสื้อแขนยาวสีขาว เปิดกระดุมที่อกสองเม็ด หน้าเครียวคล้ำ เหงื่อโชกที่ลานหน้าผากและขมับ ดวงตา แข็งกร้าว สาวเท้าขาว ๆ ตรงมายังสระน้ำ โยนหอบหนังสือโครมลงบนขอบสระ ถอดเสื้อกางเกงออกจนไม่เหลือแม้ ชุดชั้นใน

“เฮ้ย!” คนได้ร่วมสนตะโกนขึ้นอย่างตระหนก ผู้หญิงหวีดร้อง ลูกสะบัดหน้าเดินหนีเหมือนถูกผีหลอก กลางวัน แต่คนหนุ่มกระโจนตมลงไปในน้ำเสียแล้ว

“เฮ้ย!...เฮ้ย!...เฮ้ย!” คนได้ร่วมสนยังคงร้องเหมือนคนคิดอ้าง พวกผู้ชายเร่เข้ามามุง

“ไอ้ห... ถ้าจะบ้า ดันแก้ผ้ากลางเที่ยง” คนที่อยู่ได้ร่วมถัดไปหน้าตาตื่น ๆ พยายามจะเข้าใจเหตุการณ์

“ขึ้นมา...ขึ้นมา... มานุ่งผ้าเสียจ๊ะ จะบ้าหรือยังไง” เริ่มมีเสียงหลายเสียงหว่านโย ขณะคนหนุ่มยังยื่นกอดคอ แชน้ำลึกถึงคอ

“ขึ้นมา...ขึ้นมา...”

“ผมไม่ขึ้น” คนหนุ่มตอบหน้าตาเฉย

“ขึ้นมาจ้ะ ขึ้นมาไอ้ห... ทำยังกะเปรต”

“กูไม่ขึ้น”

“ขึ้นมาจ๊ะ ไอ้ห...”

“ไม่ขึ้น...ไม่ขึ้น...ไม่ขึ้นโว้ย!”

“ถ้าจะบ้างจริง ๆ ใครไปแจ้งองค์การสักคนซิ” มีเสียงหนึ่งเริ่มหาทางออก คนในน้ำยังคงคือรี้น เสียงที่มหาวิพากษ์วิจารณ์อย่างดุเดือดและเฮฮาสนุกสนาน เมื่อคนคะนองหีบเอาส่วนสัดมาพูดถึง และเปรียบเทียบกับของสัตว์บางชนิด ยังทาคึงไปถึงผู้หญิงที่อยู่ริมสระน้ำขณะเกิดเหตุอย่างสนุกปาก

“เขามานุงคูอะไรวะ?” คนในน้ำเริ่มรู้สึกรำคาญ

“คูคนบ้าจิวะ” เสียงหนึ่งในกลุ่มได้ตอบ

“คูไปทำบ้าอะไรล่ะ?” คนในน้ำย้อน แล้วเปลี่ยนเป็นหันหลังให้ แกว่งแขน เอาฝ่ามือทั้งสองข้างกริคน้ำเล่นอย่างสบายใจ อีกครู่ใหญ่เมื่อ ๔-๕ คนที่ถูกเรียกว่าพวกองค์การฯมาถึง เขาจึงหันกลับมาเผชิญหน้าใหม่

“ลงไปทำไม?” คนหนุ่มท่าทางสุภาพ งามเหมือนคนเพิ่งตื่นนอน ถามเหมือนไม่รู้จะเริ่มค้นแก้ปัญหาอย่างไรดี

“ไม่มีประโยชน์หรอก ถึงบอกพวกคุณก็ไม่เข้าใจ” เขาดูเหมือนจะสงบลงบ้าง

“เพราะไม่บอกนะซี ถึงไม่เข้าใจ ขึ้นมาดีกว่ามาคุยกัน” คนองค์การฯเริ่มเจรจา

“ยังไม่ถึงเวลา” เขายังยืนยัน

“แล้วเมื่อไหร่จะถึงเวลา?”

“กลับไปก่อน เที่ยงสิบนาทีก่อนมาฟังคำตอบ” เขายืนยันคำขาดแบบการประท้วง หันหลังเอามือตีน้ำเล่น ทำท่าแบบหนึ่งกำลังภายใน แผลเสียงคับคอบประกอบการออกท่าทาง คนบนฝั่งเฮฮากันอย่างสนุกสนาน คนขององค์การฯคนหนึ่งเหลือบเห็นกองเสื้อผ้า เข้าไปค้นกระเป๋าได้บัตรประจำตัวออกมา

“นี่...นี่บัตรประจำตัวนักศึกษา เรียนคณะรัฐศาสตร์เสียดิว” เขายื่นให้กับกลุ่มเพื่อน

“เอาไปเช็คคูที่แผนกทะเบียนให้ละเอียดนะ ถ้าที่บ้านหรือที่ทำงานพ่อแม่มีเบอร์โทรศัพท์ จดออกมาด้วย” คนหนุ่มท่าทางสุภาพดูเหมือนจะเป็นหัวหน้าออกคำสั่ง ทำให้คนในน้ำหันขวับมาทันที

“คุณจะโทรศัพท์ไปหาพ่อแม่?” เขาเสียงแข็ง

“อ... คุณเป็นพวกสายลับแน่ ๆ ไอ้พวกเค.จี.บี. เอาเลขบอกมาให้หมด คนพวกนั้นนะ ไม่มีประโยชน์อะไรหรอก พ่อ-แม่ ที่-น้อง มันว่าผมบ้า...บ้า...บ้า...เอาเลย ให้ไอ้หมอวยร้ายมาด้วย เอาเข็มฉีดยาอันใหญ่ ไอ้...มันหลอก โทกหมก โทกหมกอย่างฉิบหายวายป่วง...” ท่าทางเขาเหมือนจะทำทาย แต่หางเสียงกลายเป็นคร่ำครวญ

“รีบขึ้นมาเถอะ” คนท่าทางสุภาพเริ่มเจรจาใหม่

“ยัง...ยังไม่ถึงเวลา”

“คุณให้พ่อคุณมาเห็นในสภาพเช่นนี้หรือ ไม่ดีแน่”

“หะ... พ่อผมไม่มาหรอก ไม่ยอมเสียเวลากับเรื่องของผม ฮะ...ฮะ...เวลาที่ต้องเผด็จศึกเงี้ยกำไรอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก แต่...” เขาคุ่นคิดอย่างลังเล

“ขึ้นก็ได้ แต่ผมไม่นั่งฝ้านะ ความจอมปลอมหลอกหลวง ความรักที่เขาให้...หะหะ”

เขาอ่อนระโหยลง เมื่ออยู่ในห้องแคบ ๆ ไขว่กระจายเสียงส่งตามสาย คล้ายกับพลังงานถูกขยับดันออกมาใช้ในขณะที่ตื่นเพื่อน ใบหน้าซีดขาว กล้ามเนื้อได้ดากกระดูกถี่ ๆ เขาทิ้งตัวลงบนเก้าอี้ไม่อั๊ด แหงนหน้าขึ้นมองเพดานนิ่งนาน มือซ้ายคลำปลายกางเกงมือขวากำปมผ้าจะม้ายที่นุ่งหลวม ๆ ไว้แน่น

“พวกคุณรู้ไหม?” เขาคราว

“ไอ้หมอ มัน โทกทกม มันว่าผมไม่เป็นอะไรมาก ปราสาทเครียดไปนิดหน่อย มันหาว่าผมคิดมากไป ไอ้...มันจะห้ามไม่ให้คิดได้อย่างไร มันไม่ซึกจะรู้แะว่ามีแต่จากศพเท่านั้นที่ไม่คิด ขากินฉีด แทรกเข้าไปในเม็ดเลือด ห้ามความคิด โอ๊ย!ช่างน่ากลัว แต่มันไม่สำเร็จหรอก พวกคุณคงไม่รู้ว่าจะแสบของมันพุงแรง ผมพลิกซ้ายพลิกขวา เวลานอนก็ไม่เคยหันเหหรือเปลี่ยนทิศทางมันได้ อย่างว่าแต่จะหยุดขี้เลย”

“หมอมันจะรู้อะไร?” เขาเริ่มขำใหม่ หลังจากเหม่อลอยไปครู่ใหญ่

“ความปรารถนาของมนุษย์ ความรัก ความซึ้ง ความโคตรเดี่ยว โอ...นั่นแม่ผมนั่งเจิบ ๆ ในมุมมืดเขินอย่าง ชลาดกลัว ดวงตาเศร้า ๆ ขมขื่น ครุ่นคิด จะคิดถึงอะไรล่ะ ผมรู้...ความหลัง คนไม่มีความรู้ ชื่อสัตย์ เกิดมาเพื่อเป็น เมีย เป็นแม่ มีอย่างเดียวชีวิตที่ผ่านมา ความหวานชื่น ทุกข์ท้อและเจ็บร้าว...ก็วันแล้วนอนพ้อไม่กลับบ้าน งานเก็ง กำไรไม่ได้กินเวลาไปทั้งหมดหรอก นักเรียนนอกสาวสวยเลขานุกรณีนี้ออกลั่นเหลือนั้นแหละ มู ครึ่งไว้”

“...เอ!...แม่เป็นคนอย่างไรกันนะ ทำไม่ถึงคอยพ้อได้ทุกวันทั้ง ๆ ที่แม่ไม่เคยได้อะไรตามปรารถนา ถ้าพ้อ กลับมา เสียขาค่าอย่างเหยียดขาม เสียคแทง รวากับปลาหอกของขมบาลที่มเข้าไปใส่คนตกนรก เออ!แม่คอยนรกแท้ ๆ ...”

“สัตว์เริงรำ ลอยชายเขิดหน้าอย่างมีเกียรติ จับศีลธรรมไปเดินระบำไป... นั่นเสียง โทรศัพทไซ้ใหม่ ... ออ...เมียหลวงของผัวที่สาวผม คงจะก่นญาติถึงที่สาวผมอีกละซี เป็นประจำซ้ำ ๆ ซาก ๆ ...หน้าด้าน ไม่มีปัญญา แข่ง ผัวเขา แล้วก็อะไรหยาบ ๆ ตามอารมณ์โกรธแค้น มันเริ่มตั้งแต่ฟรีเซ็กส์นั่นแหละ เธอคงจะร้องไห้อีก อย่าง่วงเลข อีก สักชั่วโมงเธอจะลืมมันได้ ขี้มขี้ม หัวเราะ เฮฮาใหม่...นั่นแหละสัตว์ที่นำเวทนา”

“คุณรู้อะไร?” เขาถามอย่างเก่าแก่กับคนร่วมห้อง

“ผมควรจะทำอะไร คนตัวเล็ก ๆ ในปลักชีวิตที่ถูกคมเลนของความทรนารัดรัง ผมน่าจะเป็นกวี เขียนถึง อะไรสักอย่าง บริสุทธิราวน้ำค้างขโลมความเจ็บปวดทางใจออกจากแม่ เปล่งประกายเรืองแสงให้ที่ผมเห็น ทาง...กวี...เธออะ ฮะฮ่า กวี...พ่อกว่าผมต้องเป็นนักกฎหมายเพื่อช่วยให้พ่อมีทางหลบเลี่ยงกฎหมาย เจาะทะลวง ช่องว่างของมันเพื่อความรุ่งโรจน์ของงานเก็งกำไร ...เป็นนักปกครอง ให้เงาของอิทธิพลแผ่ออกคลุมพื้นที่ส่วนใด ส่วนหนึ่งของประเทศ งานของพ่อจะได้แผ่ร่วมเงาฉ้อฉลได้สะดวก...”

“แต่วิญญูณผมเลือกเป็นกวี...คุณเข้าใจไหม?” เขาหลับตาครุ่นคิดนึ่งนาน คนรอบข้างงงงง ปิดปากเงิบ ฉงนลงจกกับเรื่องราวสับสน

“ไซ้ กวีข้อมไม่พูด สิ่งที่เขารู้เพียงแต่อยู่ในใจ พร้อมจะหลังไหลเป็นตัวหนังสือบริสุทธิ สะอาด จริใจ มัน ดึกว่าคำพูดมากนักจนไม่อาจเทียบได้ คุณเคยเห็นคนพูดกับคนไซ้ไหม? ออ...นั่นเป็นแค่เปลือกนอก จริง ๆ แล้วผล ประโยชน์ของคนกำลังสนทนากัน...ผมไม่พูด...นาน ๆ เข้าผมพูดไม่ทันเขาแม่แต่ร่อง ๆ เลกกลายเป็นหนังสือเก่า ๆ ประดับหิ้งในบ้านใหญ่โต...” เขาถอนหายใจหนัก ๆ ใบน้ำหมอง ๆ ล้างเหมือนเหนือบสนเหนือบกับเรื่องเพื่อเจ้อ ส่าขหน้าราวกับคนสิ้นหวัง

“แล้วคุณลงไปทำไมในสระน้ำ” คนขององค์การถามคำถามเก่า เขาสะดุ้งเหมือนไม่พอใจ หันมาจ้องหน้า เขม็ง

“ผมอยากจะทำอะไรสักอย่างที่คนอื่นไม่กล้าทำ ผมอยากฝีกให้หน้าด้านเข้าไว้ เพื่อจะอยู่ร่วมสังคมแบบนี้ได้ ยุคสมัยของเราผู้คนเริ่มซาชินกับเรื่องธรรมดา ๆ ต้องมีอะไรมากระตุ้นแรง ๆ ต้องเค้นถึงจะเป็นผู้ชนะในการแข่งขัน ไม่ไซ้หรือ...” เขาถอนหายใจอีกแล้วเบนหน้าหนี

“น่าสงสาร” ผู้หญิงสองสามคนกระซิบกันเบา ๆ

“คุณไม่ต้องมาสงสารผม อีก...อีก...” เขาก็อึกแล้วหยุดคิด

“อีกครั้งศตวรรษผมจะหาย ตอนนั้นผมจะเป็น...” เขาใช้สมองอย่างหนัก เอ็นปุคโปนที่ขมับ กวาดสายตาแข่งค้ำผ่านใบหน้าของทุกคนในห้องแคบ ๆ ไปสู่มุมหนึ่ง ถึงโต๊ะตั้งเครื่องส่ง บนนั้นมีหนังสือสำหรับเพื่อนใหม่เล่มหนึ่ง ทำให้เขายิ้มกว้างออกมาอย่างโล่งใจ เอื้อมมือไปคว่ำมาจ้องนั่งอยู่กับภาพบนปก รูปเด็กหญิงอายุราว ๑๐ ขวบ มือถือดอกไม้ยืนอยู่กลางทุ่งหญ้า ระเนเน่ไหวด้วยแรงลม ดวงหน้าบริสุทธิ์แห่งนั้นผู้ฟ้ากว้างไกล เหมือนกำลังฝันถึงความสุขสันติ เส้นผมนุ่มสลวยสะบัดพลิ้ว...

“ผมจะเป็นเด็กคนนี่” เขาหัวเราะชอบใจอยู่ครู่ใหญ่ แล้วสายตากลับไปล่องลอยจับเพดานอีก

“คุณคงไม่รู้หรอก...” เรื่องน่าปวดหัวกำลังเริ่มขึ้นใหม่

“หมู่บ้านของเธอถูกจัดไว้เป็นส่วน พ่อแม่เธอทำงานในโรงงาน เธอต้องอยู่กับแม่ซึ่งกลางมาดูแลเธอใน ขณะที่เธอไม่สบาย เออ! โรงงานสมัยนั้นเข้าใจความเป็นมนุษย์มาก แรงงานได้เมื่อมีความจำเป็น เขาไม่ไล่ออกกันง่าย ๆ อย่างแค่ผู้หญิงตั้งท้อง วันหนึ่งแม่ของเธอต้องไปทำธุระ ผ่าเธอไว้กับเพื่อนบ้าน พวกเขาเอาใจใส่เป็นอย่างดี ต่างจากเพื่อนบ้านของคุณของผม แค่อุ้มกักตักเรายังไม่กล้าเลย เพราะเราไว้ใจใครได้มันล่ะ”

“พอพวกเขาผลอ สิ่งประหลาดคล้ายม่านควันดำ ก่อตัวบอวลอยู่ในสมองน้อย ๆ ของเด็กคนนี่ มันเกาะตัวแน่นเคียดพลังขึ้น เธอรู้ร้อนอย่างทรมาน เธอทำเหมือนผมทำนั่นแหละ ถอดเสื้อผ้าออกหมด กลุ่มควันเริ่มแปรตัวเป็นเกล็ดแข็ง เช่นเฉิบราวกับน้ำแข็ง เกาะกุมสมองอย่างแน่นหนา เธอกระโจนออกมาเกลือกกลิ้งบนลานทรายหน้าบ้าน ความร้อนของแดดอาบได้ ทำให้เธอมีความสุขอย่างประหลาด”

“คนที่พบเห็น โทรศัพท์ไปบอกพ่อของเธออย่างปรารถนาดี พอเพื่อนบ้านใกล้เคียงรู้ พวกเขาเร่งรุดมาอย่างเป็นห้วง...”

“หนูจำ ทำไมมานอนที่นี่” พวกเขาร้อนออกร้อนใจ

“หนูนอนอย่างนี้สบายดี” เธอตอบเหมือนเคลิ้มฝัน ใบหน้ายิ้มละไม

“แต่หนูอาจจะไม่สบายได้นะ แค่อร้อนออกอย่างนี้”

“แต่หนูกำลังมีความสุข”

“ถ้าพ่อแม่มาพบหนูเป็นอย่างนี้ ท่านไม่มีความสุขหรอก หนูรู้ใช้ไหมว่าพ่อแม่หนูทำงานเพื่อส่วนรวม ถ้าไม่มีความสุขก็ทำงานไม่ได้ดี คนที่ต้องรับผลงานของพ่อจะไม่มีความสุขไปด้วย ไปเถอะไปอาบน้ำ” แล้วพวกเขาคนหนึ่งพาเธอไปอาบน้ำ แต่งตัวให้ใหม่สะอาดเรียบร้อย พ่อแม่ใจจะอุไปด้วยความกังวล กลับมารีบด่วน เห็นลูกสาวนั่งเล่นตุ๊กตาอยู่ชานเรือนในสภาพนั้น ดอนหายใจอย่างโล่งอกและเป็นสุข

“ม่านควันดำ...ผมจะบอกคุณอย่างไรดี มันอาจจะเป็นการปรารถนาเร้นลับ เหมือนอย่างที่ผมคิดว่าแม่คือผม ผมรักแม่เหมือนรักตัวเอง เมื่อใดแม่เจ็บปวด มันจะก่อตัวขึ้นในหัวผมอย่างไม่อาจต้านทาน หรือยามทุ่มเทไขว่คว้าสิ่งใดที่ไม่เคยได้ จนอ่อนล้าไปทั้งกายใจ

“เธอหนีหายออกจากบ้านไปอีก วันที่แม่มีงานยุ่งในบ้าน ก้าวเดินไปตามถนน ผ่าเปลวแดดร้อนจัดจ้า”

“พวกคุณต้องรู้ว่าพ่อแม่เธอเป็นทุกซ์ขนาดไหน เมื่อลูกสาวไม่สบายหายไ้ ทำให้เขาต้องเดินเหินไปตามถนนทุกสาย สอดสายสายตาไปแทบทุกซอกทุกมุม ตามป้ายรถเมล์ ตลาดสด ใต้สะพาน สวนสาธารณะ ยิ่งกว่าคนบ้าเสียอีก แต่ไม่ได้ผล เข้าแจ้งกับตำรวจ ๓-๔ วัน ไม่เป็นอันกินอันนอน เขาต้องกลางานอย่างจำเป็น”

“เช้าวันที่ ๕ เธอปรากฏตัวในชุดใหม่เอี่ยมสะอาด มือขวาถือช็อคโกแลต มือซ้ายถือห่อขนม เคียงข้างด้วย

หญิงสาวสวย ...เหมือนนางฟ้า”

“คุณพ่อของคุณนี่ซิ” เธออวดของในมือ

“ที่สาวเขาซื้อให้หนู พ่อแม่่งงันปิ่นป่วนระคนดีใจ จ้องมองหญิงสาวอย่างชอบคุณ”

“คุณ เอ้อ...เอ้อ...”

“แกมีไข่สูง นอนครางอยู่ที่ประตูบ้านดิฉัน” เธออธิบายด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม

“เราตามหอมมาดู พอแกเป็นปกติ สอบถามได้ความว่าอยู่ที่นี้”

“ผมไม่รู้ว่าจะชอบคุณอย่างไรดี เชิญขึ้นบ้านก่อน” ดวงตาและน้ำเสียงของพ่อรู้สึกราวกับ

“ไม่เป็นไรหรอกค่ะ”

“แม่ต้องเข้มงวดมากขึ้นในการดูแลเธอ เพราะจากเหตุนี้ครั้งนี้ต้องมีปากเสียงกับพ่ออย่างรุนแรง ดูเหมือนแม่จะพะว้าพะวัง แทบไม่เป็นอันทำอะไร แต่ความเจ็บป่วยทางจิตใจซับซ้อน หลอนหลอก บางครั้งคล้ายกับมีเสียงกระซิบในความว่างเปล่า ประทับใจว่าเป็นสิ่งที่ไม่ได้เป็น มีสิ่งที่มี ไม่มี ทั้งเขี่ยหยันเสียสติ จนต้องคืนทุนหลบหนีไปให้พ้น”

“เธอหนีออกไปอีก ครั้งนี้หมอกคนหนึ่งพบเธอนอนหลับบนม้านั่งในสวนสาธารณะยามค่ำคืน เขาพาเธอกลับไปที่บ้าน เมื่อพูดคุยซักถามพบความผิดปกติ เริ่มรักษาด้วยความเอาใจใส่ จนค่อยคืนสู่สภาวะปกติขึ้นบ้าง เมื่อนำมาส่งพ่อแม่ยังให้ยาไว้กิน เขียนใบสั่งยา พร้อมให้คำแนะนำบางอย่างในการดูแลเอาใจใส่”

“พวกคุณรู้ไหม ยังมีเรื่องแปลกกว่านี้อีก มีผู้เฒ่าผมขาวจากหัวเมืองลงมาเยี่ยมญาติในหมู่บ้านของเธอ แกเป็นหมอแผนโบราณ รوبرู้สมุนไพร แกได้ข่าวแหวะมาดูทั้งที่ไม่ใช่ญาติโยมหรือคนรู้จักมักคุ้น รักษาอยู่ถึง ๑๕ วัน จนเธอค่อยหายเป็นปกติ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในยุคสมัยเช่นนั้นย่อมแพร่กระจาย เพราะผู้คนมีสิ่งหนึ่งอยู่ในใจ คือความสำนึกว่าทุกคนเป็นที่เป็นที่ต้องคอยปิดเป่าทุกข์ทรมานให้แก่กัน หลังจากนั้นก็มีคำแนะนำและขาเกือบ ๓๐ ชนิดมาจากทุกสารทิศ จากผู้คนที่รู้เรื่องราว”

“คุณเห็นไหม ผู้คนในยุคนี้เป็นอย่างไร...ไม่มีพวก ไม่มีเหล่า มีความรักเคารพเอาใจใส่ต่อกัน และทุกคนมีเกียรติ รัฐบาลเขาไม่พูดคำเสีย ๆ ว่า เพื่อประชาชน หรือ สร้างปีเกษตกร...คำขวัญ ทุกข์ของชาวนาคือทุกข์ของแผ่นดิน...เขาพูดว่า พวกเราเพื่อพวกเรา...”

คนหนุ่มจบเรื่องเพื่อเชื้อยี่สิบขวบ ถอนหายใจโล่ง ๆ เอาฝ่ามือปิดดวงตาดำนิ่งนาน ก่อนจะหันกลับมาถามกับผู้คนด้วยเสียงละห้อย สั้นพรว และหมดอาลัย

“พวกคุณคิดว่าจะมีวันเช่นนั้นไหม?”

เขาขบหน้าลางระหว่างเข่า เอามือประสานไว้ที่ท้ายทอยอย่างสิ้นหวังความเจ็บงันเคลือบคลุมห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ เน้นนาน เหมือนไม่มีชีวิตอยู่ที่นั่น บรรยากาศเริ่มมีหม่นลง อ่างว้างอย่างน่ากลัว กลางวันร้อนจัด

ศิลา โคมฉาย. รวมเรื่องสั้น พันธะแห่งเสรีภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. สำนักพิมพ์มิ่งมิตร : กรุงเทพฯ . ๒๕๓๗ .

(ตีพิมพ์ครั้งแรกใน มติชนสุดสัปดาห์ พ.ศ.๒๕๒๕)

สาปสูญ

ดีมากแล้ว...ข้างศาลารอรถเมล์ มีชายหนุ่มคนหนึ่งพยายามพูดกับหมา...

“เฮ้!...อ้ายดูบ ฟังนะ ฉันจะเล่าเรื่องของฉันให้แกฟัง อ้าว!...นั่นแกจะเดินหนีฉันไปไหน ปัดไซ้โว้ย!... ไม่มีใครยอมฟังเรื่องของกูบ้างเลยหรือใจโว้ย!...”

ผมระเบิดเสียงกึกก้องออกมาอย่างเหลือออกขณะที่หมาขี้เรื้อนตัวนั้นวิ่งลับตาไป มันเป็นสิ่งมีชีวิตแรกที่ทักทายผมในช่วงหลายวันที่ผ่านมา แล้วมันก็ทอคถึงผมไป ผมกระโดดตะเสาะไปฟ้าข้างทางด้วยความฉุนเฉียว แล้วก็ต้องทรุดลงนั่งกุมเท้าร้องโอดโอยด้วยความเจ็บปวด คนเดินผ่านไปมาสองสามคนหยุดมองผมอย่างแปลกใจ แต่พอผมลุกขึ้นตรงเข้าไปหาพวกเขาเพื่อจะเล่าเรื่องราวของผมให้ฟัง พวกเขาก็รีบวิ่งหนีผมไปอย่างรวดเร็ว เขาอาจคิดว่าผมเป็นคนร้าย ซึ่งก็น่าเห็นใจพวกเขาเพราะนี่ก็ดีมากแล้ว หรือบางทีเขาอาจคิดว่าผมเป็นคนบ้า...มันก็น่าจะบ้าหรอกนะ

ไม่มีใครยอมฟังเรื่องของผมเลย...ให้ตายท่าละอะ...ผมรู้สึกสิ้นหวังเหมือนยืนอยู่หน้าประตูรถเพื่อรอการขานชื่อครั้งสุดท้าย รถยนต์วิ่งผ่านไปแล้วคันหนึ่งแล้วคันนั้นก็เจ็บส่งตกลงเหมือนเดิม ผมเดินไปที่ศาลารอรถเมล์ ทรุดตัวลงนั่งอย่างอ่อนล้า หลายวันผ่านมาผมเหนื่อยเกินไป เหลือบมองดูตึกตระหง่านเบื้องหน้ารู้สึกเหมือนกับมันเป็นอสูรหัวโตที่อยากจับผมไปกินเป็นอาหาร คงไฟสีเหลืองจากเสาไฟฟ้าเกาะบนกลางถนนก็ดูน่าแปลกตา ผมรู้สึกเหมือนมีใครลอบจ้องมองผมอยู่...ช่างน่าหวาดกลัวเสียจริง ๆ

ผมรู้ว่าอ้ายเรื่องบ้าห่าทอที่เกิดขึ้นกับผมคืออะไร จริงหรือฝัน หรือผมอาจเป็นบ้า ผมชนหน้ากับฝ่ามือสะอึกสะอื้นดูหญิงสาวที่เพิ่งสูญเสียมามีไปนในสงคราม แต่แท้จริงแล้วมันดูร้ายกาจมากกว่านั้นเสียอีก เพราะผมรู้สึกว่าตัวผมได้สูญเสียบและพราวจากผมไปเสียแล้ว ด้วยเหตุผลที่ผมเองก็ไม่รู้...ผมเฝ้าพยายามจะเล่าเรื่องของผมให้ใครต่อใครฟัง แต่ไม่มีใครยอมฟังเรื่องผมเลย...

ผมสะอื้นอยู่เช่นนั้นเป็นเวลานาน พอดั่งสติได้ผมก็เริ่มเล่าเรื่องของผมให้ตัวเองฟัง...

เวลาบ่ายสามโมงเมื่อสามหรือสี่วันที่ผ่านมา ผมก็ไม่แน่ใจนักว่ามันผ่านมาก็วันแล้ว ผมถูกเชิญออกจากบริษัทที่ทำงานมานานร่วมสิบปีอย่างไม่มีเหตุผล ผู้จัดการเดินเข้ามาหาผม ยื่นซองขาวพร้อมกับเงินเดือนล่วงหน้าสามเดือนให้ผมขณะผมกำลังพิมพ์จดหมายติดต่อบุคลากร ผมเงยหน้าขึ้นมองเขาอย่างประหลาดใจ พลังอ่อนถام

“อะไรกันหรือครับ...”

ผมถามเขาอย่างไม่เข้าใจ มองซองขาวที่วางอยู่บนโต๊ะอย่างใจหาย

“คุณหมดสมรรถภาพแล้ว...”

เท่านั้น เขาบอกผมเพียงเท่านั้นจริง ๆ แม้ผมจะถามเขาอีกสักทีคำเขาก็ไม่ยอมตอบ ผมได้แต่ลุกขึ้นจากโต๊ะทำงาน เก็บข้าวเก็บของหันไปถามเพื่อนร่วมงานที่อยู่กันมานานับสิบปี พวกเขาก็ไม่ยอมตอบผมเช่นกัน แต่กลับมองผ่านตัวผมไปเหมือนกับผมเป็นเพียงกระจกบางใสที่สามารถมองทะลุได้ ทุกคนมองผมเหมือนไม่เคยรู้จักผม คงตาพวกเขาเหมือนปลาตาย ผมสับสนกับตัวเอง..อ้ายพวกท่านี่หุ่นยนต์แท้ ๆ เลย แล้วก็สะบัดหัวที่มีแต่ความงุนงงเดินออกมาจากสำนักงาน

ผมเดินมาที่ป้ายรถเมล์ ผู้คนขึ้นเรียงรายตามเสาไฟฟ้าเพื่อหลบแสงแดดที่ค่อนข้างจัดจ้ายามเย็น ผมรออยู่ไม่นานรถเมล์สาย ๑๑ ก็แล่นมาจอดที่ป้าย ผู้คนแย่งกันขึ้นไปในรถเมล์คู่ ๆ คันนั้นอย่างเร่งร้อนเหมือนฝูงแมลงวันแย่งกันตอมขี้ ผมก็อยู่ในจำนวนคนเหล่านั้นด้วย ผมแทรกกายขึ้นไปอย่างยากเย็น อึดอัดเหลือเกิน ผมอยากจะหอนออกมาเหมือนหมาเพื่อแข่งกับเสียงรถราข้างนอก นำประหลาดที่วันนี้กระเป๋ารด ไม่ยอมเก็บเงินแม้ผมจะสะกิดขึ้นเงินให้ เขามองดูผมอย่างเขินชา สายหน้าแล้วเดินไปเก็บเงินคนอื่น ก็ดีไปอย่าง ประหยัดไปได้อีกหน่อย นาน ๆ จะเจอแบบนี้สักครั้ง..ผมบอกกับตัวเองเช่นนั้น

ผมกระโดดลงรถเมล์หน้าซอย ๖๕ ถลาเล็กน้อยขณะกระโดดลงมา แต่แล้วก็ขึ้นนั่งงนได้ ผมสาวเท้าเข้าไปในซอยอย่างไม่เร่งร้อน ... ไม่มีอะไรจะต้องเร่งร้อนอีกแล้วนี่ คึนนี้ผมจะนอนให้เต็มตา วันพรุ่งนี้ผมจะตื่นสายให้หน้าใจ ผมทักทายผู้คนในซอยที่พอรู้จักแต่พวกเขาไม่ทักทายตอบ บางที..เขาอาจอารมณ์ไม่ดี...ผมเข้าใจ

ผมสาวเท้าเข้าไปในหอพักอย่างใจลอย คิดอะไรต่อมิอะไรเรื่อยเปื่อย ที่จริงมันน่าจะเรียกคอร์รัปมากกว่า แต่เมื่อเจ้าของหอพักเต็มใจจะเรียกมันว่าหอพักก็คงไม่มีใครว่าอะไร

ผมเดินขึ้นบันไดอย่างเหน็ดเหนื่อย วันนี้ผมเหนื่อยมากเหลือเกินทั้งร่างกายและจิตใจ ผมหยุดพักที่ชั้นสอง พอคลายเหนื่อยก็สาวเท้าขึ้นชั้นสามซึ่งเป็นชั้นที่ผมพัก

ถึงชั้นสามแล้ว คราวนี้ผมจะนอนให้สาแก่ใจ จะโยนตัวลงบนที่นอนให้เต็มแรง ล้วงกัญแจห้องออกจากกระเป๋ากางเกงข้างขวา ขยับจะเข้าไปแต่แล้วก็ต้องชะงักเมื่อเห็นหมายเลขหน้าห้อง .. ห้องของผมหมายเลข ๓๐๓ แต่ย้ายห้องที่ผมขยับจะไขเข้าไปตอนนี้มันหมายเลข ๓๐๒ ผมเหลือวซ้ายแลขวาวอย่างงง ๆ เพราะมันใจว่าตัวเองจำไม่ผิด แต่หัวใจของผมก็แทบหล่นลงไปกองที่เท้าเมื่อพบว่าไม่มีห้องหมายเลข ๓๐๓ ห้องของผมหายไปไหน!

ผมรู้สึกเหมือนตัวเองกำลังเป็นบ้า ..นี่มันเรื่องตลกท่าเหวอะไรกันวะ ห้องของผมหายไปไหน ผมเดินสำรวจทุกชั้นทุกด้านอย่างละเอียดถี่ถ้วน ให้ตายเถอะ..ไม่มีห้องหมายเลข ๓๐๓

เหงื่อซึมออกมาบริเวณหน้าผาก ผมวิ่งลงมาชั้นล่างด้วยความรู้สึกหวาดกลัว ..วิ่งตะบึงไปที่หน้าปากซอยอีกครั้ง เงยขึ้นมองดูป้ายหน้าปากซอย ไซ้แล้ว...ไม่ผิดแน่ ๆ ซอย ๖๕ ซอยที่ผมเดินเข้าเดินออกอยู่ทุกวัน มองดูตัวตึกทุกซอกทุกมุม มันก็ยิ่งเหมือนที่ผมเห็นอยู่ทุกวัน ผมวิ่งเข้าไปในหอพักอีกครั้ง วิ่งขึ้นไปชั้นสองตบประตูลูกบิดของหอพักอย่างแรง ปากตะโกนเสียงหลง

เจ้าของหอพักวัยชราเพศหญิงแสนคุ่นหน้าคุ่นตา เจ้านี้ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดทุกสิ้นเดือน คนนั้นเปิดประตูห้องออกมาอย่างตกใจ แกมองดูผมด้วยสายตาหวาดระแวงชอบกล ผมเอ่ยปากบอกแก้ด้วยเสียงสั้นกระเส่า

“คุณน้ำครับ...ห้องของผมหายไปไหน”

“อะไรนะ...” เจ้าของหอทวนคำอย่างงุนงง

“ห้องของผมหายไปไหน” ผมถามย้ำ

“ห้องของคุณ หมายเลขอะไรล่ะ..อยู่ชั้นไหน...” ท่าทางเจ้าของพักชกจะสับสนกับคำถามบ้า ๆ ของ

ผม

“ห้องหมายเลข ๓๐๓ ชั้นสาม” ผมตอบแบบไม่ต้องคิด

“บ้า...” แกหัวเราะทำปากงมขมขมเหมือนสาวรุ่น “ที่นี่ไม่มีห้อง ๓๐๓ หรอกนะคะ มีแค่ห้อง ๓๐๒เท่านั้น ..คุณเป็นใคร จำหอพักผิดหรือเปล่า..”

“บ้า..” ผมพึมพำออกมาอย่างไม่พอใจ อีแกนี่ทำทางจะเลอะเลื่อน

“ผมอยู่ที่นี้มา ๕ ปีแล้วนะครับ”

“อะไรนะ..อยู่ที่นี้มา ๕ ปี” แกทำท่าเหมือนจะทบทวนความทรงจำ”

บ้ำฉิบหาย..ก็เจอหน้ากันอยู่ทุกวันแท้ ๆ

“แหม..อิฉันนี่ก็ว่าคุณเป็นคนที่ยังเข้ามาอยู่ใหม่..ขอ โทษนะ คุณชื่ออะไร นามสกุลอะไร ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ไหน”

ผมรู้สึกเหมือนถูกใครทูปหัวแรง ๆ จู โกรธจนบอกไม่ถูก อีแกนี่ทำอะไร แกเห็นผมเป็นใครจึงมาทขอกล้อเอาถึกผมด้วยเรื่องบ้า ๆ อย่างนี้ ผมสบตอยู่ในลำคอ พยายามระงับสติอารมณ์แล้วเอ่ยปากบอกแก

“คุณน่ารักจิคครับ ..อย่าล้อเล่นนะ..ผมไม่มีอารมณ์จะสนุกกับเรื่องแบบนี้ครับ”

“คะ...” เธอทวนคำเสียงสูง คาโต จนหน้าตาที่เหยียดงอกรันเป็นกระจุกดูน่าเกลียด “คุณรู้จักชื่อของอีซันด้วยหรือคะ..”

“ก็ผมอยู่ที่นี้มา ๕ ปี..”

“คุณชื่ออะไร..”

ผมสบต้อ้อลอยู่ในใจ ช่มอกข่มใจบอกชื่อแกไป เพราะดูท่าทีของแกไม่เหมือนเสแสร้งแกล้งทำ คุณนำเจ้าของหอพักเดินเข้าไปในห้อง หยิบเพิ่มชื่อผู้พักออกมาคั่นอย่างถี่ถ้วน ส่วนผมก็เฝ้าพรั่ภาวนาว่าแกคงจะหาชื่อผมเจอ แต่แล้ว..

“ไม่มีชื่อคุณนี่คะ ..คุณเป็นใคร มีจุดประสงค์อะไร.. เป็นคนร้ายหรือเปล่า”

แกยิงคำถามใส่ผมเป็นชุด ดวงตามีแวววาวกระแวงระคนหวาดกลัว ผมยืนนิ่งตะลึงงัน นรกจริง..นี่มันทำอะไรกันอีกล่ะ แกปิดประตูโครมใส่หน้าผม ผมเดินลงจากชั้นสองด้วยสติที่มีใคร่สมบูรณ์ ..ผมอยากจะบ้าอยากภาวนาให้มันเป็นความฝันและผมควรจะตื่นเสียที ผมก็คลั่งตัวเองและรู้สึกเจ็บ ผมไม่ได้ฝัน ผมลงยืนมือตรงขนานกับพื้นเหมือนคนละเมอ รู้สึกทุเรศ ผมไม่ได้ละเมอนี้หว่า แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นนี้เป็นจริงอย่างนั้นหรือ..เป็นไปได้!

ผมกระโดดขึ้นรถเมล์อีกครั้ง ไม่สนใจแล้วว่ากระเป๋ารถจะเก็บเงินกับผมอีกหรือไม่ ผมมุ่งตรงไปที่บ้านของเพื่อนสนิทที่คบหากันมาแต่เด็ก ทันทีที่ลงจากรถผมก็เดินคุ่ม ๆ เข้าไปในซอยนั้นอย่างรีบร้อน พอถึงหน้าบ้านเพื่อน ผมก็คลกริ่งที่ประตู ยืนรอสองสามวินาที สักครู่ประตูก็เปิดออก เพื่อสนิทของผมก็โผล่หน้าออกมา มันเอ่ยปากทักผมด้วยคำพูดที่ทำให้ผมเกือบล้มทั้งยืน

“มาหาใครครับ...”

อ้ายแม่ง...นี่มันเล่นตลกอะไรของมันกับผมหรือเปล่า ผมอยากจะคาบสัก

สามร้อยหน

“อ้ายนะ...อย่าเล่นบ้า ๆ นะ นี่กูเอง..”

มันขมวดคิ้ว ทำท่าเหมือนโก่ตาแตก กะพริบตาถี่ ๆ สะบัดหัวสองสามครั้ง แล้วก็พูดกับผมใหม่อย่างสุภาพชนิดตั้งแต่เป็นเพื่อนกันมาผมไม่เคยได้ยิน..อ้ายเวร!

“ขอโทษนะครับ ...ผมจำได้ว่าผมไม่เคยรู้จักคุณมาก่อน”

“อ้ายนะ...อ้ายห้าลาก กูเอง..กูอ้ายพงษ์สมพงษ์ไง เพื่อนมึงนะ..เรียนกับมึงมาตั้งแต่ป.๖ จนกระทั่งมึงถูกสามคนเข้าไปแล้ว..”

มันมองดูผมอย่างถึถ้วน สบตเบา ๆ แล้วส่ายหน้า

“ขอโทษอีกครั้งนะครับ ..ผมไม่เคยมีเพื่อนสนิทชื่อสมพงษ์ ผมเคยมีเพื่อนชื่อสมพงษ์คนหนึ่ง แต่นั่นมันตายไปตั้งแต่อยู่ป.๗ อีกอย่างผมไม่รู้จักคุณจริง ๆ ไม่มีเวลามากพอจะเล่นสนุกกับคุณด้วย เห็นจะต้องขอตัวก่อนละครับ..”

แล้วอ้ายนะก็ปิดประตูบ้านทันที มิใช่ที่ผมจะร้องเรียขมันสักทีครั้ง...พอแล้ว..เท่านี้ก็พอแล้ว ผมคงไม่ต้องไปหาเพื่อนคนไหนอีก อ้ายนะเป็นเพื่อนสนิทคนเดียวของผม ผมไม่เข้าใจเลยว่ามันเกิดอะไรขึ้น ใครล่ะจะอธิบายให้ผมฟัง

บางทีการอยู่ในสังคมแบบนี้ การที่ใครสักคนหนึ่งจะตายหรือสาบสูญคงไม่ใช่เรื่องอีกทีก็ครึกโครมอะไรนัก แต่อ้ายเรื่องที่เกิดขึ้นกับผมนี้ ..มันอะไรกัน ผมตัดสินใจจะกลับไปต่างจังหวัด กลับไปหาพ่อหาแม่ของผม ผมเชื่อว่าพ่อกับแม่คงไม่เล่นตลกบ้า ๆ กับผมเหมือนคนอื่น

ในที่สุดผมก็กลับมายืนที่หน้าประตูบ้านตัวเองอีกครั้ง ผมไม่ได้กลับมาเลยร่วมสองปี หัวใจของผมเต้นระทึก ..ประเดี๋ยวแม่คงจะโผล่เข้ามาโอบกอดผมอย่างยินดี ส่วนพ่อก็คงอมยิ้มน้อย ๆ ขณะที่น้องชายสองคนจะเข้ามาล้อมหน้าล้อมหลังถามว่ามีอะไรมาฝาก

ไฟฟ้าข้างในบ้านสว่างไสวออกมาข้างนอก ยังไม่มืดมากนัก ผมรู้สึกตื่นระริกเบา ๆ เมื่อเอื้อมมือเคาะประตูบ้าน

ก๊อ! ก๊อ!

เสียงแม่ตะโกนบอกให้น้องลงมาเปิดประตูบ้าน หัวใจของผมเต้นแรงแทบกระดอน แล้วประตูบ้านก็เปิด น้องคนสุดท้อง โผล่หน้าออกมา

“มาหาพ่อหรืออะ...”

ผมสะดุ้งเฮือกเหมือนถูกเข็มแทง ..อะไรกันวะ..เจ้าน้องชายวัยรุ่นของผมจำผมไม่ได้ แล้วพ่อกับแม่ล่ะ..โอ!..ให้ตายเถอะ นรกชัด ๆ

“มาหาใครอะ..” เจ้าน้องชายของผมถามซ้ำขึ้นอีก

“มาหาพ่อ” ชะรอยเจ้าน้องชายวัยรุ่นคงจะคิดว่าผมมาหาพ่อของมันจริง ๆ จึงวิ่งเข้าไปในบ้านบอกให้พ่อออกมาหาผม พ่อพุ่งกางเกงแพรเดินล่าช้าออกมาที่หน้าบ้าน เชื่อเชิญให้ผมเข้าไปในบ้าน ซึ่ให้ผมนั่งที่เก้าอี้รับแขกเหมือนเกรงอกเกรงใจ..ผมอยากร้องไห้

“พ่อจำผมไม่ได้หรือครับ...” ผมเอ่ยเสียงสั่น

“เอ้อ..” พ่ออีกอึก จ้องมองผมอย่างพิลึกพิลั่น แม่เดินมานั่งด้วยอย่างประหลาดใจ ผมโผล่เข้าไปกอดเท้าแม่เอาไว้ ครางออกมาเหมือนคนเจียนสติใจ “แม่..” แม่ซักเท้าหนืออย่างตกใจ ขณะที่พ่อมองดูผมด้วยสายตาประหลาด..

“ผมจำไม่ได้ ..นี่คุณเป็นใคร”

“โธ่..พ่อ” ผมครางออกมาอย่างสิ้นหวัง

“จำผมไม่ได้หรือ ผม..สมพงษ์ไง ลูกของพ่อไงครับ ลูกคนโตของพ่อที่ไปทำงานในเมืองไง”

พ่อกับแม่หัวเราะแปร่ง ๆ มองดูหน้าผมอย่างตั้งใจ แล้วหัวเราะออกมาอีก

“คุณอย่าเล่นตลกแบบนี้ว่า ๆ ก็มาอ้างตัวเป็นลูกผม” พ่อหัวเราะอีก “ผมมีลูกแค่สองคน แล้วมันก็ยังอยู่กับผมทั้งสองคน ถามชาวบ้านแถวนี้ก็ได้ ผมอยู่ที่นั่นมาสามสิบปีแล้ว หรือคุณจะให้ผมเอาสำเนาทะเบียนบ้าน

มาขึ้นชั้น ปีดโธ! ผมไม่ได้ร่ำรวยอะไรนักนา คุณจะมาอ้างตัวเป็นลูกผมทำไมกัน สงสัยจะอ่านนิยายประเภทลูกเจ้าคุณ มากไปหน่อยกระมัง..”

พอแล้ว..พอ...พอแล้ว ผมร้องอึ้งอลังใจ แค่นี้พอแล้ว แค่นี้ก็เจ็บปวดแล้ว ผมสะอื้นอยู่ในอกขณะที่สาวเท้าออกจากบ้านตัวเองอย่างขมขื่น ผมจากพ่อกับแม่อันเป็นสุดที่รักของผมมาด้วยหัวใจที่แตกสลาย พ่อกับแม่ที่ไม่ยอมรับผมเป็นลูก ผมไม่โทษพ่อกับแม่หรอก ผมคิดว่าท่านทั้งคู่จริงไม่ได้เสแสร้งแกล้งทำ แต่อะไรกันเล่าที่มันเล่นงานผมแบบนี้..นี่ผมจะไปที่ไหนดี

ผมกลับเข้ามาในเมืองอีกครั้ง ไม่มีใครขอมหาอาหารให้ผมเพราะการซื้ออาหารจะต้องมีบัตรประชาชน เมื่อผมควักบัตรประชาชนออกมาก็พบว่า รูปถ่ายของผมกับตัวอักษรทุกตัวที่อัดแน่นอยู่ในแผ่นพลาสติกได้กลายเป็นเพียงแผ่นกระดาษขาว ๆ แผ่นหนึ่ง ไม่มีใครขอมหาอาหารให้ผม เหมือนผมไม่ได้เป็นมนุษย์ร่วมโลกกับพวกเขา เหมือนผมได้ถูกลบชื่อออกจากการเป็นประชากรแล้ว ผมพยายามคิดเท่าไรก็คิดไม่ออกว่าเกิดอะไรขึ้นกับผม ผมจำได้ก็แต่เพียงถ้อยคำสั้น ๆ ของผู้จัดการที่บอกกับผมว่า “คุณหมดสมรรถภาพแล้ว” ก็เท่านั้น....โลกทั้งโลกก็ปฏิบัติกับผมอย่างนี้

หลายวันเต็มๆที่ไม่มีใครทักทายผม หลายวันเต็มๆที่ผมไม่มีอาหารตักถึงห้อง ถึงมีชีวิตสิ่งแรกที่เข้ามาทักทายผมคือหมาจิ้งเหลนตัวหนึ่งกระดิกหางให้ผม แล้วมันก็ทอดทิ้งผมไป

ผมเล่าเรื่องของผมให้ตัวเองฟังจบไปแล้วรอบหนึ่ง...และก็ยังไม่ว่าเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องท่าเหวอะไรกัน ผมพยายามจะเข้าใจแต่แล้วก็ไม่เข้าใจ เห็นที่ผมจะต้องเล่าเรื่องของผมให้ตัวเองฟังสักครั้ง บ้า...บ้าฉิบหาย

เวลาบ่ายสามโมงเมื่อสามหรือสี่หรือห้าวันที่ผ่านมา ผมก็ไม่แน่ใจว่ามันผ่านมาก็วันแล้ว ผมถูกเชิญออกจากบริษัท...

รุ่งสางแล้ว....ชายหนุ่มคนนั้นยังนั่งบนพืมหาที่ศาลารอรถ

แก้ว ลายทอง. โลกหนังสือ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๕, น.๗๗-๘๐.

จดหมายจากทมิฬยันตี

คำหนักวาทิฎฐี

วันอังคาร สัปดาห์แรก

คุณพระนลคะ

ไม่เลวนักหรือคะที่ได้รับจดหมายจากคุณ จดหมายจากแนวหน้า ฟังดูที่เป็นบ้า ตอนที่ฉันได้ซื้อคุณมาจากรายการวิทยุ “ตั้งใจไปสู้ชายแดน” นั่น ฉันกำลังรอรายการข่าวอยู่หรือคะะ ยังนึกอยู่ว่าคนแนวหน้านี้ทำไมขึ้นเียงนัก อะไรนี่อะไรหนอยก็ “ผมอยู่ทางนี้เียงมาก อยากได้มิตรจากแนวหลังสักคน” ฉันเลือกชื่อที่หล่อที่สุด สิทธิพระนล เมืองสรอง ฉันทัวร์รรณคดี พอได้ขึ้นชื่ออย่างในวรรณคดีเข้าก็อดหลงไหลไม่ได้ แม่คุณนี่เข้าใจตั้งชื่อเรียกลูกคะะ

คุณอาจแปลกใจที่ชื่อของฉันมาคล้องจองคุณได้อย่างไร ก็ตามสูตร “จดหมายจากแนวหลังถึงแนวหน้า” มักจะเริ่มด้วยชื่อแฝงทั้งนั้นไม่ใช่หรือคะ ใคร ๆ ไม่รู้ที่แรกก็คลั่งไคล้ชื่อเสียงกันตั้งแต่ยังไม่ได้เห็นหน้า พอมาถึงสูตรการอ้อนวอนขอความเห็นใจก็มักจะ “หากคุณไม่รังเกียจ ขอภาพถ่ายไว้ดูต่างหน้ายามคิดถึงสักภาพ เพื่อเป็นกำลังใจแก่แนวหลัง”.....

ฟังดูซาบซึ้งงั้นคะพระนล ฉันทัวร์รรณคดีที่ไม่มี “นาง” นำหน้าชื่อคือว่า เมื่อโชคเข้าข้างฉันวันหนึ่งข้างหน้า ทมิฬยันตีจะได้ไม่ต้องเดินตามหาพระนลให้เมื่อยขาอย่างในวรรณคดี แต่ฉันว่าคุณคงเกิดคิดเรื่องแน่ ๆ เลขที่นามสกุลเมื่อสรอง หรือพ่อคุณท่านเป็นลูกหลานพระลอ เอากันแค่เรื่องพระนลก็ยุ่งพอแล้วนะคะ ไม่ต้องไปทำความให้มีพระเพื่อนพระแพง นายแก้วนายขวัญมาเพ่นพ่านกันเต็มกระดาดแผ่นนี้ของฉันอีกเลย จากคำขอรูปของคนแนวหน้าทีฉันจะพูดสักนิดก็คือ ความจริงคงไม่มีใครรังเกียจหรอก เพราะเขียนจดหมายมาคุยด้วยทั้งที ก็หมายความว่าเราต่างคนต่างเียงพอกัน ฉันทัวร์รรณคดีที่ยังไม่เคยรู้จักหรือคะ สนุกออกที่ได้เขียนถึงคนที่เรายังไม่เคยเห็นหน้าคนที่เราได้ยินมาตลอดเวลากว่า “เพื่อชาติ” ไม่สมควรจะถูกลืมใช่ไหมเล่า...

จริง ๆ แล้ว พวกคุณมารบที่ชายแดนเพื่อ “ชาติ” กันทั้งนั้น ไม่ว่าฝ่ายคุณหรือฝ่ายตรงข้าม ที่เขาเรียกตัวเองว่ามีอุดมการณ์ อย่างผกค. ฉันทัวร์รรณคดีหรือเปล่าคะ

บางทีฉันขังใจจังที่มีคนท่องสูตรเพื่อชาติกัน “นิ้วเนียบ” ไปทั้งเมือง กลุ่มไหน ๆ ก็อ้างสูตรสำเร็จนี้ขึ้นมาขู่กลุ่มอื่น ไอ้ใครที่ไหนที่ไม่พูดคาคำนี้ก็จะถูกมองเป็น “คอมมิวนิสต์” ไปเสียหมด แต่สมัยนี้ก็ยังคงคิดว่าห้าปีก่อนใช่ไหมคะ การใส่ชื่อหา “คอมมิวนิสต์” คุณจะไปซะ เพราะไม่มี “คอมมิวนิสต์” เหลืออยู่ให้เราจับกันมากนัก ส่วนใหญ่พวกนั้นจะสิงตัวเองอยู่ตามป่าคอนกรีตกันเสียหมด รอเวลาเมื่อไหร่เมืองเราร่มเพราะหายนะทางเศรษฐกิจก็เข้าสู่สูตรเขาเหยียบเลย เขาก็ได้อ้างว่า

“เงื่อนไขทางการเมืองสูงจอม” หรืออะไรเทือกนั้นแหละคะ

ฉันเขียนเรื่อง “คอมมูนิต” มานี้ ไม่ได้หมายความว่าฉันรู้จักพวกนั้นดีนะคะ ก็ว่าไปตามความรับรู้จากหนังสือพิมพ์ หนังสือฟ็อกเก็ตบู๊ค ที่เขียนเรื่องลัทธิอะไรต่อมิอะไรวางขายเกลื่อนเมืองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย วันดีคืนดีตำรวจก็จะรวบเสี้ยมที่หนึ่ง นัยว่าไม่มีอะไรทำ หรือแก้เมื่อ ยัดข้อหา “คอมมูนิต” เป็นภัยต่อสังคม แต่นี่ก็ถึงไม่ขึ้น คนพิมพ์คนขายจะติดลบไปอีกกี่ปีช่างเม่งมัน...ยังงั้นทุกที ตำรวจไทยเสียวอย่าง ทำได้ทุกอย่างแม้ไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรอาชีพตำรวจ เก่งกว่าใคร ๆ เชียวล่ะคะ ก็ใครจะมาเถียงขึ้น ถ้าเขาอ้างว่า “ผมเป็นเจ้าของที่รักษากฎหมาย” คนที่ได้รับการศึกษามากกว่าตำรวจประเทศเราก็น้อยเสียวด้วย พอเขาอ้างว่า “คู่มือรักษากฎหมาย” เข้าไอ้คนฟังก็ปากซิดหน้าเขียวทุกที คนจะหือกับตำรวจก็คงเป็นพวก “รู้ทัน” ซึ่งพอเขามองแวบเดียวเขาก็เปิดหมวกให้เลขไม่ต้องสาธยายกับพวกที่ “รู้จัก” กฎหมายอย่างเขาอยู่แล้ว บ้านเราก็เป็นอย่างนี้แหละคะ อยู่กันง่าย ๆ ทำผิดกฎหมาย ถ้ารู้จักเจรจาอะฮือ หลบหลีกช่องโหว่ก็สบายไป เขาใช้วิธีนี้กันทั้งนั่นแหละคะ

ตาขจริง...ฉันคุยอยู่กับทหารนะคะเนี่ย โหงไปออกเรื่องสี่อื่นไปได้ พวกคุณคงเบื่อแน่แล้ว โอ.เค.คะ เราเปลี่ยนเรื่องกันดีกว่า

เนินกระบก... วัฒนานคร ฟังคู่อือเขิบเหงา...เสียวป็นใหญ่จากฝั่งเขมรดังบ่อยใหม่คะ ได้ข่าวเร็ว ๆ นี้ว่า อุวรรณตรีมตัวสำแดงฤทธิ์ ฉลองวันกองทัพของเขา ไม่รู้เราได้เห็น “เดช” เขาแคไหน พอข่าวชายแดนอรัญประเทศเริ่มเจิบ ทิวก็เฝ้าไม่เห็นว่าถ่ายภาพออกมาให้คนรู้อ้างเลข นึกถึงสมัยหนึ่งที่ฉันเคยตามเพื่อน ๆ ออกไปตระเวนทำข่าวบริเวณชายแดนอรัญนี่แหละคะ สมัยเมื่อเขมรอพยพทะเลาะเข้ามาหนองจานและเขาคีต่าง ฉันเห็นคูเปลาะที่ทหารไทยทำเอาไว้เป็นแนวรั้ว นึกว่าเอ๊ะ... ไอ้แนวรบกว้างไม่ถึง ๕ เมตรอย่างนี้ จะกันญวนได้แคไหน มันว่าน้ำแฉล็บเดียวก็ขึ้นฝั่งเราได้ ใครจะไปคุระวังทัน ผู้หมวดชายแดนคนหนึ่งท่านหัวเราะก๊าก ท่านว่าการรบในแบบอย่างนี้ไม่ใช่ว่าคน แต่กลัวรถถังกันต่างหาก!

ฉันจากเนินกระบกไปถึงบางอ้อทันทีเลขคะ...

คุณเขียนถึงเนินกระบกแล้วคู่อือเหงาไปด้วยไม่ได้ พวกผู้บังคับหมวดของคุณนี่เอาใจใส่กันบ้างหรือเปล่านั้น เช่นเวลาที่ฉันเขียนมาถึงพวกคุณ เขาเซ็นเซอร์จดหมายใหม่ มีคนเล่าว่า ผู้หมวดบางคน จบไปจากจปร.ใหม่ ๆ ได้เป็นผู้บังคับฐานฯ สงสารลูกน้องที่ไม่มีจดหมายจากแนวหลังไปถึง เห็นคนอื่นเขาได้จดหมายเป็นโหล ๆ แต่ทำมัย ไอ้เขมรบางคนถึงโคร้ายอย่างนั้น ผู้หมวดก็เลขเขียนถึงลูกน้องเสียวเอง โดยฝากทหารไปส่งในเมือง ทำที่ว่าจะจดหมายจากคนในจังหวัดนั่นเอง ถึงวันดีคืนดี ลูกน้องคนนี้นัดเจอกับสาวน้อยจากแนวหลังเจ้าของจดหมาย กลายเป็นเจออะเอ่ ผู้หมวดตัวเองนั่งรออยู่ที่นั่น ผู้เล่าเขาเล่าว่า ไอ้ลูกน้องนี่จะเป็นไข้หนักไปอีก เพราะมันคั่นหนึ่เวรเฝ้าฐานออกมา... คุณเดาออกไหมว่าอะอะไรจะเกิดขึ้นต่อมา แต่ไม่เลวร้ายหรอกนะ เพราะผู้หมวดคนนั้นใจดี อย่างมากก็ได้ “รู้จัก” ลูกน้องตัวเองมากขึ้น และอาจแจกลูกเตะสวย ๆ ไปให้เขาเสียวทีหนึ่ง กอดคอกับกลับฐาน หายเชิงไปหลายวัน แล้วค่อยคิดหาเกมเล่นกับลูกน้องใหม่!

ความจริงคุณเขียนจดหมายมาถึงฉันแค่ครั้งหน้า แต่ฉันก็เขียนตอบคุณมาแล้วตั้งสามหน้า หมครื่องตอบคุณไปแล้วยังคะเนี่ย ขอรูป...เอ ฉันคงให้ไม่ได้มังคะ ที่นี่...ฉันหมายถึงตำหนักของฉันนะคะ ฉันตั้งชื่อห้องพักของ

ฉันว่า “วาติกุฐิ” คุณอย่าเพิ่งหัวเราะเขาะนะคะ ฉันมันคนบ้าวรรณคดีเรื่อง “กามนิต” มันทำให้ฉันรักชื่อ “วาติกุฐิ” มาก คุณเคยเขียนในชั้นมัธยมหรือเปล่า ถ้าคุณจบชั้นมัธยมศึกษาคุณต้องจำได้ เรื่องนี้ทำให้ฉันอยากเป็นนางในวรรณคดีมาก ตอนที่คิดสิ่งใด เอ๊ย...เดะคิดนี่ะ ฉันนึกคายังไม่เคยเห็นคดีจริง ๆ ชักหนอย แต่พอมันเป็นเกมในวรรณคดีฉันก็คิดว่ามันคงน่าเล่น ก็เลยฝันถึงเรื่องนี้มาตั้งแต่ตอนนั้น ที่ห้องพักของฉันนะคะมีรูป “วาติกุฐิ” จากปฏิทินแขวนอยู่ ยังไงไม่รู้ ฉันคิดว่า ผู้ตัวจริงไม่ได้ ตัวจริงมันต้องสวยกว่านี้แน่ คุณเคยเจอวาติกุฐิตัวจริงไหมคะ แต่เท่าที่ฉันเห็นกามนิตนะคะ หน้าตาอืดขี้ตืด ฉันเลยเลิกหลงใหลพ้อกามนิต บ้านเขาอยู่ถัด ๆ จากบ้านนี้เองคะ อีตอนที่รู้ว่าเขาคือกามนิตนะคะ เป็นคืนเปลี่ยวว ฉันเดินกลับจากข้างนอกคนเดียว บ้าชะมัดเขาเขียนดักฉันตรงทางเข้าบ้าน แล้วควัก “ไอ้นั่น” ออกมาอวดฉัน ฉันถึงรู้ว่า กามนิตตัวจริงมันประสาทหลอน แต่ก็ดีไป ฉันจะได้ไปบอกครูว่าเลิกสอนเรื่องกามนิตเหอะเพราะมันไม่น่าเอาอย่างสักนิด คุณเห็นด้วยไหมคะ

ฉันกำลังจะบอกคุณว่า ที่ตำหนักวาติกุฐิเขาห้ามถ่ายรูปกันเล่น เพราะมีวันหนึ่งเพื่อน ๆ ฉันที่ตำหนัก เขาไปขโมยกล้องถ่ายรูปมาจากห้องพยาบาล อีตอนที่เรารู้กันข่าว พยาบาลคนนั้นก็อยู่ตึกเดียวกับพวกเรา อีตอนกดชัตเตอร์เราไม่รู้นี่คะว่ามันจะต้องดังแก็ก.....แม่คนนั้นตกใจกลัวเสียงชัตเตอร์รีบเหวี่ยงกล้องทิ้ง ฉันฉวยไม่ทัน มันตกกระຈายเป็นชิ้น พยาบาลมาเห็นเป็นลมไปเลยมั้ง.....ฉันว่ากล้องถ่ายรูปคนนั้นมันคู่สวยดี หลุดออกมาเป็นชิ้น ๆ เหมือนหนังทีวีเรื่องนางฟ้าชาร์ลี ฉันเลยหัวเราะจ้าทั้งวัน เลยถูกพยาบาลทำโทษกันทั้งห้อง

ตำหนักของฉันมีคนอยู่หลายคน ทุก ๆ วันเราจะมีการเล่นแบบเด็ก ๆ บางทีฉันรู้สึกเบื่อกับเกมพวกนี้ เขาเอาตุ๊กตาไหลลานที่เดินได้ หัวเราะได้มาให้ฉันเล่นด้วย ให้มันทำท่าทางล้อเลียนคน เพื่อน ๆ ฉันถูกล้อเลียนมาก ๆ เข้าป็นขื่น ไประเบียงตำหนัก แล้วตั้งท่าจะกระโดดหนี จนพยาบาลร้องกรี๊ด ๆ และในที่สุดก็โอบกั้นใหม่ วัน ๆ มันเป็นอย่างนี้คะ เริ่มด้นอย่างนี้และจบลงอย่างนี้ เราทุกคนเหมือนเค้ กเล็ก ๆ ทั้ง ๆ ที่ฉันอายุยี่สิบสองปีแล้ว

ฉันเพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ที่ตำหนักนี้คะ แต่ก่อนฉันจำไม่ได้ว่าฉันอยู่ที่ไหน แต่สมัยที่ฉันเรียนมหาวิทยาลัยที่ท่าพระจันทร์ เรามีกลุ่มเพื่อนนั่งเล่นที่ลานโพธิ์ ในคอนเียน ๆ เราเคยมีการตั้งวงแอดไวเซอร์ แก้ปัญหาน้อง ๆ แล้วฉันก็พบว่า เรื่องของคนเรานี้ยุ่งยากสับสนดี ทำไมคนเราไม่ทำในสิ่งที่ง่าย ๆ นะ อะไร ๆ ก็ทำให้เป็นเทคนิค และวิชาการกันเสียหมด หรือไม่บางทีก็อ้างคำว่า ศิลปะ อย่างน่าเกลียด ฉันเบื่อความเสแสร้งของคนเหล่านั้นเสียจริง มันทำให้ภาพต่าง ๆ ในใจฉันตีกันยุ่งไปหมด ฉันรู้จัก ความบ้าบอของคนที่พ่อแม่อย่างร้าย เลิกกัน ความขาดแคลนเงินทองจะมารีเยนทำให้เด็ก ๆ พวกนั้นมีปัญหา อีตอนนั้นฉันไม่รู้ว่ “รัฐบาล” ที่จะช่วยประชาชนเมื่อเคือคร้อนไปมุดหัวอยู่ที่ไหน ฉันรู้แต่ว่า เด็ก ๆ ที่นำสงสารเพราะส่วนหนึ่งของรัฐบาล คือพ่อแม่เขานั้นทอดทิ้ง ต้องต่อสู้กับความทุกข์แต่เพียงลำพัง พวกเราที่ ๆ เลยกลายเป็นรัฐบาลพลัดถิ่นไปเสียเอง.....ซึ่งเราก็ไม่ได้มีงบประมาณในการแก้ปัญหาหรอก.....

ถึงตอนนี้ฉันก็อยากถามคุณว่า อีตอนที่คนจนตรอกอย่างนั้น มีใครทอ่คำว่า “เพื่อชาติ” โผล่หน้าไปช่วยเขาไหม

ฉันจบคอนไหนไม่รู้ หมายถึงออกจากมหาวิทยาลัย งานแรกที่ทำได้คืองานแอดไวเซอร์นี้แหละ มันคอแหล่ทั้งนั้นสังคมภายนอก คนบางคนไม่ได้มีปัญหาจริง ๆ ก็มาหลอกให้ฉันนั่งแก้ปัญหาให้เขาทั้งวัน บ้า...ประสาท ฉัน

เลยลาออกจากการเป็นแอดไวเซอร์จนได้ ฉันไม่สบายอยู่ที่หนึ่ง เป็นโรคอะไรไม่รู้ หมอไม่ยอมบอก แต่ฉันชอบอ่านหนังสือ ชอบเขียนหนังสือเขาส่งฉันมาอยู่ที่นี้ ฉันเลยตั้งชื่อที่นี่ว่า “คำหนักวาสิฏฐี” หมอบอกจะให้คนไปเปลี่ยนป้ายหน้าห้องนี้เป็นชื่อที่ฉันชอบให้.....พรุ่งนี้คงรีบร้อยมัง !

ฉันได้ตอบคำถามคุณหมดแล้วขังเนี่ย ที่ถามว่าฉันอายุเท่าไร ที่อยู่ฉันที่คุมเมื่ออยู่นั้นย้ายเสียแล้ว ฉันเพิ่งรู้ว่าถูกเข้าย้ายมาอยู่ที่นี้โดยที่เขาไม่ได้ขออนุญาตฉันเลย อยากอ่านจดหมายคุณเยอะ ๆ เช่นคุณคิดขังใจต่อเรื่องที่ฉันเขียนมาในจดหมาย คุณเข้าใจความรู้สึกของฉันไหม และคุณอยากแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างไรบ้าง

บอกผู้หมวดที่คุณให้เซ็นเซอร์จดหมายฉันด้วยนะว่า นึกถึงผู้หมวดที่ฉันเล่ามานี้เถอะ หักเอาใจใส่ลูกน้องอย่างคุณเสียบ้าง จะได้อัศจรรย์คนมากขึ้นและหายหงายไปเยอะ

ที่คุณอยู่ชื่อ “เนินกระบก” นะมันฟังดูโรแมนติคไม่เลวเขียนนะ ผู้หมวดจอมหยิ่งของคุณอยู่อย่างไร โดยไม่มีเพื่อนบ้าง ทำให้แนวหลังอย่างฉัน ซักเป็นห่วงทหารแนวหน้าขึ้นมาอีกแล้วสิ คุณรู้ไหมฉัน ไม่อยากให้ใครเหงา ความเหงามันโหดร้าย และสร้างความป่วนป่วนให้คนเราได้มากเชียวละ ฉันเคยแล้วไง อยากรู้ก็ตามก็ต้องขอบคุณรายการวิทยุ “ส่งใจไปสู่อายแคน” ที่ทำให้ฉันได้เขียนจดหมายมาถึงคุณ

ฉันจะตอบจดหมายคุณอีกนะกะ หวังว่าคุณคงไม่เบื่อที่จะอ่านเสียก่อน เขียนมาเร็ว ๆ และห้ามบ่นเรื่องเหงาเรื่องรูปมาอีก ทหารหาญของชาติต้องเข้มแข็ง และจงท่องคาถา “ตายเพื่อชาติ” เข้าไว้ สักวันคุณจะได้เห็นว่ามันศักดิ์สิทธิ์พอ ที่จะส่งคุณ ไปอยู่บนแดนสุขาวคืออย่างกามนิต วาสิฏฐีของฉันก็ได้ แล้วขืนมองศพที่คลุมธงชาติของคุณเองอยู่ข้างล่างด้วยความภาคภูมิใจใหม่คะพระนล !

สวัสดิ์คะนักรบชื่อหล่อ

“ทมยันตี”

จดหมายบอกถึงพิภูล ฆาตกรรมในชุดพรางของทหารอ่านจบแล้วอืม จนหัวเราะออกมาเบา ๆ ในขณะที่นายสิบและ พลทหารในฐานะนั่งมองตาปริบ ๆ ผู้หมวดอ่านจดหมายจากแนวหลังเป็นครั้งที่สอง ที่ทำหน้าที่ถึงสิบตรีพระนล เมืองสรอง ซึ่งพวกตนคิดว่า ผู้หมวดคงเล่นตลกอะไรสักอย่างกับคนเขียนแน่ เพราะผู้หมวดมียศร้อยโทไม่ใช่สิบตรี ผู้หมวดมักมีเรื่องราวในจดหมายของพวกตน เพราะมีอำนาจในการเซ็นเซอร์จดหมายเข้าออกเพื่อป้องกันการรั่วไหลเกี่ยวกับความลับของงาน อาจจะโดยไม่เจตนาของผู้ได้บังคับบัญชา แต่พวกตนไม่เคยมีโอกาสเซ็นเซอร์จดหมายของผู้หมวดกันเลย น่าสนใจจริง ๆ เกี่ยวกับการปลอมชื่อของผู้หมวด

สำหรับร้อยโทหนุ่ม เป็นครั้งแรกที่เขียนจดหมายถึง “แนวหลัง” โดยแกล้งสมมติชื่อยศเสียใหม่ ตอนลูกน้องถามเหตุผลว่าทำไม เขาตอบว่า

“เงินชีวิต พวกเอ็งเป็นนายสิบ เป็นพลทหาร ยังมีแฟนจดหมายมากกว่าข้า ครั้งแรกข้าจะลองหาแฟนจากแนวหลังอย่างพวกเอ็งมั่ง ก็ต้องเป็นนายสิบชีวิตะ”

เขาเขียนจดหมายไม่เก่งอย่างผู้หญิงที่ชื่อ “ทมยันตี” หรือ เธอคงเป็นคนช่างฝัน ตั้งแต่ฉบับแรกที่เธอเขียนมา ถึงเขามีคำพูดหลายประโยคที่แสดงอารมณ์สุนทรีย์และช่างคุยสารพัดเรื่อง พวกจอมหาลีย์ต่างจากจปร. อย่างเขาตรงนี้ แต่น่าดู เธอทำให้เขาสะอื้นในตอนท้าย ที่แซ่ซึกหักกระดูกให้เขาตายได้อย่างไพเราะ “ทมยันตี” เธอคงตั้งชื่อขึ้นมาเอง หลังจากได้ยินชื่อนี้จริงก็สวยไม่เลวหรอก ที่เลือกจปร. จะมีแฟนเป็นสวามหาลีย์สักคน เธอเล่าเหมือนเรียนจากธรรมชาติ คู่อริทางความคิดนึกแหละ.....เขาคิด !

ใบไม้ร่วงกราว เมื่อลมพัดครุมาหน้าฐาน เขาพับจดหมายรอยเดิม บรรจงสอดไว้ในซองสีฟ้าละอะ ๆ นั้น ฉบับแรกเธอเขียนมาเมื่อสองเดือนก่อน มันนานเสียจนเขาคิดว่าเธอไม่ตอบเสียแล้ว ความเขียนจดหมายไม่เป็นของเขาจึงเลิกหวัง เลิกรอ ที่อยู่หน้าซองแรกเขาจำได้ว่าเธออยู่หอพักสตรีแถว ๆ ท่าพระจันทร์ คินนี่ไม่มีเวรเขาจะตอบจดหมายเธอทันที เขาจะเขียนคุยกับเธอเสียเดี๋ยวนี้แล้ว ทำไมเธอถึงต้องไปอยู่กับห้องพักที่มีหมอดูด้วยนะ เธอป่วยเป็นอะไรไป หรือลายมือหน้าซองยังสวยเหมือนกับฉบับแรก เพียงแต่ลายมือในจดหมายทำให้เขาได้ว่า เธอเป็นคนอ่อนไหว เฉลียวฉลาด เขาได้ยื่นเรื่องการทลายมือจากลูกน้องในฐานะนี้เอง !

พลิกดูของจดหมาย ซึ่งไม่ที่อยู่เขียนไว้ด้านหน้าเหมือนในฉบับแรก เมื่อพลิกด้านหลังขึ้นดูมีวันที่เขียนพร้อมทั้งลายเซ็นของผู้ตรวจระบบเดียวกับที่ทหารใช้ ต่างกันที่ตราประทับ ทหารจะใช้ตรา “ราชการชายแดน” แต่ของจดหมายจากทมยันตีประทับตรา “โรงพยาบาลศรี รัชญา” เป็นรอยหมึกดำจาง ๆ

สิบตรีพระนล เมืองสรอง ถึงกับเข่อไปในบัดนั้น “โรงพยาบาลคนบ้านี้หว่า”

“หมวดครับ เปลี่ยนชื่อเป็นหมวดกามนิตติกว่าครับ คงถูกใจคนเขียนเข้าล่ะ”

นายสิบคนหนึ่งเดินเฉียดเข้าไปลื้อ เมื่อเห็นเขาจมอยู่กับอารมณ์จนนานเกินปกติ เกือบ โกรธ แต่แล้วก็มีเสียงหัวเราะออกมาจ้ากใหญ่

“เฮ้ย ข้าบ้าเพราะชื่อ ทมยันตี หรือเธอบ้าเพราะชื่อ พระนล กันเนี่ย”

ในขณะที่ลูกน้องเกือบสิบคนทั้งฐานทำสีหน้า “เง็ง” กันอยู่นาน !

วิสรรชนีย์ นาค. แพรว. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖๒, ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๕. หน้า ๕๕ - ๕๘.

ข้ามฝั่ง ถ้าคลองสายนั้น และความโง่เขลา

เสียงนกกาเจื้อยแจ้ว ขับขานบทเพลงแห่งรุ่งอรุณอยู่เรไรว่ำ เกาะกิ่งไม้หยอกล้อต่อกระชักระริกรี่ หมอกสีขาวทอดตัว เป็นม่านบาง ๆ โอบคลุมหมู่บ้านแห่งนั้นเอาไว้ เสียงค้อนควายฮือ ๆ ดังมาจากท้องทุ่งศกเขียวขจี ธรรมชาติสร้างองค์ ประกอบเหล่านี้มาเพื่อมอบเป็นของขวัญแก่ชาวหมู่บ้านนี้โดยเฉพาะ...แต่ดูเหมือนว่าจะไม่มีใครพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

เสียงรถยนต์คำรามลั่น ควันคำจากท่อไอเสียตลบคลุ้ง ผู้คนจ้าเท้าไปตามทางอย่างรีบเร่ง เสียงตวาดคำสับสน จอแจดังมาจากในตลาด คีกรามงามสง่าสูงระฟ้า เหมือนจะเขี่ยสรวงสวรรค์ให้ได้อาย มันเป็นเมืองที่แสนรุ่งเรือง ศิวาลัยเสียดงไม่มีสิ่งที่เป็นธรรมชาติใด ๆ เหลืออยู่อีก มนุษย์เฝ้าสร้างสรรค์ความสะดวกสบายต่าง ๆ นานาด้วย วิทยาการอันก้าวหน้า...แต่ดูเหมือนว่าจะไม่มีใครพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

มันเป็นลำคลองสีขุ่นข้น กั้นแบ่งแผ่นดินที่แตกต่างกันอย่างสุดฟ้าสุดดินนี้เอาไว้ ทอดยาวออกไปเหมือนไม่มี ที่สิ้นสุด ความใฝ่ฝันของคนสองฟากฝั่งที่จะข้ามไปมาหาสู่กัน ก็เป็นเพียงความใฝ่ฝันเท่านั้น ความฝันที่ถูกขวางกั้นไว้ ด้วยลำคลองสายนี้ ลำคลองที่ชื่อ “ลำคลองแห่งความตาย” และแม้ว่าวิทยาการต่าง ๆ จะเจริญรุดหน้าไปอย่างไม่หยุด ยั้ง แต่ก็ไม่มีใครสักคนที่จะสร้างสะพานข้ามลำคลองสายนี้ ด้วยความเชื่อมั่นที่ปลูกฝังกันมานานแสนนานว่าไม่มีใครสามารถข้ามลำคลองแห่งความตายนี้ไปได้ มันลึกกว่ามหาสมุทรใด ๆ เยี่ยมไปด้วยอันตรายทุก ๆ คืบทุก ๆ วา

และด้วยความเชื่อเหล่านั้นนั่นเอง จึงไม่มีใครกล้าพอที่จะเสี่ยงภัยด้วยความอยากรู้อยากเห็น หรือเพื่อเป็นผู้ พิชิตลำคลองแห่งความตายนี้แม้เพียงสักคน มันคือลำคลองที่ต้องคำสาปของปีศาจร้าย เพื่อขวางกั้นความแตกต่างทั้ง สองเอาไว้...

แต่จะมีสิ่งใดเล่าจักขวางกั้นความปรารถนาของมนุษย์ได้

เรือลำนั่นชื่อปรารถนา ... ที่สุดความใฝ่ฝันเหล่านั้นก็เป็นจริง เมื่อชายชร ผู้หมกมัวหวังในชีวิตได้นำ เรือไม้ลำเล็ก ๆ ที่ชื่อปรารถนาข้ามฝั่งไปได้เป็นคนแรก ชายชราเจ้าของตระกูลคัมภีร์คนนั้นแกเล่าว่า แต่ละฝายที่ จ้วงจ้ำลงไปในน้ำนั้นแสนยากเข็ญ ต้องใช้ความพยายามและคาถาอาคมมากมาย และนับแต่วันแรกที่แกสามารถข้ามลำ คลองแห่งความตายได้ แกก็ทำสัญญาผูกมัดกับปีศาจเจ้าของลำคลองไว้แล้วว่า จะรักษาความลับของลำคลองแห่งความ ตายนี้ไปตลอดกาล และในแต่ละวันนั้นจะไม่มีใครรับคนข้ามฝั่งไปมาเกินห้าสิบคน

ที่สุด ตระกูลคัมภีร์ก็ผูกขาดการเดินทางเรือไว้เพียงตระกูลเดียว รับคนสองฟากฝั่งข้ามไปมาหากัน และกัน ด้วยเรือ ไม้ลำเล็กที่ชื่อปรารถนาลำนี้ สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน เรือลำเก่าที่ชื่อปรารถนานั้นก็เก่าแก่ยิ่งขึ้น ทุกที แต่ก็ยังไม่มีการเปลี่ยนเรือแต่อย่างใด ชั่วตระกูลคัมภีร์ร่ำรวยขึ้นทุกที ไม่มีใครกล้าแม้แต่จะคิดดำเนินกิจการ แข่งขันด้วย เพราะต่างก็เชื่อกันว่ามีเพียงตระกูลคัมภีร์เท่านั้นที่ล่วงรู้ความลับของลำคลองแห่งความตายสายนี้ ทุกคน จึงยอมจ่ายค่าโดยสารที่แพงลิบล้ำให้กับเรือปรารถนาด้วยความเต็มใจ

ปัจจุบันกิจการเดินเรือลำเล็ก ๆ ที่เก่าคร่ำคร่าลำนั้นก็ตกอยู่กับชายชรารูปร่างผอมเกร็ง ดวงตาหยี เรียวเล็ก ท่าทางเจ้าเล่ห์เหมือนทุกคนในตระกูลของเขา เป็นเจ้าของคฤหาสน์งามสง่าในหมู่บ้านและเจ้าของกิจการมากมายหลายชนิดในเมือง ผู้หญิงสาวบางคนยอมพลีร่างให้เขาเพียงเพื่อแลกกับการข้ามฝั่งเพียงครั้งเดียว เพราะไม่มีเงิน มากพอจะจ่ายให้เขา นั่นคือเรื่องราวของเรือลำน้อยที่ชื่อ “ปรารถนา”

“ก้าวลงเรือระวางหน่อชนะครับ เคี้ยวตบน้ำลงไปละก็แ่เขียว”

นั่นเป็นคำพูดของชายชราที่ได้ยื่นก้อนเงินงหนู เขาชอบที่จะเอ่ยเดือนเช่นนั้นเสมอ เหมือนจะดกย้าความหวาดกลัวเข้าไปในหัวใจของทุกคน แม้ว่าจะมีหลายคนว่านั่นเป็นแต่ก็ไม่มีประโยชน์อะไร เพราะคงไม่มีใครสามารถว่ายน้ำข้ามลำคลองแคบ ๆ ที่ชื่อลำคลองแห่งความตายนี้ไปได้ เคยมีเด็กเอาขนนกมาแขวงจุกกัน ลมพัดขนนกตกลงไปในลำคลองสายนี้แล้วมันก็จมหายลงไป ทุกคนจึงยิ่งเพิ่มความหวาดกลัวและความมั่นใจว่า ไม่มีใครสามารถว่ายน้ำข้ามลำคลองแห่งความตายนี้ไปได้ (แต่ถ้าคุณเป็นปัญญาชนที่เรียกคนว่าเป็น “คนก้ำหน้า” มีความคิดความอ่านเป็น “วิทยาศาสตร์” คุณก็อาจจะเถียงว่า บางทีขนนกมันอาจจะหนักเกินไปได้ จริงไหมคุณ)

เรื่องราวที่เราจะได้ยินได้ฟังกันนี้ก็คือเรื่องราวของผู้คนสองฟากฝั่ง ที่เกี่ยวข้องกับลำคลองแห่งความตายนั้นและเรือลำที่ชื่อ “ปรารณา” ทั้งหมดนี้เป็นความลับที่เพิ่งถูกเปิดเผยออกมาไม่นานนัก

วันนั้น... มันสายมากแล้ว ผู้คนทั้งสองฝั่งต่างก็มาขึ้นคอยเรือที่ชื่อปรารณากันอย่างคับคั่ง ทางฟากของหมู่บ้านยังมาขึ้นรอกันแน่นขนัด เพราะหลายต่อหลายคนก็มีธุระร้อนด้วยกันทั้งนั้น และต่างก็มีความจำเป็นของตัวเองที่จะต้องข้ามฝั่งเข้าไปในเมือง

แต่เจ้าของเรือลำที่ชื่อปรารณานั้นก็ยังไม่มาเสียที ...ทุกคนต่างพยายามเบียดเสียดชิดชิดกันมายืนที่ริมตลิ่งเพื่อที่จะได้ข้ามไปก่อน เพราะเรือเก่าคร่ำคร่าที่ชื่อปรารณาลำนี้ผู้คนได้เพียงสิบกว่าคนเท่านั้น ในจำนวนหลายต่อหลายคนที่ยืนรอกันอยู่นั้นมีคนสารพัดจำพวก แต่กลุ่มคนที่ยืนอยู่ติดริมตลิ่งซึ่งจะมีโอกาสข้ามไปได้ก่อนอย่างแน่นอนนั้น ประกอบไปด้วยนักข่าวสาวหนึ่งคน นักปฏิวัติหนึ่งคน นักศึกษาหนุ่มสองคน รัฐมนตรีหนุ่มหนึ่งคน ชายหนุ่มนักโบราณคดีหนึ่งคน สาวนักสังคมสงเคราะห์ได้เครื่องแต่งกายจุลลาคหนึ่งคน หมอคูหนึ่งคน นักวิชาการหนึ่งคน นักว่ายน้ำสองคน ฯลฯ อ้อ...เกือบลืมไป มีคนบ่าลูกชายผู้นำหมู่บ้านอีกหนึ่งคนที่ยืนอยู่หน้าสุดนั้นด้วย

“ทำไมท่านไม่มาเสียทีนะ เราจะได้ข้ามไปฝั่งโน้นกัน เคียวก็ไม่ทันแข่งจนได้”

นักว่ายน้ำหนุ่มคนนั้นบ่นขึ้นเบา ๆ อย่างสิ้นความอดทน

“ก็ว่ายน้ำไปจี่ นักว่ายน้ำ”

คนบ่าสอดค้ำก่อนจะค้อนพองาม นักว่ายน้ำหนุ่มหน้าบึ้งแล้วเงยไป ขณะที่นักว่ายน้ำสาวอีกคนตวาดออกมาอย่างฉุนเฉียว

“ไม่มีใครว่ายน้ำข้ามลำคลองไปได้หรอกยะ ขนนกยังงมเลย นอกจากจะอาศัยเรือปรารณาเท่านั้น ไอ้โง่ ไอ้บ้า”

คนบ่าขมขมบิบบปากบ่นอะไรเบา ๆ แต่ก็ได้ไม่ถึงด้วย เดินเกาหัวที่กระเซอะกระเซิงด้วยมือดำปี๋ ไปยืนที่ขอบตลิ่ง แดกประเปรียงผะผ่าวอย่างทารุณ ผ่าเผาร่างของคนที่ยืนอยู่อย่างไม่ปราณี เหนือซิมออกมาจนชุ่มเสื้อผ้าของทุกคน แต่ละคนมีท่าทางหงุดหงิดเดือดร้อนไปตาม ๆ กัน มีเพียงคนบ่าเท่านั้นที่ยังฮัมเพลงอยู่ในลำคออย่างสุขุขรมณ์

“ไอ้แม่่ง” นักปฏิวัติสยดสยองขบเขี้ยวเคี้ยวฟันอย่างเคียดแค้น “น่าจะได้คนล้มมันลงไปแล้วยึดเรือมาเป็นของเราเสีย ประชาชนจะได้ไม่เดือดร้อนอีกต่อไป”

“ไม่ต้องถึงขนาดนั้นหรอกน่า ...แค่เราอร้องให้ท่านตรงต่อเวลาสักหน่อยก็น่าจะพอแล้ว”

นักโบราณคดีหนุ่มขจัดคอขึ้นเบา ๆ ยังไม่ทันจะขาดคำก็ได้ยินเสียงวี๊ดว้ายดังขึ้น เมื่อคนบ่าทรุดลงนั่งตรงตลิ่งแล้วแซ่เท้าลงไปใต้น้ำอย่างมีความสุข ปากก็บ่นพึมพำว่า “ว่ายน้ำไป ว่ายน้ำไป” รัฐมนตรีหนุ่มรีบวิ่งไปจุลลาคร่างของคนบ่าให้ออกมาห่างตลิ่งน้ำพลางก็ดำหนีเบา ๆ

“อย่าทำอย่างนี้อีกนะ ...เคียวใครเขาจะว่าผมเขาได้ว่าไม่ดูแลห่วงใยสวัสดิภาพของประชาชน และถ้าบังเอิญคุณเป็นอะไรไปต่อหน้าต่อตาผมละก็ คราวหน้าคงไม่มีใครเลือกผมเข้าสภาอีกแน่ ๆ ”

คนบ้าแกะแหบนหัวมาบีบเล่นอย่างไม่สนใจใครคือไรนิก แม่สาวคนสวยนักสังคมสงเคราะห์แบ่ปากบ่นกระปอกระแปด

“ไม่ไหวเลย สกปรกเหลือเกิน ไม่ถูกสุขลักษณะ เห็นจะต้องขึ้นเรื่องนี้เข้าเสนอกกรมประชา-
สงเคราะห์เสียแล้ว ปลอ่ยให้เพ่นพ่านอยู่ได้ยังไงกันนะ...”

“วันนี้ทุกคนจะพบกับความสำเร็จในสิ่งที่คนปรารถนา” หมอคูทิมทำออกมาเบา ๆ

นักสังคมสงเคราะห์สาวดาลูก รีบกรี๊ดชახกระโปรงเข้าไปหา ขึ้นมือให้หมอคูแล้วถามว่า

“ดูลายมือให้เดียนหน่อยสิฮ้า ...ควงอย่างเดียนนี้มีทางได้เป็นคุณหญิงกับเขาบ้างหรือเปล่า”

“ได้เป็นแม่ครับ ...มีรัฐมนตรีบางคนสนใจคุณอยู่”

นักสังคมสงเคราะห์สาวรีบปรายตามองไปทางรัฐมนตรีหนุ่มทันที และก็พบว่าเขากำลังมองคูเธออยู่ แก้มทั้งสองแดงระเรื่อขึ้นมาเป็นสีชอกกลเพราะเครื่องสำอางที่พอกเอาไว้ นักข่าวสาวรีเข้ามาถ่ายรูปนักสังคม-
สงเคราะห์เอาไว้ทันที ปากก็บอกว่า

“แหม...แอ๊คชั่นนี้สวยจังเลขนะคะ ดิฉันจะเอาไปลงข่าวสังคมวันพรุ่งนี้ แล้วคุณอย่าลืมที่จะเล่า
เรื่องภายในวงการของคุณให้ดิฉันฟังบ้างนะคะ”

“แน่นอนฮะ เดียนไม่ลืมแน่”

แต่เสียงของสาวนักสังคมสงเคราะห์ก็ถูกกลบไปด้วยเสียงฮือฮาของผู้คน เมื่อเจ้าของเรือปรารถนา
เอียงกรายมาพร้อมกับคาราสาวควรุ่ง เขาสวมเสื้อแพรมันระยับ ริมฝีปากคาบจูหรีตีแปลก ๆ เหมือนนักหมาขากล พอ
เข้าใกล้กลุ่มคนเขาก็หีบจูหรีตีสวชนั้นออกจากมุมปาก โชนขึ้น ไปบนฟ้า แล้วมันก็หายไปต่อหน้าต่อตา เสียงอุทานดัง
ระงม นักข่าวสาวรีบกดชัตเตอร์อย่างรวดเร็ว

“ขอโทษด้วยนะทุกคน ...ตื่นสายไปหน่อย”

“เมื่อคืนคงรับตีหนักสิครับ”

รัฐมนตรีหนุ่มหยอกล้อกลางก็ขยับตาให้ คาราสาวที่เดินมาด้วยกันรีบวางท่าเกาะแขนชายชราเมื่อ
เห็นนักข่าวสาวเล็งกล้องมาทางตนอีกครั้ง ขณะที่ชายชราหัวเราะหึ ๆ อย่างภาคภูมิใจ ก่อนก้าวลงเรือลำน้อยที่จวนจะ
พังมิพังแหล่เพื่อทำหน้าที่ของเขา

“ก้าวลงเรือระวังหน่อยนะครับ เดียวตกลงไปในน้ำละก็แย้เชียว”

ชายชราเอ่ยเตือนด้วยคำพูดที่ตลกปากเขาและเงินหูของทุกคน คาราสาวนั่งขนานข้างไม่ยอมห่าง ทุก
คนแย่งกันลงเรือ คนบ้าได้ที่นั่งท้ายเรือติดกันกับนักสังคมสงเคราะห์สาวที่ใช้มือปิดจมูกไว้อย่างรังเกียจ นักศึกษาสอง
คนนั่งอยู่ข้างหน้า นักปฏิวัติกับนักโบราณคดีหนุ่ม นักข่าวสาวกับหมอคู นักว่ายน้ำทั้งสอง รัฐมนตรีหนุ่มและอีก
หลายคนที่ก้าวลงมาจนเกินพิกัดที่กำหนดเอาไว้ เรือโคลงเคลงไปมาอย่างน่ากลัวแต่ก็ไม่ล่ม คนยังทยอยลงมาอีกจน
ชายชราต้องควาคห้าม

“อย่าลงมาอีกนะ ถ้าเรือล่มละก็ พวกคุณจะไม่มีการสามารถข้ามฝั่งไปได้อีกเลย”

แล้วชายชราที่ควาคเรือออกจากฝั่งอย่างช้า ๆ หลังจากรัฐมนตรีหนุ่มขอเปลี่ยนมานั่งหน้าสุดเคียงคู่
นักวิชาการที่ทำงานในท่าเนียบเหมือนกัน ขอบเรือปริ่มน้ำน่ากลัว ค่อย ๆ เคลื่อนออกไป ทุกคนต่างนั่งเกร็งตัวแข็งไป
ตาม ๆ กัน ไม่มีใครกล้าขยับตัวหรือแม้แต่จะหายใจแรง ๆ เพราะเกรงว่าจะทำให้เรือล่ม เรือเคลื่อนออกมาห่างฝั่งพอ
สมควรนักวิชาการจึงเอ่ยปากขึ้นเป็นคนแรก

“ไม่ต้องกังวลหรอกครับ เรือไม่ล่มแน่ ๆ ผมลองคำนวณน้ำหนักแล้ว ช้าเรือนี้แข็งแรงแม้จะดูเก่า

ก็จริง คุณสามรถที่จะกระหึบเท้าแรง ๆ เรือก็ยังไม่เป็นอะไร ขอให้เชื่อผมเถอะครับ เพราะผมนั่นเป็นนักวิชาการของรัฐบาล ที่น้อยครั้งเหลือเกินจะคำนวณอะไรผิดพลาด”

เสียงถอนใจจึงดังพร้อมเพรียง และขึงมันใจมากขึ้นไปอีกเมื่อหมอดูหยิบกระดานชนวนมาขีดเขียนแล้วขึ้นขึ้นว่า

“วันนี้เป็นวันดีครับ ไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นอย่างแน่นอน”

คราวนี้เสียงพูดคุยจึงเริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ ต่างคนต่างก็พูดคุยรี ่องของตนเองอย่างเป็นกังวล นักศึกษาทั้งสองคน ที่นั่งเฝ้าขลุ่ยมาเป็นเวลานานก็เริ่มการสนทนาขึ้นบ้าง

“นี่ถ้าเรือล่มถูกง ไม่ได้ปริญญา แม่คงเสียใจแน่”

นักศึกษาหนุ่มที่เป็นเด็กเรียนปรึกษากับเพื่อนนักกิจกรรมอย่างหัวนใจ เพื่อนนักศึกษาผงกศิระช่วยความกังวลใจไม่ผิดกัน

“นั่นนะสิ ป่านนี้ทางชมรมคอยโปสเตอร์จากถูกกันแน่แล้ว ฎจะเป็นหรือตายช่างมันเถอะ แต่โปสเตอร์เปิด โป่งความชั่วร้ายของรัฐบาลจะสูญหายนี่สิ จะทำให้ประชาชนต้องสูญเสียโอกาสที่จะรู้ความจริงไปอีกนานทีเดียว”

“ใช่แล้ว...” นักปฏิวัติเอ่ยสอดขึ้นมาบ้าง “เราจะเป็นหรือตายนั้นไม่มีความสำคัญอะไร ขอเพียงแต่ให้ความจริงได้ถูกตีแผ่ออกไปก็พอ เราต้องเสียสละละทิ้งความเห็นแก่ตัวทุกอย่าง เพื่อมวลชนอันไพศาล เพื่อความเท่าเทียมเทียมกัน ที่จริงประเทศของเรานั้นควรจะปฏิวัติการปกครองนานแล้ว”

“ล่มก็ดี...” คนบ้าหัวเราะชอบใจ “จะได้สระผมเสียที...”

นักว่ายน้ำทั้งสองนั่งเฝ้าขลุ่ยอย่างหัวนใจโดยไม่กล่าวอะไรออกมา เขาไม่เชื่อว่าความสามารถของพวกเขาจะใช้ได้กับลำคลองแห่งความตายสายนี้ นักข่าวสาวเกาะห่างขง ซึ่งเชื่อว่าได้ปลุกเสกเอาไว้ เพื่อช่วยชีวิตคนผู้ที่ชะตายังไม่ขาด เอาไว้แนบแน่น พลางปากก็ถามหมอดูเกี่ยวกับดวงเมืองว่า จะเป็นอย่างไรต่อไปในอนาคต ส่วนรัฐมนตรีหนุ่มเริ่มหาเสียง เพราะใกล้หมดสมัยของตนเต็มทีแล้ว โดยการเอ่ยเปรียบกับชายชราเจ้าของเรือ

“ทำไมไม่ให้ทางรัฐเข้าร่วมด้วยล่ะครับ ท่านจะได้เบาแรงไปบ้าง”

“ไม่ได้” ชายชราหัวเราะ “คนอื่นทำไม่ได้หรอก...” สายศิระะไปมา

“ผมเห็นจะต้องขึ้นเรื่องนี้ในสภาเสียที... ไม่งั้นใครต่อใครก็ต้องรอเรือของคุณคนเดียว” รัฐมนตรีหนุ่มมีท่าทีแข็งกร้าวขึ้น และเปลี่ยนสรรพนามอย่างรวดเร็ว ด้วยมาดที่เขาแสดงออกเสมอในสภา

“ก็เอาซี... ถ้าคุณกล้า”

ชายชราหัวเราะหึ ๆ อย่างเขี่ยขัน พลางก็เอียงกายโยกเรือไปมาอย่างข่มขู่ เสียงร้องด้วยความตกใจดังระงมขึ้น รัฐมนตรีหนุ่มหคอกที่ยึดออกไปอย่างรวดเร็ว ใบหน้าของเขาซีดเผือก ตัวสั่นน้อย ๆ ด้วยความหวาดกลัว

“ไม่กล้าอีกแล้ว... ไม่กล้าอีกแล้วครับ”

รัฐมนตรีละล้าละลักบอกปากคอสันแต่เจ้าของเรือก็ยังไม่หยุดการข่มขู่ เรือยังโคลงเคลงไปมาอย่างน่ากลัว นักปฏิวัตินุ่มเกาะกราบเรือแน่นจนเอ็นข้อมือโปน สาวสวยนักสังคมสงเคราะห์คนนั้นประนมมือสวดมนต์ไม่เป็นศัพท์ ขณะที่กระดานคำนวณของหมอดูกระเด็นหล่นลงไปใต้น้ำ แล้วจมหายไประลอกเร็ว

คนบ้าหัวเราะชอบใจ เมื่อเห็นความหวาดกลัวของทุกคนปรบมือกระหึบเท้าเหมือนเด็ก ๆ จนได้ขึ้นเสียง “กรือบ” ดังขึ้น

ทุกคนใจหายวาบ รีบหันไปมองอย่างรวดเร็ว น้ำเริ่มรั่วเข้ามาในเรืออย่างรวดเร็ว เสียงตวาดคำสับสนฟังไม่
เป็นศัพท์

“ไอ้บ้า ... ไอ้ตัวเสนิขคัจฉุไร ฯลฯ”

“ช่วยด้วย ใครก็ได้ที่ช่วยผม ผมจะหนุนให้เป็นอธิบดีกรมตำรวจ” รัฐมนตรีหนุ่มร้องลั่น ถิ่นมาด
นักการเมืองผู้เก่งกาจไปในบัดดล

“ช่วยด้วย...” นักข่าวสาวร้องลั่น “ใครช่วยฉัน ฉันจะเขียนเชียร์ให้เป็นวีรชน”

“ช่วยด้วย ใครช่วยฉัน ฉัน นยอมเป็นเมียช้อย” สาวนักตั้งคมสงเคราะห์คนนั้นลืมความหวังที่จะเป็น
คุณหญิงไปเสียแล้ว

หมอกควันหน้าซัด และคาดคางชะตาของตนเองไม่ออก

แต่ไม่มีเวลาเหลือพอที่จะให้ใครช่วยเหลือใครเสียแล้ว ต่างคนต่างก็หวังไขในความปลอดภัยของ
ตนเอง เรือประารณาก็ยุบต่ำลงไปทุกที นักว่ายน้ำหนุ่มสาวตัดสินใจอย่างรวดเร็ว

ตูม! เสียงน้ำแตกซ่า แล้วนักว่ายน้ำทั้งสองก็ว่ายข้ามฟากไปอย่างรวดเร็ว นักปฏิบัติกวาดตามองแวง
หนึ่ง ก่อนที่จะกระโดดเข้าแย่งห่วงยางที่กราบเรือจากนักข่าวสาว แล้วกระโจนลงน้ำไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาหนุ่มที่
หอบหัวโปสเตอร์มาด้วย โยนโปสเตอร์ลงน้ำ แล้วกระโดดตามลงไป นักศึกษาอีกคนที่เห็นเช่นนั้น ก็เหวี่ยงตำราเรียน
ไปอีกทาง แล้วกระโจนตามลงไปอีกคน ทุกคนต่างตัดสินใจเลือกช่วยชีวิตตนเอง จนลืมถ้อยคำของตนและทุกสิ่งทุก
อย่างไปเสียสิ้น ต่างลนลานว่ายน้ำข้ามฝั่งไปอย่างรวดเร็ว

เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างฉุกฉลิว และในชั่วพริบตา ทุกคนก็ถึงฝั่งอย่างปลอดภัย

มีแต่เพียงชายชราเจ้าของเรือที่ซื้อประารณา และคนบ้าที่นั่งอยู่อย่างสงบบนเรือ ใบหน้าของชายชรา
หมองเศร้าเหมือนคนปลงตก ชายชราคิดว่า สำหรับแก ทุกสิ่งได้จบลงแล้ว ขณะที่คนบ้ามีสีหน้าไม่ทุกขร้อน จนกระทั่ง
เรื่องมิดล้า ทุกคนยื่นมองอย่างหวาดกลัวและตื่นตระหนก

แต่อะไรกันนั้น

ชายชราและคนบ้าไม่ได้จกลงไปในลำคลองแห่งความตาย

คนทั้งสองกำลังเดินขำน้ำที่ลึกเพียงแค่เกือบถึงหน้าอกเข้าฝั่งมาอย่างเชื่องช้า

พระเจ้าช่วย! น้ำมันลึกเพียงแค่เกือบถึงหน้าอกเท่านั้น

คนบ้าโบกมือให้อย่างโง่เง่า ก้มเอาหัวระน้ำสระผมอย่างสำราญใจ ขณะที่ชายชราเดินขำน้ำข้ามฝั่ง
มาด้วยใบหน้าเศร้าหมองที่ความจริงได้ถูกเปิดเผยออกมาเสียแล้ว ถ้าหากไม่มีคนบ้ามาด้วยแกอาจจะรีบว่ายน้ำข้ามฝั่ง
มาเหมือนคนอื่น ๆ อย่างน้อยมันก็พอช่วยแก้ไขอะไรให้ดีขึ้นสำหรับแกเองได้บ้าง แต่นี่... คนบ้า

ชายชราเดินมาถึงฝั่งแล้ว เสียงพึมพำสับสนดังขึ้นจากสองฟากฝั่ง ขณะที่คนบ้ายังพูดคำว่า สะบัด
หัว เอามือเกาหัว เล่นน้ำอย่างสนุกสนาน ทำท่าเหมือนกำลังสระผมอยู่กลางลำคลองสายนั้น... ลำคลองแห่งความตาย
ชำระล้าง โบกไม้ โบกมือ เรียกคนอื่น ๆ มาร่วมเล่นน้ำกับตน

หมายเหตุ : ในกรณีที่ผู้เขียนผู้นิยชมความสมจริง และมีความคิดเป็นวิทยาศาสตร์ คุณมีสิทธิ์ที่จะไม่ชอบเรื่องนี้ แต่คุณ
จะเอาสาระอะไรกันนักหนา กับบางสิ่งบางอย่างที่ไร้สาระละ

แก้ว ลายทอง. รวมเรื่องสั้น คนหลงเวลา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง : กรุงเทพฯ , ๒๕๓๖.

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.๒๕๒๕)

ผีเสื้อ

ผมได้รู้จักฉันวิโดยเจตนา

ในสายตาของชาวบ้านทั่วไปแล้วเห็นเขาเป็นชายหนุ่มที่มีพฤติกรรมอันแปลกประหลาด แต่ในความคิดของผม เขามีอะไรหลายอย่างที่น่าสนใจ

เริ่มแรกผมรู้สึกสนใจบ้านหลังเล็ก ๆ ที่ปลูกอยู่บนเนินเตี้ย ๆ ท้ายหมู่บ้าน บ้านหลังนั้นปลูกอยู่โคกเดี่ยวห่างออกไปจากย่านชุมชน ฝ่ายบ้านทำด้วยไม้ไผ่ทั้งลำที่นำมาตกแต่งได้อย่างเหมาะสม หลังคาหน้าจั่ววกสูงมุงด้วยจาก รอบ ๆ บ้านบนไหล่เนินที่ลาดลงมีแปลงดอกไม้หลายหลากพันธุ์ประดับอยู่ทั่ว ขามดอกไม้เหล่านั้นแบ่งบานสีอันสดใสสลับแซมกับสีเขียวขจีของใบ ทำให้เห็นเหมือนว่าบ้านหลังนั้นวางอยู่บนผืนแพรและกำมะหยี่อันอ่อนนุ่ม

ถ้ามองด้วยสายตาของสถาปนิกแล้ว อาจพูดได้ว่า เจ้าของบ้านเป็นนักออกแบบตัวกลาง และอาจจะเข้าใจเลขเด็ดไปว่า เขามีความรู้ระดับสูงทีเดียว

แต่ที่จริงแล้วเขาไม่ได้ร่ำเรียนมาจากสถาบันไหนเลย

“บ้านหลังนั้นของใครกัน” ผมถามคนในหมู่บ้านด้วยความสนใจ

“โหน อ้อ บ้านไอ้ธันว้า”

“บ้าน ไอ้ธันว้า” ผมทวนคำอย่างงุนงง

“มันชื่อธันว้านะ แต่คนที่นี่มักเรียกมันว่า ไอ้ธันว้า”

“ทำไมจึงเรียกเขาอย่างนั้นล่ะ”

“เพราะมันบ้านะชิ แต่ที่จริงแล้วจะว่ามันบ้านี้ก็ไม่ถูกนัก คิดจะบ๊อง ๆ มากกว่า ก็ประเภทพวกประสาทรันนแหละ”

ด้วยเหตุนี้ผมจึงรู้สึกสนใจ “ไอ้ธันว้า” ยิ่งนัก คนประสาทรันที่มีความคิดเฉียบแหลมในด้านตกแต่งหาขายจริง ๆ ค่ะฉันจึงพยายามเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับเขาให้มากยิ่งขึ้น

“คนในหมู่บ้านนี้ไม่มีใคร ไปยุ่งกับมันหรอกคุณ”

“อ้าว ทำไมล่ะ”

“ก็มันประสาทรัน บางคนก็ว่ามันบ้านี้ ผมเองเคยนั่งคุยกับมัน อยู่ ๆ มันก็บอกให้ผมฟังเสียงลมกระซิบ บางทีมันก็ชี้ให้ผมดูแสงแดดเดินรำกับดอกไม้ หรือบางทีมันก็นั่งเหม่อลอยอยู่นานแล้วก็นั่งเพื่อให้ผมฟังว่า คันมะพร้าวกำลังร้องไห้และโยกตัวอย่างอาลัยอาวธุระอะไรของมันก็ไม่รู้ ผมฟัง ๆ แล้วเกือบจะบ้าไปกับมันด้วย”

แล้วเขาก็หัวเราะหึหืออย่างนึกงำ

คำบอกเล่าเหล่านั้นยังทำให้ผมทวีความสนใจธันว้ามากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุที่ไม่มีใครสูงส่งกับธันว้าสัก จึงไม่เป็นการยากที่ผมจะทำความรู้จักกับเขา แต่ตอนแรกเขาก็ทำท่าแปลกใจและระแวงอยู่บ้าง หากเมื่อได้พูดคุยกันเขาก็เข้าใจในเจตนาของผม จึงมีท่าทีแสดงความไว้วางใจมากขึ้น ส่วนผมยังได้คุยกับเขาก็ยังรู้สึกว่าเขาเป็นคนที่น่าศึกษาค้นคว้าทีเดียว

“ใคร ๆ เขาหาว่าผมบ้า แต่ผมรู้ตัวดีว่าผมเป็นอย่างไร” เขาบอกกับผม

“ผมรู้ว่าผมยืนอยู่ตรงไหนและกำลังทำอะไร ผมรักในความเป็นไปของธรรมชาติ และผมเชื่อว่าธรรมชาติก็รักในความเป็นผมเช่นกัน คุณเชื่อไหมว่าบางครั้งดอกไม้ในสวนของผมมันพูดคุยกับผม” เขาชี้มือกราดไปทั่วแปลงดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานสล้าง

“สาขลมและเมื่อดฝนเคยบอกอะไรแก่ผมหลายอย่าง”

“ครับ ผมเข้าใจ”

เขาหันมามองหน้าผมนิ่งแน่ว

“ดี ดีมาก ถ้าคุณเข้าใจจริงๆ”

เรานั่งเงียบกันไปครู่หนึ่ง สายตาของเราทอดไปไกล ข้างหน้าโน้นมีคนน้อยสี่สวยกำลังโยบิเลนเล่นลมอย่างร่าริง รั้วซี่ให้ผมดู

“คุณดูนกตัวนั้นสิ มันกำลังบอกอะไรบางอย่างให้ผมรู้ แล้วคุณล่ะมันบอกอะไรบ้างไหม”

“บอกซิ”

“อะไร”

“อิสระเสรีใจ”

เขามองหน้าผมแล้วยิ้ม

นับตั้งแต่บัดนั้น ดูเหมือนเขาจะเพิ่มความไว้วางใจผมมากยิ่งขึ้น ผมได้พบเห็นตัวคนอื่นแท้จริงของรั้ว ถึงแม้ว่าในความเป็นเขานั้นนอกจากจะแฝงอะไรบางอย่างที่เพี้ยนอยู่บนถูกคนทั่วไปกล่าวหาว่า ประสาทก็ตาม ผมคิดว่าผมเข้าใจเขาพอสมควร เข้าใจว่าเขากำลังไขว่คว้าหาอะไร และเพราะอะไรเขาจึงได้รับผลอันนั้นด้วยการอยู่อย่างโดดเดี่ยว

“ระวังนาคุณ ขึ้นไปพูดคุยกับมันบ่อย ๆ คุณจะบ้าตามมัน” เคยมีคนบอกเป็นเชิงกระเซ้าผม เมื่อเห็นผมไปคุยกับรั้ววันบ้านเล็ก ๆ หลังจากนั้น บ้านที่ผมอยากเรียกว่า “บ้านธรรมชาติ”

“คุณรู้อัย หมูนี้อาการของมันชักกำเริบหนักขึ้นทุกที คืนก่อนที่ฝนตกหนักมีคนเห็นมันเดินท่อม ๆ ไปมา แล้วอีกวันมันก็ไปนั่งในสวนยางคนเดียว คนที่ไปพบถามว่ามันมานั่งทำไม มันบอกว่ามันมาแสวงหา แสงหาของงูงูงู”

“ใช่ ผมไปเพื่อการแสวงหาจริง ๆ แต่ไม่ใช่แสวงหาของอย่างที่ลุงมีแก้วหรือ หอก ผมไปแสวงหาสิ่งที่มีอยู่จริงในธรรมชาติ หาสิ่งที่ทุกคนพากันมองผ่านมันไป ในความคิดของผมแล้ว คนที่บ้าก็คือคนพวกนั้นนั่นแหละ เขาบ้าด้วยความมงาย ด้วยความลุ่มหลงในกรอบกักของสังคม” เขาบอกเมื่อผมไปถามเขาในเรื่องราวที่รู้มา

“ทำไมคุณไม่หาวิธีที่มันง่ายกว่านี้ เพื่อชักจูงคนให้เห็นจริงล่ะ เขาอาจคล้อยตามคุณก็ได้”

“มีวิธีไหนที่ง่ายกว่านี้อีก การชักจูงคนหมู่มากไม่ใช่สิ่งที่ง่ายหรือ โดยเฉพาะการชักจูงให้เขาออกจากกรงขังของความเชื่อเก่า ๆ เพียงแต่คุณเริ่มที่ทำได้โดยไม่ต้องเริ่มต้น คุณก็ถูกตราหน้าว่าคนบ้าแล้ว ความเชื่อเก่า ๆ มันมัดตัวเขาไว้หนาแน่นนัก มันปิดหูปิดตาเขาจนไม่ยอมที่จะรับรู้สิ่งใด แล้วอย่างนี้คุณคิดว่ามันง่ายนักหรือ ตัวเราเองก็เป็นสิ่งที่ยากกว่า เริ่มต้นจากตัวเราเองให้เขาเห็น ไม่ใช่ชักชวนคนอื่นให้ทำตามแต่แม้แต่ตนเองยังทำไม่ได้”

“นั่นสิ คุณถึงได้ถูกกล่าวหาว่าเป็นบ้า”

“ช่างเถอะ เขาจะเข้าใจอย่างไรก็แล้วแต่”

เขานั่งนิ่งชั่วครู่แล้วก็ขยับตัวหันขวับมาทางผมอย่างนี้ก็จะไรขึ้น ได้โดยกระทันหัน

“เออ คุณ ผมมีอะไรให้คุณอย่างหนึ่ง รอเดี๋ยวนะ”

เขาเดินเข้าบ้าน ครู่ต่อมาเขาก็กลับออกมาพร้อมด้วยกระดาษปึกหนึ่ง

“ผมเขียนเอาไว้มานานแล้ว อาจจะไม่ดีนัก เพราะผมไม่ใช่คนเขียน แต่ทั้งหมดนี้คือความจริงจากใจของผม คุณลองไปอ่านดูแล้วคุณอาจจะเข้าใจมากยิ่งขึ้นกว่าที่เข้าใจอยู่แล้วก็เป็นได้”

กระดาษปึกนั้นเป็นเรื่องสั้น เมื่อผมได้อ่านแล้วก็เข้าใจอะไรมากขึ้นอย่างที่เขາหวัง แต่ถ้าคนในหมู่บ้านนี้ได้อ่านก็คงจะยิ่งประณามว่าเขาบ้ามากขึ้นอีกกระมัง

เรื่องที่ผมคัดลอกมานี้เป็นเรื่องสั้นเรื่องหนึ่งในหลายเรื่องของเข ตัวอักษรทุกตัวผมไม่ได้เปลี่ยนแปลง ตัดทอนหรือต่อเติมเลย ผมอยากให้คุณทุกคนได้อ่านดูแล้วช่วยลงความเห็นที่เถอะว่าระหว่างเขากับชาวบ้าน ใครเป็น “คนบ้า” กันแน่

.....มีเนื้อ.....

เช้าวันนี้ดอกไม้บานอีกเช่นเคย ดอกที่ผมเห็นบานอยู่เมื่อวานเริ่มปลดกลีบร่วงโรย ดอกที่ตูมกำลังเบ่งบาน และบางดอกก็กำลังตูมเพื่อที่จะเบ่งบานในวันต่อไป

มีเนื้อหลายตัว โขยบินร่าเริงอยู่ในกลุ่มดอกไม้ มันเกาะดอกไม้ ดอก โนน ฉลากันอยู่ไปมา สายลมพัดมา เอื่อยอ่อน หมู่มวลดอกไม้ไหวระริกสอคล้องกับจังหวะสะบัดปีกของมีเนื้อ

มีเนื้อตัวที่สะอูดตาม เพราะแทนที่มันจะโอบเฉี่ยวร่อนลงเกล้าเกสรดอกไม้ในสวนแห่งนั้น มันกลับพากันบินเคียดคู่ทวนสายลมขึ้นไป ผมจับตาดูมันทั้งคู่อย่างสนใจ

มีเนื้อหลายสีเหลืองสลบน้ำตาลเป็นตัวเมีย และมีเนื้อหลายสีแดงสลบดำเป็นตัวผู้ ทั้งคู่เป็นมีเนื้อในวัยหนุ่มสาว เหตุที่ผมรู้ก็เพราะได้ยินเสียงมันคุยกันดังแว่วมา

“ลมแรงเหลือเกิน” มีเนื้อสาวบ่นปนเสียงหอบ

“อดทนหน่อยเถอะ ไม่นานลมก็สงบหรอก” มีเนื้อหนุ่มปลอบ

“นานแค่ไหนล่ะ” มีเนื้อสาวถาม

“คงไม่นานเกินความอดทนของเราหรอก”

“แต่ฉันเหนื่อยเหลือเกิน”

“ถ้าเธอเหนื่อยก็หยุดพักเสียก่อน แต่อย่าสิ้นความอดทนเพราะความอดทนเท่านั้นที่จะนำเราให้ถึงจุดหมายได้”

มีเนื้อสาวถลางเกาะบนกลีบดอกไม้พลาหงายใจราวठीอย่างเหน็ดเหนื่อย มีเนื้อหนุ่มโขยบินต่อไป ลมพัดวูบแรงขึ้น มันถูกลมตีกลีบถอยร่นลงมา แต่ก็ยังที่จะพยายามบินทวนขึ้นไปใหม่ แล้วก็ถูกลมพัดกลับลงมาอีก ที่สุดมันก็ถลาร่อนลงเกาะเคียงมีเนื้อสาว

“เป็นไง เหนื่อยแล้วหรือ” มีเนื้อสาวเข้า

“ใช่ เหนื่อยแต่ยังไม่หน่าย” มีเนื้อหนุ่มเล่นลิ้น

“ลมมันแรงเกินกว่ากำลังของเราจะบินฝ่าไปได้ ต้องรอจังหวะ ถ้าลมอ่อนแรงลงเมื่อไร เมื่อนั้นแหละจะเป็นที่ของเรา”

มีเนื้อแก่ตัวหนึ่ง บินมาเกาะดอกไม้ใกล้เคียง

“พวกเจ้ากำลังทำอะไรอยู่นะ”

“เรากำลังค้นหาอะไรบางอย่างอยู่จ๊ะลุง” ผีเสื้อสาวตอบ

“อะไร ที่พวกเจ้าค้นหามันคืออะไรกัน”

“คือความหลุดพ้นซี” ผีเสื้อหนุ่มตอบ

“หลุดพ้น...หลุดพ้นจากอะไร”

“หลุดพ้นจากความงมงาย หลุดพ้นจากกรอบกักแห่งความลึมหอง”

“เจ้าหมายถึงอะไร หมายถึงการดูถูกกินน้ำหวานของดอกไม้้นะหรือ” ผีเสื้อแก่ถาม ผีเสื้อสาวหันไปมองทางโน้นที่ทางนี้ทืออย่างอัศจรรย์

“ใจู๋”

“ทำไมเจ้าจึงเรียกมันว่าความงมงาย”

“ผีเสื้ออย่างเรา ๆ เกิดมาเพียงเพื่อคอยดมดอกไม้เท่านั้นเองหรือ มีหน้าที่แค่ผสมเกสรดอกไม้เหล่านั้นให้แพร่พันธุ์เท่านั้นหรือไร ทำไมไม่มีใครคิดบ้างว่าจะไรเป็นตัวกำหนดให้เราต้องเป็นไปเช่นนี้ ชีวิตผีเสื้ออย่างเรา ๆ มีความหมายแก่นั่นเองละหรือ”

“ธรรมชาติจึงเป็นผู้กำหนด”

“ธรรมชาติมันกว้างใหญ่ไพศาลนัก เราเคยรู้จักธรรมชาติกันอย่างแท้จริงหรือไม่ ในเมื่อเข้าขั้นเราก็ท่องเทียวอยู่บนกลีบดอกไม้ ทุกวัน ๆ จนมันเป็นกรอบกักให้เราวนเวียนอยู่ในแวดวงนี้ตลอดชีวิต และตีบต้อไปยังผีเสื้อรุ่นใหม่อีกด้วย แล้วอย่างนี้หรือที่เราจะบอกกันว่าธรรมชาติกำหนด”

“เจ้ากำลังจะทำให้ประเพณีของผีเสื้อเสื่อมเสียไป เจ้ากำลังลบร่องรอยของอารยธรรมผีเสื้อให้หมดสิ้น ความงามขามโบกบินเหนือดอกไม้ใครเห็นก็ต่างชื่นชมและเป็นความภูมิใจของชาวผีเสื้อมาแต่โบราณกาล กำลังจะถูกเจ้าทำลายลง ผีเสื้อข้อมคู่กับดอกไม้ เจ้าไม่เคยได้ยินผู้เฒ่าเขาพูดกันบ้างหรือ”

ผีเสื้อสาวขยับตัวอย่างลังเลและมีที่ท่าคล้ายครุ่นคิดอะไรบางอย่าง

“นั่นแหละคือความงมงายละ” ผีเสื้อหนุ่มสวนคำ

“การผสมพันธุ์ดอกไม้คือการเสียดสีของผีเสื้อรุ่นก่อนที่มีให้รุ่นต่อ ๆ ไป” ผีเสื้อแก่ชี้แจง

“และนั่นคือการฝังความงมงายให้แก่ผีเสื้อรุ่นใหม่ เพื่อที่จะงมงายเหมือนผีเสื้อรุ่นเก่า ต่อ ๆ กันไปไม่สิ้นสุด”

“คิดอย่างเจ้านะมันเห็นแก่ตัว เจ้าคิดดูซิ หากไม่มีการผสมพันธุ์ดอกไม้เหล่านี้จะแพร่พันธุ์ต่อไปได้หรือ และถ้าไม่มีดอกไม้ ชาวผีเสื้อจะเหลืออยู่อีกหรือ”

“นี่ก็เป็นเพราะเราถูกปลูกฝังให้ยึดมันอยู่กับดอกไม้จนไม่คิดที่จะแสวงหาหนทางอื่น ๆ เราล้วนตกอยู่ใต้อำนาจของธรรมชาติที่ไม่มีตัวตน ไม่มีใครคิดที่จะก่ธรรมชาติให้ตกเป็นทาสของเราบ้าง”

“สิ่งนั้นหรือคือจุดหมายการแสวงหาของเจ้า”

“ใจู๋”

ผีเสื้อตัวอื่น ๆ เริ่มเมียงมองกินเข้ามาใกล้ เมื่อได้ยินเสียงโต้เถียงของทั้งคู่ ชั่วครู่ดอกไม้แถบนั้นก็เต็มไปด้วยผีเสื้อหลากสี หลายรุ่น

ผีเสื้อหนุ่มสีแดงเหลียวมองไปรอบ ๆ ด้วยท่าทีที่ยังคงเปี่ยมไปด้วยความมั่นใจ

ผีเสื้อแก่อีกตัวหนึ่งบินลงมาเกาะบนดอกไม้ว่างบริเวณกลางกลุ่ม ผีเสื้อทุกตัวต่างขยับตัวอย่างให้เกิดริ้ว เหมือนกับว่าผีเสื้อแกตัวนี้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มหรือไม่ก็คงจะเป็นผู้อาวุโสที่ชาวผีเสื้อให้ความนับถือ

“มีอะไรกันรี” ผีเสื้อตัวนั้นถามพลางหันไปมองผีเสื้อแกตัวก่อนอย่างต้องการคำตอบ ผีเสื้อแกตัวนั้นอีกอีก ชั่งใจอยู่ชั่วครู่ ที่สุดก็ตัดสินใจเล่าให้ผีเสื้อแกตัวใหม่ฟัง

“เจ้าคิดว่าประเพณีเดิมของเรามีสิ่งใดที่ทำให้เจ้าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือ” ผีเสื้ออาวุโสหันไปถามผีเสื้อหนุ่ม เมื่อได้ฟังเรื่องราวจบ

“ข้าไม่เคยได้รับทั้งความเป็นธรรมและความไม่เป็นธรรม”

“ทำไมเจ้าจึงคิดอย่างนั้น”

“เอาละ ข้าอยากจะถามท่าน...”

“หยุดนะ เจ้าหนุ่ม เจ้าอย่าได้ก้าวร้าวผู้อาวุโสนะ” เสียงผีเสื้อตัวอื่น ๆ พากันควากอย่างเกรี้ยวกราด

“เจ้าเพียงแต่คิดกันว่าเป็นความผิดอันมหันต์แล้ว และหากเจ้ากระทำตามที่คิดด้วยเจ้าก็ยิ่งผิดหลายเท่าทวี” ผีเสื้อแกพากันส่งเสียงคำทอ ผีเสื้อหนุ่มบางตัวชับตัวอีกอย่างหมั่นไส้เต็มที

ผีเสื้ออาวุโสโบกบินเป็นเชิงบอกว่าให้อยู่ในความสงบ ผีเสื้อทุกตัวเงิบเสียงลง หากแต่ยังคงมีท่าทีที่ต่อถึงความไม่พอใจออกมา

“ปล่อยให้มันพูดต่อไป เฮ้อ เจ้าหนุ่มเจ้าว่าต่อไปสิ”

“เห็นไหม เพียงแค่ข้าจะพูดจะบอกอะไรบางอย่างเท่านั้น พวกท่านก็ไม่พอใจข้าแล้ว ข้าพูด ข้าถามเพราะข้าสงสัย แต่กลับกลายเป็นว่าข้าขามหลู่ต่อผู้อาวุโส ข้าก็เป็นชาวผีเสื้อ แล้วข้าไม่มีสิทธิ์ซักถามหรือ ต้องรอให้ข้าแกก่อนหรือจึงจะซักถาม จึงจะมีสิทธิ์ทำอะไรต่ออะไรได้ แล้วอย่างนี้จะให้ข้าบอกคืออย่างไรว่าในสังคมนี้มีคำว่าธรรม”

“แต่เจ้า...” ผีเสื้อแกตัวเดิมทำท่าจะก้าน แต่ผีเสื้ออาวุโสเอ่ยแซงขึ้นมาด้วยน้ำเสียงขรมเคร่ง

“ให้เจ้าหนุ่มมันพูดต่อไป”

ผีเสื้อหันมองสตาไปทั่ว ๆ

“ก่อนอื่น ข้าอยากจะทำทุกตัวได้รับรู้เอาไว้ก่อนว่า ทุกสิ่งที่ข้าคิด ข้าทำ ไม่ใช่เพราะต้องการอำนาจหรือมุ่งโจมตีใคร ข้าเพียงแต่ต้องการสร้าง สร้างอาณาจักรอันอิสระของชาวผีเสื้อขึ้นมาเท่านั้น ข้าต้องการให้ทุกท่านได้มองเห็นถึงความหลุดพ้นจากกรอบที่กักขังพวกเราไว้ในวงล้อมแคบ ๆ นี้ เท่านั้นเอง...”

สตาทุกตัวของผีเสื้อจ้องเขม็งมายังมัน

“แต่การสร้างข่อมจะต้องทำลาย...” ผีเสื้อหนุ่มอีกตัวพูดแซงขึ้นมาอย่างลึมตัว แต่ครั้นนึกขึ้นได้ก็หันไปทางผู้อาวุโส

“ขอให้ข้าพูดบ้างเถอะผู้อาวุโส” ผู้อาวุโสพยักหน้าอนุญาต

มันจึงหันกลับมาทางผีเสื้อหนุ่มตัวแรก

“การสร้างอาณาจักรใหม่ของเจ้ากำลังจะทำลายสังคมเก่า ๆ ที่มีแต่ความสงบสุข ให้หมดสิ้นไป”

“เจ้าอย่าหมายรวมถึงทั้งหมดของสังคมสิ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ข้าขอยืนยันว่าข้าไม่ได้ทำลาย ข้าเพียงแต่เปลี่ยนแปลงเท่านั้น”

“การเปลี่ยนแปลงของเจ้าทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา แต่สิ่งเก่า ๆ ก็จะหายไปไม่ใช่หรือ”

“มันไม่ได้หายไปไหนหรอก มันก็ยังอยู่แต่ในรูปแบบที่ดีขึ้นกว่าเดิมเหมือนกับดอกไม้ที่บานอยู่บนดิน มันจะค่อย ๆ เติบโตแห่งลงจนร่วงโรยหมด แล้วมันก็มีดอกไม้บานอีก ดอกไม้ดอกไม้ใหม่นี้ย่อมจะดีกว่าดอกไม้ที่เหี่ยวและพร้อมกันมันก็ยังเป็นดอกไม้ชนิดเดิมอยู่ไม่ใช่หรือ”

“แต่นั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงไปเองตามกาลเวลา ไม่มีใครสอดมือเข้าข้องเกี่ยว”

“มีจ้ะ ธรรมชาติโง่ ธรรมชาติสร้างมันขึ้นมาแล้วทำลาย ก็แล้วเราละ ตั้งคมนี่เราสร้างมันขึ้นมา เราจะทำลายมันลงไม่ได้หรือ”

“เรา...มันย่อมหมายถึงเราทุกตัว ไม่ใช่เพียงแต่ความคิดของเจ้าตัวเดียว” ศีเสื่อแก้ตัวแรกคัดค้าน

“ข้าเองก็ไม่ได้ขู่เข็ญบังคับใคร ข้าทำในส่วนที่ข้าเห็นว่าข้าสามารถที่จะทำได้ แต่พวกท่านต่างหากที่เห็นว่าข้าผิดและพยายามชักไปให้ข้าผิด ข้าก็พูดให้ฟัง”

“เอาละ...” ศีเสื่ออาวูโตตัดบท

“...ข้าฟังที่เจ้าพูดมาทั้งหมดแล้วก็พอจะสรุปได้ว่า เจ้าไม่ตั้งใจต่อประเพณีเก่า ๆ ใช่ไหม”

“ใช่”

“เจ้าคิดว่ากฎเกณฑ์เก่า ๆ เป็นวงล้อมที่ทำให้เจ้าไม่ได้รับความเป็นธรรมระบบ อาวูโตทำให้เจ้าเสื่อมสิทธิเอาซิข้าจะให้ความเป็นธรรมที่เจ้าต้องการ เจ้ามุ่งหวังที่จะแสวงหาสิ่งใด เจ้าจงทำไป แต่...ในเมื่อสังคมส่วนใหญ่ยังคงเคารพต่อกฎเกณฑ์เก่า ๆ ดังนั้นจึงห้ามเจ้าก่อความวุ่นวายหรือปั่นป่วนให้เกิดขึ้นแก่ชาวศีเสื่อ มิฉะนั้นก็ถือว่าเป็นความผิดตามกฎเกณฑ์”

“ข้าขออีกอย่าง ถ้ามีศีเสื่อตัวไหนต้องการตามข้าไป พวกท่านต้องอนุญาต”

“ตกลง”

“แต่ ท่าน...”

“ตกลงตามที่เจ้าต้องการ” ศีเสื่ออาวูโตกล่าวขำ พลางโบกปีกห้ามศีเสื่อแก้ตัวที่จะคัดค้าน แล้วมันก็โฉบบินจากไปเป็นสัญญาณว่า เรื่องราวสมควรยุติ

บรรดาศีเสื่อตัวอื่น ๆ ก็พากันบินจากไป บ้างก็บินลับหายแต่บ้างก็บินไปจับกลุ่มอยู่บนดอกไม้กอใกล้เคียงคยุชบุชกับกันเบา ๆ บางตัวก็ชักเลืองมองมาทางศีเสื่อหนุ่มอย่างหมั่นไส้

บนดอกไม้กอเดิมเหลือเพียงศีเสื่อหนุ่ม

“เจ้ามันคือมัน” ศีเสื่อแก้ว่าใส่หน้าศีเสื่อหนุ่ม

ศีเสื่อหนุ่มหันไปทางศีเสื่อสาว

“เราไปกันต่อเถอะ” ศีเสื่อสาวยังลังเลมากขึ้น และที่สุกก็ตัดสินใจ

“เธอ ไปก่อนเถอะ ฉันขอเวลาค้นหาตัวเองก่อน”

ศีเสื่อหนุ่มมองสบตาหลอนนิ่งนาน

“ตามใจ”

ศีเสื่อหนุ่มบินขึ้นสู่ทิศทางเดิม ศีเสื่อสาวและแก๊งมอมองอยู่ครู่หนึ่งก็พากันบินไปในทางตรงกันข้ามแล้วศีเสื่อทั้งหมดก็ลับหายไปจากสายตาผม...

...เช้าอีกวัน ดอกไม้ยังบานและศีเสื่อก็ยังอยู่ ผมพยายามมองหาศีเสื่อหนุ่มผู้ทะนงตัวเมื่อวานหากแต่ไม่เห็นมัน

มันบินไปถึงไหนแล้ว...ผมถามตัวเอง

มันค้นพบสิ่งที่มุ่งหวังหรือไม่ หรือมันท้อแท้ล้มเลิกเสียกลางคัน หรือมันอาจหลงทางอันวาวของคองคอกไม้ มันแอบซุกเกาะนั่งอยู่มุมไหนนะ

หรือมันตายซะแล้ว...

ถ้ามันตาย น่าเสียดายยิ่งนัก ในช่วงชีวิตที่ยังเหลือของมันอาจทดลองได้อีกหลายครั้งครา อาจชักนำผีเสื้อได้อีกหลายตัว น่าเสียดายจริง ๆ

...ชีวิต แสนสั้นเสียนี่กระไร...

ผมเห็นผีเสื้อตัวหนึ่งบินอยู่เหนือต้นคอกไม้กอเดิม มันไม่ใช่ตัวเมื่อวานเพราะสีสันแตกต่างกัน มันพยายามบินทวนลมเช่นตัวเมื่อวาน แต่ก็ถูกลมพัดถอยร่นลงมาทุกที มันจึงบินลงเกาะบนกลีบคอกไม้้อย่างเห็นคเห็น้อย

...มันอาจจะเป็นผีเสื้อนักแสวงหาอีกตัวหนึ่ง...ผมคิดว่าผมคงเดาไม่ผิดด้วย ท่าที่มันมองอาจขี้ขี้ก ผมนั่งจับตามองมันเขม็งพร้อมทั้งส่งเสียงเชียร์ดังลั่นอยู่ในอก

มันเกาะนั่งครุ่นคิด เหลือสายตามองไปทั่ว คอกไม้อวดสีตระการการคาราย ผีเสื้อหลายตัวโผบินไปมาจากคอกไม้โน้นสู่คอกนี้และไปคอกนั้น น้ำหวานจากเกสรคอกไม้ส่งกลิ่นหอมหวานกระจายไปทั่วบริเวณ

มันหันกลับมาทวนสายลมขึ้นไป หนทางทอดยาวไกลสุดตา ลมพัดแรงขึ้นกว่าเดิมจนปีกของมันไหวพริ้ว มันคงกำลังตัดสินใจ

แล้วในที่สุด มันก็โผบินเข้าร่วมกลุ่มกับผีเสื้อที่กำลังว่าเรียงเคล้าเกสรคอกไม้อยู่

ผมลุกขึ้นเดินเข้าบ้านแล้วปิดประตูเพื่อจะนอนคิดถึงผีเสื้อหนุ่มตัวเมื่อวาน...วันนี้มันหายไปไหนนะ...ผมรู้สึกเหมือนกับว่าจะเห็นปีกสีแดงสลบคำของมันโบกสะบัดอยู่ไปมาเร็วขึ้น ... เร็วขึ้น...เร็วขึ้นทุกที

วรภ วราภา. ผีเสื้อ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๕ (๒๔ กรกฎาคม) ๒๕๒๖ : ๔๑-๔๓.

มัทรี

ต่อหน้าร้อยเวรบนสถานีตำรวจ ผมขาวของหล่อนยุ่งเป็นสังกะดัง ใบหน้ามีสิวมืดเล็กซึบขาว แต่หล่อน
แก้มหัวเราะ ไม่ใส่ใจกระคุมเสื้อตองเม็คทีหลุด และพกผ้าถุงเหน็บไว้ล่อแหลม

“ก็ชั้นบอกให้ดี ๆ แล้วอยากไม่มีใครเอาทำไมละ จะจับขังคุกหรือ...ดีซี...ถึงยังงั้นก็ไม่ต้องหาเลี้ยงพวก
มันอยู่ดี”

นายตำรวจสายหัว เขาต้องใช้ความอดกลั้นเป็นพิเศษต่อหญิงที่ไม่มีมารยาทคนนี้ เขากวักหูรีขึ้นจุดสบ
พันคว้นช้า ๆ มองผู้ต้องหาที่ทำท่าเหมือนสูดหายใจแรง

“ถ้าไม่ต้องการลูกแล้วมีชั้นมาทำไม ขอโทษนะ...หมามันยังรักลูกของมันเลย” เสียงของนายตำรวจไม่เบา
สีหน้าแสดงความรู้สึก

“แล้วทีพอมันละ ทำไมไม่ไปตามจับมาด้วย ถ้าชั้นคิดพอมันก็ต้องคิดมากกว่าเพราะมันเป็นคนทำ” หล่อน
ข้อนทันทีด้วยน้ำเสียงแค้นเคือง “มันทิ้งลูกทิ้งเมียไปหลง ห...ใหม่ แต่ชั้นไม่ได้ทิ้งเพราะจะมีหัวใหม่” หล่อนพูด
ช้าลง “...จิตใจฉันไม่ยินดียินร้ายแล้วคุณตำรวจ ร่างกายคนเราเกิดมามันไม่ใช่ของเราอย่างที่พระท่านเทศน์...เกิด
แล้วเดี๋ยวก็ตาย...ลูกนี่ก็ไม่ใช่ของชั้น...”

“เอาละ...เอาละ...นอกเรื่องแล้ว โหนลงบอกมาทีจิว่าถ้ามีคนรับเอาลูกไปเลี้ยงแล้ว เธอจะไปทำอะไร”

ดวงตากลมโศกชายแววขมขื่นออกมาจนล้นริน เหม่อลอยอยู่นานจนถูกเตือน หล่อนส่ายหน้าเล็กน้อย ๆ
น้ำตาเอ่อไหล

“ชั้นจะบวชชี พอกันทีลูกศั้ว ชั้นตัดใจจริง ๆ นะคะ หมวคก็เห็น...ขนาดลูก...ชั้นยังตัดใจ”

นายร้อยเวรเอนหลังฟังพนักเก้าอี้ลั่นใจ “เฮ้อ” ออกมาอย่างเหนื่อยหน่าย “อายุเท่าไรแล้ว...เรานะ”
หญิงสาวมองหน้าขึ้นสบตา

“สิบเก้า”

“สิบเก้าลูกตั้งสาม...ใครเขาจะเชื่อละแม่คุณ...อายุเท่านี้ทำตัวเหลวไหลแล้วมาบอกว่าจะตัดกิเลสสิ เดี่ยว
ศั้วตามไปง้อก็สึกออกมาท้อใช้อีกนั่นแหละ” รู้สึกนายตำรวจซักจะหย่อนความสุภาพ

“ชั้นเข็ดแล้วจริง ๆ ถ้าได้บวชก็ตั้งใจว่าจะไม่สึก คนเราทำบุญร่วมกันมาแต่ไหนก็แค่นั้น...ฝืนกันไม่ได้”

ยากที่จะเชื่อ คำพูดและกิริยาท่าทางชวนให้หลายคนคิดว่าหล่อนอาจเป็นโรคประสาทหรือไม่มีปัญญาอ่อน
ลูกทั้งสามของหญิงท่าทางแปลกคนนี้ นายตำรวจให้ภรรยาของผู้ใช้ได้บังคับบัญชาเอาไปดูแลชั่วคราว

“เรานะ...ชอบไปวัดมากนักรหรือไง”

“กะ ตอนยังไม่มีศั้วไปกับแม่ทุกวันพระ” หล่อนทำตาโตเหมือนได้ของเล่นถูกใจ “ฟังเทศน์แล้วสบายใจดี”

“เอาละ...เชื่อแล้วว่าเป็นคนในบุญชอบไปวัด แต่ทำไมไม่ไปบุญสงสารลูกเค้า...ปล่อยทิ้งไว้ได้ยังงั้นที่ป้าย
รถเมล์ ดินะว่าตำรวจผ่านไปเห็น ไม่งั้นป่านนี้เป็นใจมั่งก็ไม่รู้” รถราออกเขอะเขะ”

หล่อนทำหน้าออคแข็ง

“จะให้พูดก็หนะ...ก็บอกแล้วว่าไม่เอา...ไม่เอา...” หล่อนกล้ำชั้นเสียงอย่างไม่น่าเชื่อ “ถ้าคุณตำรวจจะขัดเขียด
ให้ฉัน...ก็ด้วย...แต่เดี๋ยวนี้ชั้นก็ทิ้งไว้ข้างถนนอีกนั่นแหละ ถ้ามันร้องถามฉัน...โดนฟาดแน่... แม่ติลูกไม่ผิดกฎหมาย
นี่นา ชั้นไม่ได้ฆ่ามัน ทีชั้นตอนเด็ก ๆ แม่ติที่ไรเกือบตายทุกที”

หล่อนยกขาขึ้นขัดสมาธิบนเก้าอี้ ริมฝีปากหนาออกคล้ายเม้มเข้าเม้มออกคล้ายกับกระวนกระวาย

เมื่อไม่กี่ชั่วโมงมานี้เอง หล่อนจับลูกคนกลางกระแทกลงบนที่นั่งพักผู้โดยสารแล้วพูดออกมาดัง ๆ ว่า ใครอยากได้เด็กบ้างจะยกให้ แต่ทุกคนในศาลาที่นั่งพักขยับหนี หล่อนรีรออยู่พักใหญ่จึงหันไปพูดกับเด็กหญิงคนโตที่อุ้มน้องคนเล็ก

“พวกมึงอยู่กันที่นี้แหละ ห้ามตามดูนะ ใครเขามาก็บอกเขาเลย...ขอไปอยู่กะเขา...รู้ไหม...แฉะนี่คนเยอะยังกะหนอน เด็กก็เจอคนใจบุญเข้าจนได้”

แล้วหล่อนก็จากไป เด็กทั้งสามแม้จะไม่กล้าวิ่งตามเพราะกลัวแม่ตี แต่ก็พากันร้องลั่น

“แม่...แม่...อย่าทิ้งหนูไป”

“แม่...หนูกลัว”

ความจริงหล่อนเกือบจะหนีกองทุกข์ทั้งสามกองนั้นพ้นอยู่แล้ว ถ้าหากไม่เผอิญมีรถตำรวจผ่านมา แต่ตอนนี้...ต่อหน้านายตำรวจคนนี้...หล่อนได้ตั้งใจเค็ดเคียวแล้ว

“คุณตำรวจเชื่อเรื่องบุญเรื่องบาปรีเปลา” นี่หล่อนกล่าวคุยกับเขาเชียว

“เชื่อซี...เชื่อว่าแม่บาปหนาอย่างเธอนี้ตายไปต้องตกนรกแน่”

“คุณไม่เข้าใจ...ฉันว่าถ้าคุณว่าฉันทำบาป ต้องรับบาปตกนรก ทำไมคุณต้องจับฉันล่ะ...ก็ให้รกรตามมาลงโทษฉันซี...คุณมาขู่กับฉันทำไม”

นายตำรวจรู้สึกขว้างขวงตา การสอบสวนผู้ต้องหาส่วนมากแม้จะปากแข็ง แต่ก็มีเหตุผลชวนเชื่อได้มากกว่านี้ แต่หล่อนนี้มีแค่ศาสนาถม ๆ แล้ง ๆ มาบังหน้าและเป็นชนิดปัญญาอ่อน เห็นทีคงต้องส่งไปให้หมอโรงพยาบาลประสาท หรือไม่ก็ปล่อยหล่อนไปตามเรื่อง แต่เด็ก ๆ ละ น่าจะส่งสถานสงเคราะห์หรือไม่ก็ให้ไทยรัฐตีข่าว เด็กก็มีศรัทธาหลังไหลมาถมไป...คุ้มง่ายดี พวกหนังสือพิมพ์หรือข่าวพาดหัวหรืออะไรสักอย่างให้เกิดขึ้นอยู่แล้ว...เอะ...เขาคงต้องรอดถามพ่อของเด็กเสียก่อนว่าเรื่องราวเป็นมาเกิดขึ้นอย่างไร

“พ่อมันนะหรือ ไอ้ท่านมันไม่รับด้วยซ้ำว่าลูกมัน” หล่อนพูดขึ้นราวกับว่ารู้คำถาม ก่อนเปลี่ยนเรื่อง “ขอบุญได้ไหม”

นายตำรวจรู้สึกโกรธที่หล่อนไม่รู้จักราค่าที่สูง แวบหนึ่งเขาคิดว่าหล่อนคงเป็นกะหรี แต่แล้วก็เลิกคิดเพราะกะหรีนั้นมักเลี้ยงลูกของตัวเอง เขามองบุญหรีในมือก่อนที่จะขยี้ลงในจานแล้วเขี่ยของแปดห้าที่มีเหลืออยู่ตัวเดียวไปให้หล่อน

“ฉันรู้ว่าเธอคงมีเรื่องไม่สบายใจ ฝ่าไม่หาเลี้ยงมัวไปหลงเมียช้อย แต่ลูกนะมันไม่รู้เรื่องด้วยนะ ถ้าเธอปล่อยให้มันเป็นเด็กข้างถนน โตขึ้นมันก็เป็นขโมย ดิบยา ถ้าเป็นผู้หญิงก็อาจไปขายตัว ถึงจะยกให้คนอื่นไปยังไงมันก็ไม่เหมือนอยู่กับพ่อแม่ เด็กโตขึ้นมันจะน้อยใจ ทำให้มันเกิดมาแล้วไม่เลี้ยงดู คิดดูดี ๆ นะ ถ้าเธออยากหางานทำ ฉันจะช่วยฝางานร้านอาหารหรืองานบ้านให้ก็ได้ หาห้องเช่าถูก ๆ เข้าสักห้อง เด็ก ๆ ฉันจะพาไปฝากสถานรับเลี้ยงเด็กให้ แต่เลิกงานแล้วต้องไปปรับลูกมานอนด้วย ตกงงไหม... เอ้า...กินข้าวเสีย” นายตำรวจร้ายชวเหมือนจะพูดเรื่องราวให้จบในวันเดียวแบบ *เทศน์มหาชาติ*

หล่อนอับบุญหรีทำทางใช้ความคิด พลังก้มลงติดคุมเสื่อ

“มันก็ดีหรอก แต่ฉันต้องทำงานหนักแน่...”

“โอ...ใคร ๆ เขาก็ต้องทำงานกันทั้งนั้น มีแต่คนเขาอยากมีงานทำแล้วหาไม่ได้ ฉะนั้นตำรวจนี่ก็ต้องทำงานแล้วเธอ...” เขาโกรธมากแต่พยายามพูดซ้ำ ๆ เบา ๆ เหมือนพระเทศน์

“ก็...ไม่เคยทำ”

“จำเริญ...แม่คุณ พอโตขึ้นมาหน่อยก็รีบมีผัวจั้นไซ้ใหม่ ผัวหาเลี้ยงจนเขาเบื่อละซี เรามันเป็นอย่างนี้นี่นา... มีนาละ” เสียงเทศนาชักกลายเป็นคนในเครื่องแบบ

น้ำคำร่วงเผาะ หล่นมองเขาอย่างขลาด ๆ ก่อนจะเปลี่ยนสรรพนามอ่อนหวาน

“ให้หนูไปบวชเถอะ”

คราวนี้นายตำรวจหมดความอดทน ทบโตะคังปังและผูกถูกขึ้นขึ้น สองมือเท้าโตะ หน้าดมิ่งทัง

“เล่นเอาตัวรอดง่าย ๆ อย่างเงี๊ยะ คนอะไรไม่มีความรับผิดชอบต่องังคม”

หญิงสาวหวาดจากแก้อี้ ถอยกรูดไปชิดฝา มือตะครุบชายพกเกือบไม่ทัน เหงื่อเย็นทะลักได้ตา ได้จมูก เรียงเป็นเม็ดคิบ ทุกสิ่งในห้องเงิบ ข้าวราดแกงเย็นซิค แมลงวันตอม เสียงตะอินค้อย ๆ ดัง

“คนเขาบวชกันเยอะแยะ ทำไมไม่มีใครว่า...” หล่นบ่นอย่างคือร้อนคล้ายกับไม่เข้าใจสิ่งที่นายตำรวจเทศนา

“ก็...นั่นเขาไม่มีห้วง เขาไม่ได้บิดสวะให้หันตัวอย่างเรานี้...มีที่ไหนดกัน...จะทิ้งลูกไปบวช พูคง่าย ๆ จะหนีความรับผิดชอบโดยใช่ศาสนาบังหน้า...ว่าเงี๊ยะ...ถ้าลูกมันเต็มอกเต็มใจไปทุกซั๊กอยู่ข้างถนนแล้วจะแสดงว่าแม่มันตลกเลสไต้จั้นรี” นายตำรวจเน้นเสียงดุเค็ดเค็ดมันได้หล่น

“แล้วที่ผู้ชายทำไมทำได้” ดูเหมือนหล่นไม่ยอม

“ใคร...ใครเขาทำกันอย่างจั้น...หา”

“ก็...พระเวสสันดร”

นายตำรวจใหญ่ของเราเงง เขาไม่แน่ใจว่าหล่นพูดเรื่องอะไร แต่ค้อย ๆ ขยับแก้อี้ลงนั่งมองหญิงสาวอยู่ครู่ใหญ่ แล้วผายมือให้หล่นนั่งลงตามเดิม ส่วนตัวเองก็เขียนอะไรบางอย่างบนกระดาษอย่างเงิบ ๆ แล้วเรียกผู้ไต้บังคับบัญชาเข้ามา

“เอาหนังสือกับผู้ต้องหาไปส่งหมอ...ได้ผลยังเงงแล้วเอากลับมารายงานอ้ว”

ศรีดาวเรือง. รวมเรื่องสั้น มัทธิ. พิมพ์ครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ทานตะวัน, ๒๕๓๓.

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๘)

มนุษย์ต่างดาว

ประมาณปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ตอนนั้นสงครามแพร่ขยายไปทั่วโลกแล้ว แต่ก็เพียงอาวุธธรรมดาที่ทำเทียมกัน ซึ่งทำให้สงครามยืดเยื้อหลาย ๆ ปี แต่อย่าคิดว่าคนจะไม่กลัวนะครับ กลัวกันลนลาน แต่ก็ไม่รู้ว่าจะหนีไปไหนจึงจะพ้น ก็เลขทนต์ชื่ออยู่ที่กลัว ๆ นั้นแหละ เรื่องความสูญเสียไม่ต้องพูดถึง ทั้งทรัพย์สินและชีวิตเสียกันง่าย ๆ ผมเป็นคนหนึ่งที่เกิดความกลัวขึ้นมาอย่างจับใจ ผมติดตามข่าวจากโทรทัศน์บ้าง วิทยุบ้าง ประเทศไหนโดนถล่ม ประเทศไหนโดนยึดครองอะไรต่อมิอะไรุ่นวาย ประเทศของผมอ้างว่าเป็นกลาง แต่มีที่ท่าว่าจะเข้าร่วมสงครามในไม่ช้า คิดดูแล้วผมคิดว่าถ้าผมออกไปเสียจากเมือง ไปอยู่ที่ที่ห่างจากมนุษย์คงจะเข้าท่ากว่ามาก เพราะโอกาสที่จะโดนถล่มย่อมจะน้อยลงไป คิดได้ก็ไม่รอช้า ผมเตรียมชุดดำรงค์ชีพในป่ามุ่งหน้าเข้าป่าไปก่อนเลย ตอนนั้นใคร ๆ ก็คิดว่าผมบ้า ก็ถูกของเขาละครับ ถ้าเกิดสงครามนิวเคลียร์จริง สิ่งมีชีวิตที่ไหนจะเหลือ แต่ผมเห็นว่ามันเป็นทางเลือกที่เหลืออยู่ก็ลองดู ผมเอาเครดิตสะสมทั้งหมดซื้อชุดป้องกันกัมมันตภาพรังสีล่าสุดจากทางทหารไปด้วย...ก็เผื่ออายุจะยืนยาวกว่าคนอื่นบ้างเท่านั้น คนเรายังจะต้องการอะไรกันมากกว่านี้ล่ะ...

ก็ไม่เลวนักสำหรับชีวิตในป่า ผมก็ติดตามข่าวสงครามทางวิทยุอยู่เสมอจนแบบเดือรืหมด ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ จึงพอรู้ว่าสงครามนิวเคลียร์เกิดขึ้นแล้ว ก็เท่านั้น แล้วผมก็เกิดความคิดว่าผมมีอายุยืนยาวกว่าคนอื่นแล้ว แต่ก็คงไม่รอดไปอีกนานสักเท่าไรร่ น่าจะออกจากป่าไปดูในเมืองบ้าง...ตอนผมออกจากป่า ป่าก็ไม่เหลือสภาพเป็นป่าอยู่แล้ว ผมจึงมีเหตุผลพอที่จะเข้าไปดูในเมืองเป็นครั้งสุดท้าย...

แล้วผมก็เกือบจะตายจากโลกสมปรารถนาแต่ไม่ใช่ตายเพราะกัมมันตภาพรอกครับ แต่จะตายเพราะถูกยิงตายนะ ผมเพิ่งเดินเข้าในเมืองได้นิดเดียว

“เปรี้ยว”

ผมได้ขยับ ๆ ว่านั่นมันเสียงปืนนี่หว่า นึกดีใจที่ยังมีคนยิงปืนเล่นอยู่ และก็นึกเสียใจที่เขายิงเฉียดหัวผมไปนิดเดียว ผมรีบกระโดดหลบลงกับพื้นอย่างไม่กลัวเจ็บ รอดูว่าจะเกิดอะไรต่อไป

“คนที่มาเป็นใคร...ถ้าเป็นมนุษย์ให้ยกมือขวาขึ้นแล้วกระดิกนิ้วที่ละนิ้วให้เห็นชัด ๆ”

คุณอย่าคิดว่าหมอนั้นเพี้ยนนะครับ มันต้องเป็นอย่างนั้นจริง ๆ เขาตอบคอบเป็นพิเศษ ตอนเริ่มสงครามนั้นมหาอำนาจหลาย ๆ ประเทศมีหุ่นยนต์รบกันแล้ว รับคำสั่งให้มาอย่างเดียว รูปร่างคล้าย ๆ คนนี้แหละ แต่ก็ยังไม่ถึงกับเหมือนร้อยเปอร์เซ็นต์ ถึงจะคล้ายคนมากแต่ไหนก็กระดิกนิ้วที่ละนิ้วลำบาก

“เปรี้ยว”

วู๊ ลืมไป ผมต้องชูมือก่อนพร้อมกับกระดิกนิ้วให้เห็นชัด ๆ

“อ้อ เป็นมนุษย์...จันลุกขึ้น เดินเข้ามาช้า ๆ”

สั่งผมมาดู ยังแปลกใจอยู่ว่าหมอนั้นไม่กลัวกัมมันตภาพหรือ ไปถึงพูดไม่รู้จักหยุด ชุดที่ผมใส่พูดได้แต่กับตัวเองแค่นั้น ขึ้นขึ้นหน้าออกไปสูดอากาศสักก็ไม่รอดมาจนถึงวันนี้หรอก แต่ผมก็เดินออกไปอย่างที่เขาว่า ...ผมเชื่อว่าเขาก็เป็นมนุษย์เหมือนกับผม

ผมเดินชูมือเข้าไปหาเขา ตายหะ ผมอดคุยทากับตัวเองไม่ได้ เขาไม่เหมือนมนุษย์เลย ถึงเขาจะใส่ชุดคล้าย ๆ ผมก็เถอะ แต่ชุดของเขาคล้ายชุดหนังของพวกสิงห์อมเตอร์ไรค์ก่อนสงคราม สิบรอนซ์แล้วก็มีหน้ากากป้องกันรังสีสวมอยู่พอดีกับรูปศีรษะ ซึ่งมันก็เป็นสิบรอนซ์เช่นกัน ไม่เหมือนหน้ากากของผมที่ขนาดใหญ่มากเป็นหมวกกันน็อก แล้ว

ที่หน้าอกมีกล่องสี่เหลี่ยมคล้าย ๆ หม้อน้ำรถยนต์ติดอยู่ ตอนบนมีท่อคล้ายสายยางต่อเข้าไปที่คอ และที่นำแปลกเขากลับนอนอยู่ที่พื้น

“คุณเป็นมนุษย์?”

เขาพูดออกมาจริง ๆ ส่วนผมก็ได้แต่พยักหน้า

“โชคดีที่ผมได้พบคุณ...คุณคงจะแปลกใจสินะว่าผมมานอนอยู่ทำไมที่นี่ ผมบาดเจ็บนะคุณ ...เหล็กท่อนี้มันหล่นลงมาโดนหน้าอกผม...”

เขาขยับไปทางท่อนเหล็กขนาดเท่าขาชาวสักสองเมตร มันหล่นลงมาได้อย่างไรก็ไม่รู้

“สงสัยซี่โครงผมคงหัก แล้วผมก็ไม่รอดแน่...คุณคงเข้าใจนะ...”

ผมเข้าใจดี ผู้ที่โดนฝุ่นกัมมันตภาพหากเกิดผลภายในอกขึ้นมาจะไม่มีวันหาย มันจะพุทพองและเรื้อรังไปเรื่อย ๆ จนกว่าเจ้าของแผลจะตาย และแม้แต่ผู้ที่คิดว่าตนเองแข็งแรงที่สุด หากรู้ตัวว่าป่วยแต่ไม่ยอมพักก่อนให้พอเพียง เขาก็จะตายในไม่ช้า...

“ผมรู้ว่าชุดป้องกันแบบเก่าไม่ได้ออกแบบให้หูด แต่คุณช่วยผมหน่อยได้ไหม...แล้วผมจะให้ชุดใหม่แก่คุณ แล้วก็ให้อาหารด้วย...”

ผมเข้าไปประคองเขาขึ้น ผมยืนยันได้ว่าไม่ได้หวังชุดป้องกันหรืออาหารแต่อย่างใด ที่ผมช่วยเขาก็เพราะว่าผมเป็นมนุษย์และเขาก็เป็นมนุษย์ เราอาจจะเป็นมนุษย์คู่สุดท้ายในโลกก็ได้ ...เพียงเหตุผลนี้ผมก็ควรที่จะช่วยเหลือเขาแล้ว

“บ๊อบบี้” เขาตะโกนเรียกอะไรอย่างหนึ่ง แล้วผมก็เห็นสิ่งนั้นกระโดดออกมาจากที่ใกล้ ๆ มันเป็นลักษณะของหมาซัด ๆ แต่มีชุดป้องกันรังสีทั้งตัว บนหลังมีกล่องเหมือนหม้อน้ำรถยนต์อีกเหมือนกัน แล้วก็ต่อท่อเข้าที่คอด้วยเช่นกัน

“โส่ง ๆ” ฐัดเลขว่าเป็นหมา

“หมาของผม เมื่อถึงนี้ถ้าคุณทำอะไรผม มันจะจัดการคุณทันที ชุดป้องกันนั้นผมออกแบบพิเศษสำหรับมันเชียวนะ...”

เขาพูดด้วยความภูมิใจเป็นพิเศษ จริงอย่างที่เขาว่า คงจะเป็นชุดเดียวในโลกกระมัง แต่ผมขiongใจว่าทำไมทำให้มนุษย์ล่ะ ผมต้องหาโอกาสถามเขาให้ได้

ผมประคองเขาจนมาถึงบ้านหลังหนึ่ง เรียกว่าซากบ้านหลังหนึ่งจะถูกกว่า เขาอยู่ถึกลงไปเป็นห้องใต้ดินของบ้านหลังนี้ ลงบันไดประมาณสี่สิบห้าขั้นก็ถึงห้องของเขา มันเป็นห้องของนักวิทยาศาสตร์โดยแท้จริง มีเครื่องอิเล็กทรอนิกส์เต็มไปหมดทั้งทางด้านซ้ายและด้านขวา ถัดเข้าไปมีประตูสองบาน ทางขวาเป็นห้องนอน เขาให้ผมพาไปที่นี้ ข้างฝาเป็นชั้น ๆ เต็มไปด้วยหนังสือ ความจริงมันเป็นของเก่าที่มีค่าเพราะการสะสมเท่านั้น ก่อนสงครามการเก็บรวบรวมสิ่งใด ๆ ก็ขึ้นอยู่กับคอมพิวเตอร์ทั้งหมด

เขาขยับมือไปกดปุ่มข้าง ๆ เพียงแล้วก็มิโคมไฟที่คล้าย ๆ โคมไฟยื่นออกมาจากผนังแล้วก็มิเสียงดังหึ่ง ๆ เกิดขึ้น คงเป็นเครื่องมือตรวจสอบอะไรสักอย่าง และในที่สุดก็รู้ว่ามันเป็นเครื่องเอกซเรย์นะเอง เพราะว่าอ็คใจหนึ่งก็มีแผ่นฟิล์มไหลออกมา เขาหยิบขึ้นมาพิจารณาดูไม่นานนักและสรุปให้ผมฟัง

“ผมไม่รอดแน่คุณ...” เขาบอกหน้าตาเฉย ไม่สะทกสะท้านให้เห็น

“กระดูมันแทงปอด ไม่มียารักษา ไม่มีการผ่าตัด ผมตายแน่นอน”

ผมอยากปลอบใจเขาแต่ผมพูดไม่ได้ ก็ได้แต่พยักหน้ารับรู้แล้วกุมมือเขาไว้

“เสียดายนะ ผมเพิ่งจะพบคุณก็จะตายเสียแล้ว คุณกับผมน่าจะอยู่เป็นเพื่อนกันได้ ซึ่งเราอาจจะเป็นมนุษย์คู่สุดท้ายหรือผู้ที่สร้างโลกขึ้นใหม่แล้ว แต่เอาเถอะ ผมจะให้คุณเป็นมนุษย์คนสุดท้ายก็แล้วกัน คุณคิดจะอยู่ต่อไปไหม?”

เขาดามผม ผมก็ต้องตอบรับเป็นธรรมดา โช้ คุณ...ถึงผมจะอยู่คนเดียวในโลกก็เถอะ トラบโคที่ผมจะพอมีความหวังอยู่บ้าง ผมก็ต้องไขว่คว้าก่อน

“อ้อม คิมมาก บางทีคุณอาจพบมนุษย์ที่เหลือบ้างก็ได้...ผมยังมีแรงพอจะทำเครื่องกรองกัมมันตภาพให้คุณได้...เครื่องนี้ไง” เขาชี้กล่องที่หน้าอก

“ผมคิดจะทำให้คนอื่นมากมาย แต่ไม่มีใครเขาวางมันจะได้ผล ผมก็เลยทำให้เจ้าบ๊อบบี้ให้มีชีวิตอยู่คู่ความโง่ของคนเสีย...” นี่เป็นคำตอบที่ผมจะถามเขาว่าทำไมไม่ทำให้คนอื่น

“ถ้าคุณไม่เคยโดนกัมมันตภาพเลย คุณก็จะอยู่ได้จนคุณแก่ตาย...” เสียงของเขาขาดห้วง คงจะปวดมากแต่ก็ยังพูดต่อไป

“ชุดที่ผมทำขึ้นมาดีกว่าที่คุณสวมอยู่ มันมีเครื่องขยายจากแบตเตอรี่พิเศษด้วย ผมจึงพูดกับคุณได้ และมันเป็นโลหะผสมพิเศษที่ผมคิดค้นขึ้น”

มีน้ำเขาถึงพูดกับผมได้ฝ่ายเดียว ผมเชื่อแล้วว่าเข่าเก่งจริง ผมเลือกเชื่อเขาไว้ก่อนเพราะเป็นหนทางที่ดี ความไม่เชื่อนั้นแหละที่ทำให้เกิดสงครามและทำให้ผมต้องมาอยู่ในสภาพนี้ ความไม่เชื่อทำให้เกิดทุกขนะคุณ...

ไม่ทราบที่ผมหลับไปนานเท่าไร สะดุ้งตื่นขึ้น เมื่อเจ้าบ๊อบบี้มาเรียกโดยใช้นิ้วชี้หน้าคุณอยู่ที่หน้าอกของผม แล้วทำท่าชวนผมเข้าไปในห้องทดลองของเขา นายมัน เมื่อผมเข้าไปก็เห็นเขานั่งระโหยังอยู่บนเก้าอี้ตัวหนึ่งท่าทางเขาจะลุกไม่ขึ้นเสียแล้ว

“เข้าไปในห้องกระจก...นั่นสิ...เปลี่ยนชุดที่สวมออก แล้วใส่ชุดที่ผมทำเข้าไปแทน...”

เขาบอกผมเสียงขาดห้วง ชุดที่เขาทำขึ้นมาพอดีกับตัวผมเหมือนกับวัดตัวไว้ เขาหัว ผมรู้สึกสบายกว่าชุดเก่ามาก เขาเป็นนักประดิษฐ์ที่ขอดเขี่ยมจริง ๆ

“ขอบคุณครับที่คุณกรุณาผม”

ผมแทบจะจำเสียงตัวเองไม่ได้ มันแปร่ง ๆ หู คงเป็นเพราะไม่ได้ฟังมานานแล้วก็ได้ และที่ผมกล่าวออกมาจำได้ว่า เป็นคำสุภาพที่มนุษย์กล่าวต่อกัน ผมคงจำไม่ผิดแน่

“ไม่เป็นไร มันเป็นความพอใจของผมที่ได้ทำเช่นนี้...คุณเห็นปุมที่หน้าอกไหม คุณกดปุมนั้นแล้วตรงช่องปากจะเปิดออก คุณไม่ต้องกลัวว่ากัมมันตภาพจะเข้าไปหรอกนะ ผมคำนวณมาดีพอแล้ว คุณก็เอาอาหารเม็ดที่ผมใส่ไว้ข้างเครื่องกรองกินเข้าไป อาหารนั้นคงพอใช้ได้อีกนาน ใช้ได้มีดละ ๑๒ ชั่วโมง...” ดูเขาพยายามกล้ำกลืนความเจ็บปวดไว้สุดฤทธิ์

“ผมทนไม่ไหวแล้ว...ฝากเจ้าบ๊อบบี้ด้วย...”

แล้วเขาก็หายใจขาดห้วงตายไปต่อหน้าผม เจ้าบ๊อบบี้หมอบนั่งอยู่หน้าเก้าอี้เป็นกราวไว้อาลัยแก่เจ้านายของมัน เป็นครั้งสุดท้าย น้ำใจของเขากว้างขวางเกินกว่าจะวัดได้ ตั้งแต่พบหน้าเขาจนตายไป เขาไม่ได้เรียกร่องอะไรจากผมเลย ไม่บอกแม้กระทั่งชื่อที่ผมควรจะรู้จัก

“บ๊อบบี้...ฉันจะฝังเจ้านายแก่ข้างนอก ตกลงนะ” บ๊อบบี้ครางจืด ๆ เหมือนรับรู้การกระทำของผม

“จะไปกับฉันไหม บ๊อบบี้” ผมถามมันเมื่อผมลุกขึ้นยืนตั้งใจจะเดินทางทันที

“โง่ง ๆ” ดูเหมือนว่ามันจะยอมรับผมแต่โดยดี

“โง่ง ๆ ของแกแปลว่าจะไรวะ ตกงไรหรือเปล่า”

“โง่ง ๆ” ก็ยังเท่าตอบอีกเหมือนเดิม ผมจะต้องตกลงอะไรกับบ๊อบบี้ให้เร็วหรือเสียก่อน

“แล้วถ้าไม่ล่ะ แกจะว่าแบบไหน”

“โง่ง”

“หมายความว่าถ้าเท่าสองครั้งแปลว่าใช่ ครั้งเดียวแปลว่าไม่ใช่ ใช่ไหม?”

“โง่ง ๆ”

คราวนี้ล่ะซัด มันรู้เรื่องที่ผมพูดจริง ๆ ด้วย มันคงเป็นที่ปรึกษาของผมได้แน่

“ถ้ามัน ไปกันเถอะ อยู่เฉย ๆ เสียเวลา” มันวิ่งนำหน้าผมไปทันที ตอนนี้ผมก็มีเพื่อนร่วมเดินทางแล้ว...

ผมบังเอิญพบกับเขาอย่างไม่คาดคิด ช่วยเหลือเขาเล็กน้อยแต่ผมกลับได้ผลคืออย่างใหญ่หลวง อย่างน้อยผมก็ได้บ๊อบบี้มาเป็นเพื่อน พอจะเรียกได้ว่าเขาให้ชีวิตใหม่แก่ผม ทำให้ผมรู้สึกถึงค่าของชีวิตมากขึ้น ผมจะพยายามคืนรนให้มีชีวิตอยู่ต่อไป แม้จะรู้ว่าทุกสิ่งใดในโลกย่อมจะต้องสูญสลายไปตามกาลเวลา พอมาถึงตอนนี้ผมก็อดคิดไม่ได้ว่าแล้วสิ่งที่ไม่ถึงเวลาสูญสลายทำไมต้องเป็นไปตามนั้น...ในที่สุดแล้วคำตอบก็มาจบลงที่มนุษย์นี้เอง มนุษย์จะค่อย ๆ ลงมือทำลายทุกสิ่งด้วยมือของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็ถดาววัตถุใด ๆ หรือแม้กระทั่งความสงบสุขทางจิตใจ ความเชื่อและความรัก ในที่สุดเขาก็ลงมือทำลายอย่างเด็ดขาดในสงครามนี้เอง...จะมีสักกี่คนกันนะที่ยอมรับการตัดสินใจครั้งนี้ว่าผิดพลาด ผมยังคิดอยู่ว่าถ้าจะมีเผ่าพันธุ์มนุษย์เหลืออยู่ เขาจะมีอะไรที่จ้องอึ้ง อบรมลูกหลานของเขา ซากปรักหักพัง กระนั้นหรือ สงครามเมื่อถึงจุดหนึ่งแล้วจะไม่ให้อะไรแก่ใครเลย ผมขอยืนยัน...ผมไม่ใ้ใจนักต่อต้านสงคราม แต่เมื่อมาเห็นสภาพเช่นนี้ก็อดคิดไม่ได้ คิดไปคิดมาผมก็คงจะบ้าไปเอง ไม่มีประโยชน์ที่จะมาคิดอยู่คนเดียวแบบนี้...

“โง่ง ๆ ๆ ๆ” คราวนี้เจ้าบ๊อบบี้เท่ากระชั้นถึงจนผมไม่รู้จะแปลออกได้อย่างไร แต่ผมไม่ต้องแปลแล้ว เพราะเจ้าบ๊อบบี้วิ่งเข้าไปในบ้านหลังใหญ่ข้างหน้านี่แน่...จะเรียกบ้านก็ไม่ถูกนัก ควรเรียกว่าคฤหาสน์มากกว่า ทำให้ผมทราบว่าได้เข้ามาถึงเมืองแล้วจริง ๆ คฤหาสน์หลังนี้อยู่ในสภาพเกือบสมบูรณ์กะเทาะหักพังไปเป็นส่วนน้อย มีน้ำ เจ้าบ๊อบบี้ถึงต้นเต้านัก...ความใหญ่โตของมันและตั้งอยู่ในเขตเมืองเช่นนี้แสดงถึงความร่ำรวยมหาศาลของเจ้าของในอดีต แต่สำหรับตอนนี้เหลือแต่เพียงความรกรุงรังและเค้าความยิ่งใหญ่ในอดีตเท่านั้น

“เราควรเข้าไปดูหน่อยไหม บ๊อบบี้”

“โง่ง ๆ”

เจ้าบ๊อบบี้เห็นชอบด้วย ผมจึงตัดสินใจเข้าไปในบ้าน อ้อ คฤหาสน์หลังนี้ทันที ไม่น่าเชื่อว่ามันจะทนอยู่จนถึงบัดนี้ ลองเอานิ้วแทงผนังดูก็รู้ว่ามันอ่อนนุ่มลงเต็มที่แล้ว มีเวลาอีกไม่นานที่มันจะตั้งสง่าอยู่ได้ ทั้งชั้นล่างและชั้นบนตกแต่งไว้ดีมาก ถ้าไม่อยู่ในสภาพนี้ผมไม่มีทางจะเข้ามาเดินชมแบบนี้แน่นอน ผมเดินดูทั่วไป ใจคอไม่เป็นปกตินัก เพราะรู้สึกว่ามันขบ ๆ พิกล

เมื่อผมขึ้นไปชั้นบนของคฤหาสน์ก็พบห้องที่คิดว่าเป็นของเจ้าของคฤหาสน์แน่นอน...เตียงนอนขนาดใหญ่ มหึมา ทั้งในห้องก็มีทุกอย่างครบถ้วน เท่าที่ผมเห็นก็มีเครื่องรับโทรทัศน์ขนาดใหญ่ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเครื่องรับส่งติดต่อกันได้ หุ่นยนต์คอมพิวเตอร์สำหรับเล่นเกมกับเจ้าของ และเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวขนาดใหญ่ ใหญ่กว่าที่ผมเคยเห็นและเคยรู้จักมา และผมพบเซฟขนาดใหญ่ตั้งอยู่มุมห้อง มันยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด เมื่อผมเข้าไปดูใกล้ ๆ

พบว่าผู้ที่เปิดได้ต้องตรวจลายมือด้วยลำแสงพิเศษก่อน แต่สำหรับตอนนี้เพียงออกแรงดึง ประตูเขาก็หลุดตามมือออกมา มันถูกกัมมันตภาพรังสีกัดกร่อนเช่นกัน

ในเซฟมีของหลาย ๆ อย่าง หนึ่งในนั้นก็คือ...เขาเรียกว่าอะไรนะ...อ้อ ผมนี่ก็ออกแล้ว เขาเรียก “ทองคำ” ผมไม่รู้ว่าเขาเก็บไว้ทำไม เมื่อก่อนสงครามเขาก็ไม่ใช่เป็นอัคราแลกเปลี่ยนแล้ว บัทรเครดิตต่างหากที่มีค่ามากกว่า...โอ้โฮ บัทรเครดิตเขาก็มีเก็บไว้มากมายคงจะใช้จ่ายค่าอะไรได้ทุกอย่าง ถ้าก่อนสงครามผมมีบัทรเครดิตมากเท่านี้ ผมคงเป็นอัครอภิมหาเศรษฐีทีเดียว แต่ตอนนี้ผมไม่เห็นมีค่าอะไร ถ้าเป็นอากาศบริสุทธิ์สักถังหนึ่งยังจะคิดงวามาก ผมพบกล่องโลหะชนิดพิเศษกล่องหนึ่ง กอนข้างแข็งแรงอยู่บนป้านี้ เจ้าของคงจะเก็บของสำคัญไว้แน่...จะมีอะไรสำคัญไปกว่าบัทรเครดิตนะ ถ้าเป็นสมัยก่อนคงจะเป็นเครื่องเพชร แต่มันไม่จำเป็นนี่ ผมอยากรู้ขึ้นมาทันที พยายามจะเปิดกล่องแต่มันมันคงงนคังเปิดเฉย ๆ ไม่ได้ ผมต้องหาวะไรมาจ้ดดู

“เกลองเคาสิบ็อบบี้ ในนี้มีอะไร”

“โส่ง”

“อย่าเพิ่งปฏิเสธสิ เสียชื่อหมาหมด ฉันทจะลองถามให้แกตอบก็แล้วกันนะ”

“โส่ง”

เจ้าบ็อบบี้พร้อมแล้ว แต่ผมจะเริ่มจากอะไรดีละ ผมไม่เคยมีทรัพย์สินมาก ๆ เสียด้วย

“บัทรเครดิต”

“โส่ง”

ไม่ใช่ เอ มันน่าจะเป็นอะไร

“บัทรสมาชิกหลุมหลบภัย”

เจ้าบ็อบบี้ทำท่าเหมือนกับตริกรองครู่หนึ่ง แต่ก็ปฏิเสธ

“โส่ง”

จริงสินะ ถ้าเป็นบัทรสมาชิกหลุมหลบภัย เขาก็คงจะต้องเอาไปด้วย

“ยุ่งฉิบ...เปิดดูดีกว่า”

“โส่ง ๆ” เจ้าบ็อบบี้เห็นด้วยและโล่งใจที่ไม่ต้องเคาอีก

สิ่งที่ผมพบกลับเป็นสมุดบันทึกเล่มหนึ่งซึ่งก็คงสำคัญมากสำหรับเจ้าของ ผมต้องเสียมรรยาตาอ่านดูเสียแล้วอย่างน้อยก็ทำให้ผมรู้จักอะไรดีขึ้นบ้าง

“ฉันทจะอ่านให้แกฟังเอาไหม บ็อบบี้”

“โส่ง ๆ”

ผมโยนกล่องทิ้งไป และคิดว่าถ้าออกไปอ่านข้างนอกจะสบายใจกว่านี้

“ไปข้างนอกดีกว่าบ็อบบี้...อยู่ในนี้กลัวมันขุบโครมลงมาวะ” เจ้าบ็อบบี้วิ่งนำผมไปก่อนทันที

ผมอ่านให้เจ้าบ็อบบี้ฟัง เจ้าของสมุดบันทึกนี้วุ่นวายกับธุรกิจของเขามากที่สุด เขาเป็นตัวแทนเสนอขายอาวุธที่ล้ำสมัยให้ประเทศต่าง ๆ ในแถบนี้ ไม่ว่าจะเป็นอาวุธธรรมดา นิวเคลียร์ หรือเลเซอร์ เขาจะเป็นผู้เสนอขายทั้งหมด ธุรกิจของเขายิ่งใหญ่ครอบคลุมภูมิภาคนี้ทั้งหมด และเขาภาคภูมิใจในหน้าที่นี้มาก แต่ผมสนใจหน้าหลัง ๆ ก่อนจะจบบันทึกมากกว่า

“ผมใช้ความพยายามความรู้ความสามารถทุกชนิดเท่าที่มีอยู่ในตัวผมเกลี้ยกล่อมหลอกลวง บังคับหรือแม้กระทั่งให้สินบน เพื่อให้ผู้มีอำนาจในประเทศสั่งซื้อเครื่องมือและอาวุธต่าง ๆ จากสมาคมผู้ค้าอาวุธสงครามแห่งโลก ผมทำไปทำไมรี ผมทำไปเพียงเพื่อจะยกสถานภาพของตัวเองในการเป็นสมาชิกของสมาคมฯ ให้สูงขึ้น สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อผมและครอบครัวจะได้มีสิทธิในการเข้าไปอยู่ในอาณาจักรใต้ดินแห่งใดแห่งหนึ่งของสมาคม เพื่อการอยู่รอดจากกัมมันตภาพ ซึ่งแน่นอนเกิดจากอาวุธสงครามที่ผมเสนอขายนั่นเอง สมาคมรับรองว่าอาณาจักรใต้ดินปลอดภัยเพียงพอสำหรับสมาชิกทุกคน แต่ทำไมไม่เป็นไปตามที่หวัง สงครามเกิดขึ้นเร็วกว่าที่คาด ผมและครอบครัวถูกจัดอยู่ในบัญชีผู้ไม่มีคุณภาพ สัตว์ มนุษย์ ลอกลวง ใช้งานหมด ฯลฯ สมาชิกบางคนไม่เคยมีผลงานเลยแต่อยู่ใกล้ประธานสมาคมกลับได้รับเลือกเข้าหาลบภัย แล้วผมล่ะเป็นตัวละครอะไร ผมใช้ชีวิตที่คิดได้คือให้สินบน บัณฑิต มนุษย์มากมายจนแทบจะหมดตัว ผมคงดำรงชีวิตอยู่ในหลุมนี้เองอย่างเร็นแค้นแน่นอน กว่า ๕,๐๐๐ ล้านเครดิตที่ผมใช้ไปจึงเปลี่ยนรายชื่อครอบครัวอื่นออกมาแล้วใส่ครอบครัวผมไปแทน...ผมไม่กล้าพอที่จะระบายความเจ็บแค้นนี้ออกไปกลัวว่าจะล่วงรู้ถึงสมาคมฯ แล้วผมอาจจะต้องเพิ่มสินบนขึ้นไปอีกหรือไม่ก็ถูกตัดออกไปเลย ผมก็ได้แต่ระบายลงบนกระดาษนี้เท่านั้น...ถ้าจะมีใครมาพบเข้าและอ่านมัน ผมขอขอร้องสิ่งต่อไปนี้จากประสพการณ์ของผมว่า ไม่ว่าจะเมื่อใดก็ตาม ไม่ว่าจะที่ใด โลกใหม่หรือโลกเก่า ไม่ว่าจะสังคมที่เท่าเทียมหรือเสมอภาคใด ๆ ก็จะมีการรับสินบนอยู่ตลอดเวลาไป...แต่วิธีการให้ไม่เหมือนกัน...ผมขอขอร้อง”

“เฮ้ บ็อบบี้เป็นไงบ้าง” ก็ผมไม่รู้จะพูดอะไรกับมันนี่ว่า

“โง่ง ๆ” เจ้าบ็อบบี้มันก็ตอบเหมือนคราวเดิม คราวนี้คงแปลว่าสบายดีหรืออะไรทำนองนี้เป็นแน่

“ไปดูข้างหน้าที่สี่...ถ้ามีอะไรน่าสนใจกลับมาบอกนะ”

“โง่ง ๆ”

คราวนี้มันคงแปลว่าครับผม เพราะมันวิ่งลี้วนำหน้าไปเลย นึกแล้วผมก็ฆ่าตัวเอง...จะบ้า...นี่ถ้าอยู่นาน ๆ ไปผมคงรู้วิธีการของเจ้าบ็อบบี้เป็นแน่

“โง่ง ๆ โง่ง ๆ...” เจ้าบ็อบบี้เห่ากรรโชกแปลก ๆ มันคงจะเรียกผมแน่ ๆ เห็นไหม ผมชักจะรู้มากขึ้นทุกที...เจ้าบ็อบบี้ที่อยู่ตรงประตูบ้านเล็ก ๆ หลังหนึ่ง มันเข้า ๆ ออก ๆ คงจะภูมิใจอะไรสักอย่างแน่

“มีอะไรบ็อบบี้” มันยังไม่ตอบแต่วิ่งนำหน้าเข้าบ้านไปก่อน

“โง่ง ๆ” และผมก็แทบไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้ บ้านเล็ก ๆ หลังนี้มีทางลับลงใต้ดินในตำแหน่งที่น้ำจะเป็นห้องนอน...มิน่าเจ้าบ็อบบี้ถึงภูมิใจนักหนา ผมเดินตามเจ้าบ็อบบี้ลงไปลึกพอสมควร แต่กลับไม่รู้สักอักอักเลย...ผมเดาไม่ถูกว่าได้ดินนี้จะทำอะไร...ที่เก็บสมบัติ...หลุมหลบภัย...หรือมนุษย์ ผมแทบจะกระโดดลงไปเมื่อคิดว่าจะมีมนุษย์ แต่ก้าวแรกที่ผมเหยียบข้างลงไปผมรู้ว่าผมผิดหวัง ประตูห้องที่อยู่สุดบันไดเปิดออกง่ายเกินไปทั้งที่มันเป็นประตูค่อนข้างใหญ่...มีแสงสว่างลอดมาไร เมื่อผมออกแรงดันประตูเข้าไปถึงมันจะไม่สว่างนักก็ตาม ทำแค่เพียงตัวเข้าไปได้ เจ้าบ็อบบี้ก็แสดงความกล้าหาญแทรกเข้าไปก่อน...

มันเป็นห้องขนาดใหญ่หึมา ความสูงของมันชนิดที่ผมต้องแหงนคอตั้งบ่า ตรงกลางห้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่กว่าที่ผมเคยเห็นมาก่อน เครื่องคอมพิวเตอร์แน่นอน...และเป็นเครื่องใหญ่จริง ๆ ผมคาดว่ามันคงจะเก็บข้อมูลไว้จากทั่วโลกเป็นแน่ น่าเสียดายที่มันใช้ไม่ได้เสียแล้วเพราะพลังงานมันไม่พอ แสงสว่างที่เหลืออยู่เป็นแสงอินฟราเรดและกึ่งวงจะหมดแล้ว...ผมเสียดายข้อมูลที่มันเก็บไว้ ผมน่าจะมีโอกาสศึกษาดูบ้าง และผมก็พบเครื่องหมายของรัฐบาลติดอยู่ที่เก้าอี้หน้าเครื่องทุกตัว ทำให้ผมเดาว่านี่คงเป็นศูนย์ข้อมูลของรัฐบาลแน่นอน และใช้มัน

ต้องเป็นข้อมูลทางทหารกว่าครึ่ง นำเสียขายเงินทองที่ทุ่มเทสร้างขึ้นมาก็คงจะมหาศาลเกินกว่าจะคาดคิด เวลาที่เสียไปอีกเล่า ในไม่ช้าศูนย์หมันนี่ก็คงจะต้องสูญสลายไป...ผมเคยรู้ว่าศูนย์ข้อมูลของบางประเทศรวมทั้งศูนย์หลบภัยจะอยู่ใต้ดินหลายร้อยฟุตในบ้านเล็ก ๆ แบบนี้เช่นกัน แต่โดยมากจะอยู่นอกเมืองออกไป ผมคิดว่าเมื่อมีศูนย์ข้อมูลก็น่าจะมีที่หลบภัยอยู่แถว ๆ นี้ ความคิดนี้จุดประกายความหวังผมอีกครั้ง

“บ๊อบบี้ ลองหาประตูในห้องนี้สิ”

“โธ่ ๆ”

เจ้าบ๊อบบี้ไปหาทางหนึ่ง ผมก็ลองเคาะ ๆ คล่า ๆ ลูบจนทั่วห้อง ก็ไม่มีวิธีแหวว่าจะพบประตูใด ๆ เลย...เหลวตามเคย

“บ๊อบบี้...ไปเถอะ”

“โธ่ ๆ ๆ ๆ...” เจ้าบ๊อบบี้วิ่งวนไปมา กระโดดขึ้น ๆ ลง ๆ ผมเห็นว่ามันคิดใจเหมือนพบอะไรบางอย่างที่ถูกอกถูกใจของมัน...แต่ผมไม่เห็นว่าจะมีอะไรที่ตรงนี้สังเกตได้ว่าคล้าย ๆ กับทะเลทราย พื้นทะเลทรายออกไปสุดสายตา ไม่มีดอกไม้หรือซากต้นไม้ให้เห็น มีแต่เพียงเนินทรายสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นปกติธรรมดาไม่ทราบเจ้าบ๊อบบี้ตื่นตื่นอะไรกันนักหนา ผมก็ลองมองที่เห็นมีอะไรพิศดาร อ้อ ผมพบบางสิ่งบางอย่างที่คล้ายหอยอยู่มาภายใน

ผมเข้าใจละว่าที่นี้คงเป็นทะเลเก่า ทะเลที่แห้งเหือดไปแล้วเหลือเพียงที่ราบกว้างใหญ่สีเทาหม่นสุดสายตา เจ้าบ๊อบบี้ตื่นตื่นก็เพราะเหตุนี้ ผมไม่ได้สังเกตรอบข้างจึงไม่รู้ตัวว่าเกินเข้ามาในเขตทะเลแล้วไม่ว่าทะเลจะแห้งเหือดไปเพราะเหตุใด ซากของทะเลก็ยังคงยื่นยื่นให้เราทราบเสมอว่า มันเป็นแหล่งให้กำเนิดชีวิตที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เมื่อไม่มีน้ำให้ผมชื่นชม ผมก็ต้องเดินดูพื้นดินใต้น้ำในอดีตเรื่อยไป ความจริงสภาพมันก็ไม่แตกต่างไปจากที่อื่นสักเท่าไรหรอก ถ้าจะแตกต่างกันก็เพราะมีซากสัตว์เปลือกแข็งให้เห็นเท่านั้น ชายทะเลเก่ายังคงมีอะไรน่าสนใจเสียมากกว่า ผมพบซากของสิ่งปลูกสร้างหลายต่อหลายแห่ง เข้าใจเอาไว้ว่ามันจะเป็นที่พิศหายทะเลที่ทรูหราในอดีต ซึ่งมันก็อาจจะไม่ได้โค่นระเบิดโดยตรง แต่โดนฝุ่นของกัมมันตภาพเข้าเต็มที จึงเปลี่ยนมาเป็นซากตามกาลเวลา ความภาคภูมิใจในอดีตถูกลบเลือนไปเพราะความโง่เขลาของมนุษย์เองแท้ ๆ

ผมยังคงเดินไปเรื่อย ๆ ไร้จุดหมายที่แน่นอน ซากต้นไม้เหลืออยู่เป็นทิวแถว ยอดค้วนของมันชูขึ้นไปในอากาศเหมือนกับจะประกาศถึงความหมดสิ้นของโลกและมนุษย์ ซากเหล่านี้พอจะดูออกว่าเป็นต้นมะพร้าว ซึ่งก่อนสงครามก็มีอยู่เฉพาะที่ชายทะเลเท่านั้น ถัดเข้าไปมีซากที่หักเป็นระยะ บ้างเหลือเพียงกิ่งก้านของหนึ่ง บ้างก็เหลือเกือบสมบูรณ์ ผมรู้ว่ามันจะยุบลงมาในวินาทีใดก็ได้ข้างหน้า ผมเดินไปจนกระทั่งถึงเนินเขาแห่งหนึ่งที่อยู่สุดหาดทราย เนินเขาอยู่ในสภาพปกติ..ที่ว่าปกติก็คือเป็นเนินหัวโล้นมีสภาพเพียงดินและหินจริง ๆ เท่านั้นประกอบอยู่ ไม่ซากต้นไม้หรือสิ่งอื่นใดเลย ผมอยากหัวเราะออกมาดัง ๆ เมื่อคิดขึ้นมาได้ว่าแม้สิ่งใด ๆ ในโลกจะยึดครองหรือคุกคามทำลายล้างโลกสักเพียงใด แต่ในที่สุดโลกก็เป็นผู้ชนะแต่ผู้เดียว

“โวย...” ผมตะโกนขึ้นมาสุดเสียง ผมยังจะเกรงใจใครอีกในเมื่อโลกนี้มีผมอยู่คนเดียว และเสียงสะท้อนของผมก็มีอยู่คนเดียว...

ทิวทัศน์ที่นี้ไม่เลว มองออกไปทางทะเลก็เห็นไปไกลสุดสายตา แต่มันก็มองไม่เห็นขอบโลกหรอก เพราะสีเทาของพื้นกับของท้องฟ้ากลืนกันไปหมด ผมนึกถึงทะเล...น้ำทะเล ถ้ามันยังมีอยู่ที่ผมมองเห็นคงสวยสดงดงามกว่านี้ เสียงคลื่นที่ซัดฝั่ง นกทะเล โผบินล่าเหยื่อ คงจะทำให้โลกน่าอยู่ขึ้นอีกครั้ง...ผมนั่งลงแล้วมองไปทั่ว ๆ ด้านหนึ่งของ

เนินเขาตรงข้ามกับที่ผมนั้นมา เห็นบางสิ่งคล้ายบ้านหลังใหญ่ ๆ ผมเห็นว่ามันอยู่ในสภาพเกือบปกติ บ้านหลังนี้มีเมื่อ ก่อนคงจะล้มตายนานมาก แต่สำหรับตอนนี้แล้ว ผมอยากรู้ว่าจะมีอะไรอยู่ที่นั่นบ้าง

“บ๊อบบี้ไปที่นั่นดีกว่า...” ผมชี้ให้มันดู

“โธ่ ๆ” รับคำแล้วมันก็วิ่งนำหน้าออกไปทันที

มันเป็นโกดังเก็บของที่ใหญ่มาก ประตูที่ผมผ่านเข้ามาก็เป็นประตูอัตโนมัติ แต่มันจะพังอยู่รอบรั้ว เพียงผมค้นแรง ๆ ครั้งเดียวมันก็พังตามมือผมจริง ๆ ด้านในของโกดังเก็บของไว้มากมาย เปิดกล่องดู โคมไฟก็จะเป็น เครื่องไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ตราข้างกล่องแสดงว่าเป็นสินค้าจากต่างประเทศ เจ้าของคงตั้งใจเอาเข้ามาตั้งแต่ก่อน สงครามจะถูกลามมาถึงเป็นแน่

ถ้าของเดือนเป็นอาหรับที่ขึ้นหน้าขึ้นตาทุกยุคทุกสมัย ผมพบทั้งเครื่องเล่นและอาวุธสงครามที่น่าพิศมัย สิ่งของ พวกนี้คงเข้ามาทางทะเล ทั้งที่หน่วยตรวจทะเลของประเทศมีประสิทธิภาพสูงที่สุด ความคิดของผมย้อนกลับไปถึง บันทึกรหัสลับของอาวุธคนนั้นทันที...คิดสินบน ผมไม่คิดหรอกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นเช่นนั้น ผมแค่เอาว่าคงเป็นเพราะ ความสามารถแล้ว ๆ ในการหลีกเลียงมากกว่า...ผมพบเครื่องมืออีกหลายสิ่งหลายอย่างที่ผมไม่รู้จัก แต่ทุกสิ่งเป็นของ ต้องห้ามทั้งสิ้นและสิ่งสุดท้ายที่ผมพบก็คือหนังสือลับเฉพาะ ก่อนอื่นผมขอออกไว้ก่อนว่าในประเทศของผมก่อนจะมี สงคราม กามารมณ์และการแพร่พันธุ์เป็นสิ่งที่ถูกควบคุมจากรัฐ ซึ่งแน่นอนที่สุดหนังสือพวกนี้เข้ามาสนองความต้องการ ได้ มันเป็นหนังสือที่ดีมาก สวีระของมนุษย์ทุกคนล้วนถูกถ่ายทอดไว้ทั้งหมดทั้งชายและหญิง...ไม่น่าเชื่อเลยว่า มันจะคงทนถึงปัจจุบัน...ก็ไม่เชิงหนังสือพวกนี้ถูกเก็บไว้อย่างดี ก็มันสภาพมีอิทธิพลต่อพวกที่อยู่ด้านนอก ๆ เท่านั้น...ผมใช้เวลาอยู่นานกว่าที่อื่นเพราะหนังสือลับเฉพาะนั้นเหตุหนึ่งและอีกเหตุหนึ่งก็คือผมพยายามจะค้นคว้ามีอะไร ที่ผมจะเอาไปได้บ้าง เวลาในโลกเป็นของผมจะใช้มันอย่างไรก็ได้ ผมตกลงใจคิดหนังสือไปด้วยเล่มหนึ่ง เรื่องคงจะ ง่ายเข้าถ้าผมจะมีของกำนัลหากพบมนุษย์

“บ๊อบบี้...บ๊อบบี้...”

“โธ่ ๆ” เสียงมาถึงก่อนตัวเสียอีก

“ไปอยู่ที่ไหนมาวะ... ไปกินอะไรนะ?”

ถ้าผมคาดไม่ผิดเจ้าบ๊อบบี้คงเกิดอารมณ์โกรธต่อผมแน่ ๆ มันเดินนำหน้าไปเฉย ๆ โดยไม่เห่าตอบตามเคย ด้วย ผมอยู่ที่นั่นตั้งนาน พอจะไปที่ว่ามันช้า ฮะ ๆ มนุษย์ก็เป็นแบบนี้ล่ะบ๊อบบี้เอ๊ย

ผมนึกเลยไปถึงซีกโลกตรงข้าม พวกเราเรียกตัวเองว่าโลกอารยะ ทุกสิ่งเจริญกว่าทางซีกโลกนี้มาก แม้จะมี สงครามร้ายแรงเพียงใดเขาก็หาทางหลบพ้นไปได้ เขาอาจจะอพยพผู้คนลงไปอยู่ในเมืองใต้ดิน ลึกลงพันฟุตหรือ อาจทั้งโลกนี้ ออกแสวงหาที่อยู่ใหม่ในดวงดาวก็ได้ ผมนึกถึงบันทึกของพ่อค้าอาวุธคนนั้นอีก จริงสินะ เขาคงมีโลก ส่วนตัวเฉพาะมนุษย์ที่มีสมรรถภาพแล้ว ประเทศของผมเท่านั้นกระมัง ที่ไม่มีที่เช่นนั้น ซีกโลกด้านนี้ เป็นที่ทดลอง อาวุธมาตั้งแต่สมัยไหนแล้วนี่หว่า ผมมานึกตอนนี้ก็ไร้ประโยชน์ มีแต่ผมกับเจ้าบ๊อบบี้เท่านั้น จะไปบังอาจ เปลี่ยนแปลงอะไรได้ ผมและเจ้าบ๊อบบี้ต่างหากที่จะถูกเปลี่ยนแปลงไป

สายไปเสียแล้วที่ผมจะมานั่งนึกถึงสิ่งที่ผ่านมากวามเชื่อและความรักถูกทำลายไปแล้วโดยสิ้นเชิง ถ้าผมมี โอกาสอีกครั้ง ผมจะเผยแพร่ความรักในมนุษย์ออกไป ให้ทุกคนรู้สึกให้ทุกคนรู้ถึงให้ซาบซึ้งและระมัดระวังรักษา สิ่งที่ไม่ต้องการจะได้ไม่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ผมสัญญา

“บ๊อบบี้ แก่รักฉันหรือเปล่าวะ?”

“โธ่ ะ” เहांสองครั้งแสดควำมันรัก

“ขอบใจมก...แล้วแก้วฉันรักแกใหม่”

“โธ่ ะ” มั่นรู้ ตรงขำมกลอเคลียสมทนต์ที่ ไร้หวัชชขมเบม ะ ครองจืด ะ ถ้ำแลบลั่นออกมำได้มันต้องเสียบแน่นอน หมอดเอมมือลูบควำมมันไม้ได้

“แกเขำใจ บ๊อบบี้ ฉันรักแกจริง ะ แกเป็นเพื่อนที่ฉันมีอยู่...อขำที่งันไปนะ”

“โธ่” ถึงตรงนี้เขำบ๊อบบี้เहांอีกครั้งหนึ่ง

“แกคงหมำควำมวำไม้แน่น...ฉันพอจะเขำใจและฉันรู้ว่าไม้แน่นเหมือนกัน...” หมดบหวัชชเบม ะ แกนี้แก่งมกนนะบ๊อบบี้ มำ ไปก้นต่อเอะ...” เขำบ๊อบบี้กระฉับกระเฉงขึ้นมำทนต์วัน วังนำหน้าไปตมเคบ ดูเขำบ๊อบบี้มีความสุขยิ่งกวำผมเสียบอีก ผมคิดคู้แล้วถ้ำผมจะเป็นอขำงเขำบ๊อบบี้บ้ำงคงจะดีไม้น้อย

ตอนนี้เขำบ๊อบบี้เป็นผู้นำทงของผม เมื่อผมไม้มีจุดหมำจิ่งให้เป็นภระของเขำบ๊อบบี้แทน ผมสังเกตวำเขำบ๊อบบี้มันจะพำจันไปทงทศเหนือ ไม้รู้ว่ามันชอบหรือมีจุดหมำจิ่งใจจะไร้หรือไม่ ขณะนี้มนุษย์คือผมกำลังกลับไปสู่ยุคเริ่มคั้นของมนุษย์ ยุคของการลองผิดลองถูก

เหมือนกับผมอ่ำอยู่กับที่ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผ่านไปทเบบจะเป็นเบบเคียวกัน คิน หิน ซากคั้น ไม้มันแห่งแ่งจิ่งนเกินกวำที่จจะพลิกมันมำใช้ประโยชน์ให้ดีเหมือนเคิมได้ ถ้ำคิจจะทำ เจ็บปวดมกเมื่อนึกวำนี่คือภระทงของมนุษย์ควำมชุ่มชื้นใด ะ ที่ฟิ่งจะมี คงจะไม้มีให้ผมเห็นอีก และวันนั้น โลกซึ่งเป็นควงควำที่สวขที่สุดใสุริยจักรวาลก็จจะสูญสลายไป...แต่นั้นช่งมันเอะ ผมอยู่ไม้ถึงเวลำนั้นทรอก ควำมคิดของผมย้อนไปใในอดีต...ภระคั้นคั้นเกี่ยวกับเรื่องพลังงานเป็นไปอขำงเอจจริงเอจจิ่ง เมื่อมนุษย์พบวำพลังงานธรรมชคิตที่โลกสะสมไว้ให้จจะหมดลงใไม้ช้ำ โชคดีเป็นของมนุษย์ เขำพบวิธีที่จจะทำให้พลังงานเพิ่มขึ้นอขำงมกขมจกสาร์เบื่องคั้นแต่น้อย และโชครำยก็เป็นของมนุษย์อีกเมื่อบงคนพบวำมันมีปริมาณการทำลยที่มหาศล มีการคั้นคั้นพัฒนำอขำงจริงจิ่งเพื่อสร้ำงอวูรทำลยประสิทธิภพสูงที่สุดจกภระคั้นพบภระเปลี่ยพลังงานนี้...

ผมหยุดคิดค้ำนึ่งเมื่อเห็นเขำบ๊อบบี้หยุดอยู่ในแ่งโล่ง ะ แห่งหนึ่ง ผมมองไปรอบ ะ พบวำทงทงช้ำยและควำมีเนนคินคั่นข้ำงใหญ่เรียงกันอยู่เป็นระชะทงทงของเขำบ๊อบบี้เหมือนเตรียมค้วจะภระ โจนเขำต่อสู้กับบงสิ่ง ซึ่งทำให้ผมหยุดมองมันห้ำง ะ โดยทนต์...เนนคินทงขวเคลือ่นไหวเล็กน้อย ไม้มีอะไร้นักล้วยิ่งไปกวำควำมเคลือ่นไหวใทงที่ไม้ควรจจะมีความเคลือ่นไหวใดอีก แล้วผมก็เห็นป็นใหญ่ยื่นออกมา

“บ๊ม” ป็นใหญ่จริง ะ ผมภระโคคหมอบลงกับพื้นโดยไม้กลัววำเครื่องกรองจะฟ่งพร้อมคะ โจนเรียกสุคเสียบ

“บ๊อบบี้กลับมำ...” ไม้รู้ว่าจะได้ยินหรือเปลำเพราะมีเสียบคังสะเทือนเลือนลั่นไปหมด ผมเงหน้าขึ้นมองไป

ทงป็นใหญ่นั้น ผมก็เห็นเคิมค้ำ มันเป็นหุ่นชคิตรดถึง...ทงค้ำนช้ำยและค้ำนขวที่เขำบ๊อบบี้ยืนอยู่เมื่อกี้เป็นแ่งตรงกลงพอดี เขำบ๊อบบี้ภระ โจนกลับมำที่ผมอขำงเร็ว รดถึงหุ่นชคิตทงสองค้ำนยังกัน ไม้ขาคระชะ เสียบป็นใหญ่ เสียบเคลือ่นไหวของพวกมันคังเหมือนฟำร้อง มันคงเป็นรดถึงหุ่นชคิตอัดโนมคิตแน่นอนคั้งประจัญหน้ากันมำนน ไร้สิ่งมีชีวิตคือค้วภระคั้นให้มันทงงาน ทงสองฝำอขำงเป็นฝำตรงขำมหรือกับค้วก็ได้...

ใทงที่สุดเสียบคัง ะ ก็สงบลง ควำมเจียบกลับมาเป็นชุ่นะอีกครั้ง ผมลุกขึ้นยืนคุดสภพรอบข้ำง เนนคินทงหมดไม้เหลืออยู่แล้ว เหลือเพียงซกภักทงของรดถึงหุ่นชคิตระกะระกะ ควำนไฟลอยอ้ออิ่งขึ้นไปเหมือนประกาศวำทุกสิ่งจบสิ้นแล้ว...โชคดีเป็นของผมที่ไม้ค้ำมเขำบ๊อบบี้ไปคิต ะ ...มนุษย์สร้ำงสิ่งเหล่านี้ขึ้นมำทงไร้...เสริมสร้ำงหรือทำลยค้วเองกันแน

“โง่บ๊อบบี้...พาลันมาเกือบงามเลขไหมล่ะ” เจ้าบ๊อบบี้ครางจืด ๆ แล้วหมอบลงตรงหน้าขอรับผิดแต่โดยดี หมออดยิ้มไม่ได้ “...ไม่เป็นไรหรอกวะ...ไม่รู้นี่หว่า”

“โง่ง ๆ”

พอยกโทษให้ เจ้าบ๊อบบี้เสียงดังเหมือนเดิม ผมกับบ๊อบบี้เข้าไปคู่ออย่างระมัดระวัง เพราะยังไม่แน่ใจว่า จะมีรถถึงหุ่นยนต์บ้างเลือกเหลืออยู่อีกหรือเปล่า...ไม่มีเหลืออยู่อีกเลย ผมค่อย ๆ แยกแยะออกดู พบว่าส่วนนอกของรถถัง ซ้ำรูปไป เพราะกัมมันตภาพเล็กน้อย อาจเพราะโลหะพิเศษ หรือเพราะมันจมอยู่ในดินก็ได้ ส่วนสมองกลอยู่ในสภาพสมบูรณ์ มีเครื่องหนึ่งยังทวนคำสั่งอย่างเอาเป็นเอาตาย มันเป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมาทำลายกันเอง โดยเฉพาะ ถ้า สวรรค์-นรกมีจริง ผมก็อยากรู้ว่า จะพิจารณาโทษมนุษย์พวกนี้อย่างไร แต่เป็นไปไม่ได้...ผมต่างหากที่ตกนรกอยู่ตอนนี้...

“ช่างมันเถอะวะ...เราไปขอเราค่อดีกว่า ไอ้พวกสร้างรถถังนี่ขึ้นมาคงตกนรกไปหมดแล้ว ยังจะพาเราคดไป ด้วย ะยะ”

“บ๊อบบี้รู้สึกเบื่อบ้างไหมวะ”

“โง่ง ๆ” เจ้าบ๊อบบี้ตอบ มันหมอบอยู่ข้างหน้าผมนี่เอง

“น่าเบื่อชะมัด...ไม่มีอะไรทำเลย ได้แค่เดิน ๆ พัก ๆ อยู่ที่นี่แหละ ทิวทัศน์ก็เหมือนกันไปหมด” เจ้าบ๊อบบี้ นิ่งเงียบ “...แกละเห็นผู้หญิงหรือเปล่าวะ...”

“โง่ง” อ้อ มันไม่เคยเห็นผู้หญิง ผมก็เลยเปิดหนังสือลับเฉพาะให้มันดู

“นี่ไง...คูตี สวยไหม...” มันมองแล้วก็เมินไปทางอื่น หนอยแน่...คงอยากจะดูรูปหมาสาว ๆ ละตีทำผม เข้าใจว่าคงเป็นแบบนี้มากกว่า “...แกละเห็นหมาสาว ๆ หรือเปล่าวะ”

“โง่ง” ไม่เคยเห็นหรือจะปฏิเสธว่าไม่สนใจก็ไม่แน่

“เอีเช่อ อ่าเลขวะ เกิดมาเสียชีวิตเกิด ไม่รู้จักผู้หญิง เอ๊ย ตัวเมีย” เจ้าบ๊อบบี้คงขี้เกียจยุ่งกับผม มันลุกขึ้นแล้ว เดินต่อไป เอ หรือว่าผมทำตัวน่าเบื่อหน่ายเอง

ความคิดของผมมักจะย้อนกลับสู่อดีตเสมอ แม้ว่าอดีตผมจะต้องต่อสู้ดิ้นรนกับการมีชีวิตอยู่สักเพียงใดก็ตาม แต่อย่างน้อยอดีตของผมก็ยังอยู่ในสังคมมนุษย์ คนที่อยู่เพียงเดียวดายในโลกอย่างผมจึงจะรู้สึกถึงความต้องการเช่นนั้น เจ้าบ๊อบบี้แนวทางได้ดีมาก ไม่พบอะไรที่เป็นอันตรายอีกเลย และดูเหมือนว่าวันนี้มันกำลังจะพาผมขึ้นเขา ถ้าเป็นขามปกติผมคงไม่ตามมันขึ้นมาแน่ แต่ตอนนี้ผมเชื่อว่ามันต้องพาผมไปที่ไหนสักแห่งที่ผมสมควรจะพบ ชั่วขณะผม รู้สึกว่าผมกำลังยืนอยู่บนถนนหรือคล้าย ๆ ถนนที่มุ่งขึ้นไปบนเขาข้างหน้า...ภูเขาลูกนี้ค่อนข้างใหญ่แต่ไม่สูงนัก เป็นเหมือนภูเขาที่เคยก่าน ๆ มาไม่มีสิ่งใดอยู่บนภูเขาเลยเจ้าบ๊อบบี้พาผมมาหยุดดินหรือเปล่า...

“เฮ้ บ๊อบบี้ ขึ้นไปทำไมวะ...ห็นที่นั่นเลขนะ”

“โง่ง ๆ” มันตอบรับแต่ยังคงเดินต่อไปจนลับสายตาม ผมคร้านจะตาม ไปก็เลขนั่งลงรอมันอยู่...หรือว่าเจ้าบ๊อบบี้จะมีสัญญาณว่าจะต้องพบอะไรสักอย่างจึงไม่ลังเลใจที่จะขึ้นภูเขาลูกนี้ ผมยอมรับว่าอย่างน้อยมนุษย์ก็ผู้ สัตว์ไม่ได้ในเรื่องนี้

“บ๊อบบี้...บ๊อบบี้...” เงียบ เจ้าบ๊อบบี้คงไปไกลเกินกว่าจะได้ยินเสียงผมแน่ มันพบอะไรหรือเปล่า ผมลุกขึ้น เดินไปตามทางที่มันหายไป ผมไม่เห็นเจ้าบ๊อบบี้จนกระทั่งหันแนวหินที่บังอยู่ มันกำลังยืนสองขา ใช้สองขาหน้าตะกุก

อะไรอยู่ตรงเพิงหิน ดูท่าทางแล้วมันอาจจริงอาจจังมาก “บ๊อบบี้...ระวังซูดพิงนะ...มีอะไรตรงนั้น...” เมื่อผมเดินเข้าไปใกล้มันจึงหยุด

“โส่ง ๆ ๆ ๆ”

“มีอะไร...ขอคูหน้อยสิ” ผมนั่งลงพิจารณาคูตรงที่เจ้าบ๊อบบี้ตะกุก หินถูกงัดออกมาหลายก้อน ผมดึงออกมาอีกก็พบโลหะอยู่ภายใน ยิ่งเอาก้อนหินออกผมก็พบว่ามันเป็นแผ่นโลหะ ลองเคาะดูจึงรู้ว่าด้านในกลวง...เคาะไม่ถูกกว่าได้ แผ่นโลหะนี้จะมีอะไร

“ดีมากบ๊อบบี้ แก่ไม่เคยทำให้ฉันผิดหวังเลย ตอนนี้นั่นจะเอาหินออกคูสิว่ามันเป็นอะไร...” ผมเอาหินออกจนพบว่ามันเป็นบานประตูบานหนึ่งได้ถูกเขานี้เป็นอะไร...เป็นสถานที่หลบภัยของมนุษย์หรือเปล่า หัวใจผมเต้นแรงเมื่อคิดถึงมนุษย์ ผมจะได้พูดคุยให้เป็นธรรมชาติได้อยู่ในสังคมอีกครั้ง ผมตื่นตื่นขึ้นมาทันที...อันดับแรกใช้ก้อนหินเคาะคูก่อนเพื่อจะมีใครอยู่ข้างในแล้วค่อยออกมาบ้าง ผมเคาะถามด้วยรหัสสมอสส์...

ผมเคาะอยู่นานแต่ไม่มีเสียงตอบออกมาเลย ไม่มีมนุษย์อยู่...หรือว่าเขาใช้รหัสแบบเก่านี้เสียแล้ว...ผมตัดสินใจจะหาทางเปิดเข้าไปเอง ผมตรวจดูรอบ ๆ ประตูอีกครั้งพบว่ามันเป็นประตูที่เปิดออกมาด้านนอก ถ้าโชคผมไม่ร้ายจนเกินไปประตูนี้ก็ยังมีที่เปิดจากภายนอก

“บ๊อบบี้ ฉันต้องกวนแก่อีกแล้ว...หาที่เปิดประตูนี้หน้อยสิ..ถ้าแกพบฉันจะยกให้แกเป็นอัจฉริยะหมาของโลกเลย...” เจ้าบ๊อบบี้เข้าใจถึงไหน ผมไม่ทราบ แต่มันไปตะกุกหาที่ข้าง ๆ ประตูทันที ผมก็เชื่อว่ามันต้องอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของประตูแน่...ผมแกะหินทางขวาของประตูออกก่อน แกะออกไปพอร่วงจากประตูนั้นสักสองฟุตก็พบคันโยกอันหนึ่ง เข้าใจว่าต้องเป็นคันโยกปิดเปิดค้อนข้างแน่ “เสียใจด้วยบ๊อบบี้...ฉันพบก่อน” มันทำเป็นครางจืด ๆ เหมือนกับเสียดเสียดใจหนักหนา “เออน่า ถึงแกไม่พบฉันก็ยังให้แกเป็นอัจฉริยะหมาอยู่นั้นแหละน่า...”

“โส่ง ๆ ๆ”

“หนอย เสียงดังเชียวนะแก...” ผมคุยกับเจ้าบ๊อบบี้เพื่อลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้น ผมจะพบอะไรเมื่อเปิดประตู..ในที่สุดผมตัดสินใจดึงคันโยกนั้นลงมา มันไม่ลงง่าย ๆ ตามที่คิดไว้ คงแน่นเพราะไม่ได้เปิดมาหลายปี...เมื่อผมพยายามดึงลงมาจนสุดด้านล่างประตูก็เปิดออกเพียงนิดเดียวเท่านั้น ผมต้องทุ่มเทแรงกายทั้งหมดจึงดึงบานประตูเปิดออกมา...

มันเป็นห้องค่อนข้างใหญ่รูปโคม โค้งลงมาที่พื้นอย่างสวยงาม ไม่ว่าพื้นห้องหรือผิวโคมที่สูงขึ้นไปมันปลาบแทบจะสะท้อนออกมาเป็นประกาย แสงสว่างเพียงเล็กน้อยก็ทำให้ห้องนี้สว่างไสวมากมาย จุดที่สูงที่สุดคงสูงจากพื้นประมาณร้อยฟุต ตรงกลางห้องมีคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ ผมว่ามันเป็นรองก็เพียงศูนย์ข้อมูลของรัฐที่ผมเคยพบมาแล้วเท่านั้น ติดกับเครื่องคอมพิวเตอร์มีตู้กระจกกลมอยู่ผู้ด้านล่างมีสายไฟหรือท่อ หรืออะไรคิดอยู่มากมาย คุณลักษณะเหมือนหลอดทดลองอะไรบางอย่าง คงจะไม่มีเพียงห้องกระจกปลอดรังสีสำหรับเปลี่ยนชุดเหมือนของนายเก่าเจ้าบ๊อบบี้เท่านั้น มันต้องใช้ทำอะไรที่มากกว่านั้นแน่ ๆ ...ไม่มีวิวัฒนาการชีวิต มันทำให้ผมผิดหวังพอประมาณ สถานที่แห่งนี้สร้างทิ้งไว้ทำไม คงไม่ใช่สร้างทิ้งไว้เล่น ๆ เพื่อใครคนหนึ่งคนใดหรอกน่า...จนถึงตอนนี้ เครื่องก็ยังมีพลังงานพร้อมที่จะใช้อยู่แล้ว...ผมต้องลองใช้ เพราะนี่มันอาจจะเป็นโอกาสดีสุดท้ายของผม

ด้านหน้าเครื่องคอมพิวเตอร์มีเก้าอี้ตัวใหญ่สำหรับผู้ใช้ตั้งอยู่ กคคูก็รู้ว่าต้องนั่งสบาย ผมทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ ความคิดที่แล่นเข้ามาในสมองตอนนี้ก็คือ ถ้าผมจะอยู่ที่นี้มีความรู้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตั้งอยู่ข้างหน้าเป็นที่ปรึกษา มีเจ้าบ๊อบบี้เป็นเพื่อน ไม่ออกไปค้นหามนุษย์ที่เหลืออีก ผมจะผิดหรือเปล่า

“เป็นไงบ้างบ๊อบบี้...มาคพอได้ไหม...”

“โฮ่ง” เจ้าบ๊อบบี้ปฏิเสธเสียงั้น แล้วยังเดินไปทางอื่นอีก...ผมอคยืมไม่ได้แต่ก็ไม่ได้ต่อล้อต่อเถียงกับมัน ผมนึกครึ้มใจและสนใจเจ้าเครื่องข้างหน้านั้นมากกว่า...เหมือนโตะที่เอียงลงมาหาผมมีปุ่ม แสงสวีตซ์ คันโยกและอะไรอีกมากมาย ผมไม่ทราบวิธีการใช้ที่ถูกต้องจึงรือรออยู่ก่อน น่าจะมีคู่มือการใช้สักเล่มอยู่แถวนี้ มันมากมายเกินกว่าที่ผมเคย “เล่น” กับ มินิคอมพิวเตอร์ แต่ในที่สุดผมก็ลองกดปุ่มที่เขาเขียนว่า “เปิด” เครื่องที่อยู่ข้างหน้าผมเริ่มทำงานทันที แสงไฟด้านหน้าพราวขึ้นมาทั้งหมด โทรทัศน์ข้างหน้าพิมพ์ตัวหนังสือเหมือนเครื่องทั่ว ๆ ไป “ซินดีต้อนรับ” นั่นเป็นคำแรกที่มันทักทายผม นับพลันมันเปลี่ยนเป็นรูปของชายวัยกลางคนแต่งตัวเหมือนชุดป้องกันเก่าของผม แต่เขาไม่ได้ใส่หน้ากากป้องกัน เขายิ้มและเริ่มปฏิสนัดรกับผม

“ผมคือค็อกเคอร์ ๒๓๑๐๐๑๕๔๒๕๒๒๓ ไม่ว่าคุณจะเป็นใครก็ตาม ผมก็ซินดีต้อนรับคุณ...เข้าสู่บ้านของผม ผมหนีภัยสงครามมาอยู่ที่นี่ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ แน่นนอน ไม่มีใครรู้ว่าผมอยู่ที่นี่ ผมตั้งใจว่าจะอยู่รอมรุษที่รอดมาจากสงคราม...ผมออกไปเสาะหาอย่างไม่ย่อท้อเพื่อจะพบมนุษย์ที่เหลือบ้าง แต่ผมก็ไม่พบใครอีกเลย...ผมยังไม่ท้อแท้ แต่ผมรออีกไม่ได้แล้วเพราะ โรคร้ายจะจบชีวิตผมในไม่ช้า ตอนที่ผมพุดอยู่ที่นี่เป็นปี ๒๕๔๕ ซึ่งสงครามก็ได้สงบลงโดยสิ้นเชิงแล้ว แต่สำหรับผลของสงครามมันเพิ่งเริ่มต้นเท่านั้น ก็มันตภาพที่แพร่กระจายทั่วบรรยากาศของโลกจะทำให้ไม่เหลือสิ่งใดอีกเลย และถ้ายังมีมนุษย์ที่มีชีวิตอยู่ พวกเขาก็ต้องรออยู่อีกอย่างน้อย ๒๕ ปีจึงจะกลับมาอยู่บนพื้นดินได้...และผมขอแสดงความยินดีที่คุณมีชีวิตรอดจนถึงปัจจุบันทั้งขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งที่คุณจะตายในไม่ช้า...ผมไม่ได้พูดเล่นลอยไร้เหตุผล สิ่งมีชีวิตที่เหลือล้วนถูกแทรกซึมด้วยกัมมันตภาพทั้งสิ้น เพียงแต่มากหรือน้อยเท่านั้น นี่เป็นทฤษฎีของผม...” เขาหยุดพูด ช้องเขม็งออกมาเหมือนกับจะหั้งจิตใจผมดูให้แน่นอน ถองแท้

“...ผมมีข้อเสนอบางอย่างแก่คุณ...ไม่ยุ่งยากเดือดร้อนเกินกว่าจะปฏิบัติ แต่ขอเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น ซึ่งผมเชื่อว่ามันอยู่ในความต้องการของคุณเช่นกัน...” เขาหยุดอีกครั้ง เหมือนจะรอให้ผมสำรวจจิตใจตัวเองว่าความต้องการที่แท้จริงของผมคืออะไร “...ขอเพียงให้คุณสัญญาว่าคุณจะต้องเผยแพร่ให้มนุษย์รู้ถึงความ โหดร้ายของสงคราม ต่อต้านเมื่อคุณมีโอกาส...ผมขอเพียงเท่านั้น...มันเป็นความตั้งใจครั้งสุดท้ายในชีวิตของผมที่ต้องการให้เป็นผลสำเร็จ...ผมเกลียดสงคราม...”

เสียงของเขารวมเอาทุกสิ่งไว้ด้วยกัน ทั้งความเกลียด ความแค้น ความเศร้าโศกและความอาลัย ความรู้สึกของผมเป็นเช่นนั้น

“สงครามทำลายทุกสิ่งในชีวิตผมมากเกินกว่าที่คุณจะนึกได้เสียอีก...จริง ผมบังคับคุณไม่ได้หรอก ก็ได้แต่หวังถึงสำนักแห่งความเป็นมนุษย์ของคุณเท่านั้น ความเป็นมนุษย์และสังคมมนุษย์คงจะทำให้คุณอาลัยอาวรณ์ได้บ้าง...ผมจะให้คุณตรึกตรองดูก่อนและผมก็หวังว่าคุณคงเข้าใจในเจตนาของผม” ภาพของเขาหายไปจากจอภาพทันที มีภาพสงครามจากที่ต่าง ๆ ขึ้นมาแทนตั้งแต่มนุษย์จะบันทึกไว้ได้...ภาพความตายถูกเจาะจงนำมาให้ผมดูโดยเฉพาะความลำบาก ความสูญเสียใด ๆ จากสงครามผมคิดว่าคงจะนำมาบรรจุไว้จนสิ้นไม่มีเสียงเล็ดลอดออกมาให้ได้ยิน เขาต้องการให้ผมพิจารณาแต่เพียงรูปภาพเท่านั้น...เหมือนกับภาพยนตร์ชั้นดีที่ถูกสร้างขึ้นมาจากด้วยต้นทุน ไซ่ สูงเท่าชีวิต

ผมเข้าใจในความนึกคิดและความหวังดีของเขา ความเห็นของเขา ข้อเสนอของเขาเป็นความต้องการของผม แต่ข้อเสนอที่ผมต้องรับคืออะไร? ความโหดร้ายของสงครามซึมอยู่ในความรู้สึกของผมมานานมาแล้ว ผมกลัว “บ๊อบบี้...แก้วด้านควรจะทำตามเขาไหม...บ๊อบบี้...” ความเจ็บทำให้ผมต้องหันหน้ามองหาเจ้าบ๊อบบี้ ก็เห็นมันนอนราบกับพื้น ท่าทางมันสบายเต็มที่ ผมยิ้มออกมาได้เมื่อกคิดว่าเจ้าบ๊อบบี้คงต้องการพักผ่อนมาก ผมหันมาสนใจภาพที่

ปรากฏบนจอภาพต่อไป แต่แล้วผมก็ต้องหยุดยั้งทันใดเมื่อความคิดบางอย่างวูบเข้ามาในความคิด เจ้าบ๊อบบี้บนอนคิด ปกติธรรมดา ผมถูกพรวดจากเก้าอี้เหมือนมีหนามแหลมโผล่ออกมาแทงกะทันหัน

“บ๊อบบี้...บ๊อบบี้...” ไม่มีปฏิกิริยาใด ๆ ต่อคำเรียก แม้จะเข่าตัวก็เช่นกัน...ความรู้สึกของผมขณะนี้ไม่เคยมีมาก่อนเลยในชีวิต ชีวิตที่คืนรนต่อสู้โดยไร้ญาติขาดมิตรมาตั้งแต่เด็ก ไม่เคยมีสิ่งใดผูกพันผมไว้เลย ถึงเจ้าบ๊อบบี้จะอยู่กับผมระยะสั้น ๆ แต่มันเป็นเพื่อนผม ตอนนี้นั้นตายแล้ว...มันจากผมไปเร็วเกินกว่าที่คิด แม้ว่าผมจะเตรียมใจไว้แล้วก็ตาม...บางสิ่งต้องขึ้นมาจุกอกแทบจะล้นทะลักออกมาภายนอก ผมพยายามกลั้นมันไว้ เก็บมันไว้จนสำเร็จ ทำไมผมจะต้องเสียใจกับการจากไปของเพื่อน...มีอะไรที่จะดีกว่าหรือ? เจ้าบ๊อบบี้ไปตามทางที่ดีที่สุดแล้ว เหลือแต่ผมเพียงคนเดียวเท่านั้นที่จะต้องมีชีวิตอยู่ต่อไปคนเดียวในโลก? ...ผมพบว่าท่อเครื่องกรองกัมมันตภาพของเจ้าบ๊อบบี้แตกและก็คงจะนานมาแล้ว มันหายใจเอากัมมันตภาพเข้าไป แต่มันไม่แสดงอาการเจ็บปวดใด ๆ ให้ผมกังวลเลย...มันคิดต่อผมจนกระทั่งวินาทีสุดท้าย

“...คุณใช้เวลาครึ่งครอกพอสมควรแล้ว...” เจ้าของบ้านกลับมาอีกครั้งตามสัญญา ผมผละจากเจ้าบ๊อบบี้ไปนั่งบนเก้าอี้อีกครั้ง “...ผมเชื่อว่าความต้องการของผมก็คือความต้องการของคุณ...สิ่งที่ผมสูญเสียคงจะไม่น้อยไปกว่าผมสักเท่าใด...เอาละ มาพูดถึงเรื่องของคุณดีกว่า ข้อเสนอของผมที่จะให้สำหรับคุณก่อนอื่นผมขอถามคุณว่าทราบเรื่องมิติที่สี่มากน้อยเพียงใด...การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ในสมัยของเราผมหมายถึงก่อนสงคราม กำลังจะได้ผลลัพธ์ที่ดีอยู่แล้วแต่ต้องหยุดชะงักลง แต่นั่นมันเป็นเรื่องของรัฐ ไม่เกี่ยวกับงานของผม งานของผมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่ได้หยุดลง มิติที่สี่เป็นมิติของกาลเวลา คุณอาจพบมันโดยบังเอิญในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้ อาจจะโดยวิธีที่คุณคาดไม่ถึง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ คุณอาจโดนฟ้าผ่าจนหมดสติแล้วฟื้นขึ้นมาในที่อีกแห่งหนึ่งก็ได้ หรืออาจเกิดจากการเบี่ยงเบนของเส้นทางเวลาทำให้คุณพลัดไปสู่ที่อื่น และนั่นจะทำให้คุณกลับไปสู่ออดีตโดยคุณไม่ตั้งใจ เรียกว่าประตูแห่งเวลาเปิดต้อนรับคุณ อาจเป็นโชคหรือ โชคร้ายของคุณก็ได้ที่มีโอกาสเช่นนั้น...”

“...นั่นเป็นตัวอย่างคร่าว ๆ ที่ผมพูดให้ฟัง แต่ผมมีโอกาสนำคุณมากกว่านั้นอีก ผมได้สร้างเครื่องเดินทางไปในกาลเวลาให้คุณ เรียกว่า “ขานเวลา” คุณคงเคยได้ยินมาบ้างแล้ว สำหรับเครื่องนี้คุณเลือกที่จะเดินทางไปในอนาคตหรือจะย้อนไปในอดีตก็ตามใจ คุณคงเห็นห้องกระจกนั้นแล้ว...นั่นแหละคือเครื่องที่ผมกำลังพูดถึง...ผมเชื่อมั่นในความสำเร็จของมันมาก แม้ผมจะไม่เคยทดลองกับมนุษย์ก็ตาม คุณคิดว่าคุณกลัวที่จะทดลองหรือเปล่า ผมบังคับคุณไม่ได้ แต่ทว่า...คุณลองพิจารณารอบ ๆ ตัวคุณดูสิ คุณพอใจที่จะอยู่เช่นนี้หรือว่าจะเลือกทางที่อาจดีกว่า ผมขอขำว่า คุณตัดสินใจเลือกได้ทั้งอดีตและอนาคต...เพียงแต่ปรับเวลาให้ตรงตามต้องการเท่านั้น แล้วเปิดสวิทช์ เดินเข้าไปในห้องกระจกคุณก็จะสมหวัง...คุณต้องตัดสินใจเองแต่ผมหวังในการตัดสินใจของคุณมาก...เวลาของผมไม่มีแล้ว..ลาก่อน” ภาพของเขาหายไปทันที

...ผมถามตัวเองว่าเชื่อเขาเพียงไหน ก็ได้รับคำตอบว่าผมเชื่อเขาทุกคำพูด ไม่มีเหตุผลใดที่เขาจะต้องหลอกลวงคนอื่นเช่นผม และที่สำคัญก็คือผมไม่มีเหตุผลที่จะไม่เชื่อเขา...ผมไม่มีอะไรที่จะสูญเสียอีกแล้ว แม้แต่ชีวิตของผมก็เหมือนกัน เก็บตกมาจากข้างถนน ความตายไม่ใช่สิ่งที่ผมหวาดกลัว...ความตายไม่ได้มาอย่างศัตรู แล้วผมยังจะกลัวอะไร...แต่ผมจะไปไหน ในอนาคตที่ไม่เคยรู้จัก กับอดีตที่เคยผ่านและรู้จักมาบ้างแล้ว หรือผมจะอยู่ที่นี้...

...เหมือนกับมีมือนับร้อย ๆ พัน ๆ จู ดกระซกแยกร่างของผมออกเป็นชิ้น ๆ ผมคงอยู่ใกล้ความตายแค่เอื้อมนี้เอง ผมเคยอ่านหนังสือเก่า ๆ ถึงเรื่องนรก-สวรรค์ ตอนนี้นั้นผมคงตกนรกกระมัง...ความรู้สึกสุดท้ายผมนึกถึงอดีตที่ผ่านมาทั้งหมด ชีวิตที่คืนรนมาตลอดในสังคมมนุษย์ไม่ได้ทำให้ผมมีอะไรดีขึ้นเลย สังคมมนุษย์ยกย่องผู้ที่แกร่งแ่งแ่ง

ที่สุดเท่านั้น ความพยายามสะสมทุกสิ่งเกือบครึ่งชีวิตของเรามีเพียงที่ซุกหัวนอนแคบ ๆ และเงินอีกหมื่นกว่าเครดิตเท่านั้น ซึ่งทั้งสองอย่างก็ได้หมดไปแล้วและผมก็เป็นผู้ที่ไม่มียะไรเป็นของตัวเองเลยอีกเช่นเดิม มนุษย์ไม่ได้ทำอะไรผมเลย สิ่งที่ผมจะทำให้มนุษย์ครั้งนี้ก็ไม่ใช่ว่าผมจะซาบซึ้งในมนุษย์ แต่เป็นเพราะตัวผมเองต่างหาก ผมเหงา ผมไม่อยากจะอยู่กับใครอีกต่อไป ผมจะต้องไปขอร้องมนุษย์ให้แก่งแย่งกันแต่น้อย เพื่อผมจะได้อาศัยอยู่ด้วยกระนั้นหรือ?...

...ผมรู้สึกตัวขึ้นมาที่รู้ถึงความแตกต่างจากเดิม ผมได้ยินเสียงพูดคุยจากมนุษย์ ใช้เสียงมนุษย์แน่นอน รวมทั้งเสียงอื่น ๆ ด้วย เสียงเพลง รถยนต์และอื่น ๆ ที่ผมแยกไม่ออก ผมจำได้ว่าผมเข้าไปใน “ขานเวลา” นั้น โดยปรับเวลาให้เป็นปี ๒๕๒๕ พุทธศักราช ผมเลือกปีนี้ก็เพราะเห็นว่าไม่ห่างจากสงครามเท่าไรและก็จะเริ่มจะมีสงครามทั่ว ๆ ไปแล้ว ทั้งผมก็เคยผ่านยุคเวลาช่วงนี้มาแล้ว ผมลืมตาขึ้นก็เห็นมนุษย์มากมายกำลังขึ้นมองผมอยู่ ภาษที่เขาพูดกันผิเห็นขึ้นไปจากผมเล็กน้อย ทุกคนไม่ได้สวมชุดป้องกันรังสีซึ่งแสดงว่ายังปกติดีอยู่

“เฮ้ย ไอ้คนนี่มันมาได้ไงวะ...อยู่ ๆ ก็โผล่พรวดออกมาตรงนี้...เหมือนผีแฉะ...” คนหนึ่งถามคนที่อยู่ใกล้ ๆ กันที่กำลังมองผมอย่างพิศวง

“ก็ไม่รู้ ห่า คกใจหมด กำลังรอรอดเมลล์อยู่ดี ๆ ก็หล่นตุ๊บออกมา ดูแต่งตัวเข้าสี ฮะ ฮะ ยังกะนักบินอวกาศ” แล้วก็หัวเราะกันครืนไป พวกเขาไม่สนใจผมนัก มองแล้วก็ผ่านเลยไป มุ่งหน้าเข้าไปเบียดเสียดกันในรถยนต์เก่า ๆ ผมคิดผิดไปหรือเปล่าที่เลือกเอาปีนี้ พวกเขาอยู่ห่างสงครามมากเกินไป สำหรับตอนนี้ผมต้องการหาทางสร้างความสนใจให้ได้ก่อน ผมจะทำอย่างไรดี

“เชิญครับ เชิญชมดูก่อนได้เลขครับ เสื้อผ้าเด็กชุดละสิบห้าบาทรอด เชิญชมดูได้เลขครับ ไม่ซื้อไม่หาไม่ว่าอะไร หขิบดูได้เลขครับ ซ้อฝากลูกหลานก็ได้ เชิญชมครับ เชิญชม...” ด้านนั้นเรียกคนมาดูได้มากมายผมก็ต้องใช้วิธีนั้นบ้าง แต่ผมจะเริ่มต้นอย่างไรดี

“พี่น้องทั้งหลายครับ...” ผมเริ่มต้นไม่คืนักเสียงพูดแปร่ง ๆ ทุแต่ก็เรียกความสนใจได้บ้างจึงขึ้นไปยืนอยู่บนที่หนึ่ง คล้าย ๆ กับเก้าอี้ “...ผมเป็นมนุษย์อนาคต เดินทางมาจากอนาคตด้วยขานเวลา มาเพื่อจะดักเตือนท่านทั้งหลายว่า ให้ระวังภัยจากสงคราม...” ได้ผล สายตาหลายสิบกลุ่มองมาที่ผม และเริ่มสนใจเข้ามาขึ้นฟัง “...ผมขอยืนยันว่า เรื่องที่ผมจะเล่าต่อไปนี้เป็นเรื่องจริงที่กำลังเกิดขึ้น...” ผมเล่าในสิ่งที่ผ่านมามาด้วยตัวเอง อนาคตที่ขมขื่นของมนุษย์ ความแห้งแล้ง เปล่าเปลี่ยว กับมันดภาพสี และการกลับมาด้วยขานกาลเวลาของผม ผมสังเกตเห็นว่า พวกเขาสนใจฟัง พิศวงตื่นเต้น แต่ดูแล้วไม่มีใครเชื่อเลย

“เดี๋ยวนี้เขาหากินแปลกนะเธอ...เล่าเรื่องแลกเงิน...เล่นของทันสมัยด้วยนะ...”

“อ้อ คนเล่านี้เขาก็ยอดนะ ใส่อารมณ์นำดูเลยแถมใส่ชุดล้ำยุคให้ดูเสียด้วยสิ...ฮิฮิ”

“นี่ไม่ใช่เรื่องโกหกหนะคุณ ผมเป็นผู้ประสาบมาด้วยตนเอง ถ้าคุณพบเหตุการณ์เช่นนั้นละก็ ไม่มีวันที่คุณมาขึ้นหัวเราะแบบนี้ได้...คุณจะเจ็บปวดกับกัมมันตภาพจนคุณตาย...”

“อู๊ย ถ้าไม่ตายก็ต้องให้เงินใช่ไหม...” ทุกคนพากันหัวเราะแล้วโยนเศษเงินให้ผม ผมจะทำอย่างไรดีเขาจึงจะเชื่อ...ผมไม่ได้เตรียมตัวมาสำหรับเรื่องนี้เลย พวกนี้อยู่ห่างสงครามมากเกินไป ใช่แล้ว...ผมต้องการหาทางพูดกับคนที่มียอำนาจที่สุดของที่นี่...เขาเท่านั้นที่จะทำให้ความหวังของผมสำเร็จ ผมต้องขอร้องใครสักคนให้พาผมไปหรือไม่ก็บอกเส้นทางให้ผม ในที่สุดผมเลือกผู้ชายคนหนึ่ง

“คุณครับ...ช่วยผม...ผมอยากจะได้พบคนมียอำนาจมากที่สุดของที่นี่ ช่วยพาผมไปด้วยหรือจะชี้ทางให้ผมก็ได้...” เขาหันมามองหน้าผมครู่หนึ่งเขาก็ยิ้ม

“ผมไม่วางหรือคุณ...ไปถามคนอื่นดีกว่า...” เขาเปิดปากหัวเราะแล้วก็เดินหนีไป หลายต่อหลายคนทำเช่นนั้นกับผม เขาเห็นผมเป็นอะไรนะ คนบ้า หรืออะไร..

“นี่คุณ..มีคนเชื่อคุณแล้วและโทรศัพท์ไปบอกเรา ให้เรามารับคุณไปหาคนที่มีความสามารถที่สุด คุณจะไปกับเราไหม?...” ชายสองคนมาหาผมและคนหนึ่งก็พูดออกมาเช่นนั้น เขาพูดอย่างน่าเชื่อถือ

“คุณจะมาผมไปจริง ๆ นะหรือ”

“แน่นอนที่สุด...” ชายคนเดิมตอบแล้วยิ้ม ๆ กับเพื่อน ผมไม่มีทางเลือก ไปกับเขาอาจจะดีกว่าอยู่ที่นี้

โรงพยาบาลแห่งนี้เป็นโรงพยาบาลเฉพาะสำหรับผู้มีปัญหาทางจิตใจ ตั้งแต่บัดนี้เพียงมาปรึกษาจนถึงมากจนต้องอยู่ห้องพิเศษ มีบ้างที่เหมือนกับไร้ทุกข์โดยสิ้นเชิง พวกเขาถือสระในขอบรั้วที่จำกัดไว้ ในห้องหนึ่งของจิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลเขากำลังคุยกันอยู่สองคน หมอกำลังก้มลงพิจารณาชุดป้องกันกัมมันตภาพอย่างตั้งใจ

“หมอ คนที่จับผมมาจากอนุสาวรีย์ชัยฯ นะบ้าหรือเปล่า” คนหนึ่งถามหมอเหมือนไม่แน่ใจอะไรบางอย่าง

“ผมไม่แน่ใจ...” หมอตอบเรื่อย ๆ แต่สายตาไม่ละจากชุดนั้น

“ตอนที่ถอดเสื้อผ้าออกนะ หมอเห็นไหม เนื้อตัวไอ้หมอนั้นเหมือนกับไม่มีผิวหนัง...ไม่เคยโดนแสงอาทิตย์มาหลายปีแล้ว และเส้นผมก็ไม่มีเลย...” อีกคนหนึ่งพูดเสริมขึ้น

“คงเป็นเพราะใส่ชุดนั้นนานไปละมัง...” หมอพูดเหมือนลังเลอะไรบางอย่าง

“ชุดนี้ก็เหมือนกัน ทำจากอะไรก็ 모르เห็นขี้เป็นบ้าเลย” ชายคนแรกยังไม่หายข้องใจ

“อ้อ...ผมก็ขอทราบ...” แวบครุ่นคิดบางอย่างครุ่นอยู่ในสายตาหมอ

“แล้วหนังสือที่ติดตัวไอ้หมอนั้นมันเป็นภาษาอะไรแน่...”

ผมเข้าใจว่าเป็นภาษาที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่จากที่ไหนสักแห่ง...” คราวนี้หมอดตอบมั่นใจมากขึ้น แต่ชายคนแรกยังไม่ลละ

“หมอดูรอยไอ้หมอนั้นคุณแล้ว...มีอะไรผิดปกติบ้างไหม...”

“ก็...ไม่...”

อีกคนใจร้อนเกินกว่าที่จะฟังหมอดตอบ

“หมอ...หมอว่าไอ้หมอนั้นเป็นมนุษย์ต่างดาวหรือเปล่า...”

ธรรุชา ไค. มนุษย์ต่างดาว. สกุลไทย. ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๑๕๕๓ (๒๘ พฤษภาคม) ๒๕๒๘ : ๕๔-๕๕.

คนบ้ากับขอทาน

เรือข้ามฟากริมแม่น้ำในช่วงสายของวันเริ่มชาผู้คน ด้วยเลยเวลาเข้าทำงานไปนานแล้ว ตีสันของร่มกันแดดหลากสี แต่งแต้มด้วยผลไม้หลากชนิด ดอกไม้สดบนแผง กับข้าวทั้งประเภทที่ทำสุกแล้วในถาดและกับข้าวดิบ แผงลอยรถเข็นขายหมูตั้งเคียงข้างเขียงเนื้อ ผักดิบพราวด้วยน้ำที่ฉีดยาให้สด วางอยู่บนกระจาดไม้ไผ่ที่วางเทินเงงไม้ไผ่ อีกทีหนึ่ง บนรั้วของสโมสรทหารเรือ ป้ายสีเหลืองเขียนหนังสือตัวสีดำ ห้ามไม่ให้แม่ค้าตั้งหรือวางหาบเร่และแผงลอยเป็นระยะตลอดช่วงบาทวิถี ตั้งแต่ตรงข้ามวังหลวงมาจนถึงทำนาคูเหมือนว่า หาบเร่และแผงลอยสารพัดสินค้าก็เรียงรายคานแนวมาจนจรดทำน้ำเช่นกัน แม่ค้าขายผักสดกำลังนั่งคัดแดงกวาที่กองอยู่กับพื้นบาทวิถี หล่อนนั่งแดงกวาลงในกะละมังที่มีน้ำสีหม่น ๆ ดินโคลนที่ติดมากับผัก ก่อนวางเคียงไว้บนกระจาดซึ่งมีหน่อไม้ จิงอ่อน มะเขือ มะระขี้นกและผักสดอีกสองสามอย่างที่ใช้แอมพริกกะปิและอีกสารพัดน้ำพริก

แคคตอนสายลอคผ่านร่มหลากสีลงมา ทำให้แสงได้ร่มนวลสวย วิถีชีวิตของผู้คนผู้ห่อหุ้มกายด้วยเสื้อสีเสื้อหม่น ๆ ผ้าจันแบบไทย ๆ ไบจาก กลายเป็นภาพที่หาดูได้ยากในเมืองหลวงที่เต็มไปด้วยคนคิรันเพื่อความปลอดภัย

รถกระบะสีเขียวที่มีตัวอักษรสีขาวเห็นราง ๆ ว่าใช้ในราชการ รถกระบะสีเขียวที่มีตัวอักษรสีขาวเห็นราง ๆ ว่าใช้ในราชการ ค่อย ๆ เคลื่อนตัวเลียบบาทวิถีมาอย่างช้า ๆ

ชายคนนั้นก้าวเท้าเปลือยเปล่าช้า ๆ ในจังหวะเดียวกับที่รถคันนั้นเคลื่อนตัว หมูแม่ค้าแผงลอยและหาบเร่ตระโกนเสียงขรม “ไอ้พวกมาแล้ว”

ชายคนนั้นยังคงก้าวเท้าเรื่อยมาตามบาทวิถี หันไปมองรถสีเขียวกลับมามองพวกแผงลอยแล้วก็ก้าวเท้าเดินต่อ กางเกงสีดำเปรอะคราบกระด้าง เสื้อยืดที่หอมองรู้ว่าเดิมนั้นขาวทับคลุมด้วยเสื้อแขนสีดำที่มีอินทรชูปบนบ่า ผ่าขูดน้ำอัดลมติดอยู่บ่าละสามอัน ตรงกระเป๋าสีดำมีฝาครอบติดด้วยริบบิ้นสีเขียว แดง ชมพู ชมขาวที่ไม่เคยต้องหิว ผูกมัดด้วยผ้าสีแดงผืนใหญ่

หน้าตาของเขาจะมุกขมอม มีแต่แววตาเท่านั้นที่ยังพอประกายศกใต้อยู่บ้าง ไม่ถึงกับแห้งผากหมองหม่นไร้ น้ำหล่อเลี้ยง เวลาเดินเสียงกรังกรังของโลหะกระทบกันในกระเป๋าสีดำดังอยู่ตลอดเวลา เขาหัวอุ้งฟางพลาสติกสีแดงข้างในมีสิ่งของสารพัดยัดอยู่ดูราวกับว่าเขากำลังหัวถึงขยะมาสองใบ

ชายคนนั้นหยุดตรงมุมถนนที่จะเลี้ยวเข้าสู่ท่าเรือข้ามฟาก

ชายในชุดสีทากิถือวิทยุสีฟ้าคนเดินลงจากรถคันเขียว รถเข็นขายน้ำอัดลมและแม่ค้าคอนหาบขายขนมหวานวิ่งกระเจิงย้อนขึ้น ไปทางที่รถคันเขียวเพิ่งจะขับผ่านมา

คนเหล่านั้นเดินหัวเราะเมื่อเห็นหญิงชรากระงกกระเงงเงินหอบกระจาดใส่กระท้อนห่อละล้าละลึงจะหยุดอยู่ตรงที่เดิมซึ่งหล่อนนั่ง

“อ้าวชาย จะหนีหรือจะนั่งอยู่ตรงนั้น” หนึ่งในคนสีทากิพูด

“โคตรพ่อ โคตรแม่มีงไม่เคยจนมั่งให้มันรู้ไป” เสียงลอยมาตามลม

ชายคนนั้นเดินเข้าไปหาชายในชุดสีทากิอีกคนที่ขึ้นพึงรถอยู่

“บ่ไอ้หม กแล้ว เอ็งกลัวเหมือนที่ข้ากลัวหรือเปล่า จนนะ จนจะแะอยู่แล้ว ข้ามฟากไปกินไหมละ ไปฝั่งชะ โนนแน่ะ ไปไหม ข้ามไปทุกวันแหละ อยู่แต่ฝั่งชะนี่ไม่บ่บ่างหรือไง”

ชายในชุดสีทึบมองนิ่งเฉยอยู่ ควักนุหรีขึ้นมาจุดสูบ หลวงขึ้นนุหรีไปตรงหน้าชายคนนั้น แกรับเอามาแล้วค่อย ๆ สอดเก็บลงในกระเป๋าย่างบรรจง เสียงกรังกรังดังขึ้นอีกเมื่อแกะเปิดฝาครอบกระเป๋าสี

แกก้าวเท้าผละจากมา เดินละเรื้อยตรงไปยัง ทาน้ำ หุตุคยืนอยู่ตรงหน้าร้านขายข้าวแกง กลิ่นอาหารนาาชนิดโชยมาทับถม แกทำหน้าที่คาตุคกลืนอยู่ฟุดฟิด แม้คำที่กำลังสับเนื้อหมูสีแดงสดอยู่บนเขียงเงยหน้าขึ้นมองแวบหนึ่ง หล่อนกวาดหมูที่สับละเอียดแล้วไปกองไว้ข้างหนึ่งของเขียงไม้ หีบกะละมังสังกะสีใบเล็กมาวางบนเขียง ตักเกลือใส่ลงไป เทน้ำเย็นลงไปจนเต็ม หีบเอามะระที่วางกองอยู่บนพื้นข้างเขียงขึ้นมาหั่นเป็นท่อน เปลี่ยนเอามีคบางปลายแหลมค่อย ๆ คว้านเอามันคข้างในมะระที่ตัดเป็นท่อน ๆ จนหมด แล้วเอาลงแช่ในกะละมังน้ำเกลือ

ชายคนนั้นยังคงยืนอยู่ที่นั่น จ้องมองไปที่มือของแม่ค้าซึ่งจับหมูที่สับละเอียดแล้วค่อย ๆ ยัดใส่ลงไป ในมะระที่หล่อนหีบขึ้นมาฝั่งลมจนสะเด็ดน้ำแล้ว

หล่อนเงยหน้าขึ้นมองแกอีก “ไปชะทีจิ ไป ๆ บ้าก็ไปอยู่ส่วนบ้า เกะกะหน้าร้าน” หล่อนเปิดฝาซึ่ง เรียงมะระที่ยัดใส่แล้วลงบนโต๊ะเคลือบสีฟ้าที่วางอยู่ในซังอีกที

แกก็ยังคงอยู่ตรงนั้น “กหลวงนะ เอ็งก็กลวง ข้าก็กลวง เอ็งมันถูกยัดได้ แต่มันก็อร่อยนะ ยัดใส่ล่ะ”

หล่อนหยุดทุกสิ่งทุกอย่าง หันไปหีบเศษเหรียญบาทในกระຈาใบเล็ก ๆ เดินอ้อมมาที่ชายคนนั้น แกกวาดสายตาตาม หล่อนมาขึ้นอยู่ตรงหน้า ขึ้นมือที่ถือเหรียญมาจกเกือบชิดใบหน้า

“เฮ้! เอาไป แล้วก็ไปเสียดีจิ”

ชายคนนั้นยื่นจ้อหน้าหล่อน ซึ่งมีมือไปที่ช่องขายตัวเรือข้ามฟาก

“ไปฝั่งชะโน้นกันไหม ไปจิ ข้ามไปฝั่งโน้นบ้างสิ ไม่เบื่อเธอมันกลวงมะระแล้วหมูก็โดนสับละเอียดไปยัดใส่มันทำไม”

หล่อนหันกลับไปมองเมื่อแกหัวอุ้งฟางเดินตรงไปทาน้ำ ไม่สนใจใยดีกับเศษสตางค์ที่หล่อนยื่นให้ หล่อนมองเห็นผ่านลูกกรงคาน้ำเหล็กเล็กเล็กตรงช่องขายตัวซึ่งหญิงพนักงานขายตัวเพียงเงยหน้าขึ้นมองเห็นผู้ชายคนนั้นเดินผ่านประตูสำหรับผู้โดยสารขาขึ้นจากเรือ โดยไม่จ่ายค่าโดยสารเรือ

“บ้า! ให้เงินก็ไม่เอา” หล่อนบ่นพึมพำ

ชอกทางเดินแคบ ๆ นั้นเป็นเหมือนสี่แยกที่ถนนสองสายมาตัดกัน ถ้าเดินมาจากท่าเรือข้ามฟาก ถนนใหญ่ด้านหน้าก็จะเป็นโรงพยาบาลใหญ่ ฝั่งตรงข้ามเป็นร้านอาหาร ร้านขายยาและสินค้าสารพัด ตรงกลางระหว่างตึกแถวละแวกนั้นมีชอกเล็ก ๆ ตรงเข้าไปสู่ท่าเรือข้ามฟากอีกหนึ่ง เดินเข้าไปสักสิบก้าวก็จะมีชอกทางเดินเล็ก ๆ มีตึกห้องแถวซ้อนอยู่หลังตึกด้านหน้าที่คิดถนนอีกที ละแวกตรงสี่แยกที่ชอกเล็ก ๆ มาตัดกันเป็นร้านอาหารทั้งหมด กลิ่นอาหารคลบอบอวลไปทั่ว

ถัดจากร้านขายข้าวมันไก่และข้าวหน้าเป็ด หญิงจีนวัยกลางคนกำลังสาละวนอยู่หน้าตู้กระຈาใบไม้ใหญ่หนัก หล่อนกางแผ่นแป้งสีขาวลงบนเขียงไม้อันเล็ก ๆ หีบถั่ววงอกที่ลวกน้ำร้อนแล้ววางขวางไว้บนแผ่นแป้งกลม แดงกวาหั่นบาง ๆ ห้าชิ้นถูกวางเรียงทับลงไป กุนเชียงและไข่เจียวที่หั่นเป็นริ้วถูกวางทับลงไป เต้าหู้ที่เคี้ยวซอ้ออยู่ในกระทะทองเหลืองถูกตักขึ้นมา กระโถร้อนกรุ่นจนเห็นควันได้ชัด หล่อนนับจำนวนริ้วของเต้าหู้ ชะงักมืออยู่นิดหนึ่งก่อนเติมเต้าหูลงไปอีกสองสามชิ้นม้วนแผ่นแป้งขาวห่อจนเป็นหลอดกลม ๆ หล่อนขยับหลอดแป้งสีขาวนั้นไปข้างเขียง ลงมือทำอันใหม่ขึ้นมาอีก

หล่อนเห็นผู้ชายคนนั้นมาตั้งแต่เช้าเพราะเขานั่งอยู่ตรงหน้าร้านของหล่อน หน้าคาเฟ่ชว่น นัยน์ตาแห้งผาก ไร้น้ำหล่อเลี้ยง ริมฝีปากบิดเบี้ยวไปข้างหนึ่ง แขนงึงผิวงดกซึ่งทาสีเขียวคือน้ำตาล ข้าง ๆ คิ้วมีท่อน้ำประปาที่เจาะทะลุออกมาจากผนังตึก เดินขึ้นไปจากพื้นขาวขึ้นไปตามผนังเหนือหัวของแก ก่อนจะแยกออกเป็นคล้ายกับสี่เหลี่ยมที่ครอบเอาตัวแกไว้ ผู้คนเดินผ่านหน้าแกไปมาอยู่ขั้วกัใจว่ พยาบาลในชุดขาว ซาซหนุ่มและหญิงสาวในชุดขาวมีหูฟังคล้องไว้ที่คอ และผู้คนที่หอบหิวอาหารนานาชนิดเดินผ่านไปผ่านมา

แกลดมือลงเมื่อคนเดินผ่านหน้าแกไป ไม่มีเสียงกริ่งของเศษสตางค์หล่นกระทบชั้นอะลูมิเนียมใบเล็ก ๆ พอมีคนเดินผ่านมาอีกแกยื่นมือที่ถือเงินไปตรงหน้า มีแต่ความว่างเปล่ากับเสียงจอแจของผู้คนและรถสามล้อเครื่อง แกเอามือเสกผมตีคอกเลา ลูบหน้าตาเสร็จแล้วก็นั่งนิ่ง ๆ

หญิงจีนวัยกลางคนเอ่ยพอได้ยินถึงแกว่า

“ได้ก็ตั้งได้แล้วละ ลือมาจากไหนละ ไม่ไหว กนเคี้ยวนี้มันไม่มีน้ำใจ” หล่อนตีพาดิ้วหน้าตึงไม่ซัดตามแบบคนจีนที่หอบเสื่อผืนหมอนใบมาจากเมืองจีนและไม่ยอมละทิ้งชีวิตดั้งเดิม หล่อนหันกลับมาจ้องอยู่กับแผ่นแป้งสีขาวค่อมเมื่อไม่ได้ยินเสียงตอบจากผู้ชายคนนั้น

กลิ่นอาหารยังคงโชยคลอบอบวล ทุกครั้งที่ลมหอบเอากลันโชยมา ผู้ชายคนนั้นมักจะขยับร่าง เอามือเหยงชว่นลูบใบหน้า ริมฝีปากที่บิดเบี้ยวขยับอยู่ไปมา ลูกกระเคือกของแกเคลื่อนไหวในอากาศที่รู้ได้ว่ากำลังกลืนน้ำลายตัวเองอยู่

หญิงจีนเดินเอางานปอเปี๊ยะซึ่งราคาปรับโรยหน้าคิ้วปุทะเล ไปวางไว้ข้าง ๆ

“กินซะ ลือคงเบื่อ แต่กินทุกวันก็ยิ่งดึกว่าไม่มีอะไรจะกิน” หล่อนรู้ว่าจะได้ยินคำตอบจากชายชรา นอกจากการเงยหน้าขึ้นมองลืออสาขาคาที่เหมือนจะแทนคำพูดขอบคุณ บางครั้งแกจะขมมือไหว้ขึ้นท่วมหัว มือสองมือที่ประกบกันอยู่เหนือหัวค้างอยู่นานกว่าจะลดลง หล่อนหยักกายขึ้นยืน มองลงไปยังร่างชายชราที่นั่งอยู่กับพื้นสกปรกถึงหล่อนจะไม่ไร้คนสูงมากนัก แต่หล่อนก็ยืนค้ำเขาอยู่ หน้าที่ก้มวันนั้นอยู่สูงเลขจากปลาตืนของหล่อนอย่างมากก็แค่หัวเข่า

ชายชรามานั่งอยู่ตรงหน้าร้านหล่อนทุกวัน ไม่เคยมีใครแวนั้นได้ยื่นเสียงพูดจากแก

“ไม่มีใครขอมข้ามมากับกู ไร้พวกฝั่งชะโน้น มันกลัวแต่ชัคไต้ก็อ้อชคินะ” ผู้ชายคนนั้นเดินถือถุงฟางสี่แฉงผ่านเข้ามา หลังจากสิ้นเสียงบ่นพึมพำ เขาหยุดยืนมองไปที่ชายชราซึ่งนั่งอยู่บนพื้น หันไปมองหญิงจีนในร้าน ผู้คนที่เดินผ่านไปมาชะงักและทำท่าเหมือนจะหลีกเลี่ยงที่ขึ้นออกมาของชายชราชับพลิกผู้ชายคนนั้น ทุกคนที่เดินผ่านหน้าร้านนั้นมีอาการเคียวกันหมด

หญิงจีนหยุดห่อปอเปี๊ยะ หันไปมองดูชายคนนั้น หล่อนละมือจ้องมองอย่างคังใจว่าเขาจะทำอะไร

“มันกลัวงนะ มันชัคไต้กันทั้งนั้นเลย ไม่เห็นมีใครขอมข้ามฟากมากับกู” เขาพูดซ้ำกลับไปกลับมา เดินใกล้ชายชราเข้าไปอีกนิด มือถือเงินอะลูมิเนียมที่ลดลงอยู่บนตักยื่นขึ้นมาอีกเมื่อผู้ชายคนนั้นเดินเข้าไปใกล้

เขาหยุดยืนตรงหน้าชายชรา วางถุงฟางสี่แฉงทั้งตองลงกับพื้นทรุดตัวลงเปิดถุงทั้งตองใบ ชะงักไปนิดหนึ่งเมื่อได้ยินเสียงกรังกรังในกระเป่า เขาเอื้อมือไปเปิดฝากระเป่าเสื่อ ล้วงลงไปใ้ในกระเป่าเอาเหรียญบาทออกมาสองอัน เขาจ้องมองดูเหรียญบาทในมือ หันไปมองชายชราที่นั่งขึ้นยืนอยู่ตรงหน้า แกเงยหน้าขึ้นมองเขานิดหนึ่งเสร็จแล้วก็ก้มหน้าลงตามเดิม เขาขึ้นมือไปตรงชั้น ปล่อยเหรียญให้หล่นกระทบชั้นอะลูมิเนียม เสียงกระทบคังขึ้น ชายคนนั้นเอามือ

และลงไปบนหลังของชายชรา คบเบา ๆ ไม่มีคำพูดใด ๆ หลุดลอยออกมาจากปากของคนทั้งสอง ซึ่งต่างฝ่ายต่างนั่งอยู่บนพื้นซอซที่สกปรก

ชายคนนั้นลุกฮีนคว้าถุงขึ้นมาถือ ชายชราขมมือที่ถือขันขึ้นไหว้ท่วมหัว มือที่ถือขันข้างหนึ่งพนมหลวม ๆ อยู่กับมืออีกข้างเทินอยู่บนหัวของแก แม้ชายคนนั้นเดินหันหน้าร้านไปแล้วมือทั้งสองก็ยังเห็นอยู่อย่างนั้น

ผู้คนเดินผ่านไปมาอยู่ขวักไขว่ กลิ่นอาหารโรยมาเคลือบอวล ชายชราเงยหน้าขึ้น เห็นแต่เท้าของผู้คนที่ผ่านไปมาคนแล้วคนเล่า

หญิงจีนยังคงวุ่นอยู่กับแผ่นแป้งสีขาวตรงหน้า เสียงพูดแว่วเข้ามา

“มันกลวง มันชัค โต้ณะ เอ็งอย่าชัคโต้เหมือนกุสะดาเฒ่า...”

สมศักดิ์ วงศ์รัฐ. คนบ้ากับขอทาน. ถนนหนังสือ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ : ๓๔-๓๖.

หมาหาย

“ใครเห็นหมาหนูไหม ลุง...ลุงเห็นหมาหนูไหม”

เด็กหนุ่มอายุประมาณ ๑๕ ปี ผิวคล้ำ ใบหน้าสวย นัยน์ตาโศกเชื่อมลุ่มนั้นมีส่วนผสมผสานความรู้สึกหลายอย่างที่ไม่ออก เด็กหนุ่มเดินตามไปตามบ้านเรือนใกล้เคียงซึ่งส่วนใหญ่เคยเห็นมันมาตั้งแต่ยังตัวเล็ก

ทุกคนรู้จักมันดีตั้งแต่แม่มันยังไม่ตาย และพ่อของมันยังไม่มีเมียใหม่

สรรพนามที่มันใช้เรียกแทนตัวเองกับผู้ใหญ่แฉนี้ตั้งแต่เล็กจนโต... ยังไม่เคยเปลี่ยน

ฝูงหมาในซอยกรูกันเข้าห้อมล้อม เด็กหนุ่มยื่นขาให้เหล่าหมาที่คงแทบจะยัดเข้าปาก แต่หมาเหล่านั้นกลับไม่ก่กคล้ายกับสังเกตจำได้ว่ามีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น

“หมาอะไรของมึง... ได้ถึก”

“หมาของหนู... เมื่อกี้หนูเอาไว้ตรงโน้น... ไม่รู้หายไปไหน”

“ลุงจะไปรู้เระอะไร... ไปหาที่อื่น... แล้วอย่าเสือกมาวุ่นวายแฉนี้”

ชายสูงอายุคอบเสียงกระซากท่าทางเอาจริง แกรงมือหลานชายตัวเล็กหันหลังเข้าบ้าน กำชับกำชาหลานชายให้ระวัง... ไม่ให้เข้าใกล้

ถึก- เรียกกันทั่วซอยว่า “ไอ้ถึก” มันเดินเซออกจากบ้านหลังนั้น ท่าทางเดินเซเปะปะตกคูน้ำแล้วกลับปีนขึ้นมาอนข้างทาง... มันแหงหน้าขึ้นจ้องดวงอาทิตย์ สักครู่ก็ลุกขึ้น มันเดินกลับไปกลับมาจนทั่วซอยที่มีความยาวประมาณ ๕๐๐ เมตร และเอามือตบท้องอย่างมีความสุข

มันอืม...

แต่ตั้งออกจากห้องซ้ง วันนี้เป็นวันแรกที่มันรู้สึกอึดสบายท้อง นี่ถ้าหมาส่วนที่เหลือไม่หายไป วันนี้ถึกคงไม่วิตกทุกซ้งร้อน

ตาแจ่ม-พ่อของถึก เป็นคนขับรถเมล์มีลูก ๕ คน ถึกเป็นลูกคนที่ ๔

ตอนอายุแค่ ๑๐ ขวบ แม่ของถึกก็ตายจาก เท่าที่รู้ช่วงสั้น ๆ นั้นเคยมีคนเวทนามันกับน้องคนเล็กไม่มากนัก น้อย ป้าหุดเพื่อนบ้านสนิททางแม่มีแค้นแ่งของกินให้มันอยู่หลายวัน สุดท้ายญาติทางพ่อคนหนึ่งได้รับเอาน้องคนเล็กไปเลี้ยง แต่มันกลับไม่มีใครสนใจเพราะเห็นว่าโตแล้ว

ทุกวัน ถึกเคยเดินไปโรงเรียนพร้อมกับพ่อและจะไปแยกกับพ่อที่หน้าโรงเรียน ก่อนหน้าที่ยังไม่มีใครสังเกตนิสัยใจคอ ถึกก็เหมือนเด็ก ๆ ทั่วไป แต่ครั้งกำพรว้าแม่ คนในหมู่ซอยก็สังเกตเห็นมันล็กเล็กขโมยน้อยและเริ่มโกหก

มีหน้าซำยังคมทินเนอร์

ตาแจ่มพ่อของถึกตกห่มห้ายได้ไม่นาน มีคนทำนายว่าแ่งจะเอาเมียใหม่ และไม่นานตาแจ่มก็เป็นไปตามคำทำนาย เมียใหม่เป็นชาวสวนผักมีที่ดินเล็ก ๆ ออกไปไม่ไกล ครั้งแรกตาแจ่มจะเอาลูก ๆ ไปอยู่ที่บ้านเมียใหม่ ด้วยเมียใหม่เป็นแม่ห้ายและไม่มียูก แรงงานจากลูก ๆ ตาแจ่มอาจช่วยปลูกผักคร่น้ำ

แต่ลูก ๆ ไม่มีใครไป ทุกคนต่อต้านเมียใหม่ของพ่ออย่างหัวชนฝา ความเศร้าโศกผ่านไปไม่ถึงปี พวกเขาถึงคิดถึงแม่และบ้านเล็ก ๆ หลังเค็มที่แม่ปลูกไว้ ลูก ๆ ยื่นคำขาคขอสิทธิอยู่กันเองตามลำพัง-ห้ามพ่อแคะแฉ

ตาแจ่มโกรธ แต่ยอมทำตามข้อเสนอโดยดี แยกหายไปอยู่กับเมียใหม่และมีลูกกับเมียใหม่อีก ๒ คน
ตาแจ่มหายไบนาน เมื่อกลับมาบ้านเก่าที่เคยอยู่กับลูกเมียเก่าอีกครั้งก็พบว่ามิถิคนเคียวเท่านั้นที่อยู่บ้าน
ส่วนที่ทั้งสามคนหายออกไปจากบ้านไปไหนไม่มีใครรู้ เพื่อนบ้านบอกว่านาน ๆ จะกลับมาค้างสักคืนสองคืนแล้วก็
หายไปอีก ส่วนถิกอยู่คนเดียว...ไม่ใช่... ถิกก็อยู่กับเพื่อนอีกกลุ่มหนึ่งที่แวะเวียนมาหาหมั้นพร้อมกับขวดทินเนอร์
ถิกยิ้มทั้งน้ำตา น้ำตาที่เอ่อออกมาตั้งแต่วันที่แรกที่มองเห็นพ่อเดินเข้าบ้าน มันไม่ได้ขอ ไม่ได้ต่อว่า
มันได้แต่ยิ้ม...

ก่อนถูกขังที่สถานีตำรวจ

ครั้งหนึ่งถิกเคยมูคริ้วเข้าไปหาป่าหุด ป่าหุดกำลังกินข้าวจึงเอ่ยปากชวน

“กินข้าวด้วยกันซีลูก...กินให้อิ่มเลย”

ถิกทรุดตัวตะครุบขาไม่ให้ป่าหุดลุกขึ้น แล้วซบหน้าลงร้องไห้

“ป่า ป่าสงสารหนูไหม... หนูคิดถึงแม่”

ป่าหุดพลอยน้ำตาคลอ

“สงสารซีลูก แต่เอ็งโตแล้ว ป่านนี้แม่เองเค้าไปเกิดแล้ว เอ้า...กินข้าวเสีย เคียวป่าจะได้เก็บให้เรียบร้อย”

“คนเขาหาว่าหนูบ้า เขาจะฆ่าหนู ป่าล่ะว่าหนูบ้าหรือเปล่า ป่าจะฆ่าหนูไหม...ป่ารักหนูหรือเปล่า”

สรรพนามเรียกตัวเองว่า “หนู” ของมันยังคงเดิม

ป่าหุดเหลียวเล็กน้อยมองประตูดู นางเริ่มรู้สึกอึดอัด

“ป่าจะว่าได้ไง ป่าไม่ฆ่าเองหรือก ถ้าป่าไม่รักเอ็งป่าจะเรียกให้เอ็งมากินข้าวหรือ”

“เงินป่าต้องกินข้าวนี้ให้หนูก่อน หนูถึงจะเชื่อว่าไม่มียาพิษ”

ป่าหุดนั่งชิมให้มันดูทุกจาน รวมทั้งข้าวในจานที่ตักส่ง

จากนั้นถิกนั่งกินข้าวจนอิ่มแปรี แต่สายตากลับซอกซอน

“ป่านี่รวยจัง แบบนี้ป่าต้องมีลูกจ้างแล้ว หนูจะดูบ้านให้ป่านะ”

“ไอ้...ป่าดูแล้ว เอ็งเป็นผู้ชายไม่ต้องดูบ้านหรือก ผู้ชายเขาต้องไปทำงานกรรมกร”

“ทำที่ไหนล่ะป่า หนูไปหางานใคร ๆ เขาทำเขาก็ไม่ให้ทำ”

“เอ็งก็เลิกดมทินเนอร์เสียก่อนซี เหม็นออกอย่างนี้ใครเขาจะให้ทำละ เอาละ...ไปเถอะ...อิ่มแล้วก็กลับไป

เถอะป่าจะได้เก็บสำรับ”

“เงินหนูบิบบคอป่านะ”

เย็นวันหนึ่ง...

เย็นวันนั้นถิกยืนดมทินเนอร์อยู่ข้างทาง หญิงสาวคนหนึ่งเดินผ่านมา ถิกก็ปรี่เข้าทักทาย

“พี่...พี่นี้สวยจัง เอ้า...ดมไอ้นี้ไหม”

มันยื่นก้อนผ้าซีรี่ร์วกลิ่นฉุนก็มาให้ตรงหน้า หญิงสาวเบี่ยงตัวหลบและใช้ถุงกระดาษฟาดหน้ามันเข้าเต็ม
แรง แต่ก่อนจะวิ่งหนีได้ทัน ถิกก็คว้าผมยาวของหญิงสาวคนนั้นดึงจนหางหลังกลับมา และมีที่กำเศษผ้าชุบ
ทินเนอร์ก็ต่อขเปรี้ยวเข้ากระโคงคาง

ผู้ใหญ่ว่านั้นรุมจับมันส่งให้ตำรวจ

“แบบนี้ไม่น่าจับมาโรงพักก็ได้...ซีเกียดลงบนที่กประจำวัน”

ตำรวจบนแล้วก็ขังมันไว้ที่สถานี ขังอยู่ไม่กี่วันดิ๊กก็ออกมาเดินไปเดินมาตามเดิม
 สายแล้ว... คนหลายคนจับกลุ่มจับจับและมองไปซึ่งพวกเด็กที่กำลังมุงดูอะไรบางอย่าง
 หมาประจำซอยหลายตัวเห่าหอนเบา ๆ เหมือนอาการคราง ท่าทางของหมาดุกล้า ๆ กลัว ๆ
 ดิ๊กนั่นเอง... ดิ๊กมันกลับมาแล้ว... ดิ๊กมันนั่งอยู่กลางวง และกำลังเช็ดคอหมาตัวหนึ่งออกจนขาด เลือด
 เปราะออกปากออกจมูก หัวหมาบู๊บี้แสดงว่าถูกของแข็งทุบตามาก่อนแล้ว ดิ๊กจับหูหมาขึ้นหูหลอกพวกเด็ก ๆ ที่
 ล้อมวงจนวงแตก ก่อนจะลงมือถลกหนังและชำแหละควักตับไตไส้พุงโยนเข้ารกข้างทางพร้อมกับหัวหมา
 เมื่อหมาเหลือแต่ตัวเนื้อขาว ๆ มันก็เอาไม้เสียบก้นจนทะลุคอ แล้วทำหลักตั้งเตรียมเอาขึ้นย่างไฟ
 ผู้ใหญ่เรียกเด็ก ๆ กลับเข้าบ้านจนหมด แต่ผู้ใหญ่ก็นั่งเองกลับลับ ๆ ล่อ ๆ แอบมอง
 ผุ่งหมาวิ่งเข้าไปดมเนื้อขาว ๆ ที่มันคงรู้แล้วว่าพวกเดียวกัน
 เสียงหอนอย่างโหยหวนดังไปทั่ว
 ดิ๊กลงมืออย่างอย่างใจเย็น ขณะรอให้เนื้อสุก ดิ๊กหักขดซี่เหล็กข้างทางมาปูลงพื้น แล้วลงนอนคมทินเนอร์
 คอย

สักครู่ก็ลุกชนไฟ

กลิ่นเนื้อหมาหอมกระจาย

ดิ๊กลุกขึ้นจัดการกับอาหารมือ โอชะอย่างมีความสุข เพื่อนซี้ ๔-๕ คนเดินมาขึ้นล้อมดู แต่ไม่มีใครกล้าร่วม

วง

อาหารมือโอชะหมดไปเกือบครึ่งตัว ทั้งปากและมือเป็นมันเจระอะ ดิ๊กมองดูคนที่ยืนดูอยู่ห่าง ๆ สักครู่มันก็
 เอามือเช็ดกางเกงแล้วเดินหายไปอย่างเงียบ ๆ

หายไปไหนไม่มีใครรู้...

นานเกือบชั่วโมง ดิ๊กกลับออกมาอีกครั้ง ทั้งกลุ่มคนที่มองดูและเนื้อหมาที่ย่างไว้ก็อันตรธานหายไป... ทั้ง
 ไม้แต่กองซี่เหล็กกับความว่างเปล่า

กลุ่มหมาก็ไม่มี กลุ่มคนก็ไม่มี

ดิ๊กยืนเคืองคว้าง มันกึ่งโค้งแหวกหาเนื้อหมาส่วนที่หายไปตามบริเวณใกล้เคียงจนกอดหูกระจุย... ทว่า
 หาไม่พบ

ดิ๊กตะโกนสุดเสียง...

“ใครเอาหมาดูไป”

ดิ๊กเดินเรื่อยเปื่อย...

“ใครเห็นหมาหามั่ง”

ดิ๊กพบใครก็ตาม

“ฝ่าบาท... เห็นหมาหนูไหม”

สรรพนามของดิ๊กเริ่มสับสน เมื่อรู้ว่าหมาหายไปจริง ๆ

ติดตามเรื่อง รวมเรื่องสั้น มัทธิ พิมพ์ครั้งที่สอง, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์ทานตะวัน, ๒๕๓๓.

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๘)

วิกิลจรีต

คนที่จังหวัดบุรีรัมย์ก็อยากหอมหวลทวารดี แต่ทุกคนแปลกใจเมื่อมันถูกจับอีกครั้งหนึ่งในงานฉลองหอพระของโรงเรียนประจำจังหวัด ใคร ๆ ต่างก็พูดถึงมัน

“อ้ายแวน กามฟัดว้ย” อ้ายคอปากกว้างนั่งลงที่โต๊ะวางในร้านกาแฟ ขณะที่หอณาพิภพตีแห่งห่างแปดครึ่งแวนคาเล็ก ๆ ของมันวอนขอให้คนไต่แวนจ่ายเงินให้ ถ้าเขาจ่ายหน้าอ้ายคอก็จะลุกขึ้นจากไป มองหาอ้ายแวนคนใหม่ในร้านกาแฟถัดไป

“คนไม่รักดี” มันจะเอามือปิดปากปิดจมูกแบบ ๆ เดินพูดไปเบา ๆ แล้วเหลียวหลังไปมองเขาอีกครั้งหนึ่งแต่ส่วนมากมันไม่คิดหวัง

คืนกาแฟแล้วอ้ายคอกุ๊กเดินคุหรัคคหเรไปตามถนน ที่ไหนมีผู้หญิงมันก็ชอบแวนไปที่ตรงนั้น เอาไม้พลองลงจากบ่าขึ้นนั่งหาเหยื่อ

“ว้าย อ้ายบ้า” เสียงหญิงสาวร้องตกใจเสียงหลง บางคนก็ร้องเอะอะโววาย ผู้คนละแวกนั้นหันมาดูว่าเกิดอะไรขึ้น พอเห็นอ้ายคอก็นั่งอยู่ ทุกคนก็เข้าใจ

อ้ายคอกไม่เคยมักร้ายใคร แต่มันชอบดูกับสาว ๆ โดยเฉพาะหญิงกันใหญ่ พอหญิงร้องตกใจมันจะหัวเราะรำ เดินเชิดหน้า แบกไม้พลองไปอย่างรวดเร็ว แต่บางครั้งก็มีเหมือนกันที่มันจะถูกทำร้าย

“อย่างนะ ๆ” อ้ายคอก็วบางโบกมือห้ามเสียงหลง พलगแบกไม้พลองหนี

“นี่กูสวมหมวกทวารนะ” มันวางท่าแข็ง ๆ พูดพलगเอามือชี้ไปที่หัว มีขันทลาคติคีชีเขี้ยวครอบแน่นอยู่บนผมสั้นเกรียน

□□□□

สี่แยกหน้าตึกไปรษณีย์ อ้ายคอกเป่านกหวีดปรี๊ด ๆ โบกมือให้สัญญาณรถ คนขับรถหันไปเห็นแล้วพากันอ้อมทางแกงขาตั้นตีกากก็ของมันมีรอยปะทั้งข้างหน้าและข้างหลัง เสื่อฮิตทหารที่มันใส่ใหม่เอี่ยมมีรอยพับ มันเพิ่งกลับมาจากสถานีรถไฟ ทอรถไฟเปิดหวูด อ้ายคอกก็วิ่งไปที่ชานชาลา “นี่ปิ่น”

อ้ายคอกยกไม้พลองขึ้นระดับอกทันทีที่รถจอด “หยุดนะ เอามาให้หมด” มันทำท่าแข็งจัง หน้าก็ขมเหมือนกับปลิ้น ผู้คนต่างพากันหัวเราะ

“ผู้เระะ กูสวมหมวกทวารนะ” มันเอาไม้พลองจิกคนนั่นที คนนี่ที จนกระทั่งเจอคนใจดีเปิดกระเป๋าเอาเสื่อให้มันตัวหนึ่ง

ไม่ว่าอ้ายคอกจะเดินไปทางไหน ชาวบ้านต่างมองมันเหมือนบุคคลสำคัญ ผู้หญิงที่รู้จักมันดีจะไม่ยอมหันหลังให้ บางครั้งดู ๆ แล้ว เหมือนตัวตลกประจำจังหวัด

ร่างเตี้ย ๆ ผอมบางของมันเดินคล่องแคล่ว บ่อยครั้งที่มันเดินข้ามเขตอำเภอ ใครหยุดรอให้ขึ้น ก็ไม่ขึ้น มันตงสารรด กลั้วรดหนัก “อ้ายคอกเอ็งจะไปไหน” ผู้คนทักถาม ตลอดทาง “ไปจับผู้ร้าย รีบไปเดี๋ยวไม่ทัน” มันตอบแล้วขี้มให้เห็นฟันซี่เล็ก ๆ สั้น ๆ หายไปบางซี่ ระหว่างทาง ถ้ามันเจอบ้านใครมีงานเลี้ยง อ้ายคอกก็จะหยุดอ้ากรักขาอยู่ที่นั่นจนงานเลิก

ทั้งจังหวัดอ้ายคอกจึงเดินไปทุกหนทุกแห่ง แม้แต่ที่เหม็นอับอย่างป่าช้าและเชิงตะกอนก็ไป ถ้ามันคิดถึงคนที่ตายไปแล้ว

เดือนสิบ คนทุว้ยไปวัดทำบุญวันชิงเปรต อ้ายคอนั่งเฝ้าอยู่ที่ประตูวัด เอาผ้าขาวม้าปูไว้ตรงหน้าทั้งขนม
ทอง ขนมลา ขนมบ้า เต็มผ้าขาวม้า ปากเห็นมันเข้ม กลิ่นมะพร้าวลอยเข้าจมูก ไม้พลองวางอยู่ใกล้ ๆ ไว้ไล่หมา
นกหวีดคล้องคอเอาไว้ด้วยสายร่ม บางช่วงมันนั่งนิ่งเหมือนคนคิดหนัก บางครั้งมันนั่งพิบเทียบ บางทีมันยื่นมือ
คล้ายพระพุทธรูปปางห้ามมาร

“อ้ายคอกลับได้แล้ว” คนที่เดินผ่านบอกมัน แต่มันเงิบ ชินเฉย ได้แต่กลอกตาไปมา ดูไปรอบ ๆ ที่มันอยู่
ที่สำคัญตัวมันคำก็จริง แต่ค่อนข้างสะอาด

คนเฒ่าในจังหวัดบอกว่า บ้านมันอยู่หลังศาลากลางจังหวัด เป็นพวกตระกูลผู้ดีเก่าแก่ แม่มันตายแล้ว พี่มัน
ทั้งสามคนเป็นหมอออยู่ในเมืองหลวง คึก ๆ อ้ายคองจะกลับบ้าน แต่เมื่อไหร่ที่มันรู้ว่าเขาจะทามันไปหาหมอมันก็จะหนี
ญาติพี่น้องจึงต้องตามใจ โดยเฉพาะน้องสาวของมันเอาใจอ้ายคอกอย่าง

“อย่านะอ้ายหมอ” มันตวาดที่ทุกคนที่มาเกลี้ยกล่อมให้มันเข้ากรุงเทพฯ

“อ้ายหมอบ้า อ้ายที่บ้า กูสวมหมวกทหารนะ กูไม่กลัวมึง” จากนั้นอ้ายคองจะคำพ่อ คำที่อีกชิดขาว พอหมดคำ
คำก็คว้าไม้พลอง ผ้าขาวม้า นกหวีดเดินออกมาจากบ้าน พร้อมทั้งหมวกทหาร พอเจอคนแปลกหน้ามันก็อารมณ์ดี

“อ้ายแวน ขอขาดัว” อ้ายคอร้องขอบุหรี แบมือไปตรงหน้า

“ไม่มี” คนสวมแวนส่ายหน้าแล้วยิ้มให้ แต่อ้ายคอไม่เชื่อ มองตาคนแปลกหน้าแล้วเอามือไปคลำที่กระเป๋
เสื้อ กระเป๋ากางเกง

“คนไม่รักสิ” อ้ายคอต้อว่าเบา ๆ เอามือปิดปาก เมื่อรู้ว่าเขาไม่สูบบุหรี แล้วมันก็เดินเซหน้าเร่ไปหาคนอื่น
ช่วงตรุษจีน พี่น้องชาวจีนต่างทำความสะอาดบ้าน ตกแต่งร้าน อ้ายคอไปนั่งนิ่งอยู่ที่หน้าธนาคาร เอาผ้าขาว
ม้าปูไว้ตรงหน้า ขนมแข่งทั้งเล็กทั้งใหญ่ กองอยู่ในผ้าขาวม้า

แล้วมันหายหน้าไปนาน...

ไม่มีใครรู้ว่าอ้ายคอหายไปไหน จะว่ามันตายแล้วก็ไม่มีใครพบศพ

“เห็นอ้ายคอบ้างไหม” คนที่เคยจ่ายค่ากาแฟให้มันถามถึงกัน

แต่ไม่มีใครรู้ข่าว

“กูไม่ผิด บอกแล้วว่ากูไม่ผิด” อ้ายคอกก็ปรากฏตัวขึ้น ที่หน้าตลาดสด ในบ้ายที่ฝนพรำ มันพยายามบอกกับ
ทุกคนที่เดินผ่าน

“อ้ายคอดูกจับ” คนที่เห็นเหตุการณ์เล่าให้ฟังว่า อ้ายคอกพบินซำรุคมาจากไหนก็ไม่รู้ มันทิ้งไม้พลอง แล้ว
ชักปืนออกมาทำท่ายิง ผู้หมวดหนุ่มหน้าอ่อนที่เพิ่งมาทำงานไม่เห็นขันพลาสติกบนหัว จึงจับไปขังหลายวัน พอรู้ว่า
อ้ายคอเป็นใครก็ปล่อย

“นี่เห็นไหม สิ่งศักดิ์สิทธิ์” มันยกเอาเหรียญรูปอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยทำฝ่ามือที่ห้อยคอกอยู่พลิกให้ทุกคน
ดู

“มึงเอามาจากไหน” หลายคนถาม

“พวกในคุกมันให้ มันทำกันเอง” อ้ายคอดตอบอย่างภูมิใจ

เพียงไม่กี่วัน มันก็กลับไปแต่งชุดเดิม ไม้พลองสีขาวอันใหม่ของมันสูงแต่ไหล่ น้ำหนักเบา ทั้งนกหวีด ขัน
พลาสติก ผ้าขาวม้า มันหาได้ครบ ผมนมันเริ่มคก หัวคก็เริ่มขาว

มีเสียงกลองยาวโห่พร้อม ๆ อยู่หน้าอำเภอ อ้ายคอรีบไปดู มันเดินตามแถวนักเรียนไปรอบ ๆ เมืองทั้งเดิน ทั้งชอยเท้าไปตามจังหวะกลองของวงดุริยางค์

ที่หัวขบวนมีพระพุทธรูปเหลืองอร่ามนำหน้าอยู่บนรถ ผู้อำนวยการโรงเรียนประจำจังหวัด เพิ่งได้รับมาจากผู้มีจิตศรัทธา อ้ายคอเป่านกหวีดบ้าง คงไม้พลองบ้าง สร้างความครึกครื้นให้แก่คนพบเห็น วันนี้องเท้าที่มันใส่พื้นสูงต่ำไม่เท่ากัน มันจึงเดินกะเผลก ๆ

อ้ายคอเดินตามไปจนถึงหอพระประจำโรงเรียน ที่เพิ่งสร้างขึ้นใหม่ราคาหลายแสน งามสง่าอยู่กลางสนาม มันยืนดูด้วยความสนใจ จนกระทั่งพระพุทธรูปวางเด่นอยู่บนหอพระ

โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัด แต่อยู่ในเขตวัด โบสถ์จึงอยู่ใกล้อาคารเรียน เนื่องจากวัด และโรงเรียนมีเนื้อที่น้อย สนามกีฬาจึงแคบ

ทุกเช้า ครูเวรจะยืนเฝ้าอยู่ที่ประตูตรวจความเรียบร้อยของนักเรียน เด็กทุกคนต้องไหว้ครูเวรก่อน ดัดไปอีกไม่กี่ก้าวก็ต้องไหว้รูปปั้นหลวงพ่อก่อตั้งวัดและโรงเรียน ดัดไปอีกหนึ่งทีก็ไหว้ศาลพระพรหม ไหว้โบสถ์ตามลำดับ แล้วจึงไหว้หอพระที่เพิ่งสร้างขึ้นใหม่

นี่ไม่นับต้นไม้โตต้นใหญ่หลังโรงเรียนอีกต้น

อ้ายคอมาค้อม ๆ มอง ๆ อยู่ที่โรงเรียนหลายวัน เด็ก ๆ ชอบหยอกล้อมันจึงสนุก เข้าครู่วันหนึ่งมันเริ่มมาขึ้นเฝ้าประตู พอคครูเวรไล่ มันก็ไปยืนอยู่ที่หน้าโบสถ์ พอเจ้าอาวาสไล่ มันก็ไปยืนอยู่ที่หน้าศาลพระพรหม พอผู้อำนวยการไล่ มันก็ไปยืนอยู่ที่หน้าบันไดหน้าหอพระ ในท่าปางห้ามมาร คราวนี้ใครจะมาไล่อย่างไร อ้ายคอก็ไม่ยอมไป

“อย่ายุ่งนะ คนไม่รักดี” มันเริ่มต่อต้านคนที่มาไล่ เพราะไม่ว่าอ้ายคอจะไปยืนที่ไหน ทั้งเด็กทั้งครูจะไม่ยอมไหว้ที่ตรงนั้น ตั้งแต่มันเริ่มทำท่ารับไหว้

ก่อนงานฉลองหอพระหนึ่งวัน ภารโรงกลุ่มหนึ่งเดินเจิบเข้าไปประชิดร่างอ้ายคอ ในขณะที่มันยืนหลับคาชกมืออยู่ในท่าห้ามมาร

“อย่านะ ๆ” มันคืนเร่า ๆ อยู่ในมือภารโรง

“คนไม่รักดี ภูสุมหมวกทหารนะ” พูดยไม่ทันขาดคำ ก็ถูกโยนลงในข้างคูข้างถนนหน้าโรงเรียน น้ำโคลนกระเด็น ภารโรงอีกคนหนึ่งโยนไม้พลองออกมาให้ แล้วเฝ้าประตูเอาไว้

พอฟ้าสว่าง อ้ายคอป็นริ้วโรงเรียนเข้าไปอีก ยืนรับไหว้อยู่ที่เดิม ใครเข้ามาใกล้ก็ไม่ได้ มันเอาไม้พลองหวาดซ้ายปายขวาวีควาด ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มาร่วมงานฉลองหอพระ ยังเริ่มพิธีไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียนไม่ได้ เพราะอ้ายคอป็นขึ้นป็นั่งกอดพระพุทธรูปเอาไว้แน่น ผู้คนแห่กันมาดู

ผู้หมวดหนุ่มหน้าอ่อนที่เคยจับอ้ายคอไปขังคุกตามความอีกครั้ง พร้อมทั้งลูกน้องหลายคน คนชิงมาก อ้ายคอยิ่งสนุก มันกอดคอพระพุทธรูปหน้าตักกว้างสามฟุตเอาไว้ แล้วโยกไปโยกมา ปากก็พร่ำเป็นห้วง ๆ ซ้ำ ๆ ว่า

“อย่านะ คนไม่รักดี เปลือง ๆ ไปโบสถ์ โน่นโบสถ์” แต่ไม่มีใครฟังมัน พอจะหยุดโยกมันก็เป่านกหวีดเสียงที่หนึ่ง

เด็กนักเรียนเฮโลเข้ามาล้อมอ้ายคอควงดาสองพันกว่าคู่บนสนามจ้องมองไปที่มันบนหอพระ ที่สูงราวสองชั้นคนสร้างไว้แบบศาลาไทยกลาย ๆ แคบ ๆ เปิดโล่งสามด้าน

ใครจะพูดอย่างไรอ้ายคอก็ไม่ยอมลง ยิ่งพูดเหมือนยิ่งยุ มันถ่างขาจากอดพระพุทธรูปเอาไว้แน่น นาน ๆ ก็ยกหน้าขึ้นมองพระที่หนึ่ง พอเด็กส่งเสียงพิมพ์้า อ้ายคอก็ถูกขืนร่ำว่า สลับกับเป่านกหวีด

มีคนส่งขนมคลุกขานอนหลับขึ้นไปให้อ้ายคอ แต่มันไม่สนใจ เดินจนเหนื่อยแล้วนั่งลงกอดพระพุทธรูป
หลับตานิ่ง

ทันใดนั้นตำรวจนอกเครื่องแบบก็ป็นขึ้นไปพร้อม ๆ กันทางเสาทั้งสี่เสา อีกคนหนึ่งขึ้นไปทางบันไดหอรพระ
แย้งพระพุทธรูปเอาไว้ พริบตาเดียวอ้ายคอถูกจับใส่กุญแจมือ ถูกมัดเท้า มันคืนเร่า ๆ อยู่บนหอรพระ

“อ๋อานะ อ้ายคนไม่รักดี” มันเคือง

“ดูสวมหมวกทหารนะ” คำขู่เขื่อง ๆ ของมันไร้ผล อ้ายคอถูกหย่อนลงมาข้างล่างท่ามกลางโถงขุม

“เฮ้อ ตำรวจจับคนบ้าได้แล้ว โลงไปที” ผู้อำนวยการแก่ ๆ กล่าวขึ้นอย่างโล่งอก ก่อนก้าวไปที่ไมโครโฟน

“พวกแกนั่นแหละบ้า” อ้ายคอมองเห็นผู้อำนวยการคนซื้อ มันถูกตบปากแตกเลือดกลบปาก

นักเรีชนกลับไปเข้าแถวอีกครั้ง ครูผู้ปกครองที่มาร่วมพิธีก็เริ่มงานฉลองหอรพระ กลิ่นรูปควันเทียนหอมคลุ้ง
ไปทั้งบริเวณตั้งแต่เช้า

งานฉลองมีเรือขไปจนถึงเที่ยงคืนกว่าคนครึ่งจะเลิกรา หลายคนเมานอนซุกอยู่ในมวมมิด

ฟ้าทราวดาว ในสนามเต็มไปด้วยขะ

ในขณะที่อ้ายคอไปเป็นกทวิคห้ามรถอยู่ที่มุมถนนหน้าบาร์ โบหน้ามันมีสีเขียว แดง เหลือง ขาววาบเปลี่ยน
ไปตามแสงไฟ

“ดู ๆ อ้ายพวกนี้มันบ้ากันหมดแล้ว” อ้ายคอรำพึงถึงวันที่ผ่านมาด้วยความเป็นห่วง

ฉิบ พันจันทร์. วิถลจรต. มดิชนตุคตป์คาค์. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒๕๕๕ (๖ เมษายน) ๒๕๒๕ : ๒๔-๒๖.

โอมติมันวันนี้

ผมบอกกับตัวเองว่า วันนี้ผมต้องทำแน่ ต้องโอมติมันวันนี้ ผมปล่อยเวลาให้วิ่งผ่านนานเกินไปแล้ว เวลาที่วิ่งผ่านไปมันได้หัวเราะเขาะผมอยู่ตลอดเวลาว่า แกคือไอ้จิ้ง ไอ้คนที่ทำอะไรไม่ได้ คนที่ไม่กล้าทำอะไร เป็นสวะที่ลอยกระท่อมไป คังนั้น ผมจึงต้องลงมือเสียวันนี้ ไม่มีใครหรอกที่ทนอยู่กับการคลีนเหียนได้นาน ๆ ผมทนมานานเกินไป เสียด้วยซ้ำ

มันยังอยู่ที่นั่น ครอบคลุมตัวผมอยู่ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่าง บคขี้เนื้อ และกระซางวิญญาณออกไปฝึกเป็นจีน ๆ มันทำโดยไม่มีความสะดวกสะท้านสะเทือนหัวใจ ถูกแล้ว มันเลือกเขินมากที่เดียว ยิ่งกว่านั้นมันยังทำด้วยความเบิกบานสนุกสนาน ท่ามกลางเสียงหัวเราะ และศัพท์สำเนียงแห่งคนตรี

ผมมองดูผู้คนที่เดินเบียดเสียดคึกเขียดไปมาอยู่รอบตัว มีอะไรที่บังดวงตาพวกเขาไว้ ทำให้มองไม่เห็นเพื่อนมนุษย์อยู่หรือ? บางคนมุ่งไปทางโน้น บ้างมุ่งไปทางนี้ บ้างจะแฉ่หาบางอย่าง ทุกคนเป็นทางนี้ บ้างจะแฉ่หาบางอย่าง ทุกคนเป็นตัวของตัวเองเพื่อว่าจะได้ไม่ต้องเอาใจใส่กัน

แล้วมันก็มาถึงรถประจำทางคันใหญ่ที่ขุดเขียดด้วยผู้คน มันวิ่งอย่างโอหังเหมือนกับรู้ว่าใคร ๆ ก็ต้องการมัน ต้องการเข้าไปอยู่ในอ้อมกอดของมัน เพื่อกระจายไปสู่ที่ต่าง ๆ อันเป็นเป้าหมายเพื่อการเลี้ยงชีพไปวันหนึ่ง ๆ

การเบียดเสียดเกิดขึ้น สำหรับเมืองความขากจนคือการเบียดเสียดในรถประจำทางหรือสลัม ที่ว่างมีราคาแพงมาก บางทีตารางวาเดียวหลายแสนบาท มันเกิดสิ่งนี้ขึ้นมาได้อย่างไรผมก็ไม่รู้ มันอาจจะเป็นวิธีการให้เหตุผลอย่างง่าย ๆ ว่าเหตุใดคนจนจึงต้องอยู่อย่างเบียดเสียดก็ได้

การเบียดเสียดจริง ๆ ก็ได้เริ่มขึ้น บางคนเบียดลง และหลายคนเบียดขึ้นแน่นเสียดจนมันเอียงมาข้างหนึ่ง การเอียงหรือความลำเอียงเป็นปกติแห่งการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะในเมืองที่จอแจ เพราะมีการเอียงจึงมีการเคลื่อนที่ต่าง ๆ ย่อมเคลื่อนที่ไปตามแรงตีมากกว่าเสมอ

แล้วเจ้าแรงนี้มันจะซัดพาเราไปถึงกันเล่า?

ซัดเราไปเหมือนสวะ ไปเอื้อมมือไขว่สินค้าและบริการตราครุฑอย่างหนัก โทหกตอแหลเอาตัวรอดสารพัดอย่าง มันชักเราไปสำนักงานแสนน่าเบื่อที่เราไม่มีสิทธิตัดสินใจไปสู่กรงเล็บแห่งอำนาจที่เป็นของคนกลุ่มน้อยอยู่เสมอ

มีใครบ้างที่จะสามารถกำหนดชะตาชีวิตของตนเองได้? มีอยู่บ้างสำหรับคนที่เหยียดคนอื่นขึ้นไปบนรถเมล์ได้ ขึ้นอยู่สูงและประทับประคองตนเองไม่ให้หล่นลงมา แต่ผมก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่า ทำไมจึงกลายเป็นว่าความมั่นคงของผู้ที่อยู่สูง จึงกลายเป็นความมั่นคงของแผ่นดินไปได้

ผมมองไปที่การแข่งขันมันเกิดขึ้นอย่างฉับไวและเฉียบขาด ต่อเมื่อภายในเวลาไม่ถึงนาทีรถเมล์คันนั้นก็เคลื่อนออกจากป้ายไปแล้ว ทั้งผู้ที่ขึ้นไม่ได้ไว้ข้างหลังรอคอยความหวังใหม่

ผมเดินต่อไป ถูกแล้วมันยังเข้าอยู่ ยังไม่ถึงเวลาโอมติ ผมต้องรอดต่อไปอีกนิคหนึ่ง ความสำเร็จย่อมเป็นของผู้ที่รอคอยเสมอ เขาว่ากันอย่างนั้น ผมสาวเท้าเดินไปเรื่อย ๆ ผ่านร้านรวงต่าง ๆ ที่ยังเปิดไม่ทั่ว บันท้องถนนคลาคล่ำไปด้วยรถเบียดเสียดไม่ต่างอะไรกับบนรถประจำทาง การเบียดเสียดของผู้มีอันจะกินก็มีเหมือนกัน แต่มันก็ยังดีกว่าการอัดกันแน่นภายในรถประจำทาง เพราะในรถขนต์ก็ยังมีที่ว่าง ทั้งยังนั่งได้อย่างสบาย

รถขนต์นี้คลาคล่ำไปสู่หนใด นี่หรือคือที่เรียกกันว่าการทำงานากินของคน ความจริงในอดีตนั้น บางเวลาเราทำงานากินชิวๆช้ากว่านี้ แต่ในยุคสมัยนี้ที่เรามีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น เรากลับต้องเร่งรีบทำงานากินยิ่งขึ้น

อย่างไม่มีเวลาหยุดพักก่อน ลมหายใจของกรุงเทพฯ ไม่เคยหยุด มันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเช่นการก่อสร้างใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาถูกแล้ว ผมต้องการเวลาหยุด ผมเพิ่งนึกขึ้นได้เมื่อถึงนี่เองว่าต้องการเวลาหยุด ผมคิดว่าหลาย ๆ คนที่ถูกบังคับเขียนตีด้วยแรงบีบมหิมา ก็คงต้องการเวลาหยุดเช่นกัน เวลาหยุดที่เราไม่ต้องนึกถึงอนาคตที่ไม่แน่นอน ที่เราไม่ต้องตราครุฑกับงานที่ไม่ใช่ของเรา ที่เราไม่ต้องปกป้องตนเองไม่ให้ผู้อื่นเหยียบย่ำคอคอง ที่เราไม่ต้องวิ่งไปข้างหน้า โดยที่ไม่รู้ว่าจุดหมายคืออะไร

เวลาหยุดที่เราจะได้นึกถึงฟ้าใส น้ำในลำธารที่ไหลเย็น นึกถึงดอกไม้บาน ใบไม้ร่วง นกส่งเสียงร้องที่แม่แต่ความตายก็ไม่น่ากลัวอะไร

ผมต้องการเวลาหยุดจริง ๆ นั่นแหละหยุดโลกที่بابอไว้เพียงนี้ โลกของการค้ากำไร โลกของการแก่งแย่งชิงดี โลกของการสาดโคลนป้ายสี โลกที่อธรรมสวมเสื้อธรรมะและอสังคัลลยเป็นความจริง แต่เวลาหยุดนั้นไม่มีจริงคอก มันถูกผลักไสให้วิ่งไปเต็มสี่เท้า เหมือนกับผีห้าขาดานกำลังไล่ตามหลังใหม่ ใหม่ใหม่ ใหม่คุณรู้ไหมความใหม่คืออะไร? ใหม่คือความคิดว่า ใหม่คือความจริงกว่า ไม่เสมอไปคอก ใหม่คือความกล้าลึกกว่า คือการจมปลักกว่า หรือคือความชั่วร้ายที่เพิ่มอัตรามากขึ้นได้

สายแล้วผู้คนและรอรานในห้องนอนค่อยคลายความทุกข์ผ่านลงไปบ้าง ทำให้ผมอารมณ์ดีขึ้นบ้าง และแล้วผมก็รู้สึกว่าจะใจอ่อนลงอีก เมื่อผมใจอ่อนผมก็จะไม่กล้าโจมตีเช่นเดียวกับวันก่อน ๆ ที่ผ่านมาก็คือความเห็นที่โลกใบนี้ขณะนี้ ก็ยังมีอะไรคืออยู่

อย่าใจอ่อน ผมบอกกับตัวเอง เจ้าต้องไม่ใจอ่อนเวลาของเจ้ามาถึงแล้ว เจ้ายังมองเห็นแววตาของผู้หัวโหยหรือขาดอาหารบ้างไหม เจ้ายังจำกลิ่นเรอของพวกที่กินจนอ้วนหน้า เหลือเททั้งไหม? ถูกแล้วเจ้าไม่ควรลืม ไม่ควรลืมคิดว่า คนจนนั้นถูกทำให้ยากจน ตื่นคิด และก่ออาชญากรรม

อาชญากรรม ใช่แล้ว สิ่งนั้นแหละคือสิ่งที่ผมต้องทำให้ได้ ผมจะต้องโจมตีมัน ทำให้มันรู้สึกเสียบ้าง แม้ว่าจะต้องตายไป การก่ออาชญากรรมบางครั้งก็เป็นความจำเป็น เพื่อการเอาตัวรอดบ้างหรือเพื่อจะต่อต้านกับแรงมหาศาลของความชั่วร้ายบ้าง ใครคืออาชญากร? เชื่อผมเถอะว่าอาชญากรที่แท้จริงมักจะลอบนวลลอบคอบอย่างสง่าผ่าเผย

อาชญากรที่มีมือเปื้อนเลือด เลือดสด ๆ ของคนยากจน เลือดสด ๆ ที่กลั่นออกเป็นเหงื่อไหลพรุ้งพรุ แต่ความจริงมักเป็นว่าอาชญากรคือคนจน ความจนมักเป็นอาชญากรรม อาชญากรรมของคนจน ไม่ใช่ผู้ที่สร้างความยากจนขึ้นมา

ผมรู้สึกเหนื่อยเต็มที่ที่เดินมาตั้งแต่เช้า ความคิดของผมเริ่มสับสนอีก มันเวลาประมาณเท่าใดแล้ว โกลัเทียง โกลัเทียงเป็นเวลาที่ผมคิดว่าควรลงมือ เพราะว่ามีคนไม่มากเกินไป แต่แล้วผมก็ใจอ่อนอีก เมื่อได้รับลมเย็นที่พัดผ่านมาเป็นครั้งคราว ผมนึกถึงความเมตตาที่ซึ่งพอหาได้ นึกถึงมิตรภาพ นึกถึงความอ่อนละไมที่ซ่อนอยู่ตามมุมของสังคม แน่ใจว่ามันไม่หยาบซ้ำเหมือนเกมชิงโชคที่กำลังระบาค

ผมคิดว่าผมจะเลิกล้มความคิด ขึ้นรถเมย์กลับที่พักอีกครั้งดีกว่า รถเมย์มาแล้วจอดที่ป้ายอย่างนี้มันวอล มีคนเพียง ๒-๓ คนเท่านั้นที่ขึ้นรถคอกอยู่ มีเด็กวัยสิบกว่าขวบอยู่ด้วยคนหนึ่ง แม้ว่าแววตาของเธอจะดูแข็งกร้าว แต่ก็ยังแฝงด้วยความสนุก แววตาที่ดูใสทำให้อารมณ์ของผมแจ่มใสขึ้นอีก ผมยิ้มด้วยความรู้สึกเมตตา และฉับพลันผมก็รู้สึกเหมือนความถูกต้องได้ครอบงำไปทั่วบริเวณ

ผมเบียดตัวให้เด็กน้อยนั้นขึ้นไปก่อน ความจริงไม่ต้องรีบร้อนกันนักก็ได้ เพราะบนรถเมล์ก็ยังมีช่องว่าง และรถเมล์ที่ว่างบางทีก็มักไม่รีบร้อน ขณะที่ผมคิดว่าเด็กน้อยนั้นจะได้ขึ้นรถเมล์ไปก่อน ก็มีกรเบียดแทรกพรรคเข้ามา จนผมตั้งตัวไม่ติด

เธอเป็นหญิงสาวผิวขาว อายุคงใกล้จะถึง ๓๐ ปี ใส่เสื้อสีจืดจาง ไม่ทราบมาจากไหน จึงตัดหน้าเด็กขึ้นไปอย่างรวดเร็ว จุดประกายความโกรธให้ผมทันที ผมรีบโหนตัวตามขึ้นไปติด ๆ เอื้อมมือลงในกระเป๋ากระทบกับโลหะที่เย็น ซึ่งเหมือนกับปลุกความกล้าของผมยิ่งขึ้นอีกตั้งร้อยเท่า

ผมกระชากมีดออกจากกระเป๋า กดสปริงคัตมีดออกจากฝัก แล้วจิ้มลงที่คอของหญิงสาวนั้นพร้อมกับรวบตัวไว้แน่น อย่างกระตือรือร้น ผมพูดเสียงเหมือนคำราม หญิงสาวนั้นซึ่งผมก็ยังเห็นหน้าไม่ถนัด ตัวแข็งที่ด้วยความตกใจ และดูเหมือนจะตัวเย็นไปหมด

ผมบอกแล้วว่า การโจมตีอย่างกะทันหันต้องได้ผล มันทำให้เกิดความตะลึงพรึงเพริด ความตื่นสติของผู้ที่ถูกโจมตี — “ทุกคนนี่ นี่เป็นการโจมตี” — ผมร้องตะโกนขึ้น พร้อมกับกดมีดแน่นลงที่คอที่กำลังกลืนน้ำลายด้วยความหวาดกลัว

ทุกคนบนรถหันมามองผมเป็นจุดเดียว เมื่อพวกเขาเห็นแววตาที่เอาจริงเอาจังของผมแล้ว ก็รู้ได้ทันทีว่าความเคียดแค้นกำลังจะเกิดขึ้นแน่ ๆ คนขับรถหยุดรถก็กั้นไคนั้นผู้คนที่พรุ้งพรูจากรอดด้วยความตกใจ

สมน้ำหน้า ผมหัวเราะอย่างสะใจ พวกที่ไร้สติก็ต้องเป็นเช่นนี้แหละ ตกใจง่ายและก็ไม่กล้าโจมตีอะไร ผมตะโกนสั่งให้คนขับรถขับต่อไปช้า ๆ ถ้าไม่เช่นนั้นผมจะฆ่าเหยื่อของผมเสีย เจ้านั้นขับรถมาเรื่อย จนกระทั่งถึงจุดเชื่อมต่อระหว่างถนนราชดำเนินกลางกับราชดำเนินนอก ผมจึงสั่งให้หยุด

ผมรู้ว่าที่ตรงนี้แหละเหมาะสม มันเป็นที่โล่งกว้าง เหมาะที่จะประกาศให้โลกรู้ว่าผมได้โจมตีมันแล้ว เมื่อผมสั่งให้หยุดรถ โขเฟอร์ก็รีบผลุนผลันลงไปทันที ตอนนี้นั้นรถก็เหลือแต่ผมกับเหยื่อเท่านั้น เหยื่อของผมเริ่มร้องไห้กระซิกและวิงวอนให้ปล่อยเธอไป ผมตวาดให้เธอนิ่งเงียบ และอย่างกระตือรือร้น

ความโกลาหลได้เกิดขึ้นแล้ว การจราจรที่จุดนั้นได้กลายเป็นอัมพาต ผมได้ยืนเสียดแนบไหล่ของรถตำรวจ ค้างกั้วานโทษหวอนอยู่ในโตตประสาท ตำรวจได้ตั้งวงกัน มิใช่ใครเข้ามาใกล้รถของผม รถของผม เคี้ยวมันมันเป็นรถของผมแล้ว ไม่ใช่ ชิ่งกว่านั้น มันเป็นโลกของผมเสียด้วยซ้ำ โลกส่วนตัวของผม ผมนี่ก็อย่างมีความสุข บนรถนี่คือโลกของผม และที่ห่างออกไปราว ๑๐ เมตรเป็นโลกของความยุ่งเหยิง แกงแย้ง คุณเห็นไหมเล่าผมสามารถสร้างโลกของผมได้โดยใช้มีดเพียงเล่มเดียว

ในตอนแรกเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนประกาศด้วยลำโพงหืออยู่ไกล ๆ ให้ผมปล่อยเหยื่อเสียจะได้หมดเรื่องยุ่งยาก พวกเขายังไม่กล้าเข้ามาใกล้ดอก เพราะคงคิดว่าผมอาจจะมีอาวุธที่ร้ายกว่านี้ เช่นว่าระเบิดมือ แต่ตอนหลังพวกเขาก็เริ่มมั่นใจว่าผมมีแต่มีดเล่มเดียว จึงบีบบงล้อมใกล้เข้ามาเรื่อย ๆ ให้ผมปล่อยเหยื่อเสีย แล้วจะประกันความปลอดภัยให้ผม

ปล่อยเหยื่อเสีย?

ผมไม่ยอมแน่ พวกเขาช่างไม่เข้าใจเลยว่ ไม่ใช่เรื่องของการปล่อยเหยื่อที่เป็นหญิงสาวที่ผมไม่รู้จัก แต่เป็นเรื่องโลกของผม โลกของผมทั้งโลกจะถูกปล่อยให้ถูกทำลายไปได้อย่างไร ปล่อยเหยื่อไป เท่ากับปล่อยโลกของผมไปด้วย โลกที่บริสุทธิ์ของผม ซึ่งแม้จะเปราะบางและอายุสั้นเหมือนฟองสบู่ แต่มันก็เป็นโลกของผม

ผมฝันถึงโลกที่เปี่ยมไปด้วยความเมตตา โลกที่หมุนไปอย่างช้า ๆ หรือพูดให้ถูกยิ่งขึ้นว่าหมุนไปด้วยสติสัมปชัญญะ รู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร โลกที่มุ่งเน้นการสร้างคน พร้อมไปกับการสร้างวัตถุ มิใช่หลงงมงายวัตถุที่เป็นสินค้า โลกที่มีสันติภาพยั่งยืนถาวร ที่ไม่มีการฆ่าฟันกันเป็นอาชีพ โลกที่ไม่ทำนาบนหลังคน โลกที่ไม่เป็นอริกับผมและทุก ๆ คน

เสียงตะโกนของเจ้าหน้าที่ตำรวจคงเป็นระยะ และดูเหมือนใกล้เข้ามาทุกทีและปรกก็ดูเหมือนจะออ่อนลงทุกที มีที่โอบรับเหยื่อคลายความแค้นลง และดูเหมือนเธอจะรู้เช่นนั้น จึงพยายามคืนเป็นบางครั้งเพื่อสะบัดให้หลุดหนีไปจนผมต้องกำชับให้เธอสงบนิ่ง มิฉะนั้นเธอก็จะต้องเป็นศพ

เป็นศพหรือ?

ใคร ๆ ก็ต้องเป็นศพกันทั้งนั้น มีคนน้อยคนที่สามารถเป็นศพได้ในโลกของคน ผมสืบทอด ผมจะคาบอยู่ในโลกของผม คังนั้นผมจึงไม่ยอมจำนนแน่

เจ้าหน้าที่ตำรวจเคลื่อนใกล้เข้ามาทุกทีจนผมเห็นหน้าพวกเขา พวกเขาขมขื่น บางคนเด็กกว่าผมเสียอีก พวกเขาเคี้ยวก็ปลอบ เคี้ยวก็บู ทันใดนั้นผมก็รู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง เสียงปลอบให้ผมเห็นคิดชอบชั่วคิดชังคงดำเนินต่อไป แต่ในน้ำเสียงนั้นมีความแข็งกร้าวอยู่ ผมมองไปยังตำรวจหนุ่มคนหนึ่งที่ยังบินมาทางผม ผมเห็นท่าทางและแววตาของเขาแล้วเห็นว่าเขากำลังจะยิงผมแน่

เขากำลังจะยิงเพื่ออะไร? เพื่อความสงบสุขของบ้านเมืองหรือ? บ้านเมืองทุกวันนี้มีความสุขสงบได้อย่างไร เมื่อมีช่องว่างในสังคมมากถึงเพียงนี้ ผมนึกไม่ออกเหมือนกันว่าเขาจะยิงผมด้วยความคิดหรือสาเหตุอะไร อาจจะเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือเขาเองก็เห็นว่าตัวเขาเองก็ไม่มีมีความหมายอะไร การยิงผมให้ตายก็เท่ากับสร้างความสงบตามหน้าที่ของเขา ซึ่งก็จะทำให้ตัวเขารู้สึกมีความหมายขึ้นมาหน่อยหนึ่ง ผมยังนึกถึงว่าขณะที่เขาเล็งปืนมาที่ผม เขาอาจกำลังนึกถึงเครื่องเล่นวิดีโอที่อยากจะได้ก็ได้

ไม่ว่าเขาจะคิดอย่างไร หรือทำด้วยสาเหตุไหน ผมก็ไม่โกรธเขาและพวกของเขาออก พวกเขาเหมือนกับเม็ดโลหิตขาว เมื่อมีสิ่งแปลกปลอมเข้ามา ก็จะเข้ามาถล่มกินกินอย่างไม่มีความรู้สึกอะไร ก็ผมไม่ใช่สิ่งแปลกปลอมของสังคมนี้หรือ?

ผมนึกถึงว่าถ้าผมถูกยิงตาย หนังสือพิมพ์ก็คงจะพากันพาดหัวข่าวอย่างเช่นบั้งจิตตคองานคลังหนัก จี๊ตาวบนรณเมล์ถูกยิงตายอนาด เขาจะพาดหัวอย่างไรก็ช่างเขา ผมไม่ได้ตายอย่างอนาดก็แล้วกัน ผมตายอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีที่สุดในสายตาของผม

ผมรู้สึกอ่อนแรงลงไปทุกที ผมรู้ว่าในไม่ช้าเหยื่อของผมที่รู้ความจริงข้อนี้จะสลัดผมหลุดและวิ่งหนีไปได้ เคียวนี้เธอก็รู้ว่าผมจะไม่ฆ่าเธอ แต่ด้วยความกลัวเธอจึงปิดปากเงิย เมื่อเธอวิ่งไปแล้ว ปืนทุกกระบอกก็จะลั่นใส่ผม กระสุนเจาะเข้าร่างในส่วนสำคัญ ทำให้ผมตายไปทันที

ผมคิดว่าทุกอย่างควรจะสิ้นสุดลง ผมได้ใจมตีมันแล้ว ทำลายความสงบสุขของโลกที่เป็นอริกับผม ให้คนถูกคิดอย่างน้อยก็ชั่วขณะหรือในกลุ่มเล็ก ๆ ผมไม่มีความหวาดกลัวอะไรหลงเหลืออยู่ รู้สึกเป็นสุขและสงบ ผมอยากจะหลับตา แล้วผมก็หลับตาลง

แต่สิ่งที่ผมเห็นในมโนภาพก็คือ ภาพโฆษณาสินค้าโลสัวม และยาขัดพื้นยี่ห้อต่าง ๆ ลอยวนเวียนอยู่ตรงหน้า

พระศรีอาริย์มาแล้ว

กาลครั้งหนึ่ง สมบัติเคยชอบเขียนกลอนเชยชมศรีอาริย์เป็นประจำทุกปี เมื่อมีงานตามเทศกาล ว่างเว้นมาสักสิบปีเห็นจะได้ยังพอจำได้ ว่าเคยได้เขียนกลอนเป็นกระยาสารทหนึ่งกระแบ่งใหญ่พูน ๆ พร้อมด้วยกล้วยไข่อีกบานเบอะ แต่ทุกวันนี้สมบัติไม่มั่นใจว่าตัวเองชอบอะไรแน่ เขาได้งานทำเกี่ยวกับทางด้านตัวเลข ก็ไม่แน่ใจว่าชอบงานนี้แค่ไหน แต่ก็รู้สึกของตัวเองนั้น โชคดีกว่าคนอื่นอีกมากมายในเมื่อมีงานมีรายได้ประจำจนสามารถจ่ายค่าเช่าแฟลตซึ่งอยู่ในย่านชุมชนของมหานคร ส่วนเรื่องต้องทำงานหัวทิ่มหัวดำจนจำชื่อบางคนไม่ค่อยได้ก็เป็นเรื่องธรรมดาใคร ๆ เขาก็เป็นกัน

สมบัติเป็นชนชั้นกฏมพินน้อย เขาอยู่อย่างหนุ่มโสดโดดเดี่ยวในแฟลตอย่างคับคั่งห้องข้างเคียงมีทั้งครูอาจารย์ แป๊ะอ้วน ครอบครวเสียงเหนือ (ที่ชอบเปิดวิดีโอเสียดัง) สาวใหญ่อ่อนหวาน พ่อค้ารถเริ่...

สมบัติไม่ค่อยได้ข้องเกี่ยวกับเพื่อนร่วมเคหาสเพราะกลับคิดทั้งเมาฆ แต่คนที่กลับแต่วันโดยไม่เมาฆก็ไม่ค่อยได้ข้องเกี่ยวกับเพื่อนร่วมเคหาสถาน สมบัติไม่เห็นว่าเป็นเรื่องน่าสงสัยแต่อย่างใด คนที่กลับแต่วันก็ไม่รู้สึกรว่าจะน่าลงใจ

แรก ๆ สมบัติบอกเล่าเรื่องอยู่แฟลตแก่คนแถวบ้านเคมอย่างรำเริง เขาอธิบายให้เด็ก ๆ ฟังว่ามันเหมือนกล่องไม้ขีด เด็ก ๆ บอกว่าอยู่เหมือนแมลงทับเลย แล้วเวลาเข้าแฟลตต้องมุดคานเข้าไประยะ แต่สมบัติไม่ได้รู้สึกว่าจะอึดอัดอะไร เขาจะมีปัญหาบ้างก็เรื่องสาคน้ำทิ้งมากกว่า ครั้งหนึ่งเขาเคยบ้วนน้ำลงไปโคนศิระะไทยขามเข้าโดยบังเอิญ ยังผลให้สมบัติถูกค้ำว่าไ้บ้านนอกอยู่แฟลตแล้วก็เลยเข้าหน้ากันไม่ติด ความจริงสมบัติเคยอยู่โนใจว่า หากสำรวจให้ถี่จะพบว่า คนอยู่แฟลตส่วนมากก็มาจากบ้านนอกทั้งนั้นแหละขามเอ๊ย

และไม่ใช่ว่าสมบัติที่เกิดเรื่องเช่นนี้ ตัวเขาเองบางครั้งก็โคนน้ำลึกลับลอลล่อลั่วจากชั้นสูง ๆ ลงมาโคนศิระะแถมมีกลิ่นแปลก ๆ ด้วย ปกติยังมีปัญหาเรื่องกลิ่นในการทำอาหาร จูครูปเทียน และมีปัญหาสารพันนั้นแหละถ้าคนคิด

ทั้งที่ยังไม่มั่นใจว่าตัวเองยังชอบเขียนกลอนอยู่อีกหรือเปล่า หลังจากปล่อยให้ตัวเลขวิ่งพล่านในสมองมาทั้งวัน ระหว่างรอรอดประจำทางเที่ยวสุดท้ายสมบัติก็นึกเป็นคำกลอนออกมาได้

วังเฮยวังเวง

หง่างหง่างย่ำค่าแขกขามขาน

ฝูงรณเมล์เร่มราตรีกาล

ค่อยค่อยผ่าน ได้รุ่งมุ้งอู่ตน

ไทยขามเหนียวหน้อยนั่งม่อขลัป

ร้านก้วยจับอับแสงทุกแห่งหน

ทั้งจีเมาให้้อาเจียนคานเวียนวน

และทั้งตนดูรอแก้วสองแถวเอย

คืนต่อ ๆ มาระหว่างรอรอดตอนดึกเขามักนึกถึงคำกลอนคอกสร้อยนี้อยู่อย่างเงิบ ๆ ถึงจะไม่มั่นใจว่าตัวเองชอบอะไรแค่ไหน สมบัตินึกขึ้นได้ว่ากระษاتระแบ่งใหญ่ที่ได้มาจากการเขียนกลอนเชิขมชิ้นนั้น เมื่อนานวันก็แข็งบึงจนเขาสามารถฉิ้นมาเป็นก้อนขนาดเหมาะมือแล้ววางโคนหัวหมาดงเป้งอยู่ใกล้ ๆ กระแบ่ง

บางครั้งที่แปลศก็มีความเปลี่ยนแปลง เช่นหน้าห้องของอาจารย์มีป้ายคิดใหม่เอี่ยมโดยเพิ่มคำนำหน้าชื่อด้วยอักษรย่อว่า (ผศ.) นอกจากติดป้ายแล้วยังมีการชุมนุมถกเถียงอภิปรายบ่อยขึ้น คืนไหนชนชั้นกุ่มพิน้อยอย่างสมบัติกลับมาไม่เค็งเกินไปนักพร้อมมีสติสัมปชัญญาพอทั่ว ๆ ก็มักได้ยินเสียงการถกเถียงในประเด็นทางสังคมศาสตร์หรืออาจจะเศรษฐศาสตร์ สมบัติไม่แน่ใจด้วยมันหันกันทุกเรื่อง เป็นทุกเรื่องที่สมบัติไม่ค่อยรู้เรื่องแต่อาจคว้าความใฝ่ในการศึกษา สมบัติสังเกตได้ว่ามักจะมีคำว่า “กึ่ง” พอเคลิ้ม ๆ จะหลับก็กลับสะดุ้งตื่นขึ้นมาด้วยคำว่า “กึ่ง” นั่นแหละเขาก็เลยกึ่งหลับกึ่งตื่น จนเป็นข้อคิดค้างสมองแม้กระทั่งเวลาเข้าห้องน้ำก็เลยกึ่งปวดกึ่งผูก จนเกิดความคิดแตกฉานอยู่รอบ ๆ คำว่ากึ่ง เช้าวันหนึ่งเมื่อพบกับผศ. สมบัติก็ตัดสินใจบอกด้วยความปลอดภัยว่า “ผมว่ากึ่งเงิบเหงกึ่งว่าเหว” แล้วจึงโล่งใจ ไม่มีอาการ “กึ่ง” อีกต่อไปเวลาเข้าห้องน้ำ

ในคืนคำที่รอรอดเมล์ สมบัติขออนคิดถึงการถกเถียงที่ดั่งลอคออกมาจากห้องของผศ. คิดอีกทีก็ไม่แน่ใจว่ากึ่งไหนดี ไม่มั่นใจว่าจะยังเป็นกึ่งเฆกึ่งมัน กึ่งเมื่อกึ่งวงนอน กึ่งขี้เกียจกึ่งแข็ง หรือกึ่งเข็ดกึ่งขยาด พอจะเข้าใจได้ว่าคืนใดไม่มีเพื่อนถกเถียง ผศ.ก็คงนอนลิมตามองคูเพดานปูน รกหยากไย้อยู่เช่นนั้น แล้วแล้วสมบัติก็ต้องกลอนบทเก่า--วังเอ๋ยวังเวง--ร้านก๋วยจั๊บบ้างแสงทุกแห่งหน ทั้งขี้เมาให้อาเจียนคลานเวียนวน และทั้งตนตูอกริ้วสองแถวเอช แล้วสมบัติก็หายเหงาหายว่าเหว กลับต้องตกใจแทนที่ ทั้งไม่รู้เลยว่าจะกลายเป็นเรื่องวุ่น ๆ ต่อมา กล่าวคือ

กาลครั้งนั้นมีชายคนหนึ่งเดินเข้ามาหาสมบัติ แล้วบอกว่าเขาคือพระศรีอารีย์

สมบัติได้ยินไม่ถนัดเพราะกำลังหาไม้ได้ที่ ชายแปลกหน้าชี้ว่าเป็นพระศรีอารีย์ สมบัติพยักหน้ารับรู้ “อ้อพระศรีอารีย์” แล้วแล้วรู้สึกคล้ายคลึงคล้ายคลาว่าเคยรู้จักชายคนที่ไหน แต่ยังไม่มั่นใจ ประคองตัวให้ยืนตรงแล้วถามว่า “แล้วจะไปไหน”

“ฉันเป็นพระศรีอารีย์นะ” ชายคนเดิมชี้ ด้วยคงเห็นซัคว่าสมบัติคงยังไม่รู้เรื่องรู๊ราว คราวนี้สมบัติขี้ตาเพื่อคู่ให้ซัคขึ้นชายผู้อ้างตัวเป็นอะไรนั่นนั่งกางเกงอินสัขมุขมอม ไล่เสื่อเซ็ดสีขาวแขนสั้น หน้าตาไร้เคียงสา มีความเชื่อมั่นศดิส ดูจริงใจและดีงามโดยธรรมชาติ และยังไม่มิกลิ้นเกล้า

“มาจากไหนเนี่ย” สมบัติถามพร้อมใช้มือคบท้ายทอยปลุกตัวเอง

ชายผู้นั้นตอบว่าเขามาจากแดนแห่งสันติสุข มีเสรีภาพ มีภราครภาพ มีศักดิ์ศรีมี ๆ๑๑ ซึ่งเป็นเนื้อถ้อยกระทงความที่สมบัติรู้สึกกว่าเคยได้ชินได้ฟังมาก่อน

“อ้าว อยู่สบายแล้วนี่ มาทำอะไรอีก” สมบัติแย้ง

“มาทดลองสำรวจหาข้อมูล” นำเสียงกระตือรือร้น “เมื่อถึงเวลาจริง ๆ จะได้เข้าใจสถานการณ์ เป็นยังไงทุกวันนี้ ชีวิตความเป็นอยู่ ทุกข์สุขแคไหน”

“กลับไปนี่ก็กลับรูข หนักหัวเต็มทีแล้ว วันนี้ฟาดเหล่ารัม รู้จักไหม เหล้าที่ทำจากน้ำอ้อยนะ คงยังไม่รู้จักหรือกระ คุณเหมือนผมสมัยก่อน”

“เงินเดือนพอใช้ไหม”

“ถามแปลก”

“มีหนี้สินบ้างหรือเปล่า”

“เดี๋ยวค่อยเสียหรือก พระศรีอาริย์เอ๊ย”

“มีความรู้สึกยังกับรัฐบาล”

“ก็เลี้ยวไว้ดูเล่น นี่ถ้าถามสมัยก่อนคงได้คำตอบขาว ๆ มัน ๆ กว่านี่”

“ตั้งคมสงบสุขดีไหม”

“ตอนศึก ๆ อย่างนี้สงบดี”

“ทำไมมาขึ้นที่นี้ตอนศึก รู้สึกยังงหรือ”

สมบัติตอบด้วยสรรพนามที่เปลี่ยนไปตามกระแสสำนึก “ฉันไม่ใช่คนที่นี่ และไม่ใช่คนที่อื่นใดด้วย ป้ายรถเมล์เป็นเพียงทัศนียภาพแปลกตาที่ฉันมีอาจขี้ดเป็นที่พำนักพักพิงได้ ว่าแต่คุณ มายังง”

“ฉันแหว่มาก่อนกำหนด”

“กำหนดจริงเมื่อไรละ”

“อีกไม่กี่พันปีหรือก ฉันจะมาพร้อมสันติสุข เสรีภาพ ภราครภาพ แล้วก็..”

“ได้ข่าวว่าภราครภาพไปขายเฝ้าสวชอยู่ไซ้ไหม” สมบัติจิกขึ้น ชายแปลกหน้านิ่งงง สมบัติจึงนึกขึ้นได้พร้อมกับหัวเราะ “ขอโทษที ผมหมายถึงเพื่อนผมที่ชื่อภราครภาพไม่เจอกันนานแล้ว ว่าแต่คุณ ผมว่าเราเคยเจอกันมาก่อนหรือเปล่า รู้สึกว่าจะไม่ได้แต่งตัวอย่างนี้ ผมนี่ก็ออกแล้ว คุณท่านเอ๊ย หลวงพี่”

ว่าแล้วสมบัติก็นั่งลงพนมมือแค้ “ผมจำได้แล้ว พระศรีอาริย์-กระษัตราท-กด้วยไซ้ จำได้แล้ว”

แต่ชายแปลกหน้ากลับจุกให้สมบัติลุกขึ้น พร้อมทั้งบอกให้พูดอย่างเคยดีแล้ว ไม่ต้องสรรหาสรรพนามอื่นใดให้มากเรื่อง หลวงพี่ เอ๊ย พระศรีอาริย์ไม่ถือเรื่องฐานันดรถือแต่ภราครภาพ ความมีศักดิ์ศรีเสมอกันแต่ถึงอย่างไรสมบัติก็ไม่กล้าดีเสมออยู่ดี “ถ้าอยากได้ข้อมูลจริงของเวลาผมหนอยหรือลองคุยกับคนอื่นคูก็ได้ คือตอนนั้นผมคือหลวงพี่คงไม่รู้ว่าจะล้ำรึมนั้นเมานักแค้ไหน”

“ไม่จำเป็นต้องรู้ ไปก่อนละ”

“แล้วอย่าเพิ่งรีบกลับนะ แล้วเจอกันอีก”

สมบัติไม่ค่อยแน่ใจว่างานนี้ใครคัมใคร พระศรีอาริย์ที่เขาเคยพบไม่ใช่ชายหนุ่มมุ่งกางเกงยีนส์มอม ๆ อย่างแน่นอน มันใจได้เพราะตัวเองเคยเขียนกลอนเชิชมจีพระศรีอาริย์จะมีแต่เรื่องของความสุขสมหวัง ผู้คนแออัดมาเขย่าตัวแล้วจึงค่อยไปราวไปนั่งชิงช้าสวรรค์ คูณิก สุนัขสนามรื่นเริงเป็นวันแห่งสันติสุขเสียจริง หลาขี้แล้วที่สมบัติไม่ได้กลับไปเขียนกลอนเชิชมจี

ชายหนุ่มผู้อ้างตัวเป็นพระศรีอาริย์หายไปแล้ว สมบัติมองตามจนลับสายตาจากนั้นก็มองเห็นแต่แสงไฟโคมฉากระเบิดระเบิดตาบอกว่า ห้างสรรพสินค้าใหญ่ใจกลางเมืองกำลังลดราคากางเกงยีนส์

เมื่อสมบัติกลับถึงแฟลตก็สะกิดเรียกไทยยามอย่างคั้นคั้น บอกข่าวเรื่องพระศรีอาริย์มาแล้ว ฝ่ายที่ถูกปลุกจ้วเจียหงุดหงิดแล้วบอกว่า “แกโกหก ไอ้บ้านนอก” สมบัติละลิ้มถึงความขุ่นข้องเค็มในเรื่องราววันน้ำรดศีระและในเรื่องถ้อยคำระคายหู ยืนยันว่า “ผมเจอจริง ๆ นะ” ไทยยามแย้ง “โดนหลอกนะสิ ยังไม่ถึงเวลาท่านจะมาหลอกแล้วมาเพ่นพ่านริมถนนตอนศึกยังไม่ไซ้ คิไม่ดีเป็นพวกจี้พวกปล้น”

ไม่มีใครเชื่อหรือว่าจะเป็นความจริงสมบัติได้แต่บอกว่าไม่เชื่ออย่าเชื่อ แล้วเขาก็ตั้งหน้าตั้งตาเรียนรู้อังกฤษวันละขวดตั้งแต่คำว่า รัม, บรันนึ, วิสกี, ไวน์ แล้วมักจะท่องกลอนวังเอ๋อวังเวงของเขา หรือของใครก็ได้ในสังคมกึ่งเจียบเหงาที่ว่าแห้วขามนี้

คืนหนึ่งเขาพบว่าแฟลตที่เคยเจียบเลข ห้องใครห้องมัน กลับมีคนพลุกพล่านโดยเฉพาะบริเวณหน้าห้องสาวใหญ่ผู้อ่อนหวาน ทั้งคนในแฟลตและนอกแฟลตมางู้อยู่โดยมีพ่อค้ารถเร่ขึ้นโฆษณาประชาสัมพันธ์ ได้รับความว่าพระศรีอาริย์มาเข้าทรงสาวใหญ่ ซึ่งพระศรีอาริย์ก็ถูกกะเกณฑ์ให้ต้องตอบปัญหาชีวิตอนาคต รักษาโรคภัยไข้เจ็บตลอดจนไปห่วย ลือกันว่าพระศรีอาริย์ที่มาเข้าทรงให้เลขเด็ดงวดหน้าว่า งู้น-งู้น

หลังจากนั้นเอง จึงมีคนมาเคาะประตูห้องของสมบัติอีกครั้ง ซึ่งก่อนหน้านี้นักบอกล่าของสมบัติไม่ได้รับความสนใจเชื่อดี

แป๊ะอ้วนบอกว่า “อ้าวไม่แน่จาย ทั้งมายพะสีอองถึงผอม ๆ เลี้ยวนุ่งกางเกงยีน อ้าวว่าพะสีอองต้องรูปร่างอย่างนี้” แล้วอแป๊ะก็หยิบขามกระบี่องเคลือบแบบจีนใบเก่ามีรูปพระอ้วนพุงพลุ้ยนั่งหั่วร้อ เปิดพุงเปิดอกผสมขาวสลายหุขาน มีขามกายสิทธิ์หนึ่งใบ

“สงสัยลื้อเจอดัวปอม ต้องห้าพังปีไปเลี้ยว ถึงจิม่า เมื่อมผูกก่อกรรมทำเข็งจนลุ่มจมหมกเลี้ยว”

“แต่ผมว่านะ” สมบัติใครครวญให้รอบคอบขึ้น “เมื่อท่านจะช่วยให้โลกร่มเย็นทั้งที ทำไมต้องรอให้ลุ่มจมไปกว่านี้อีกล่ะ แค่นี้ยังละเทะไม่พออีกหรือ แป๊ะว่าจริงไหมต้องมาตอนนี้สิ รักษาไข่ต้องรักษาแต่เนิ่น ๆ หากตายแล้วหมอจะมารักษาอะไร”

“ก็คงข้ายอิลื้อยา รักษาไม่ล่าย พะสีอองของลื้อไปไหนเลี้ยว”

“ไม่ได้เลี้ยวนะ เดินไปตรง ๆ ตรงป้ายโฆษณาทางเกงยีนส์ ถ้าเกินต่อไปสู่ถนนจะถึงห้างสรรพสินค้า”

“ดีละ อัจฉิไปตามหา”

ไข่แต่แป๊ะ คุณป้าจากครอบครัวเสียงเหนือ (ที่ชอบเปิดวีดีโอเสียงดัง) ก็มาลึบ ๆ ล่อ ๆ ลูกลื้อลูกถนนุดจากกระซิบกระซาบราวกับกำลังคุยเรื่องต้องห้าม ถือตะไคร้มาด้วยเพื่อให้สมบัติปลุก

“เวลาพระศรีอาริย์เสด็จลงมาจะ จะเกิดลมพายุใหญ่หอบคนลอยไปได้ ต้องปลุกตะไคร้เอาไว้เกาะยึดเวลาพายุมา แล้วคนเราจะเป็นหนุ่มเป็นสาวตลอดไป ไม่แก่เฒ่า”

คุณป้าเหลียวซ้ายแลขวา รีบกลับไปไม่ช้าย้อนมาอีก น้ำเสียงปลื้มปีติบอกว่า

“แล้วเราจะไม่ต้องอยู่แฟลต รู้ไหมบ้านเรือนผู้คนจะอยู่ใกล้ชิดกันได้โดยไม่มีทะเลาะเบาะแว้ง มีเพชรนิลจินดาเกลื่อนกลาด ผู้คนก็ไม่มียกเสียดินหา มองไปทางไหนจะมีแต่คอกบัวขาว ผู้คนก็รักใคร่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เท่าเทียมกัน รู้สึกสมัขทวาก็เคยจะเสด็จมาครั้งนึงแล้วสงสัยยังไม่ถึง เขาว่ากวรดหินจะกลายเป็นทองคำ”

สมบัติปลุกตะไคร้ลงในกระถางตรงด้านหลังห้อง คนที่อยู่แฟลตนาน ๆ มักปลุกพืชผักสวนครัวและไม้ดอกไม้ประดับ บ้างปลุกจนรดคองทะเลาะกับห้องข้างเคียง บ่อยครั้งมีน้ำหยดไหลลงมาเปียกคนชั้นล่างสมบัติปลุกตะไคร้เสร็จแล้วสองโยกตะไคร้ปรากฏว่าหลุดคิดมือทั้งกอ ต้องเสียบลงไปใหม่ นึกถึงใบหน้าพระศรีอาริย์ให้ห้องใจอยู่ว่าช่างไม่เหมือนพระศรีอาริย์ของอแป๊ะเลย ของอแป๊ะนั้นเหมือนพระอ้วนตามคลับขามมองมากกว่า แล้วของใครจริงของใครปลอม พระศรีอาริย์ของคุณป้าเสียงเหนือก็คงเป็นพระหนุ่มมีมวยผมสวย ๆ หน้าออกทางแขก ชัมชนิด ๆ ยังพระศรีอาริย์ที่มาเข้าทรงสาวใหญ่นั้นอีกเล่า อาจจะหน้าตาเหมือนพระเอกภาพยนตร์จีนทางโทรทัศน์ก็ได้

ผศ. สนใจถามไถ่โดยละเอียด เขาชอบหนังสือมาเป็นตั้งเพื่อค้นคว้าเรื่องนี้ แต่พอคุยกับสมบัติไปสักพักก็กลับย้อนเรื่องเก่าว่า “แต่ผมว่ากึ่งเงียบเหงากึ่งวิเวกแบบเคว้งคว้าง”

“และอ้างวังวังเวงโหวงเหวงหวิว” สมบัติ อึดตีนกกลอนเชิขมจีผลอดต่อให้

เป็นอีกคันทึ่งที่สมบัติกลับคึกโดยครีมอารมณ์ได้ที่มาแล้ว ยังไม่ทันที่เขาจะนึกถึงกลอนบทเก่า ว่าวังเอ๊ยวังเวง ก็พลันได้พบชายหนุ่มคนนั้น พระศรีอาริย์มาอีกแล้ว คราวนี้หน้าตาดูหงอยเหงาลงไปจนคมีรีวรอบประสภารณย์ยับย่นอยู่บนหน้าผากแถมมีกลิ่น “รัม”

“กลับละ” พระศรีอาริย์บอก

“จะรีบไปไหน ใคร ๆ ที่แพลดผมก็อย่างเจอตานทั้งนั้น เข้าทรงกันยกใหญ่แล้ว”

“พอแล้ว”

“ท่านพบอะไรบ้างในการมาสำรวจคราวนี้”

“พบคนจีเมา คนเหงาหงอย”

“อันนั้นของแน่นอนอยู่แล้ว” สมบัติขำขันโดยไม่กล้าสบตาพระศรีอาริย์ กระแอมกระไออยู่ในคอ

พระศรีอาริย์กล่าวต่อ “แล้วก็พบคนหลงตัวเอง คนหลงอำนาจ คนหมกหมุ่นกามตัณหา คนไม่เชื่อมั่นตัวเอง คนไม่มีความจำ คนไม่มีรากเหง้า คน...”

“เดี๋ยว ผมจะว่ากลอนให้ฟังเลขใหม่” กลอนสำนวนเชิขมจี วังเอ๊ยวังเวง คู่ข่งทำให้พระศรีอาริย์หงอยเหงาเซาซีมลงไปอีก น้ำตาลคลอที่เดี๋ยว

สมบัติปรึกษาเคร่งขรึม “เมื่อถึงยุคพระศรีอาริย์แล้ว ผมจะได้กลับไปเขียนกลอนเชิขมจีแล้วได้กระชาสารทหนึ่งกระเป้งใหญ่อีกใหม่ครับ”

พระศรีอาริย์เดินห่างออกไปสมบัติร้องเรียก “ท่านอย่าเพิ่งไป”

“ไปละ” เป็นน้ำเสียงชายหนุ่มผู้เหงาหงอยคนหนึ่ง สมบัติยังสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงบางอย่าง พระศรีอาริย์ไม่ได้มุ่งกางเกงขีนส์ตัวเก่ามอมแมมอีก หากเปลี่ยนเป็นตัวใหม่เนื้อผ้ายังแข็งกระด้างอยู่เลขพระศรีอาริย์ลับหายไปแล้ว สมบัติจะเห็นแต่แผงไฟโฆษณาเทศกาลลดราคากางเกงขีนส์และโฆษณาสินค้าอื่น ๆ อีกมากมายรวมทั้งโฆษณาชาย “รัม”

วัฒน์ วรรณขางกูล. พระศรีอาริย์มาแล้ว. ถนนหนังสือ. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๗ มกราคม ๒๕๓๐ : ๖๕ -๖๘.

“พ.ศ.๓๓๐๐ ประชาชน ไม่จำเป็นต้องมีสมองอีกต่อไป ด้วยไมโครชิปคอมพิวเตอร์ที่หัวกระบาล
ทุกคนมีความรู้เท่าระดับปริญญาตรี”

มันเป็นวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์โลก ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ถูกคิดค้นขึ้นมาโดยนัก
วิทยาศาสตร์ชาวิว เจ้าไมโครชิปชิ้นเล็ก ๆ เท่าขนาดแบคทีเรียนาฬิกา สามารถเก็บข้อมูลได้เท่าสมองคน มันเป็นเรื่องที่
น่าทึ่ง คำว่า โง่ ถูกลบออกจากพจนานุกรม !

ความเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่เกิดขึ้นบน โลกมนุษย์ แม้แต่ในประเทศกลุ่มด้อยพัฒนายังหาซื้อ ไมโครชิป
มาจำหน่ายให้ประชาชนได้ในราคาถูก โดยเฉพาะที่เมืองไทย เพียงระยะเวลา ๓ วัน หลังจากการค้นพบเจ้าสิ่งทีเรียกว่า
ไมโครชิปคอมพิวเตอร์ ก็ถูกส่งมาขายเกลื่อนตลาด

คุณสามารถเดินเลือกซื้อได้แถวตลาดคลองถมในราคาไม่แพงนัก มันเป็นอุบัติเหตุที่ฉีกหน้าระบบการ
เรียนขั้นพื้นฐานจนถึงขนาดต้องยุบกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ปิดตัวเองไปในช่วงเวลาอันสั้น ในเมื่อนุษย์ไม่จำเป็นต้องเล่าเรียนอีก
ต่อไป คุณสามารถหาซื้อวิชาความรู้ทุกสาขาามาใส่หัวได้ทุกเมื่อ แต่แน่ละ นั่นขึ้นอยู่กับว่าคุณมีกำลังซื้อมากแค่ไหน

รัฐบาลเองก็พยายามแสดงสปิริตโดยประกาศแจกไมโครชิปคอมพิวเตอร์ ให้แก่บุตรหลานชาวนาที่ยากจนโดย
ไม่คิดมูลค่า แต่ข้อมูลที่บรรจุขึ้น เป็นความรู้ขั้นมัธยมปลาย ซึ่งก็เพียงพอแล้วสำหรับคนจน แอม ศ.ศ. หัวโสบางท่าน
ยังตามไปไล่แจกเจ้าไมโครคอมพิวเตอร์ แก่ชาวไร่ชาวนากับมือตนเองด้วยซ้ำ บอกว่าเป็นไมโครคอมพิวเตอร์ ที่ให้ความรู้
ด้านการเกษตรอย่างครบถ้วน แต่ก็อย่างว่าละครับ ของฟรีคุณภาพมันก็ต่ำกว่ามาตรฐานเป็นธรรมดา ที่รัฐบาลนำมา
แจกส่วนมากเป็นไมโครชิปจากจีนแดง หลังจากฝังท้ายทอยไปนาน ๆ อาจจะขึ้นสนิมและเป็นบาดทะยักได้ง่าย กว่า
หนังสือพิมพ์จะรู้เรื่อง ชาวนาและลูกหลานก็ตายไปเป็นแสน !

เรื่องของไมโครคอมพิวเตอร์ ยังไม่จบลงได้ง่าย ๆ ก็บอกแล้วไงว่า อยู่ดี ๆ มันจะบูมขึ้นมาได้ยังไงในระยะเวลา
อันสั้น ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่ให้ประโยชน์ล้นเหลือเช่นนี้ ตามปกติมันต้องแพงมากเลย จนตลาดบนอ้อมตัวนั้นแหละ มันจึง
จะลดราคาลงมาสู่ตลาดระดับกลาง และถึงระดับล่างในที่สุด แต่รู้ ๆ มันแพร่ออกสู่ตลาดอย่างรวดเร็วในราคาไม่กี่ร้อย
บาท ไม่มีใครสงสัยกันบ้าง

ไม่มีเลขครับ โดยเฉพาะในเมืองไทย ซึ่งทุกคนล้วนเป็นคนบ้าเหมือนกันทั้งสิ้น เพียงชั่วระยะเวลาไม่ถึง ๑ เดือน
ดี ประชากรไทยเกือบก่อนประเทศก็มีไมโครคอมพิวเตอร์ ฝังหัวกันทั่วหน้า ทีนี้คุณจะถูกปรัชญากับแม่ค้าขายกล้วยปิ้ง
เธอก็คุยกับคุณได้ลอด ๆ หรือแม้กระทั่งจับกังที่ตลาดข้างบ้านผม มันก็ยังถามผมว่า “คุณอ่านปรัชญาของฟรอยด์บ้าง
หรือเปล่า”

คนทั้งประเทศกลายเป็นปัญญาชนในชั่วพริบตา พวกที่หัววิดกก็คือบรรดา ศ.ศ. ที่คงจะหลอกแฉกชาวบ้าน
ได้ลำบากหน่อยละ แต่ที่ฮือฮาขึ้นกว่านั้นก็คือเมื่อมีพระสงฆ์องค์เจ้าบางท่าน แอบไปฝังเจ้าคอมพิวเตอร์ นี้เหมือนกัน นับว่า
บรรลูลอรหันต์กันไปหลายองค์ทีเดียว เรื่องมันคงไม่จบลงง่าย ๆ ในเมื่อมีคนชี้สังข์สังข์บางคนเริ่มตั้งข้อตั้งเถกเถก ว่า ก็ในเมื่อ

ทุกคนเป็นปัญญาชนกันหมด แล้วทำไมเหตุการณ์ยังคงเป็นปกติ

จับกังก็ยังคงทำงานจับกังต่อไป แดมยังขยันขึ้น ส่วนแม่ค้า, ชาวนา ต่างก็ยังคงทำหน้าที่ของตน ไม่มีใครคิด ขยับขยายหรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่การงานของตน

ความลับระเบิดออกมาเมื่อประเทศทางฝ่ายคอมมิวนิสต์แลโซเวียตออกมาว่า เจ้าคอมพี.ดี. นั้น เป็นผลผลิตของกลุ่มประเทศนายทุนผลิตขึ้นมาควบคุมคนทั้งโลก คือ ถ้าจะมองเจ้าคอมพี.ดี. ว่าเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญานั้นก็ถูกในด้านหนึ่ง แต่ในอีกด้านหนึ่งที่ไม่มีใครคาดคิดมาก่อนคือมันโหดร้ายเลือกเข่นกว่าที่ทุกคนคิด กระแสข่าวแจ้งจากประเทศหลังม่านเหล็กว่า...

เจ้าไมโครคอมพี.ดี. ที่ฝังอยู่ตามหัวกระบาลของท่านทั้งหลายนั้น นอกจากจะเป็นศูนย์รวมวิชาแล้ว มันยังควบคุมระบบการสั่งงานของสมองทั้งหมดด้วย คอมพี.ดี. ทุกตัวมีโค้ดไม่เหมือนกัน แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันหมดก็คือ มันสกัดความทะยานอยาก เรียกว่าทำลายประสาทระบบนั้นลงอย่างสิ้นเชิง คอมพี.ดี. ที่ฝังลงในหัวจับกัง จะทำให้จับกังมูม่านะทำงานอย่างเต็มกำลัง ความคิดที่จะขอขึ้นค่าแรงหรืออยากเปลี่ยนอาชีพจะไม่มีอยู่ในหัว เจ้าคอมพี.ดี. จะสั่งงานเข้าเดือนอยู่เสมอว่างานของเจ้าคือจับกัง เจ้าต้องขายแรงงานในราคานี้ เจ้าต้องกินแต่ข้าวเหนียวกับแจ่วปลาร้า อาหารอย่างอื่นจะไม่ถูกกินเจ้าอย่างเด็ดขาด นี่แหละครับพิษสงของคอมพี.ดี. หรือจะแปลเป็นคำเต็มก็คือ compress people determination ฮะฮะ วุ่นวายกันละซิทีนี้ ไม่มีใครรู้หรือกรับนอกจากผมคนเดียว

ผมเอาเรื่องนี้ไปบอกใคร ใครเขาก็ไม่เชื่อ ทางรัฐบาลสืบทราบมาว่าผมมีเครื่องรับสัญญาณวิทยุอย่างละเอียด ผังไว้ที่หู ผมรับทราบข่าวสารทั่วโลกได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และผมก็ได้ขึ้นขบวนทางคลื่นวิทยุของรัสเซียเมื่อตอนตีสี่นี้เอง แต่เขาก็จับผมมาขังไว้ที่โรงพยาบาลบ้า ผมบอกใคร ๆ ก็ไม่เชื่อ พวกหมอกับนางพยาบาลที่นี่ก็ฝังคอมพี.ดี. กันทั้งนั้น ผมข้อนเคข้อนถามหมอใหญ่ที่นี่ว่า แล้วทำไมคุณหมอดึงมาดักดานทำงานที่โรงพยาบาลบ้านี้ด้วยเล่า ไม่อยากเป็นนายแพทย์ศัลยกรรมแตกแต่งบ้างหรือ เงินดีกว่าจะตาย แกก็ได้อีกอีก กรอกตาไปมา แล้วก็เดินจากไป เห็นมัยล่ะ ผมบอกแล้ว

ฮะ ฮะ ฮะ อย่าบ้าตามเขา อย่าบ้าตามเขา บอกแล้วไม่เชื่อ

ขุนทอง อสูริ. พ.ศ. ๓๓๐๐. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่๓๔ ฉบับที่ ๑๓ (๑๓-๑๕ กันยายน) ๒๕๓๐ : ๕๐-๕๑.

เล่ม

คำอุทิศ

“บทละครที่เป็นละครขอมคือละคร เมื่อใดที่มนุษย์คิดได้ไกลกว่าตัวเขาเป็นแน่แท้ เขาขอมมิใช่มนุษย์ และสำหรับความรักอันเป็นอารมณ์อันล้ำค่ายิ่งของหัวใจ จงยอมเปลี่ยนแปลงทั้งมันลงไปในวันนี้ เพื่อว่าสันติภาพ ความเป็นจริง และความดีงามจักก่อเกิดขึ้นมาในวันพรุ่งนี้”

เปิดฉาก

คนตรี	- ยังไม่มี
สถานที่	- สวรรค์ตามภาพวาด
ฉาก	- เขาไกรลาส (ตกแต่งให้วิไลสมารา)
เวลา	- ไม่จำกัด
ตัวละคร	- ตามบทบาทที่ควรจะเป็นและควรจะไป
เครื่องแต่งกาย	- ตามสะดวก หนักไปทางไซคีเดอลิก
ฉากซ้ำ	- (อิสวรเทพกำลังนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ “ข่าว ๓ โลก” อยู่ โดยมีอุมาเทวีคอยนวดเฟ้นให้ เบื้องล่างแท่นเบื้องหลังมีนางฟ้าคอยถือจามรพชนี โบกวีให้ทั้งฝ่ายชายฝ่ายขวา เบื้องหน้าบรรดาเทวดาชั้นผู้ใหญ่ชั้นผู้น้อยหมอบกราบกันโค้งหัวราบพื้นรอฟังคำปรารภ)
อิสวร	- (หน้าตาคุณัน เหวียงหนังสือพิมพ์ที่ถึง ผูดลูก กระทบเท้า จนอุมาเทวีตกใจกระดกหน้า)
- อุเหม่ อ้ายมนุษย์สารเลว ชะชะช่าช่า บังอาจนุก หนอยแน่คิดจะเอาสวรรค์ของเทวดาเป็นสมรภูมิรบ คูถูกเทพยังไม่พอ มีหน้าซ้ำยังมาคูถูกเราอีก (กระทบเท้าอีกครั้ง จนเหล่าเทวดาสะดุ้ง อุมาเทวี คลานเข้ามาขอคขา)
อุมา	- อะไรกันเพคะ อยู่ดี ๆ ก็กริ้ว ระวังจะเป็นโรคกระเพาะลงไส้ และไวรัสลงตับป็นะเพคะ
อิสวร	- (ก้มลงประคองอุมาเทวีขึ้นมา นั่งร่วมอาสน์ หน้าตาอึมแถมขึ้นเพราะกลัวเมีย)
- ขอโทษเดิดขอครัก ที่โกรธเจ้าพวกมนุษย์ชี้เหม็น ที่มันกำลังจะยึดเอาเขาไกรลาสของเราเป็นสถานีส่งดาวเทียม ไม่คิดเลยว่าพวกมันจะคูถูกที่ขนาดนี้ เอาตาไฟเผาโลกมันให้แหลกเป็นจุมเลขคิมบี้
อุมา	- (อึมประจบประแจง ป้อนองุ่นให้อิสวรกิน)
- รุ้ยอย่าเลยเพคะ (จิบปาก)

นี่คงเป็นเพราะพระพรหมที่เคียวที่กำหนดพรหมลิขิตไม่ดี จึงมีเรื่องบ้า ๆ บอ ๆ เกิดขึ้นพระองค์ควรเรียกเอาตัวมาสอบสวนวินัยเสียให้ชัด

อิศวร

- (พยักหน้า)
- จริงสินะ (ลุกขึ้นอีกครั้ง คบมือ ๒-๓ หน)
- นนทิไว้ นนทิ
(เทพนนทิที่หมอบก้น โคงอยู่แถวหน้ากลานเข้ามา)

นนทิ

- พะยะคะ

อิศวร

- เจ้าจงไปตามตัวพรหมา มาเฝ้าข้าหน่อยแล้วอย่าค้นเกล ไถลละ อ้อ จากลับ
หัวบาเลนไทน์สิบสองปีมาสักสองสามขวดด้วย

นนทิ

- พะยะคะ
(ลุกขึ้นเดินเลี้ยวไปทางซ้าย ไฟจับร่วงของนนทิ ทิ้งด้านมืดไว้กลางเวที
คนครึ่งซึก ๆ ขณะฉากค่อย ๆ รูดลง)

ฉาก ๒

ดาตรี

- เจียบ

สถานที่

- พรหมโลก

ฉาก

- ห้องพระพรหม (มีพรหมปู่เต็ม)
(พระพรหมนั่งเล่นอยู่คนเดียว ทำทางกระวนกระวายใจ บางครั้งก็ผลอยก
นาฬิกาข้อมือ)

พรหมา

- (รำพึงดัง ๆ)
เอ...เราเป็นอะไร ไปวะ ถึงรุ่มร้อนหัวใจปานนี้ จะวากแล้วโรคเอดส์รีก็ไม่ใช่
เราไม่ได้สำส่อนนี้หว่า (เดินรุ่มร้อน)
- หรือว่าอากาศร้อน เออคงจะใช้คนมันตัดไม้กันมากเหลือเกิน เทพอาถิตย์
ก็เลยลำพองใจ นี่ก็จะล่อเชื่อนน้ำ โจนอีกเห็นทีจะต้องชะลอ ๆ ไว้ก่อน ไม่
จั้นลำบากเรา ยังไง ๆ ก็ขอแอร์สักตัวติดห้องนอนก่อนก็แล้วกัน
(เสียนนทิตะ โคนก็กก้องผ่านหลืบเข้ามา)

- องค์พรหม องค์พรหม

พรหมา

- (สะดุ้ง ตะโกนตอบ)

- ใครนะ

นนทิ

- มีคำสั่งจากพระศิวะให้องค์พรหมขึ้นเฝ้า

พรหมา

- (รำคาญใจ บ่นเบา ๆ)
- เฝ้าจั่ง เอะยะอะอะก็เฝ้า (ตะ โคนอีก)

เออ

นนทิ

- จังกระผมขอลา

พรหมา

- เคียวไว้ นึกได้แล้ว ว่าต้องการอะไร พรุ่งนี้หิ้วออกนี่ว่าสแกนแท่ง

หนึ่งศูนย์ทั้งบนล่างเลข โต้ศศูนย์ด้วย แล้วก็อ...(นนทิตะ โคนสวน)

- นนทิ - งวคนี่เล็กรับ เข้ามือบอกรมีหวังเจอเลขสี่คืออีกหกวงวดซ้อน
- พรหมา - (เกาหัวแกรก ๆ บ่นเบา ๆ อีก)
- เฮ้ย ชวยเรา
(ไฟจับหน้าองค์พรหม แล้วดับกะทันหัน)

ฉาก ๓

- ดนตรี - (เพลงมาร์ชสนุก ๆ)
- สถานที่ - เขาไกรลาส ทุกอย่างเหมือนเดิม ยกเว้นองค์อสิวรกำลังนวดเฟ้นให้
อูมาเทวีที่หลับตาพริ้ม องค์พรหมเดินข้อมมาเจีบกริบ ผ่านเหล่าเทวดาที่
หมอบกราบลงพื้นกันโค้ง
- อสิวร - (สะดุ้งเพราะเห็นเงาเคลื่อนไหว เหลียวขวับไป เห็นองค์พรหม จึงเปลี่ยน
หน้าและท่าทาง)
- ทับฝ่า จะเข้ามาทีหลังก็ให้สู้มให้เสียงหนอยสิ มาก็คดีแล้ว เราขอกล่าวโทษ
ท่านหนอย หมู่นี้ทำไมท่านถึงซัดชะตาชีวิตคนซู่ ๆ รั้มัย โลกทุกวันนี้
ปั่นป่วนเพราะท่านกำหนด
- พรหมา - (ทำท่าทางกลัวเกรง)
- ขอกำลังความคิดไม่พันหัว จะกล่าวโทษข้าพเจ้าฝ่ายเดียวหาควรไม่ ข้าพเจ้า
มีหน้าที่ลิขิตก็จริง แต่บางครั้งของมันก็พลั้งพลาดกันได้ ขอท่านผู้เป็นใหญ่
ใคร่ครองให้ดี มนุษย์โลกเป็นพัน ๆ ล้าน ข้อมมีดีมีชั่ว มีตัวสูง มีตัวต่ำ มีคำ
มีขาว มีเจ้ามียาจก มีนรกมี...
- อสิวร - (โบกมือ วางท่า)
- พอ ๆ ไม่ต้องอรรถาธิบายมาก (เหลียวไปขอความเห็นจากอูมาเทวี)
- เสด็จนั่งจะว่ายังง ้องค์พรหมเขาว่ามากระนั้นแล้ว
- อูมา - (ค้อนเคืององค์พรหม สะบัดหน้า)
- ฮี ไม่อยากเซด กระบวนการแก้ตัวละก็อ ไม่มีใครเกินเมื่อเป็นยังงี้ แล้วใคร
มันเป็นตัวการที่ทำให้โลกปั่นป่วนบอกมาซิ
- พรหมา - (ยิ้มโล่งอก ทรวดนึ่งพนมมือ)
- ข้าพเจ้าพูดไปก็น่าเกลียด ครั้นไม่พูดก็น่าเกลียดกว่าที่โลกเป็นเช่นนั้น และ
ที่มันเป็นเช่นนั้น เพราะองค์อินทร์ที่เดียว
- อสิวร - ทำไม องค์อินทร์ทำไม
- พรหมา - โปรดถามไต่ดู ว่าเขาทำหน้าที่สอดส่องดูแลมนุษย์ทั่วถึงรีเปล่า เอาฝ่าบาท
ถ่ายส่องครองดูก็ได้ขอรับ
(องค์อูมา อสิวร พยักหน้าหงึกหงัก)
- อูมา - เออจริง

- อิศวร** - เองจริงค้ำย (ป่องปาก)
- นนท นนทโวย ว่าอ้านี่ บอคนักบอคนาอย่าไถล เคี้ยวท้อค (นนทวิง พรวดพรอคมา มือหิ้วขวดเหล้าละล้าละลิก)
- นนท** - ขอกำลัง บาเลนไทน์ขึ้นราคา กระผมเลขเอาแบล็คเลเบิ้ลมา
- อิศวร** - เออ ไม่เป็นไร เจ้ารีบไปตามองค์อินทร์มานี้ด่วน อ้อเคี้ยวเอาออนเคอะรีอค มาแก้วหนึ่งก่อน
(นนทหาชไปครู่หนึ่ง หยิบเอาแก้ววิสกี้มาขึ้นในห้องอิศวร แต่ถูกอุมาเทวี แย่งไปดื่ม ทั้งองค์อิศวรและองค์พรหมนั่งทำตาปริบ ๆ)

ฉาก ๔

- สถานที่** - สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ไทชยงค์วิมาน ตกแต่งตามสบาย พระอินทร์กับพระ วิสวกรรมกำลังชื้อแย่งกลิ้งสองตากันอยู่
- องค์อินทร์** - ข้าจะดูก่อน มันกลิ้งเข้ามาเพีย
- วิสวกรรม** - (กระซอกกลิ้ง)
- แต่ผมเป็นคนทำให้มันมองเห็นชัดเจน (ส่องดู) อู๋อู๋ อู๋อู๋
- พระอินทร์ว่า ไหเหล้ามาดื่ม เหน็ดเหนื่อยใจ เห็นพระวิสวกรรมมีท่าทาง เมามันในอารมณ์ จึงอครนทนไม่ได้ เป็นฝ่ายกระซอกกลิ้งกลับมาส่องบ้าง
- องค์อินทร์** - เอาเลข ๆ เอาเลข แฉงโค้ง ทับทิมสยาม แฉงโค้ง น่านยังน่าน (พระวิสว กรรมกรากเข้ามาจะแย่งกลิ้งคืน แต่พระอินทร์ไม่ยอมให้แย่งขลุมนุ เสี่ยง นนทตะโกนเข้ามา)
- นนท** - ท้าวโกสีย์ ท้าวโกสีย์ องค์มหาเทพให้ตามตัวด่วน
- องค์อินทร์** - (ปล่อยกลิ้ง หน้าซิคเคียด)
- เรื่องอะไรกัน
- นนท** - เคี้ยวท่านก็รู้เอง รีบไปเหอะ ชักช้าเคี้ยวโทษจะยิงหนักนา จะหาว่าข้าพเจ้า ไม่เดือน
- องค์อินทร์** - เออ ขอเวลาเคี้ยว (พระอินทร์รีบแต่งตัวพระวิสวกรรมส่องกลิ้งไม่สนใจ ใคร พระอินทร์หันมากำชับพระวิสวกรรม จดสติไว้ด้วยนะเว้ย กลับมา เทียนนี้ห้ามฆ่า พระวิสวกรรมหันมายกมือ โบกอำลาให้)
- องค์อินทร์** - (บ่นจ๋มจ๋ม)
- แหมแก่เรียกจริง ไม่รู้เรียกวันละกี่หน (ไฟดับซ่า ๆ)

ฉาก ๕

- สถานที่** - เขาไกรลาสเขาแก้ว
- ดนตรี** - เพลงพญาโศกประยุกต์ จังหวะเร็ว (องค์อิศวรกำลังเล่น เป็กแก้อร์อยู่กับ

พรหมและอุมาเทวีเสด็จเถลิง ใต้ขององค์พรหมเป็นโรมลพลัษ องค์
อิศวร กระทับเท้าก็กก้อง พวกเทวดายังก้มหน้าไม่รู้ไม่ชี้หมอบกราบกัน
โค้ง)

- อิศวร** - (กริ้ว)
- โกงนี่หว่า มีอย่างที่ไหน ขึ้นสเตรทพลัษเหลือเชื่อ
- องค์อุมา** - ไม่เอาน่า เสด็จที่ ตัวเองก็โซ่ข้อมมือ ไหร่มอบซ่อนเอดไว้ได้เพลาตั้งสองตัว
(องค์อิศวรทำหน้าที่เข้มเข็ม องค์อินทร์วังกระหืดกระหอบมาพรวคพรวค
กอดขาองค์อิศวร)
- องค์อินทร์** - ชกโทษให้กระผมด้วย
- องค์อิศวร** - (สะบัดขา)
- อะไรกันวะ ชกโทษอะไรกัน
- องค์อินทร์** - ควรมิควรก็ควรเถิด ก็ท่านเรียกมาที่ไรเป็นจุกค่าทุกทีขอประทานโทษ
ขอรับ
- องค์อิศวร** - เอ๊ะเจ้ารู้...นี่ ทำไม่ถึงปล่อยให้โลกวุ่นวายนัก ชุงมาตั้งแต่ห้าพันปีแล้ว
บัดนี้ยังไม่เลิกไรเลย กลับหนักข้อขึ้นทุกวัน หมายความว่าอย่างไร
- องค์อินทร์** - หมายความว่าพวกพระเจ้าแผ่นดินขอรับ
- องค์อุมา** - (เสียดเกรี้ยวกราด)
- เอ๊ะ ท่านว่ากระทบใคร
- องค์อินทร์** - (ขมมือไหว้อุมาเทวี)
- กระทบพระนารายณ์ขอรับ จริง ๆ นา ความผิดครั้งนี้อยู่ที่องค์นารายณ์
ไม่อีกกะปราบปรามชุกเข็ญคังคำคุดไซ้ใหม่ ขอรับองค์พรหม
- องค์พรหม** - จริงด้วย (เดินวนเวียน ครั้นรู้ตัวจึงนั่งลง)
จริงด้วย
- องค์อิศวร** - (หันมาทางอุมาเทวี คาละห้อย)
จริงรีเปล่าจ๊ะ
- องค์อุมา** - น่าจะจริง
- องค์อิศวร** - (ตะ โจน)
- นนทิโว้ย นนทิ
(นนทิเดินมาหมอบกราบ)
- ขอรับพะยะค่ะ
- องค์อิศวร** - ไปตามวิญญูมานี้ซิ แล้วเร่งมานะ เพราะข้าชกสงสัยเสียแล้วว่าเรื่องนี้มี
ลับลมคมในอะไรกันนักหนา
- นนทิ** - พะยะค่ะรับกระผม
(ไฟดับ)

ฉาก ๖

- สถานที่ - เกษียรสมุทรไวษณุณ์วิมาน องค์พระนารายณ์นั่งอิงหมอนขวานสพาย
 อารมณ์ บางครั้งก็ผูกผูกขึ้นชกซ้ายป่ายขวา
- วิษณุ - เอาแล้ว มาคลุกพ่อ ขวาไว้ ขวาไว้ บอกให้ขวา ว่าซ้ายไม่เอา เอาแต่ขวาสิ
 ้วยอ โธ่งบกัน (ลุกขึ้นมาทำท่าชกชกชก แล้วกลับไปเอนอิงหมอนขวาน
 อย่างเก่า)
- นันสคลูกป่า อ่าเด่นมาก เด่นทำไม คูป่าสิยังไม่เด่นเลขชกลี อ่ากอด
 บอกให้ชก เคี้ยวปากกระเป๋าดีกคายท่า แฮ้อ (ลุกขึ้นมาทำท่าชกชกชกอีก
 กลับมาครั้งนั่งครั้งนอนเหมือนเก่า)
- ระดูกพ่อ เค็ดสวระตีเลข อี้ยอ
 (เสียงแทรกคัง)
- นนทิ - องค์มหาเทพให้เรียกหาตัวองค์พระนารายณ์ด่วน
- วิษณุ - ้ว อีกแล้วหรือ มีธุระอะไรสำคัญ
- นนทิ - ท้อป ซีเครีท
 (องค์พระนารายณ์อารมณ์เสียวครู่หนึ่ง จึงลุกขึ้น)
- วิษณุ - ไปบอกมหาเทพว่า ความผิดทั้งหมดอยู่ที่องค์มัจจุราชที่เป็นกบฏ ไม่ต้อง
 หาตัวใครผิดออก อีกสิบนาที่ข้าจะตามไปรายงานรายละเอียด
- นนทิ - ทอดดูพระมวชอยู่ไซ้ไหม
- วิษณุ - เออ นำ ไปบอกตามนี้ เคี้ยวโมโหมมาเข้าแอบบินไปนอกเอาคือ ๆ นาไว้
- นนทิ - ทราบแล้วเปลี่ยสนชอรับ
 (ไฟจับอยู่ที่องค์พระนารายณ์ที่กำลังใช้ความคิดหนักครู่หนึ่ง จึงคิดนึกดัง
 เป๊าะเป๊าะ)
- วิษณุ - สำเร็จ สำเร็จ ฮ่า ฮ่า ฮ่า
 (คนตรีกลอ ฉากรुकลง)

(จบองค์ ๑)

คำอุเทศ

“ทั้งที่รู้ว่าซีเหมินแต่นุชยก็อุศริเอาไม่ไปแห่ เพียงเพื่อจะบอกให้คนอื่น ๆ รู้ว่า
 ซีนั้นเหม็นจริง ๆ”

องค์ ๒

ฉาก ๑

- สถานที่** - นรกโลก
- ฉาก** - เป็นนรกมี ๗๑ ขุม ชื่อต่าง ๆ เช่น ศรีสะกษ บุรีรัมย์ กาญจนบุรี ฯลฯ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ ๗๖ กรุงเทพมหานคร
- เวลา** - โพล้เพล้
- ดนตรี** - เศร้าแต่หนักหน่วง
- ตัวละคร** - ผู้คนหลากหลาย และขมบาล
- เปิดฉาก** - ผู้คนอยู่ในอาการทุกข์เวทนาต่าง ๆ กัน เช่น คลั่งเพราะหิวถูกตีออกเลข ขึ้นรถเมล์รถติดเป็นกาว ถูกรีดภาษี ข้าว ไม่มีกินบ้างก็อุ้มลูกเด็กเล็กแดง ไล่ขอรานบ้าง บ้างกินอนป่วนกลางถนน ฯลฯ
- พระสม** - (ถอนใจดัง ๆ มองดูภาพเหล่านี้ด้วยความสังเวชแถมหุดหู่ จึงรำพึง)
เป็นความผิดของพวกเขาหรือที่ต้องมาตกนรกหมกไหม้ เป็นความผิดของเราหรือที่ทนดูพวกเขาทุกข์ทรมานมานานปีแล้ว เราจะทำอย่างไรดี
(เงี้ยวหึ่ง แหงนหน้าขึ้นข้างบน รำพึงต่อ) ดูทีไรเหล่าเทวดาจัดงานเลี้ยงกัน อึกกริก กินอาหารจานละหมื่น คำละพัน ไปไหนก็มีขนานนำ มีรดสวรรค์ มากพอ ๆ กับเมียน้อย วิมานก็แสนสุข โขสโมสรทั่วทุกทิศ เงินทองก็ล้นฟ้า ล้นเมฆ แต่งตัวแต่ละครั้งไม่เคยซ้ำชุด เครื่องประดับเต็มตัว เต็มตู้เหาะไป เที้ยวหิมพานต์เป็นว่าเล่น อนิจจา ความแตกต่าง
(มีเสียงแทรกกร้าวราน)
- เสียง ๑** - ช่วยด้วยเราไม่มีที่อยู่ อย่าเผาที่ไล่เราเลย
- เสียง ๒** - ขอข้าวอย่าครคราคา เราปลูกข้าวเลี้ยงท่านแต่ขอข้าวเรากินหน่อย
- เสียง ๓** - โปรดกรุณาอย่าชู่ตะคอกผมเลย ผมกลัวแล้ว เครื่องแบบท่านช่างงามสง่า น่ากลัวเหลือเกิน
- เสียง ๔** - กรุณาสอนหนังสือดี ๆ ให้เราบ้าง พวกเราไม่มีที่เรียน ไม่มีเงินซื้ออะไรเลย
- เสียง ๕** - หนูไม่ยอมขายตัว
- เสียง ๖** - ของขึ้นอีกแล้ว โอิชตายแน่
- เสียง ๗** - แม่งเรียไรตะบันราคา
- เสียง ๘** - ชิบหาย...รัฐประหาร
- เสียง ๙** - ปัง ปัง ปัง
- พระสม** - (ส่ายหน้าคว่ำหน้าโรงขึ้นค้อมอีกใหญ่ ตาแดง)
- เราทนไม่ได้ ใครกันนะที่สร้างนรก แล้วบังคับให้เราคุม
องค์อิศวร องค์นารายณ์ และองค์พรหมเป็นแน่ ดีหละ เราจะต้องสืบให้รู้
เรื่องแท้จริง

- (เสียงคนตกนรกยังอื้ออึง แต่แล้วกลับค่อย ๆ อครระดับลงเพราะเสียงจาก
สวรรค์ดังอีกทีสูงกว่า คนตรีเปลี่ยนเป็นสนุกสนานเร่งเร้า เสียงหัวเราะต่อ
กระซิกของเหล่าเทวดานางฟ้าครั้นเผลอ)
- พระยม** - (ลุกขึ้นเดินมุ่งงานครู่ใหญ่ จึงตะโกน)
เจต เจต
(มีเสียงขานรับ)
ครับ
(ครู่หนึ่งเจตคุปต์ จึงปรากฏตัวออกมา)
- เจตคุปต์** - (ฮัมแฮ้ม)
มีอะไรหรือท่าน
- พระยม** - หอรับบัญชีกำเนิดมनुษย์มาคูตี
- เจตคุปต์** - เล่มที่เท่าไรครับ
- พระยม** - เล่มแรกเลย เปิดแล้วอ่านให้ข้าฟังดั่ง ๆ
- เจตคุปต์** - ครับ
(ก้มลงหอบของครู่หนึ่ง จึงร้อง)
เจตแล้ว โปรดฟังนะครับ
- พระยม** - เออ
- เจตคุปต์** - นานาเอนกค้ำว เดิมกัลปี
จักร่าจักทาฬ เมื่อ ไหม้
กล่าวถึงตะวันเจ็ด อันหล่ง
น้ำแล้งไซ้ ขอดหาช
- เจตคุปต์** - (เงยหน้า เห็นพระยมกุมคางศดับอยู่จึงอ่านเรื่อยไปไฟดับเป็นระยะ
จนสว่างจ้านาน)
แลมีคำ มีวัน
กินสาลี เปลือกปลี่ยน
-
- มีผู้ศอน แต่งบรรณา
เลือกผู้ข่งช
- เป็นราชา อะคร้าว
เรียกนามสมมติ ราชเจ้า
จึงตั้งท้าว เจ้าแผ่นดิน
- พระยม** - (โบกมือ)
พอแล้ว พอแล้ว
(เจตคุปต์ ยังก้มหน้าก้มตาอ่าน)

- เจตคุปต์** - จะเข้เสื่อพืด หมี่แรคดวัดแสงงขนาย หอกบินปลายปีกครอบ ใครต้อง
 จอบจงดาช งูเงี้ยวพิษทั้งหลายลุ่มฟ้าดาขตำหน้ายังดิน นรินทรหยาบไหล
 หล้า ใครกวินชื่อแท้ ผ่านฟ้า ป่าอววยพรฯ.
 (พระชมง่วงงุน ดาหลับนิ่ง เสียงของ เจตคุปต์ค่อย ๆ แผ่วลง)
- เจตคุปต์** - ขจายจรเอนกบุญ สมเด็จพระ...
 (ไฟดับพริบ ทุกสิ่งทุกอย่างเงียบสนิท)
- ฉาก ๒**
- ฉากเดิม** - เสียงคนทุกแนวหน้ายังเอ็ดอิ่งเหมือนเก่า พระชมนั่งหน้าเส้าหมอง โดยมี
 เจตคุปต์นั่งพับเพียบอยู่ใกล้ท่าน
- พระชม** - ไม่น่าเชื่อว่าเราจะปล่อยใจเผลอหลับไปกว่าชั่วโมง แต่ชั่วโมงของเราเท่า
 กับ ๕๐ ปีมนุษย์เข็ชวนะ ทำไม พวกที่ตกนรกจึงคกเหมือนเก่า แดมยังคง
 มากมายกว่าเดิมด้วยเพราะอะไร
- เจตคุปต์** - เป็นเพราะพวกข้างบน ใช้ระบบใหม่ขอรับ
- พระชม** - ระบบอะไรหรือ
 (เจตคุปต์ทำท่าขึ้นมือยาวเหยียด แล้วสาวเชือกรวดเร็ว พระชมพยักหน้า
 เข้าใจ)
 ข้ารู้แล้ว ข้าต้องทำอะไรสักอย่างหนึ่ง เจ้าจะร่วมมือกับข้าไหม
- เจตคุปต์** - มีหรือที่ข้าพเจ้าจะมีทำตาม
- พระชม** - ดีหละ เงินข้าจะกบฏสวรรค์
- เจตคุปต์** - (สะอื้น หน้าซีด)
 โอ๊ย ออย่าเลขครับ อิทธิฤทธิ์และศักขานุภาพขององค์อิศวร องค์นารายณ์
 องค์พรหม องค์อินทร์ ร้ายแรงมากนะขอรับ
- พระชม** - ข้ารู้ แต่จะทำอย่างไรละ ข้าไม่อยากเห็นผู้คนตกนรกอีกแล้ว
- เจตคุปต์** - กำลังของเราก็ไม่มี
- พระชม** - (ลุกขึ้นชี้มือไปที่เหล่าขุมนรก)
 นี่ไงกำลังของเรา
- เจตคุปต์** - เถินไปไม่ได้ คนพวกนี้ไม่มีเวลาพอจะมาเฝ้าพวกใคร ทั้งการตกนรก
 มานานแสนนาน ยังทำให้เขาซี้ชลาดโง่เขลาแล้วก็เอาแต่ได้ไว้ก่อน เชื่อ
 ข้าพเจ้าเถิด
- พระชม** - (ดิ่งคั่น)
 ไม่นลองก็ไม่รู้ หอขบัณูชีหนั่งปลวกมาซิ
- เจตคุปต์** - ฉากับไหนครับ
- พระชม** - ฉากับไอเอสทีเอ็น ๘๗๘-๘๘๘-๐๐๐ (เจตคุปต์ก้มลงค้นหาสิ่งของอยู่ครู่ใหญ่
 จึงหยิบขบัณูชีหนั่งปลวกมาขึ้นให้พระชมมองค้อมเปิดพลิกดู แล้วตะ โจนไป)

ทางผู้คน ขณะที่เจตคุปต์ดอขหลังเข้าโรง)

โคตรเหง้าเขาโก่นสร้าง สมัยใด มาดา

จึงที่ทางมีไกล กว้างว่าง

กินเมืองชั่วอีกใจ กินจุจริงพอ

เสวยป่าคังพญาช้าง ชั่วช้าเมามัน

(เสียงคนทุกข์ยังคัง โอดโอยระงม กลบเสียงพระขมสิ้น)

- เสียง ๑ - หิว
 เสียง ๒ - หนาว
 เสียง ๓ - เจ็บ
 เสียง ๔ - กลัว
 เสียง ๕ - เหนื่อย
 เสียง ๖ - ขอ
 เสียง ๗ - โคร
 เสียง ๘ - อซ่า
 เสียง ๙ - ปัง ปัง ปัง

(ไฟดับพรึบ ทุกอย่างตกอย่างในความเงิบครู่ใหญ่ เปิดไฟสลัว

เสียงของพระขมแหบระ โหยเหนื่อยอ่อน)

คำขวัญอันสวยสด

ก้องปรากฏเหนือธรณิน

เบื้องหลังเสด็จลิ้น

ที่หลอกลวงทุกช่วงมา

เขากินเขากอบโกย

เขาร้องโวว่าพัฒนา

ใครเห็นอย่าพูดจา

จงนั่งเสร้อผู้ซึมซึม...

(ไฟสว่าง พระขมคอทับคออ่อน บัญชีหนึ่งปลวกถูกปล่อยตกเสียงอีกที

จากข้างบนคังกลบลิ้น คนตรีปลุกใจให้รักแผ่นดินคึกคัก บรรดาผู้คนนั่ง

ปิดปากนั่งกอดเขาเจ้าจุก บ้างก็ยกมือไหว้ ท่วมหัว บ้างก็หลับตาน้ำลายไหล

ซัด บ้างก็โง้ง โกง ฯลฯ)

(-ปิดฉาก-)

ฉาก ๓

- ฉากเดิม - พระขมนั่งกุมขมับ มีเจตคุปต์คอยรายงานอยู่ข้าง ๆ แทน
 พระขม - แอ่วะ คนตกนรกเขาไม่ยอมฟังข้าเลย ทำไงดี

- เจตคุปต์** - ข้าพเจ้าเดือนแล้วท่านไม่เชื่อเอง เรายังงี้ก็แล้วกัน ข้าพเจ้าจะลองดูตามวิธีตามแบบฉบับของข้าพเจ้า (พระชมพักษ์หน้าหงิกหงัก เจตคุปต์กระแอมกระไอเบา ๆ ก่อน แล้วคักเสียนุ่ม ๆ อ่านบัญญัติหนึ่งข้าง ๆ)
- ฉันเหงา ฉันเป็นคนเหงา ได้ยินไหมจ๊ะ
 ฉันเหงา หัวใจของเธอคือความอบอุ่น
 ฉันอยากอบอุ่น เธอช่วยหน่อยสิ ฉันเหงา
 ฉันเป็นคนเหงา ได้ยินไหมจ๊ะ ฉันเหงา
- (ผู้คนที่ม่อาการทุกข์ทรมาน สิมทุกข์สิ้นเชิง หันหุดะแคงฟ้งบ้างก็ซาบซึ้ง บ้างก็น้ำตาไหล บ้างยิ้มกริ่ม บ้างทำคาลอย ฯลฯ เจตคุปต์อ่านต่อ)
- ตายลม แสงแดด ท้องฟ้า ภูเขา ก้อนเมฆ
 ช่างสวยงามเหลือเกิน ฉันอยากเป็นนกร้อง
 ทักทายเกลียวคลื่นกระทบฝั่งคุงคังก็คาร์คาสติก
 แสงแดดอบอุ่นคังเสื่อขนมิงค์ ภูเขาและป่าไม้เขียวชจี
 ดั่งพรหมปูพื้น โอฉันอยากเป็นนก ใครจะเป็นนกตัวเมีย
 ให้ฉันได้บ้างเนี่ย
- (พระชมคคตะสิ่งทีเห็นผู้คนที่ทำซาบซึ้งไม่ยอมเลิก)
- พระชม** - พอเดอะ เจ้ากำลังมอมเมาคน
- เจตคุปต์** - (เสียงกระคังซึ้น เพราะเห็นคนเริ่มหลงไหลคน) อะไรกันมอมเมา ข้าพเจ้ากำลังทำให้เขาสิมทุกข์อยู่ จะเออะจะไรนักหนาชีวิตเขาทรมานมาตลอดเวลา แล้วท่านยังจะเอาเรื่องหนักไปตุ่มหัวคนอยู่อีกหรือ มีบทเรียนเก่า ๆ แล้วทำไมไม่รู้จักใช้จักจำ ขอโทษข้าพเจ้าว่าท่านกำลังซุกหลุมฝังตัวเองให้เป็นซากศพ เอ๊ะ อะไรหว่า
- พระชม** - เจ้ากำลังลิมตัวเป็นวัวลิมดิน ข้าไม่อยากถือเจ้าพรวด ข้ารู้แล้ววาคอนอย่างเจ้าไม่เหมาะสมสำหรับข้า
- เจตคุปต์** - (จุนเจียว)
 คิคคูให้ตีนาท่าน
- พระชม** - ปล่อยให้ข้าอยู่ตามลำพัง ข้ากบฏคนเคียวก็ได้วะ
- เจตคุปต์** - (เงยหน้าหัวเราะ)
 แล้วแต่ท่าน ข้าพเจ้าว่าท่านคงไปได้ไม่กัน่า(ผู้คนที่พากันซาบซึ้งอยู่ด้วย สายตาเศร้าสร้อย)
- พระชม** - คนที่น่าสงสาร
 (มีเสียงตะ โคนลงมาก็ก้อง)
 คนที่น่าสงสารคือเจ้าต่างหาก นีคือบัญญัติจากสวรรค์ เจ้าถูกข้อหากบฏค่อไกรลาสสถานขุขงให้คนตกนรกระคังกระเคื่องทำลายความมั่นคงของ

มหาเทพ ขึ้นมารับโทษทัณฑ์โดยดี

(พระชมเข้าอ่อน ผู้คนรู้หน้าคำองค์ขมอึ้งคะนึง)

- เสียง ๑ - ชั่ว
 เสียง ๒ - จัญไร
 เสียง ๓ - บัคจบ
 เสียง ๔ - ถ้อยสฤล
 เสียง ๕ - เลวทราม
 เสียง ๖ - ต่ำช้า
 เสียง ๗ - เหี้ย
 เสียง ๘ - ตัดวันรอก
 เสียง ๙ - ปัง ปัง ปัง

(พระชมฟูบคว่ำลง ทุกสิ่งทุกอย่างเงิบสงบ ไฟค่อช ๆ หรี่แสงลงจน
 คับสนิท)

คำอุทาน

ลุ่ม

องก์ ๓

ฉาก ๑

- ชำฉากองก์ ๑
- คนตรีเบา ๆ เสรำ ๆ
- ตัวละคร - อิศวร นารายณ์ พระพรหม พระอินทร์ อุมา และเหล่าเทวดานั่งรายล้อมพระชม ซึ่งกำลังอุทธรณ์โทษอยู่มีเจตคุปต์เป็นโจทก์ ตัวพระชมถูกล้อมด้วยตรวน
- อิสวร - ทำไมเข้าถึงขบดต่อเทวโลก เราให้ความดูแลเจ้าไม่ดีรี
- พระชม - ข้าเปล่า ข้าเพียงแต่เห็นว่า มนุษย์เหล่านั้น น่าสงสาร
- อิสวร - (กริ้วกระตืบเท้า)
 - นั่นแหละเขาเรียกว่ากบฏ
- พระชม - ถ้าเช่นนั้นข้าก็กบฏมาตั้งแต่รู้ความแล้ว
- อิสวร - ชะช้ายังจะทำปากดี เจตคุปต์คอยรายงานให้ข้าฟังถึงการเคลื่อนไหวของเจ้า อยู่เสมอ เจ้ามีบัญชีหนังสือปลวกต้องห้ามมากมาย ล้วนแล้ว แต่บรรจุข้อความต่ำช้าทั้งสิ้น
- พระชม - อะไรคือความต่ำช้าขอรับ
- อิสวร - (พยักพยิดมาทางพระนารายณ์)
 - คอบตี วิษณุ อะไรคือความต่ำช้า

- วิษณุ**
- (ลุกขึ้นยืนทงะมัดทะแมง)
 - มาตราที่หนึ่งทับหนึ่ง ความต่ำซ้ำคือความคิดอันใดก็ตามที่ขัดต่อเทวบัญญัติ โทษทัณฑ์ที่ได้รับ คือ ถูกตอกขมับด้วยสายฟ้า
- อิศวร**
- (ยิ้มกริ่มอย่างผู้มีอำนาจเหนือกว่า)
 - โทษเจ้าร้ายแรงนัก นอกจากนี้ เจตคุปต์มันยังกล่าวโทษเจ้าอีกว่า มีจิตใจ กระด้างดั่งหินชาติ
- พระยม**
- (งุนงง)
 - อะไรคือหินชาติ
- อิศวร**
- (ชี้มือมาทางพระพรหม)
 - พรหมมา ว่าจะให้กระจำง
- พรหมา**
- ชีคอก
 - มาตราที่สองทับสอง หินชาติคือความต่ำซ้ำ อีกชนิดหนึ่ง ผู้ใดขยงให้แม้แต่ ึ่งตัวเดียวบังเกิดความกระด้างกระเดื่อง มิโทษบินมาคารวะทวยเทพ ผู้นั้น คือหินชาติ จักได้รับโทษทัณฑ์คือเอาน้ำกรดรอกปาก
- อิศวร**
- เห็นไหมว่าเจ้าทั้งต่ำซ้ำทั้งหินชาติ
- เจตคุปต์**
- (คลานมาเบื้องหน้าทวยเทพ)
 - ขอกำลังขอรับครับ นอกจากองค์ข่มจะต่ำซ้ำหินชาติแล้ว ยังเป็นบุคคลโหด ชั่วอีกด้วย
- องค์อินทร์**
- (ขานรับชี้มือมาที่พระยม)
 - ถูกแล้วขอรับครับ นอกจากโหดชั่วแล้วยังขี้ฉ้อสารพัด
 - (เหล้าทวยเทพขานรับอึ้งคะนึง)
- อูมา**
- (มองหน้าพระยมหยามเหยียด)
 - ไม่ต้องทำหน้าที่เป็นคนช่างสงสัยหรือก ข้างจะระบุโทษทัณฑ์เจ้าเอง
 - มาตราที่สามทับสาม ความโหดชั่วคือการไม่ยอมฟัง ไม่ยอมรับ ไม่ยอมเชื่อ เรื่องกรรม ลิจิตบุคคลใดมีความโหดชั่วเช่นนี้โทษทัณฑ์ที่ได้รับคือการถูก ตอกเล็บมือ เล็บเท้า แลคิ่งลิ้นให้ขาวมาจรดสะคือ
 - มาตราที่สี่ทับสี่ ขี้ฉ้อคือการ โกงเวลาสักการะมหาเทพในตอนเช้าสายบ่าย เย็น ผู้ใดเป็นคนขี้ฉ้อจะ ได้รับโทษทัณฑ์คือนำไปใส่ตะกร้อ แล้วให้ช้าง เอราร้วนเตะเล่นจนกว่าตีบจะแลบ
- อิศวร**
- เข้ามืออะไรจะอุทธรณ์อีกมัย เมื่อไม่มีข้าก็จะตัดสินความและปิดคดีนี้ด้วย ความยุติธรรมที่สุด
- พระยม**
- (หน้าตาหม่นหมอง)
 - เต็มขอรับครับ
- อิศวร**
- รับสารภาพเถอะ ดีมาก เจ้าอาจได้รับการลดหย่อนโทษตามสมควร บางที

จะให้เข้าไปรับการฝึกอบรมเสียใหม่ที่ศูนย์ศำพัฒนาะ เทวสถานพิมานเจ็ด
จรัสทัศนีย์บุรีรมเยศฯ

- พระชม** - หามิได้
- อิสวร** - (กริ้วกระทืบเท้าอีก)
- อะไรวะ
- พระชม** - ข้ายังเป็นโจ่งฉ่าง, เจเจียง และเฉื่อยซาอีกด้วย มาตราที่ห้าห้าห้า โจ่งฉ่าง
คือการกระทำอันใดก็ตามที่เสียดัง แล้วทำให้เทพคาทั้งหลายหงุดหงิด
รำคาญใจ ผู้ใดเป็นคนโจ่งฉ่างจักได้รับโทษทัณฑ์ คือ ชังลิมในคุกขี้ห่าน
ขององค์พรหม
- มาตราที่หกห้าหก เจเจียง คืออาการเอนคกชอรรอบขั้ว คือการกระทำ
ใด ๆ ก็ตามที่เบี่ยงบ่ายไม่ขึ้นตัวตรงเวลาขึ้น บุคคลที่เป็นคนเจเจียงจักต้อง
ได้รับโทษทัณฑ์คือคัคคอสปาแข่งสามชั่วโคตร
- มาตราที่เจ็ดห้าเจ็ด เฉื่อยซา คือ เฉื่อยและ คือการกระทำอันใดก็ตามที่
เหนื่อยหน่ายต่อภารกิจความมั่นคงของเขาไกรลาสและอื่น ๆ บุคคลที่เป็น
คนเฉื่อยซาต้องได้รับโทษทัณฑ์คือ สวนทวารด้วยศรีสุลของมหาเทพ
(เหล่าเทวคาทั้งหลายเจียบงัน ครูใหญ่)
- อิสวร** - เจ้ารู้
- ธูมา** - เจ้ารู้ด้วย
- วิษณู** - เจ้ารู้ด้วยหรือ
- พรหมา** - เจ้ารู้ด้วยหรือนี่
- องค์อินทร์** - เจ้ารู้ด้วยหรือนี่เจ้า
- พระชม** - อ้อ่าพุกมากเลข ข้ายอมให้ทำได้ทุกอย่างแล้ว บ้านเมืองเป็นของพวกท่าน
ไม่ใช่พวกข้าจะสนุกสำราญใจอย่างไรก็เชิญ
(ยื่นมือยอมจำนน)
- อิสวร** - (หันมาทางนนทิ)
- อ่านคำพิพากษา
- นนทิ** - ขอรับครับ
(ยื่นอ่านคำสั่ง เสียงก้อง)
- เนื่องจากขมบาล ผู้รักษานรกโลกเป็นผู้ทรยศต่อพระเจ้าเป็นเจ้าเทวสภา และ
ธรรมเทพขอปลดขมบาลออกจากตำแหน่งพร้อมกับตั้งเจตคุปต์เป็นผู้ดูแล
รับผิดชอบนับแต่บัดนี้ และโทษทัณฑ์ของขมบาลมีมากมายร้ายแรงเหลือ
คณา ศาลแห่งธรรมเทพขอพิพากษาให้ประหารชีวิตขมบาลภายในเจ็ดวัน
โดยก่อนหน้าหกวันเราจะทำการลงโทษตามกระบิลสวรรค์...จำเลยมีอะไร
จะคัดค้านคำพิพากษานี้หรือไม่

(เพ็งดูพระชม)

- พระชม - มี
 นนทิ - ว่ามา
 พระชม - (———)
 (ไฟค้อย ๆ คับลง คนตรีหรือกระด้างจนจมลับหายไปในความมืด)

ฉาก ๒

- ถูก - (ตกแต่งให้แฉดูน่ากลัว พระชมถูกครึ่งขาครึ่งแขนอยู่กับหลักมีเทวดาองค์
 หนึ่งกำลังทำท่าดอกขมับ)
 พระชม - โอช
 เทวดา ๑ - เจ็บหรือ เวลาคิดกบฏทำไมไม่ร้อง นี่แน่ะ
 พระชม - เปล่า ข้าไม่ได้ร้องเพราะความเจ็บ
 เทวดา ๑ - แล้วร้องเพลงอะไร
 พระชม - สงสารมนุษย์
 เทวดา ๑ - บ้าที่สุด
 (ไฟดับ)
 ถูก - สภาพเก่า เทวดาองค์ใหม่กำลังเอาน้ำกรดรอกปากพระชมอยู่
 พระชม - อ้าก
 เทวดา ๒ - ร้องให้พอแรงนะ จะได้สำนึกได้
 พระชม - ข้าร้องไม่ใช่เพื่อสำนึก
 เทวดา ๒ - แล้วร้องเพื่ออะไร
 พระชม - สงสารตัวเอง
 (ไฟดับ)
 ถูก - สภาพเดิม เทวดา ๓ กำลังดึงลิ้นพระชมจะมกเขม้น
 พระชม - โอ๊ย
 เทวดา ๓ - ร้องเข้าไป กลัวไหม
 พระชม - เปล่า
 เทวดา ๓ - แล้วร้องเพื่ออะไร
 พระชม - สงสารตัวท่าน
 (ไฟดับ)
 ถูก - สภาพเดิม เทวดา ๔ กำลังเอาตัวพระชมไปตั้งกระสอบแล้วเตะเล่น
 พระชม - อ้าก
 เทวดา ๔ - แหกปากทำไมวะ
 พระชม - ไม่ได้แหกปาก

- ทวดตา ๔ - แล้วเมื่อก็ร้องหาอะไร
- พระชม - สงสารศาสนา
(ไฟดับ)
- ถูก - ฉากเดิม ทวดตา ๕ เดินเข้ามาถือดาบ หน้าตาคูคั้น
- ทวดตา ๕ - ร้องสิวะ
- พระชม - โอ้
- ทวดตา ๕ - ร้องทำไมวะ สงสารใครอีก
- พระชม - สงสารประชาชน สงสารประเทศ สงสารคนจน สงสารความสงสาร
(ไฟดับ)
- ถูก - สภาพเดิม
- พระชม - อ้าย...(-)
(ไฟดับ)

ฉาก ๓

- สถานพยาบาล - จัดฉากสี่ขวานवल ดำรวจกลุ่มหนึ่งจุดกระชากหลักไศพระอิศวร-วิษณุ
-พรหมา-อุมา-องค์อินทร์ พระชม ฯลฯ ไม่ปรานีปราศัย ท่ามกลางความ
ซุลมุนของเหล่าคนไข้ หมอและพยาบาล ผู้อำนวยการเป็นหมอท่าทางใจดี
สูงอายุ สวมแว่นตา เดินเข้ามาหาขอคำรวจหัวหน้ากลุ่ม
- ผู้อำนวยการ - ขอโทษนี่มันเรื่องอะไรกัน
- นายตำรวจ - ผมเสียใจ ละครเรื่องนี้แสดงต่อไม่ได้
- ผู้อำนวยการ - นี่มันละครคนบ้า
- ตำรวจ ๑ - บ้าที่ไหน บ้าทำไมพุกู้เรื่อง
- ผู้อำนวยการ - รู้เรื่องแบบคนบ้านะสิ
- ตำรวจ ๒ - หมวคอเข้าไปฟัง จับไปให้หมด
- ผู้อำนวยการ - บ้างจริง ๆ
- นายตำรวจ - ผมไม่บ้า
- ผู้อำนวยการ - บ้า
- นายตำรวจ - ไม่
- ผู้อำนวยการ - คุณนั่นแหละบ้าอำนาจ
- นายตำรวจ - ผมขอจับคุณ
- ผู้อำนวยการ - (ยื่นมือให้โดยดี)
- บ้านเมืองเป็นของพวกท่าน จะสนุกสำราญใจอย่างไรก็เชิญ
- นายตำรวจ - (หันไปไล่เบียดลูกน้องให้พากลุ่มคนบ้าออกไป)
- เอาพวกมันไปขังไว้ก่อน
(หันมาทางผู้อำนวยการ)

- นำสงสาร ไม่นึกเลยว่าคุณจะทำลายเป็นบ้าไปกับเขาด้วย
(ผู้อำนวยการคอตก คนบ้าในบทของพระชมตะ โคน)
- พระชม (บ้า) - ไข่สัวะ
- ตำรวจ ๑ - (ขลุ้มคอพระชม)
- มึงพูดกับใคร
- พระชม - กับคนบ้าด้วยกัน
- ตำรวจ ๑ - ช่านักเรอะ
- พระชม - ทั้งบ้าทั้งซ่า
(ตำรวจ ๑ ตบปากพระชม ๒ ทีซ้อน นายตำรวจร้องห้าม)
- นายตำรวจ - เอ๊ยพอแล้ว เคี้ยวมันบ้าใหญ่
(กลุ่มตำรวจหัวเราะกรีน ลากคอกกลุ่มคนบ้าเข้าหลังโรงเหลื่อแต่ผู้อำนวยการกับนายตำรวจ)
- นายตำรวจ - คุณยังมีทางรอดถ้าเลิกกิจการ โรงพยาบาล
(ผู้อำนวยการคอตก ปิดปากเจ๊ยบ)
- ว่าไง
- ไฟค่อๆ หรือลิ่ง เห็นท่งท่าของผู้บริหารไม้ซัดเงิน ป้ายชื่อโรง
พยาบาลปรากฏขึ้น “โรงพยาบาลอุดมการณ์” (ไฟดับสนิท ป้ายชื่อตกลง
กับ พื้นเวที ดังสนั่น)
(ประมาณ ๓ นาที ไฟเปิด บนเวทีว่างเปล่า)

-ปิดฉาก-

คมทวน คันธนู. เสมือนฝันร้ายที่หลอกหลอน. กรุงเทพมหานคร : แสงศิลป์การพิมพ์, ๒๕๓๑.

ชายหนุ่มคนดี

อะไรกันหนอ อะไรทำให้เขาบ้าเป็นบางครั้ง คีเป็นบางคราว และบางทีก็คุ้มคืคุ้มร้าย

เขาเป็นชายหนุ่มอยู่ในเมืองหลวง อ้อ อาชีพเขาเหรอ เป็นนักเขียนบ้า ๆ บอ ๆ

และนี่ก็คือเรื่องราวของเขา

วันนั้นเขาขึ้นคอกขรถเมล์อยู่แถวสุขุมวิท ก็คนทั้งนั้นแหละที่คอกขรถเมล์เช่นเดียวกับเขา เขาชั่งกลางแคะ หน้า
อาบเหงื่อ ตัวตรงแข็งเหมือนนาขร้อฮุ่นชนด์ หมาก็เรื่อนนอนหอบอยู่ข้างดินสะพานลอยทางซ้ายมือ เขาปราชตามอง
นิตหนึ่งแล้วหัวเราะออกมดั่ง ๆ ใครทูกคนในที่นั่งหันมามอง บางคนยิ้ม

เขาตรงไปที่สุภาพสตรีโคมระยษานางหนึ่ง “ขอโทษครับ คุณยิ้มกับหมาหรือ”

สุภาพสตรีถอยหลัง แล้วหันหน้ามอเงไปทางอื่น เขารุกเข้าไปสองก้าวเธอถอยอีกสามก้าวหลังชนเสา
ไฟฟ้า ชายหนุ่มปราดเข้าประจันหน้า แล้วตีความจากดวงตาอันหวาดหวั่นของเธอ

“อ้อ คุณเศร้ากับชีวิตหมาไซโหม ครับ ก็น่าสงสารนะ ไม่มีใครสนใจมันเลย แต่...มันก็เป็นสุขคืนะครับ ไม่
ต้องมาขึ้นคอกขรถเมล์อย่างพวกเรา”

สุภาพสตรีไม่กล่าวถ้อยคำใด เธอรีบเดินแหวกกาชไปท่ามกลางผู้คน

รถเมล์สายสองวิ่งกระโศกกระเคกมาอึดเบรคคังโกกรคตรงป้ายรถเมล์ ชายหนุ่มพุ่งควไปที่ประศูรด แหย่หัว
เข้าอย่างร้อนรน

“ให้คนลงก่อนเท ให้คนลงก่อน” ประศู “ลงเร็ว ๆ ลงเร็ว ๆ” มีเสียงมาจากหลังพวงมาลัย เท้าของผู้ที่ลงศูค
ทำขังไม่ทันถึงพื้นถนน ชายหนุ่มพรวดตัวขึ้นประศู มือข้างหนึ่งเหวี่ยงถุงกระดาษของผู้แย้งขึ้นรถบางคนหล่นกอง
พื้น เขาไม่มีเวลามอง

เขาอยากเชิญใครบางคนที่นั่งอยู่ลุกขึ้น เพื่อตัวเองจะได้วางกัน มองหน้าคนโน้นทีคนนี่ย้อย่างขังใจ แล้วก็
เงียบเลขอยู่ กระเป่ารถเปิดปากกระบอกตัวขังขึ้นจับลงเหมือนบอคว่ามันหิวเงินเต็มทีแล้ว เขาให้เหรียญสองบาท

รถเมล์เหวี่ยงตัวตรงทางโค้ง หน้าขาเขาเอนไปอูกกันหญิงสาวคนหนึ่ง เธอหันมามองหน้าเขาเหมือนเห็นตัว
สกปรก

“ขอโทษครับ คนขับตั้งใจ ไม่ใช่ผมหรอก”

รถจอดป้าย

บางคนลง บางคนขึ้น หลายคนขังนั่งนั่งสงบเหมือนว่าจะไปลงที่สงขลา

ชายหนุ่มหันไปถามเด็กนักเรียนหญิงตัวเล็กที่นั่งตาอชอยู่บนเก้าอี้เดี่ยว

“เมื่อไหร่จะลงหนู ระวังรถจะพาไปลงที่ป่าคังเบซาร์”

เธอเงียบ เขาเลขแยกเขี้ยวไล่ เธอคกใจทำท่าเหมือนจะร้องไห้ เขาจึงรีบปลอบ

“รถเมล์ทุกคันเป็นของประชาชนนั่งไปเถอะหนูลงเมื่อไหร่ก็ได้ น้ำดามเล่น”

รถวิ่งไปเรื่อย ๆ

“ป้อยชชช” เสียงลากยาวคังจากกระเป่ารถ รถเบรคคังโกกรค คนลง คนขึ้น

“ป้อยชชช” เสียงคังเช่นเดิมอีก รถออก ชายหนุ่มแยกความแตกต่างของเสียงป้อยชชช ทั้งสองครั้งไม่ออก

รดาทำท่าจะจอกอีก เอื้อ เบื้องจ้ง ชายวัยกลางคนข้างหน้าชกกันแตรึมลง ชายวัยหนุ่มเบียดตัวเสือกแทรกคนสองสามคนแล้วกระโดดอึดตัวเองลงบนที่นั่ง กระเป๋ารอดหันมองด้วยความไม่พอใจ “ให้เงินแล้วครับ ตัวผมยังเก็บเอาไว้เลย” ชายหนุ่มรีบบอก

“ไปรดเอื้อเพื่อแก่เด็ก ศศรี และคนชรา”

เขาอ่านตัวอักษรเหนือกรอบหน้าต่าง ก้มมองตัวเอง หันไปมองผู้คนที่ชักเชือกกันอยู่

“เด็ก ๆ อยู่ไหนมานั่งเร็ว”

เขาขึ้นตะโกน สายตาคนอื่นมองมาทางเขาเป็นจุดเดียวแล้วหันกลับ ชายหนุ่มรู้สึกอ้างว้างเมื่อไม่มีคนมอง ชายดวงตาแล้งหว้งคนหนึ่งหนีบถุงกระดาษคาดเป็นฝูงนก ๆ เงิน ๆ เข้ามา

“ไม่มีเด็กหรือ” เขาถาม “แล้วชาตินี้เป็นสตรีหรือคนชรา”

ชายเงยหน้ามองด้วยความประหลาดใจ ชายหนุ่มสงสัยว่ามีเขงอกออกจากหัวตัวเองหรือ

“ผมเป็นคนครับไม่ใช่วัว วัวเคมีที่บ้านแต่พ่อชายไปหมดแล้ว” เขาชี้แจง เด็กสาวข้างหลังเขาหัวเราะคิกคัก อ้อ เธอได้ยินเขาพูดอย่างแน่นอน

ชายโหยกเหยงกลงนั่ง เขาขึ้นโหนดเมล็ดไปตลอดทาง

รอดวังข้างศาลานข้างมาถึงสนามหลวง เขาลง เดินมองโน้นมองนี่อยู่พักหนึ่ง ความหิวแลบลิ้นเลียกระเพาะ เขาพาตัวเองเข้าไปหาไขปิ้ง (เขาชอบกินไขปิ้งเช่นเดียวกับ ไทวรินทร์ ขาวงามกวีหนุ่มรองซีไรท์) คนขายไขปิ้งขอกหาบวิงหนี เขาไล่ตาม

“กลับมาก่อน ๆ ๆ”

เขาตะโกนถาม

“หยุด! หยุด! บอกว่าไม่ให้เข้ามาขาย” เสียงหนึ่งตะโกนโกล้ เขา

ชายหนุ่มหยุด หันกลับมามอง เห็นคนแต่งชุดสีก็ก๊ากก็ขึ้นวางท่าเหมือนเป็นเจ้าของสนามหลวง

“คุณเป็นคนคินะ รักสนามหลวงเหลือเกิน”

ชายหนุ่มกล่าว

คนสีก็ก๊ากมาจ้องหน้าเขา ชายหนุ่มยิ้มขวยเขิน แล้วกล่าวอ้อคำเพิ่มเติม

“ผมก็เป็นคนคินเหมือนคุณ ช่วยซื้อไขปิ้งให้หมด พวกนั้นจะได้เลิกขาย”

กานติ ๗ ศรีราชา. ชายหนุ่มคนคิน. สยามรัฐตีพิมพ์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๘ (๑๔-๒๐ สิงหาคม) ๒๕๓๐ : ๔๕-๔๖.

เช้าวันหนึ่งของคนผิดปกติ

เมื่อคืนผมนอนไม่หลับ อาจจะเป็นเพราะอากาศหนาวเกินไปหรือเปล่าก็ไม่รู้ หรือเป็นเพราะฝูงหนูมันรบกวนตลอดทั้งคืน ผมได้ยินเสียงมันวิ่งดังตุ๊กตักไปบนพื้นกระดานบ้าน เสียงกันกันจี้จี้คืด เสียงมันกระโดดลงบนจานสังกะสี และเสียงทำผ้าม้ออะลูมิเนียมหล่น สัตว์พวกนี้มันเข้าอยู่ในบ้านของผมแต่เมื่อไรก็ไม่รู้ คงจะมานานแล้ว เพราะผมพบว่าของในครัวถูกรื้ออยู่บ่อย ๆ แต่ทำไมคืนก่อน ๆ ผมจึงไม่ได้ยินเสียงของมันเลย เป็นไปได้ที่ผมหลงหลับไปอย่างไม่ได้สติ คนเราเวลาหลับแล้วจะมองอะไรไม่เห็น ไม่รู้แม้กระทั่งว่าตัวเองกำลังหลับ ถ้าฉันก็หมายความว่า เพราะผมตื่น ผมจึงรับรู้ถึงความผิดปกติ

ผมพวงตัวลุกขึ้นนั้น คลบผ้าห่มออกไปกองขยุกขยุยที่ปลายเท้า ใช้หลังมือขี้อาสลัดความว่างร่วน และบิดตัวจับไล่ความขี้เกียจเสียดสองสามครั้ง เสียงกระตุกสันหลังนั้นดังกรือบ ๆ แล้วจึงลงจากเตียงเดินไปดอดสลักกลอนเปิดประตูบ้าน

ข้างนอกสายหมอกขาวปกคลุมกระจายทั่วไป กระดาษคอกไม้สีน้ำตาลขังวางอยู่ที่ระเบียงเหมือนเช่นทุกวัน ผมเห็นดอกกุณณาต้นสายผลิบานตั้งแต่ตอนเช้า เห็นเจ้านกกระจอกคู่นั้นยังคงหลับไหลอยู่ใต้ชายคาบ้าน มันทำขนปุกปุยเหมือนอย่างกับที่กำลังป่วยไข้ ทำไม่มันจึงไม่ออกไปหากิน บางทีเราเรียกสิ่งเหล่านี้ว่าความผิดปกติ แต่อะไรเล่าคือความผิดปกติ ดอกกุณณาต้นสายอาจบานในเวลานี้มานานแล้วแต่ไม่เคยมีใครตื่นขึ้นมาเห็น นกกระจอกคู่นั้นอาจยังไม่หิว มันจึงไม่รู้ว่าจะต้องรีบออกไปหากินทำไม หรือบางทีมันอาจจะนอนอยู่อย่างนี้ในทุก ๆ เช้า แต่คนก็เข้าใจเอาว่านกจะต้องออกไปหากินตั้งแต่ตอนเช้าครู่เพราะต่างเข้าใจตามที่บอกเล่าต่อ ๆ กันมา แต่ลืมไปว่าในโลกนี้มีได้มีนกอยู่เพียงตัวเดียว เป็นเพราะผมตื่นขึ้นมาเห็นมันในเวลานี้ (เวลาปกติที่ผมไม่เคยตื่น) ผมจึงมองเห็นความผิดปกติของมัน ถ้าเช่นนั้น เป็นเพราะมนุษย์เปลี่ยนเวลามองไข่มองจึงเห็นถึงความผิดปกติ เพราะผมตื่นขึ้นมาเวลานี้ทุกวัน ผมเห็นดอกกุณณาต้นสายบานเช้าทุกวัน เห็นนกคู่นั้นนอนอยู่เช่นนี้ ผมก็จะไม่เห็นถึงความผิดปกติ

สายตาของผมจับจ้องมองไปที่พุ่มไม้ในกระถางใบนั้น ผมเห็นอยู่ในรูปทรงหนึ่ง แต่พอเดินมาเปลี่ยนมุมมองพุ่มไม้ก็แปรเป็นอีกรูปทรงหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้จะเรียกว่าพุ่มไม้นั้นผิดปกติหรือ ถ้าไม่ใช่ก็หมายความว่าต้องมีสิ่งอื่นที่ทำให้เกิดความผิดปกติขึ้นแน่นอน และสิ่งนั้นจะเป็นอะไรไปไม่ได้ถ้าไม่ใช่การเปลี่ยนมุมมอง

ผมเริ่มรู้สึกว่ “ความผิดปกติ” ชักจะมีที่มามากมายเกินไปเสียแล้ว จนไม่รู้ว่าจะอะไรคือสาเหตุแท้จริงของที่มาของมัน

ย้อนไปถึงระบบสุริยจักรวาล เท่าที่ผมอ่านเจอในตำราวิทยาศาสตร์ได้ให้คำสันนิษฐานเอาไว้ว่า โลกเกิดมาจากดวงอาทิตย์ แสดงว่าเมื่อก่อนนี้ดวงอาทิตย์อยู่ดวงหนึ่งลอยอยู่ตามปกติ แล้วอยู่ ๆ ก็ปรากฏว่ามีสะเก็ดหนึ่งหลุดออกมาจากดวงอาทิตย์ ชั่ววินาทีนั้น ความผิดปกติก็ได้บังเกิดขึ้นแล้ว ก็ในเมื่อการกำเนิดโลกยังเป็นความผิดปกติแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกนี้มีใช้สิ่งผิดปกติกันหมดหรือ ถ้าทุกสิ่งคือความผิดปกติ แล้วใครจะบอกได้ว่าความเป็นปกติหรือความผิดปกติมันอยู่ที่ตรงไหน บางทีความปกติมันแหละคือความผิดปกติ และถ้าความผิดปกติดำรงตัวของมันอยู่อย่างต่อเนื่องก็อาจจะกลายเป็นความปกติ

ผมชักจะรู้สึกสับสนและเริ่มปวดหัวกับความคิดเหล่านี้เต็มที่ อะไรต่อมิอะไรมันช่างไม่มีคำตอบที่แน่นอนเอาเสียเลย ได้คำตอบหนึ่งก็มีอีกคำถามหนึ่งซ้อนขึ้นมา บางทีคำตอบก็กลายเป็นคำถาม โลกของเหตุผลมันช่างเต็มไปด้วยคำถามและคำตอบมากมายเหลือเกิน ในเหตุผลนั้นก็สนับสนุนกันอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์ แต่กฎเกณฑ์เหล่านั้น

ก็ไม่อาจวัดบางสิ่งบางอย่างได้อย่างแน่นอนอนาคต จมมนุษย์ที่อยู่ในโลกของเหตุผลก็กลายเป็นสิ่งอันเลื่อนลอยและถูกวัดค่าอยู่ตลอดเวลา

แทนที่จะเดินเข้าห้องน้ำแล้วจัดการล้างหน้าแปรงฟัน ผมหันหลังกลับเดินเข้ามาในห้องอีกครั้ง อากาศยังหนาวเกินกว่าที่จะยืนอยู่ภายใต้กางเกงขาสั้นและเสื้อยืดเพียงตัวเดียว ผมหิบบางเกงยีนและเสื้อแจ็กเก็ตที่แขวนอยู่กับหัวตะปุ่นฝาบ้านมาสวม เดินไปใส่รองเท้าแตะที่วางอยู่ตรงชานเรือนก้าวลงจากบันไดไปตามถนนเล็ก ๆ สายหน้าบ้าน

วันก่อน ๆ ผมไม่ได้ทำอย่างนี้ ไม่ได้ออกมาสูดลมหายใจเอาอากาศบริสุทธิ์ในตอนเช้า ไม่ได้ตื่นมาฟังเสียงหวูดรถไฟในขำรุ่ง วันนี้ผมคิดปกติหรือ ไม่อยากเชื่อเลยว่าผมได้กลายเป็นคนคิดปกติไปเสียแล้ว ถ้าการดำเนินชีวิตในแต่ละวันไม่เหมือนกันคือความคิดปกติ ผมก็คงคิดปกติทุกวัน แต่มีชีวิตไหนบ้างในโลกนี้ที่ดำเนินชีวิตซ้ำจากกันหมด โดยไม่คิดเพี้ยนกันเลขในแต่ละวัน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ก็หมายความว่าทุกชีวิตในโลกนี้ก็ผิดปกติกันหมดคนละสี

อะไรคือความคิดปกติกันแน่ จำเป็นนักหรือที่วันนี้ผมต้องเข้าห้องน้ำทั้งที่ผมไม่ปวดถ่าย ผมจะล้างหน้าทำไมในเมื่ออากาศหนาวเย็นยังกะน้ำแข็ง บางทีการขัดขืนต่อธรรมชาติแล้วพยายามทำตัวให้อยู่ในกรอบของความคิดนั้นแหละคือความคิดปกติ

ผมอยากทำอย่างนี้ ทั้งที่ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าผมออกมาเดินเล่นทำไม แต่ผมรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ผมได้จากการออกมาเดินเล่น ผมสามารถบอกได้ว่าผมได้อะไร แต่ใครก็ไม่อาจจะรู้ถึงสิ่งที่ผมสัมผัส ถ้าเขาไม่ออกมาสัมผัสด้วยตัวเขาเอง ผมคิดอย่างนี้แล้วก็ทำอย่างนี้ ไม่รู้ว่านี่คือความคิดปกติหรือเปล่า

ลมหนาวพัดมาวูบหนึ่ง ผมรู้สึกหนาวจนขนลุกชู จึงขยับเสื้อให้แน่นขึ้นแล้วเดินกอดอก ทันทีก็มีเสียงดังกรอบแกรบขึ้นในกระเป๋าเสื้อ ผมนึกขึ้นมาได้ว่ามีบุหรี่เหลืออยู่จากเมื่อวานครึ่งซอง จึงหยิบเอามาจูดสูบ มันช่วยทุเลาความหนาวลงได้บ้าง

สมัยยังเป็นเด็กผมไม่เคยสูบบุหรี่เพิ่งมาหัดสูบเมื่อตอนเรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย ครูคนหนึ่งไปเห็นเข้าขณะผมแอบสูบบุหรี่ในห้องน้ำโรงเรียน เขาจับผมไปลงโทษด้วยการตีกันประจานให้เพื่อน ๆ คู่มือหน้าเสาธง ฐานทำผิดกฎวินัยของโรงเรียน การผิดกฎอาจเป็นความคิดปกติ และการที่ผมไม่เคยสูบบุหรี่แล้วหันมาสูบบุหรี่ก็เป็นความคิดปกติ ทุกอย่างในชีวิตมนุษย์ดูเหมือนไม่มีอะไรที่เป็นปกติเลย

นี่ผมจะไปไหนต่อดี หันกลับไปดูข้างหลัง รู้สึกว่าตัวเองเดินห่างมาจากบ้านเดิมที บ้านที่ครอบครัวเราไว้ทุกคำคืน

แสงตะวันเริ่มจับหลังคาบ้านบ้างแล้ว ผมก้มลงมองนาฬิกาบนข้อมือซ้ายเห็นเข็มชั่วโมงตรงเลขสิบสองพอดี ส่วนเข็มสั้นอยู่ที่เลขหก เสียงหวูดรถไฟดังขึ้นยาวเอื้อย แล้วค่อย ๆ หายไปเช่นเดียวกับสายหมอกยามเช้า มันจะค้างอย่างนี้และเวลานี้ทุกวันหรือเปล่าก็ไม่รู้ แต่ในขณะที่ผมเดินอยู่เงียบ ๆ เพียงคนเดียวโดยไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่นอนอย่างนี้ เสียงนั้นได้จุดเร้าและสร้างความสนใจให้กับผมพอสมควร เอาละผมจะไปที่สถานีรถไฟ ไปทำไมก็ไม่รู้ ไม่มีธุระอะไรที่นั่น มนุษย์มักจะทำอะไรอยู่เสมอว่าถ้าจะไปไปที่ใดที่หนึ่งเขาจะต้องไปทำอะไรสักอย่าง ชีวิตจึงไม่คิดอะไรกับการวางไว้ในโปรแกรมรอคอยการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

สถานีรถไฟมีคนไม่ค่อยเยอะเท่าไร เนื่องจากเป็นขบวนที่วิ่งในระยะทางสั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นพวกแม่ค้าที่ขนสินค้าประเภทผัก ผลไม้ เข้ามาขายในเมือง และผู้โดยสารอื่น ๆ เพียงไม่กี่คน

เป็นเรื่องที่น่าแปลกประหลาด ที่ซานซาลาผมมีโอกาสดูพบกับคนรักเก่าเข้าโดยบังเอิญ มันไม่น่าเป็นไปได้ เอาเสียเลยที่เราจะมาเจอกันในวันที่ค่อนข้างจะผิดปกตินี้ เพราะก่อนหน้านี้ ผมเคยตามหาเธอแทบว่าจะพลิกแผ่นดินหา แต่ก็ไม่มีโอกาสได้เจอ แต่แล้ววันนี้โดยที่มิได้ค้น มิได้นัดหมาย และมีได้เจตนา เธอก็มาปรากฏกายอยู่ต่อหน้าของผม

เราจากกันมานานหลายปี นับตั้งแต่วันที่ผมไปหาเธอที่บ้านแล้วถูกญาติผู้ใหญ่ฝ่ายเธอปฏิเสธ เพียงเพราะสาเหตุง่าย ๆ ว่า เขาทราบประวัติของผมที่มีอคติเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลประสาท ความจริงแล้วสถานภาพเช่นนั้นผมเองก็ไม่เคยคิดอยากได้ แต่ก็ถูกขังเชิดหา้อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง

เรื่องของเรื่องมาจากสาเหตุที่ผมเป็นคนชอบเพื่อฝันมากไป หรืออย่างไรก็ไม่ทราบ ผมเคยพูดเชียร์เจ้ามดที่กัดกันว่า เอาเข้าไป กัดเข้าไปเลยลูก เหมือนอย่างที่ใคร ๆ เขาพูดเชียร์นักมวยกันว่า เอาเข้าไป ต่อช้าย ตะขวง ชักเข้าไป หรือบางครั้งผมก็นั่งพูดกับต้นไม้ เช่นเดียวกับที่คนอื่น ๆ เข้าพูดกับหมาหรือนกของเขา ผมไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดหรือผิดปกติอะไรเลยที่นั่งพูดอยู่เพียงคนเดียว เพราะผมเคยเห็นคนอื่นร้องเพลงอยู่ได้เพียงคนเดียวเหมือนกัน ผมมองไม่เห็นว่ามันจะแตกต่างกันตรงไหน ระหว่างการพูดกับการร้องเพลงที่มีทำนองเพิ่มขึ้นมาอีกเล็กน้อย ความจริงการเอาคำพูดมาใส่ทำนองแล้ว เรียกว่า เพลง นั้นคงจะเป็นความคิดปกติเอาเสียอีก

แต่ญาติพี่น้องก็ไม่มีใครยอมรับความคิดเห็น พวกเขาช่วยกันจับผมไปหาจิตแพทย์ ฐานดำรงชีวิตผิดจากความคิดของพวกเขา และหมอิ่ง ๆ คนนั้นก็ร่วมลงความเห็นผมวิกลจริต แค่นั้นเอง ผมก็ได้สถานภาพอันไม่พึงปรารถนานั้นมา

ผมเดินเข้าไปทักทายเธอ เรานั่งลงบนเก้าอี้ไม้ริมซาลา แล้วพูดคุยกันถึงเรื่องเก่า ๆ ในอดีต

“พ่อก็กั๊งฉั่นไว้ในโลกทุนนิยม”

“มันเป็นเรื่องเศร้าและเจ็บปวดที่สุดในชีวิต”

“ชีวิต คุณรู้จักชีวิตด้วยหรือ การเกิดมาผจญกับความทุกข์ยากลำบากเพียงมุ่งหน้า ไปสู่หลุมฝังศพของตัวเองล่ะคือชีวิต”

“อาจจะใช่ แต่เธอเอาความสุขที่เคยได้รับ ไปวางไว้เสียที่ไหนเล่า”

“ความสุข... ความสุขมันอาจยืนยงนักหรือนาน ๆ เราจะได้พบกับมันสักครั้ง แต่ก็ยากเหมือนกับการค้นหาอัญมณีในโคลนตม ขึ้นชมอยู่ได้เพียงชั่วครู่แล้วก็หล่นหายไปอีก หลังจากนั้นเราก็ตกอยู่ในความทุกข์ระทม เหมือนอย่างที่ผมกับคุณเคยฝันถึงอนาคตอันสวยงามใจเล่า แต่แล้ว... แต่แล้วทุกสิ่งก็ถูกเปลี่ยนแปลงไปหมด”

“ถูกเปลี่ยนแปลงไปหมด” ผมทวนคำถาม

ใช่ บางทีมันอาจจะอยู่ตรงนี้เอง ผมเริ่มนึกถึงเสียงหนู คอคุณนายตื่นสายและทุกสิ่งที่ตั้งคำถามมาตลอดเข้าวันนี้ บางทีการที่ถูกเปลี่ยนแปลงนี้เองที่ทำให้ทุกอย่างไม่เป็นไปตามปกติ

“หมลาก่อนนะ”

“อะไรกัน เราเจอกันทั้งที่คุณจะพูดกับฉันแค่นี้ แล้วจากไปง่าย ๆ อย่างนี้เองหรือ”

“บางทีการทำอะไรง่าย ๆ คือความสุขของชีวิต”

“ดูเหมือนคุณจะไม่เปลี่ยนแปลงไปซะ”

“ครับ ผมผิดปกติ”

“.....”

ตะวันโค้งตัวสูงขึ้นแล้ว ผมเดินกลับบ้านตามเส้นทางสายเก่า ไม่มีหมอก ไม่มีหยาดน้ำค้างตามใบไม้ ทุกอย่างถูกเปลี่ยนแปลงไปหมด

“ความเปลี่ยนแปลง ความผิดปกติ” สมถ่อมมาตลอดทาง

วารี คำโปตา . เข้าวันหนึ่งของคนผิดปกติ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๕ (๑๒-๑๘ กุมภาพันธ์) ๒๕๓๒ : ๕๕-๕๖.

เหลื่อม

“แป๊ะ ตุ่ม แป๊ะ แป๊ะแป๊ะ แป๊ะ ตุ่มแป๊ะ”

“แคว้ แคว้จ๋า แคว้”

“เฮ้ย ๆ อ้ายแคว้มาแล้วแล้ว หลีกมันหน่อย เลี้ยวมันนี่กว่ามึงเป็นแฟนมันหรือ”

“แป๊ะ ตุ่ม แป๊ะ แป๊ะแป๊ะ แป๊ะ ตุ่มแป๊ะ”

“แคว้จ๋า แคว้รอพี่ด้วย”

เสียงฝ่าตีนเปล่า ๆ คู่หนึ่ง กระทบกับเนื้อคอนกรีตคังเช่นเสียงแรกครั้งไรเป็นอันว่าจะมีเสียงผู้ชายเจ้าของฝ่าตีนร้องตะโกนโห่หวนเรียกผู้หญิงชื่อแคว้ทุกครั้งไป

ครั้งแรกชาวบ้านร้านถิ่นในที่นั่นต่างพากันตื่นตื่นและมองดูเขาด้วยความสมเพชโดยถ้วนทั่ว เพราะไม่มีใครรู้ว่าชายบ้ำคนนีมาจากไหน คนช่างสงสัยก็แต่งเรื่องเป็นตุเป็นตะเอาว่า ชายบ้ำถูกไฟไหม้บ้าน เมียชื่อแคว้ตายคากองเพลิง บ้างก็ว่า เขาเป็นทหารพรานผ่านสงครามเวียดนามมาแล้วถูกระเบิดเวียดกงจนสติฟั่นเฟือน บ้างก็ว่าเมียเขามีชู้เลยฆ่าเมียตัวเองตายจึงสำนึกผิดคิดมากถึงกับคลุ้มคลั่ง บ้างก็ว่าเขานั่งวิปัสสนาทางในมากเกินไป กระทั่งเป็นคนคุ้มคึดคุ้มร้าย ฯลฯ แต่ไม่เคยมีใครนึกบ้างว่าเขาอาจโดนซ้อมเสียเสียผู้เสียคนคราวเกิดโศกนาฏกรรมใหญ่กลางเมืองกลางเดือนตุลาฯ

อย่างไรก็ตามชายบ้ำก็คือชายบ้ำ ผู้มีเรื่องราวให้คนอื่นเล่าขานขมพบเห็นทุกครั้ง กระทั่งชื่อผู้หญิงที่เขาไล่ไขว่คว้าแหงนหน้ามองหาเวลาออกวิ่งเลื่อนลุดฐานะลงมากลายเป็นชื่อประจำตัวไปในขีปากชาวบ้าน

มีช่วงปกติซึ่งเขาจะเดินเหินเช่นธรรมดาบ้าง ใบหน้ายิ้มน้อย ๆ เป็นนิจสีด แม้จะมีเสื้อผ้าชุดเดียวกระด้ากระด้างขาดจะรุ่งจะรัง ผมเผ้ายาวหยาบ เนื้อตัวสกปรกทุกส่วน กลิ่นเหม็นสาบสาจากองคาพทลละคลุ้ง ช่วงนั้นเขาจะปีนขึ้นไปนั่งบนกำแพงวัดติดถนน มองดูผู้คนและรถราขวัไขว่พลางยิ้มน้อย ๆ โดยไม่รู้ว่ามีผู้คนก็มองดูเขาพลางยิ้มสังเวช

มีบางคนหือปอื่นเศษสตางค์บ้าง ห่อข้าวบ้างให้แต่ชายบ้ำยังคงวางเฉยไม่อินดีอินร้ายต่อสิ่งของที่วางเบื้องหน้า เคยมีบางครั้งที่บางคนเห็นเขาแคะห่อข้าวด้วยอาการลูกลีลุกลนแล้วคิดว่าข้าวเข้าปาก คนที่เห็นมักจะอดยิ้มไม่ได้ เพราะชายบ้ำกินข้าวมูมมามและรวดเร็วยิ่งกว่าหมาโจรจัด

จบจนทางการสร้างสะพานลอยขึ้นเพื่อลดความแออัดในการสัญจร ชายบ้ำจึงเลิกนั่งบนกำแพงวัด หลังจากวิ่งตะโกนหาผู้หญิงชื่อแคว้ หันมาชี่คมุมสะพานลอยด้านหนึ่งไว้นั่งแทน ดวงตาเลื่อนลอยเหม่อมองดูรอรที่จับเคลื่อน เหมือนกับว่ามันเป็นตัวประหลาด ไม่มีใครรู้ว่าเขามองทำไมและเพื่ออะไร

แต่ใคร ๆ ก็รู้ว่ามุนนึ่งของเขาคือที่ต้องห้าม แม้แต่บรรดาขอทานที่เรียงสลอนบนสะพานลอยยังไม่กล้าเหมิเกริมจับไล่ให้เขาออกจากมุนนึ่งนั้น หรือเข้าไปช่วงชิงเอามาเป็นของตนเอง เมื่อชายบ้ำหาหน้าไปเพื่อออกวิ่ง เพราะรู้โดยสามัญสำนึกว่านิวาตสถานแห่งนี้มีข้อกเว้นสำหรับการชี่คครอง

หนักเข้าชายบ้ำที่ว่าจะล้มตัวลงนอน ไม่สนใจโยคีต่อแสงแดดหรือสายฝน จนตำรวจท้องที่เองก็ไม่อาจทำอะไรเขาได้

บัดนี้ชาวบ้านแทบจะเลิกวิ่งไปกลางถนนเสียแล้ว เสียงฝ่าตีนกระทบพื้น เสียงผู้คนที่ยกขานให้กันดูเขา แหงนหน้ามองหาผู้หญิงชื่อแก้ว เสียงรถราบีบแตรไล่หลัง เสียงเด็กเล็กแหกปากล้อเลียน และเสียงตะโกนชมชื่นจากปากของเขาเอง ดดอออกกำลังลงรวดเร็ว แต่ชาวบ้านยังคงนั่งขีมน้อย ๆ เป็นปกติบนสะพานลอยขมุนั้น ขณะที่เสื้อผ้าและผิวพรรณของเขาทรุดโทรมยิ่งขึ้นตามเงื่อนใจของวันเวลา

อากาศยังคงร้อนอบอ้าว ผสมผสานกับกลิ่นอบอับจากวันพิษต่าง ๆ ซึ่งคละคลุ้งทั่วบริเวณ สภาพะเช่นนี้แม้แต่คนบ้าเช่นเขายังขอมศิริโรราบ เขาพยายามนั่งเบี่ยงแสงแดดที่แผดส่องมาตรงมุมประจำตัว บางครั้งก็เอามือไปรองรับแดดแล้วทำท่าคล้ายกับจะวิกคิม อิริยาบถนี้ดำเนินอยู่ท่ามกลางสายตาของผู้พบเห็นทั่วไป และไม่มีใครไม่อคยืม เพียงแต่ว่ารอยขีมนั้นจะปรากฏขึ้นแห่งใดเท่านั้น

ชาวบ้านเองก็ขีมน้อย ๆ ข้าง ๆ เขามีขอทานดาบอดนั่งอ้วงนับเศษเงินในกระเปาะจะมกเขม้น ถัดออกไปคือขอทานขาพิการซึ่งมีแมลงวันบินว่อนรอบแผลตามตัว ถัดออกไปอีกมุมหนึ่ง เป็นหญิงวัยชราอันธพาลขมุนั่งยกมือท้วงหัวค้อมหัววีซ่าแล้วซ่าเล่า ฟังตรงข้ามคือเด็กหญิงกับน้องชายตัวแกระแกร็นผิพรรณคาก้างคู่ ครึ่งนั่งครึ่งนอนเอาหัวเอนราบอยู่กับชั้นพลาสติก ทั้งหมดคือผู้ยึดสะพานลอยเป็นหลักแหล่งหาเงิน

และชาวบ้านยังคงวิกแสงแดดโดยไม่รู้หน่าย

แต่แล้วผู้คนบนสะพานลอยก็ต้องแตกฮือเมื่อตำรวจจราจรผิวเกรียมแดดสวมแว่นดำดำก้าวถึง ๆ ขึ้นมาพร้อมกับส้าทับไล่เสียงดัง

“อ้าลงไปข้างล่างทุกคน เดี่ยวรถขบวนแหกเมืองจะผ่านมา”

สิ่งสามัญที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกบนสะพานลอยจนถึงกว่าสามัญ ทุกคนเคยพบผ่านมาจนซาชิน และลามเลียมาถึงสะพานลอยแห่งนี้ซึ่งที่เส้นทางอยู่นอกสารบบของคนใหญ่คนโตจะต้องเอื้อมเอื้อน

เหล่าขอทานทยอยลงกระไดเจื่องหงอย หลงเหลืออยู่แต่ชาวบ้านที่เลิกวิกแดดแล้ว แต่กำลังเหลือขมมองลงไปยังเบื้องล่างเพราะรถราเกือบจะว่างเปล่าผิเคเค ตำรวจนายนั้นหน้าหน้าวิ้วขมวดเคินรีมายังมุมต้องห้ามประจำตัว

“เฮ้ย”

ชาวบ้านขีมน้อย ๆ เสียงพลเมืองคิของประเศร้องสวนออกมาจากดินสะพานว่า

“อ้ายนั่นมันเป็นคนบ้าครึบจ่า”

“อ้าววะแล้วกัน ทำไมตำรวจไม่จับส่งโรงพยาบาลบ้า”

อ่าจราชรบนัฟิมและคงลิมไปว่าตัวเองก็เป็นตำรวจ

ผู้คนเบื้องล่างรวมตัวกันมากหน้าหลายตาเพราะอยากรู้ว่าชะตากรรมของชาวบ้านจะจบลงเช่นไร ตำรวจจราจรนายนั้นต้องเรียกเพื่อนซึ่งกำลังไล่บรรดาพ่อค้าแม่ค้าตามฟุตบอลาให้หลบหาหลบคอนไปจากริมถนน

กว่าจะลากเอาตัวชาวบ้านมาจาสะพานลอยได้ก็ทุลักทุเลสิ้นคิ เพราะชาวบ้านคั้นรนขัคชินนำคองนโคนอ็คด้วยกำปั้นของ ๒ ตำรวจหนุ่มหลายที่จึงสิ้นพศ พร้อม ๆ กับผู้คนที่มองคองอย่างเจิบกริบคังถูกบีบปาก

รถนำขบวนแหกเมืองส่งแสงส่งเสียงเป็นสัญญาณล่งหน้า เบนความสนใจของทุกคนให้หันไปฟ่งมองขบวนรถค่อนข้างยาวเหยียด และแล่นเอื้อลื้อย ๆ เพราะท่านรัฐมนตรีเกิดพิสมัยประชาชนสองฟากถนนจันมากะทันหัน กอปรกัต้องการอวดคปรมีให้แหกเมืองหันถึงพลาณภาพแห่งความรักจากพลเมือง

ท่านรัฐมนตรีไขกระจงกรชั้นเลิศ ลมร้อนวูบปะทะเข้าหน้าเลื้อยไซซอนซุดสากลใหม่เอี่ยมได้เล็กน้อย ท่านผู้นำของประเทศแบ่ปาก แต่แล้วกลับฉีกยิ้มกว้างโดยอัตโนมัติ มือขาวกมมือ โบกหยอย ๆ ใ้ประชาชน จนรถแล่นห่างออกไป คนเฒ่าคนแก่บางคนร้องไม่เป็นประสานวาสนาของตัว ที่งู ๆ ท่านผู้นำเยี่ยมหน้าโบกมือให้พวกเขา

ตำรวจจราจร ๒ นาย ถอนใจโล่งอกเมื่อทุกอย่างกลับคืนรอยเดิม คนผิวเกรียมแดดขึ้นค้ำมองดูชายบ้าที่นั่งของ ๆ มองดูกรณีไฟกระพริบเขม็ง ไม่สื่อแสดงความคิดเห็นให้เห็น

ชายบ้าหันมายิ้มน้อย ๆ ลูกชิ้นขึ้นขยับแขนขยับขาใคร ๆ คิดว่าเขาจะต้องขึ้นกระไดแล้วชุกตัวลงในมุมประจำ แต่ชายบ้ากลับออกวิ่งและวิ่ง

เสียงฝ่าตีนกระทบพื้นคอนกรีตที่ขาดหายไป ดังขึ้นตามจังหวะ ผสานกับเสียงแตรรถยนต์ ตำรวจ ๒ นายขึ้นงงันมองดูชายบ้าที่วิ่งแหงนหน้าโบกไม้ โบกมือไม่หยุดหย่อน

“แล้ว แล้วจ๋า แล้ว”

คำคินันท์ท่านผู้นำได้ไปงานเลี้ยงรับรองแขกเมืองซึ่งจัดขึ้น ณ ห้องโถงโอบอ้าใหญ่โตที่สุดของโรงแรมที่ดีที่ตูดของทวีปเอเชีย

ห้องโถงซึ่งลางานดาด้วยผู้มีเกียรติและทูตานุทูตจากนานาชาติ อาหารหวานคาว เหล้าไวน์ งานช้อนต่าง ๆ วางรับกันเป็นระเบียบเรียบร้อย

เสียงแซ่ซ้องเสียงสนทนาปราศรัย เสียงแก้วเหล้าเคล้าคละก้นคองทำนองครึยางค์ สูงขึ้นไปจากชั้น ๒ จนถึงชั้นยอด บรรดาเศรษฐีจากตะวันตก ตะวันออกกลาง รวมทั้งนายทุนชั้นดีจากเกาหลี ญี่ปุ่น ก็กำลังวางแผนกอบโกยและกอบกามไปจากเมืองนี้ไปให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หลายรายกำลังหลังน้ำเชื้อให้สาวไทยเสียดด้วยซ้ำ

เสียงแหนแห่แซ่ซ้องจากชั้นล่างยังดำเนินต่อไป และต่อไป

“เป๊ะตุ้มเป๊ะ”

คมทวน คันธนู เหลื่อม . สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๕๑ (๔ มิถุนายน) ๒๕๓๒ : ๕๕ - ๕๗.

ผู้ยิ่งใหญ่ข้างป้ายรถเมล์

“คุณอ่านอะไร หนังสืออะไร”

“เปล่า เป็นสมุดจดเบอร์โทรศัพท์”

“คิดว่าเป็นตำราเรียน ไม่ใช่หรือ แล้วไปไหนนี่”

“ไปทำงาน”

“บ้านอยู่ไหน ไม่เรียนแล้วเหรอ”

“ไม่ อยู่ในซอย ในหมู่บ้าน ถามทำไม”

“ถามดู แล้วไปทำงานที่ไหน”

“ฝั่งธนฯ แล้วคุณ”

“ตอนนี้สอบเสร็จแล้ว ผมเรียนกฎหมาย”

“คุณพักแถวนี้หรือเปล่า”

“โน่น ซอยถัดไป” เขารีมือไปทางด้านหลัง แต่ไม่หันไปมอง เขายังคงเดินตามหลังฉันไปเรื่อย ๆ

“ไปรถเมล์สายอะไร รอสง”

“สายอะไรก็ได้ ฉันไปธุระใกล้ ๆ แค่อำเภอนี้เอง” ฉันพยายามกวาดสายตาคาดหาคนที่รู้จักหรือคนที่เคยพุดกัน
ในหมู่บ้านรู้สึกสบายขึ้นเมื่อพบบ้านใกล้เคียงกันขึ้นอ่านหนังสืออยู่ข้างหลังฉัน ฉันหันไปทักทายเขาทันที

“ไปก่อนนะ ไปละ” ชายแปลกหน้าพูดเสียงดัง

“ค่ะ ขอบคุณ”

“เขาว่ากันว่าเขาบ้านะที่รู้จักหรือ”

“ไม่ แรกเดินเข้ามาคุยกับพี่ยังกับรู้จักมาก่อน ก็กลัว ๆ เหมือนกัน”

“ชอบเรียกคนโน้นคนนี้ให้มาคุยด้วย สาว ๆ วิ่งหนีกันทุกคน ไม่ค่อยมีใครคุยกับเขาหรอก แรก ๆ เขาก็คุย
ด้วยเพราะคิดว่าไม่บ้า”

“มันบ้างจริง เมื่อก่อนเป็นนักศึกษาเนาะ น่ากลัว... อาจจะเป็นโรคจิต” คนแปลกหน้าที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ หันมายิ้ม
และร่วมออกความเห็นด้วย

“พี่ไม่เคยพบเขาเลยเหรอ ผมพบบ่อย ถ้าแกเข้ามาคุยผมก็คุย”

“พี่กลับดึก เรียกสามล้อเข้ามาเลย ตอนออกเมื่อก่อนติดรถพี่สาว ตอนนี้ต้องเดินแล้วแหละ พี่เขาย้ายไปต่าง
จังหวัด”

“สวัสดีครับ วันนี้ไปสายกว่าเมื่อวาน”

ฉันส่ายหน้าเพื่อเข้าของเสียง นานเป็นอาทิตย์ที่ฉันต้องพบหน้าเขา วันละหนึ่งถึงสองครั้ง บางครั้งฉัน
พยายามขึ้นสามล้อทันทีที่เห็นเขาเดินมา

“คุณอยากให้ฉันช่วยอะไรหรือเปล่า” ฉันตัดสติใจถามออกไปในเช้าวันหนึ่ง

“คิดว่าผมต้องการสิ่งนั้น ผมมีพลังมากพอ”

“ฉัน ไม่รู้ว่าฉันควรจะทำอย่างไร ให้อะไรกับคุณได้บ้าง”

“ไม่ต้องทำอะไร แต่ต่อไปคุณจะเป็นตัวอย่างที่คนอื่นเอาเป็นแบบ ผมเป็นทนาย แต่ผมอาจจะเป็นที่ตีกว่าทนาย คิดว่านักกฎหมาย” ฉันทันทีที่เขาคิดมันเรื่องเดียวกันอย่างไร

“ฉันหรือ คุณไม่ต้องให้ฉันเจอหน้าคุณทุกวันไม่ได้หรือ”

“ไม่ได้ งานใหญ่ของเราต้องไม่เสร็จแน่ถ้าคุณห้ามผม ผมกำลังทำงานใหญ่โดยมีตัวคุณเป็นเป้าหมายแรก และเราก็จะขายเป้าหมายต่อไป”

“ฉันว่าฉันทำไม่ได้ ไม่ได้แน่ คุณหาเป้าหมายใหม่เถอะ”

“ใช่ ผมรู้ว่าเป็นเรื่องยากมาก คนมักจะหนีไปก่อน”

“คุณทบทวนชีวิตว่าคุณทำผิดพลาดหรือเปล่า คนอื่นเขาจึงหนีไป”

“ไม่ต้องทบทวน ผมชัดเจนมาก ชัดเจนที่สุด ไม่ใช่เป้าหมายทดลอง คุณเข้าใจคำว่าสันติภาพไหม ผมกำลังสร้างสิ่งนี้” ฉันทักหน้ารับ

“ผมมีเพื่อนมากมายนะแต่ไม่มีใครร่วมสร้าง นี่ไงเพื่อนผม” เขาส่งสมุดบันทึกเล่มเล็กสีน้ำเงินให้ฉันทันทีที่มีรายชื่อของผู้คนเป็นร้อยชื่อเห็นจะได้ แต่สุดท้ายฉันทัดคิดว่าน่าจะเป็นชื่อของฉันทันทีในบันทึกนั้นเขียนว่า “ตาย เพราะพบเธอยามตาย อาจเป็นเป้าหมายที่สำเร็จอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนที่สาม เธอชื่อ เธอพูด เธอหัวเราะ แต่ในแวบคางยังหวาดระแวงอยู่บ้าง น้อยมากจนแทบไม่ปรากฏ” ฉันทันทีเปิดไปอีกแผ่น บันทึกว่ามีแต่คนขี้ขลาด คนเป็นทาส คนไม่มีความคิดเคลื่อนไหว

“เพื่อนคุณทั้งนั้นเลขหรือนี้ คุณนี่ขอลไปเลย”

“คุณเป็นคนแรกที่ชื่นชมผม คนอื่นเขาว่าผมบ้า ผมช่วย บางครั้งเขาว่าผมเป็นไอ้หมาและตามด้วยคำว่าช่วยอีก ไอ้หมาช่วยเป็นอย่างไร คุณรู้จักไหม คนชอบพูดไม่จริง” ฉันทันทีหัวเราะขำคำพูดของเขา เราหัวเราะกัน ฉันทันทีส่งโทรศัพท์ให้เขาหนึ่ง เขาส่ายหน้า

รถเมล์จอดเทียบป้ายฉันทันทีก้าวขึ้น บอกลาเพื่อนแปลกหน้า ฉันทันทีพะวงคิดอยู่ตลอดเวลา เขาจะทำอะไรของเขานะช่างยิ่งใหญ่เหลือเกิน ฉันทันทีให้เพื่อนร่วมงานฟัง ก็เลขถูกล้อว่าพบพระเอกเข้าแล้ว

“ตัวจริงหรือเปล่า” เพื่อนล้อ

“ปลอมตัวมา ปลอมเป็นคนจนคนบ้า ความจริงเป็นเศรษฐี ต้องการหานางในฝัน” อีกคนพูดบ้าง

“บ้างจริงวะ พวกนี้ ช่วยคิดกันหน่อย” ฉันทันทีชักโมโหแต่ก็อดหัวเราะเงินแทบสาละวินน้ำลายตัวเองไม่ได้ เมื่อคำพูดเพื่อนกับภาพของเขา ภาพผู้ชายหอมสูง เสื้อผ้าเก่ามอซอ จนหาไม่พบว่าสีเดิมเมื่อครั้งออกมาจากร้านเป็นสีอะไรกลิ่นของมันอีกต่างหาก ได้รู้จักกันบ้างหรือเปล่านั้นไม่รู้ระหว่างผ้ากับผงซักฟอกและน้ำ

“ไม่ต้องคิดอะไรเลย ทำตัวแบบนางเอกในนิทานเก่าแก่ เป็นคนดี อดทน ไม่รังเกียจ พระเอก และเมตตาด้วย ในที่สุดเรื่องจบลงว่า และแล้ว...”

“พอ ๆ พอเว้ย ทุเรศจริง” ฉันทันทีร้องห้าม

“อ้าว แบบอื่นก็ได้ แบบนวนิยายความจริงเขารูปหล่อและร่ำรวย เป็นเจ้าของเหมือง เหมืองอะไรช่างมัน อาจเป็นแร่ทองคำก็ได้ มีผู้หญิงมาให้เลือกมากมาย เขาจึงเบื่อเดินโซเซออกจากบ้านโดยแลกเสื้อผ้ากับคนใช้ ตลอดชีวิตเขาไม่เคยขาดอะไรนอกจากรักแท้ มีปัญหาสุขภาพจิตด้านความรัก” เสียงฮาคามเป็นระยะ ๆ

“นี่นางเอกตัวจริง หวังนี้พาเขาไปพบกันด้วย” คราวนี้คนสมมติเรื่องถูกแซวเอง

“ใช่ ถึงรู้เรื่องกันดี เป็นเนื้อคู่กันแห่ง ๆ เลย” ฉันทันทีได้บ้างหลังที่ถูกล้อมานาน

ฉันไม่อาจจะโทษว่าเป็นความผิดของเขาได้ เพราะเขาไม่ได้ทำอะไรเลย นอกจากมาขึ้นคอกจนกว่าฉันขึ้นรถเมล์ มาขึ้นรถรับหน้าหมู่บ้าน เขาไม่เคยบุกรุกที่จะรู้จักบ้านหรือรู้จักฉันมากกว่านี้ เขาพักทายและขี้นกับทุกคนที่เดินผ่านเขา แต่ไม่มีใครพูดไม่มีใครขี้นกับเขา ฉันเคยห้ามเขาว่า “อย่าไปขี้นไปพูดกับเขาเลย คนที่มองดูว่าเขาไม่ขี้นอกพูดกับเรา” ฉันกลับได้รับคำอธิบายว่า “ถ้าเราไม่เริ่มใครจะเริ่มและเมื่อไรจะได้เริ่มต้น อย่าลืมนะว่าเรากำลังทำงานใหญ่” ฉันเกือบจะโผล่ออกไปว่าหมายความว่าฉันต้องทำอะไรอย่างคุณด้วย

“ผมไม่เป็นนักกฎหมาย คุณเชื่อไหม ผมค้นพบนานแล้ว กฎหมายไม่ใช่ทางแก้ปัญหามันให้คนบรรเทาพิณหรือทะเลาะกัน”

“แล้วอะไรล่ะ” ฉันถามอย่างระอาแกมอยากรู้ บางครั้งฉันอยากหนีไปจากเขา แต่ก็ยังไม่อยากเหมือนมีเส้นที่บางอย่างที่ทำให้ฉันรู้สึกอยากรู้ หรือว่าฉันสำคัญว่าตัวเองมีคุณค่าที่จะทำงานใหญ่ร่วมกับเขาเหมือนที่เขาถ่าว

“ความรักใจ ถ้าคนมีความรัก มีความเป็นเพื่อน เป็นญาติ เป็นอะไรก็ได้ที่ดี จะเป็นแฟนกันก็ได้ กฎหมายก็ไม่ต้องใช้ ฮะ ฮะ ฮะ ฮะ ฮะ” เขาหัวเราะแบบตลกออกมา

“เราไปเที่ยวกันบ้างเอาไหม ไปที่อื่นที่ได้คุยกันมากกว่านี้ ไปบ้านคุณก็ได้หรือบ้านฉันก็ได้”

“คุณรู้สึกว่าเป็นมิตรกันแล้วใช่ไหม”

“ใช่จริง ๆ” ฉันมาคมันเต็มทีที่จะรู้จักเรื่องราวของเขาให้ได้

“ไม่ต้องไป เรารู้จักกันแล้ว สนทนกันแล้ว เป็นเพื่อนกันแล้ว เรียกว่าเป็นคนรักกันแล้วก็ได้ คุณและผมต้องเป็นกับใครอีกหลายคน ใครอีกหลายคนต้องเป็นเพื่อนกับใครอีกหลายคน”

เขาเดินจากไปแม้ว่ารถเมล์ยังไม่มา

ฉันเดินเสาะหาจนพบบ้านเขา แต่ไม่พบเขา แม่เขาร้องไห้และพูดว่ามันเป็นบ้าไปนานเป็นปี ๆ แล้วนะ จะเอามันไปตรวจมันก็ไม่ไป พี่สาวเขาขึ้นชั้นอีกคนว่า “มันบ้าจริง ๆ ส่งให้มันเรียนจะจบอยู่แล้วเชียว มันมาบอกว่าจะไม่เรียนแล้ว เสียเงินเสียทองไปเปล่า ๆ มันไม่ทำอะไรได้แต่พูดกับคนโน้นคนนี่ไปเรื่อย ๆ เขาทำอะไรให้หนูเดือดร้อนหรือเปล่า มันหาขไปหลายวันแล้วนะ เกือบสิบวันแล้ว”

“หนูก็ไม่พบเขาเกือบสิบวันแล้วเหมือนกัน วันสุดท้ายที่พบเขา เขาบอกลาหนูแล้วหนูไม่เข้าใจเอง”

ป้ายรถเมล์ไหนนะที่เขาย้ายไปทำงานที่ยิ่งใหญ่ของเขา ใครพบเขาเดินเข้าไปพูดคุย อย่าตกใจเลยนะ เป้าหมายของเขาคือ “งานที่ยิ่งใหญ่”

แพรว จารุ. ผู้ยิ่งใหญ่ข้างป้ายรถเมล์. แพรวสุดสัปดาห์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๕๕ (๑๖ กันยายน) ๒๕๓๑ : ๘๖-๘๗.

มาตรการ

ในขณะที่มีเสียงปืนแผลลั่นถี่ขึ้น โลกทั้งโลกราวกับจะมีแต่เข็มนาฬิกาที่หยุดนิ่ง ส่วนอื่นร้างไปหมด
วิญญูณของเข็มนาฬิกาให้มากกว่าหนึ่ง ทุกวิญญูณก็ไม่อาจอาศัยร่างนี้อู่ได้อีกต่อไปแล้ว ผู้พิชิตจากไปด้วย
ความมั่นใจในผลงาน

โลกร้างเริ่มมีผู้คน ความอยากรู้อยากเห็นขับเคี่ยวกับความรู้สึกขนพองสยองเกล้า แต่ละคนกลัว ๆ กลัว ๆ
และไม่มั่นใจ ถ้าอยู่เพียงลำพังจะไม่มีใครหาเข้าไปดู แต่เมื่อเป็นกลุ่มก้อน ความลุ่มใจก็เกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ
ความลังเลยับยั้งพวกเขาไว้ได้เพียงครู่เดียว หลังจากนั้น ศพของชาววัยประมาณสามสิบปลาย ๆ หรืออาจจะถึงสี่สิบก็
ถูกห้อมล้อมโดยกลุ่มคน

ศพของนายแพทย์ชเวต ชาว เสื้อผ้าเปลี่ยนจากสีเดิมเป็นสีเลือด ธารโลหิตไหลหนืด ๆ ข้างกายคล้ายพยายามหา
ทางล่าถอยชีวิตลงในผืนคอนกรีต

ผู้หญิงคนหนึ่งเป็นลมเกือบจะทันทีที่เห็นภาพนั้นเต็มตา อีกหลายคนคลื่นเหียนวิงเวียน แต่ยังไม่ท้อถอยอยู่
ได้ บ้างก็รีบผลະหนีจากตรงนั้น แต่ที่ยังไม่ยอมไปไหนก็มาก

เสียงพิมพ์จัมป์ในงานกลุ่มคนอาจจะทำให้นึกถึงเสียงสวดสังวัญญาณ และหลังจากที่คืนอารมณ์ที่ระทมทรมานกลับ
มาสู่ที่มั่นได้แล้ว เสียงพูดคุยวิพากษ์วิจารณ์ก็ดังขึ้น...ดังขึ้น

ใครมากับใครก็ออกความเห็นกัน ที่มาเดี๋ยวเหลียวไปเจอใครก็พูดคุยกับคนนั้น ศพทำให้ทุกคนอยากพูดคุยกัน
เต็มใจพูดคุยเต็มใจฟังแม้ว่าฟังจะเคยเห็นหน้ากันเป็นครั้งแรกในชีวิตก็ตาม

“นี่คงไปทำอะไรให้เขาแค่น เขาถึงยิงเอาพรุนอย่างนี้”

ชายอายุไล่เลี่ยกับศพอีกคนหนึ่งอย่างแรงก่อนจะพูดคุยกับคนที่ยืนข้าง ๆ และเมื่อหยุดแล้วผู้พูดคุยด้วยมีท่าที
เป็นมิตรกับการสนทนา เขาจึงพูดต่อ

“บุญคุณความแค้นนี่มันเรื่องใหญ่ ใหญ่กว่าอะไรทั้งหมด ยิ่งถ้าเป็นลูกผู้ชายด้วยละก็...”

“เหมือนอย่างในหนังจีน”

ชายอายุไล่เลี่ยกับศพอีกหน้าซ้ำ ๆ “ผมดูหนังฝรั่ง ไม่ค่อยชอบหนังจีน แต่พวกเจ้าพ่อมาเฟียฝรั่งมันก็ถือ
เรื่องนี้สำคัญกว่าอะไรทั้งหมดเหมือนกัน ลองว่าถูกทำให้แค้นละก็...ต้องชำระกันอย่างเจ็บแสบสะใจ จะมาเหยียบจมู
กกันง่าย ๆ ไม่ได้หรอก...ลูกผู้ชาย”

คนฟังรู้สึกกระซอมนิด ๆ ผู้ชายที่พูดอย่างนี้คงจะเป็นคนจริงคนหนึ่ง ศัญชาตญาณทำให้เขาสุภาพขึ้นโดยไม่
รู้ตัว

“คงเป็นอย่างนั้นนะครับคุณพี่”

“เชื่อผมเถอะ ผู้ชายกับผู้ชายนี่ไม่มีเรื่องอะไรหรอก มันยอมให้ใครมาหมิ่นเหม่งไม่ได้ทั้งนั้นแหละ”

“ครับ ผมเชื่อ” พูดแล้วเขาก็ก้มศีรษะให้ชายอายุพอ ๆ กับศพอย่างนอบน้อมก่อนจะขอตัวหลีกไปทางอื่น
ห่างจากตรงนั้นไม่ถึงสองเมตร หนุ่มสาวคนหนึ่งออกความเห็นกะหงุกกะหนิง

“คนสมัยนี้ฆ่ากันเป็นผักเป็นปลาเลยนะคะ”

“มันจะบ้ากันหมดแล้ว ป่าเถื่อนขึ้นทุกวัน ๆ” ชายหนุ่มถอนใจยาวก่อนพูดต่อ “นิค ๆ หน้อย ๆ ก็ฆ่ากันแล้ว
พูดกันไม่ได้ พูดกันไม่รู้เรื่อง”

หญิงสาวไม่กล้ามองศพเต็มตา แต่เธอก็อดชำเลืองบ่อย ๆ ไม่ได้ ความสยดสยองเป็นเหมือนเสน่ห์ร้อนที่
และต้องชาก แต่จะปลีกตัวหลบหนีจากมันก็ไม่ง่ายนัก

“จากศพนี้...ดีไม่ค้ำจะมีต่ออีกหลายศพ”

“ดีเหมือนกันนะ...” เขาพูดลึ่วหัวเราะ “วันหนึ่งพวกนี้เขาอาจจะฆ่ากันจนหมด ที่นี้ก็เหลือแต่ความสงบละ”

“ตำรวจเขาจะยอมให้ทำอย่างนั้นหรือ?”

“ถ้าจับมือใครคมไม่ได้บ่อย ๆ ไม่ยอมมันก็เหมือนยอม”

ตำรวจมาถึงในเวลาไล่เลี่ยกับรถเก็บศพของมูลนิธิการกุศล ผู้คนโค่นกันออกห่างศพ แต่พวกเขาก็ยังขมขม
กันอยู่อย่างเหนียวแน่น แม้จะมีบางคนผละจากไป ก็มีคนใหม่ ๆ เข้ามาทดแทนไม่ขาดสาย

ตำรวจคนหนึ่งต้องเสียเวลากับชายวิกัลจริตที่ไม่รู้ว่าไหลมาจากไหน ก่อนหน้านั้นไม่มีใครสังเกตเห็น มัน
เหมือนกับว่าเขานั่งมากับรถตำรวจ หรือไม่ก็รถเก็บศพนั่นเอง ตำรวจไล่เท่าไร ๆ เขาก็ยังพยายามปีนเขียนอยู่ใกล้ ๆ
ศพ

“ขอตั้งค์...” เขาพูดลอย ๆ ไม่เจาะจงว่าพูดกับใคร “คนนี้มีตั้งค์” เขาชี้ศพ “หิวข้าว ขอตั้งค์ กินข้าวมั่ง คนนี้
ไม่ต้องกินข้าวแล้ว” เขาชี้ศพอีก

“โธ่ว้อ...” ตำรวจเกาหัวแกรก เขาล้วงเหรียญออกจากกระเป๋ากางเกง ยัดใส่มือชายวิกัลจริต “ไปให้พ้นเสีย
ทีไป” พูดพร้อมกับออกแรงรูด

ชายวิกัลจริตลอยไปตามแรงรูดสองก้าวแล้วก็ขึ้นตัวอีก ปากก็บ่น “หิวข้าว ขอตั้งค์มั่ง”

ตำรวจลูกแก่โทสะ ออกแรงผลัก ชายวิกัลจริตเสียวหลักกลาเข้าไปในกลุ่มคน ตำรวจกลับไปทำงานของเขาต่อ
กลุ่มคนด้านหน้าเปิดทางให้ชายวิกัลจริตลาได้โดยไม่ถูกขัดขวาง เขาเซไปทรุดอยู่แทบเท้าหนุ่มสาวคู่หนึ่ง
หญิงสาวกระเถิบหนีอย่างรังเกียจ ชายวิกัลจริตสกปรกตั้งแต่เส้นผมถึงเล็บเท้า คนตาบอดก็จะรู้ถึงความ
สกปรกของเขาได้จากกลิ่น เขาเงยหน้ามองหนุ่มสาว “ขอตั้งค์ หิวข้าว ขอตั้งค์มั่ง”

ชายหนุ่มจูดซื้อมือหญิงสาวก้าวเดินออกจากที่นั่น

“ไปเหอะ เคี้ยวไม่ทันนึกหอม”

“ความจริงรออีกสองสามวันก็ได้ มันอาจจะมา” เรื่องหนักใจของตัวเองทำให้เธอไปความรู้สึกขยะแขยง
ออกไปได้อย่างรวดเร็ว

“อย่าชะล่าใจคิดว่า ทิ้งเอาไว้จะยิ่งยุ่งยาก ผมยังไม่พร้อมจะแต่งงาน เงินยังไม่มีสักบาท”

หญิงสาวรู้สึกอึดอัดและกระวนกระวายด้วยความหวาดหวั่น แต่เธอก็ตามเขาไปโดยดี

ชายวิกัลจริตนั่งกอดเข้าเมื่อคำขอไม่เป็นผล เขากลายมือที่กำเหรียญออก จ้องมองมันเหมือนเป็นสิ่งไม่เคย
พบเคยเห็น แต่เขาพูดกับมัน เล่าบางอย่างให้มันฟังเหมือนเป็นคนสนิท

“หิวข้าวนะ...รู้มัย...หิวมาตั้งแต่เกิดนะ...ขอตั้งค์ ขอตั้งค์มั่ง อยากรินข้าว”

ผู้คนบริเวณใกล้ ๆ ชายวิกัลจริตคล้ายได้หูหนึ่งสองจ่อประชันกัน

ห่างจากชายวิกัลจริตประมาณสิบก้าว หญิงสาวแต่ท่าทางจัดจ้านกร้านเกรียมคู่หนึ่งขึ้นมองศพไม่วางตา แม้
เมื่อภายหลังจะพูดเรื่องอื่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับศพแล้ว สายตาของเธอทั้งสองก็ยังอยู่ที่ศพเสียเป็นส่วนมาก

“ฆ่ากันง่ายคเยเหลือเกินนิ” สีหน้าท่าทีของคนพูดเป็นปกติเหมือนน้ำเสี้ยง “เมื่อคืนนี้หยก ๆ ก็ออกข่าว
โทรทัศน์ไปสิบสองศพแล้ว”

“มันคงไม่เกี่ยวข้องกับมัน” อีกคนออกความเห็น “ไกลกันนี่”

“โร้อื่นก็... สมัยนี้เขานั่งเครื่องบินไปฆ่ากันยังได้ บางทีมันอาจจะเกี่ยว ๆ กันแหละ ฆ่ากันไปฆ่ากันมา”

“ถูกก็อยากฆ่าอิวันเหมือนกัน อีห..”

“เขาถือกันว่ามันเป็นโรคเอดส์หรือ?”

“นั่นแหละ เห็นมันตรวจเลือดแล้วมาซึม ๆ อยู่หลายวัน แต่ตอนนี้มันฮึด รับแขกลืบหาขวยขว้าง”

“ก็เรื่องของมัน” พุดกลัวหัวเราะ “ดีเหมือนกัน... ไอ้พวกหน้ามีดมันจะได้ตายกันซะมั่ง”

“จะพาดูตายไปคิ้วขณะซี”

“อ้อ... ญูรู้ละ ญูขามึงเสือกไปนอนกับอิวันคิ้ว”

“ແม่ง...”

“ญูขามึงอย่าไปโทษไอ้ตุคปอดญูขามึงเลย ถึงมันจะไม่นอนกับอิวันนะ คนอื่นมันก็นอนแล้วมึงรู้ได้ไงว่าไอ้พวกนั้นจะไม่มาทับมึงมั่ง มันเสี่ยงกันทั้งนั้นแหละ ญูเองก็เสี่ยง ไม่อยากเสี่ยงมึงก็กลับไปอดตายบ้านมึงสิ บ้านมึงคงยังไม่มียเอดส์หรือญูว่า”

“มึงก็ว่าไปเรื่อย”

“อ้าว... ก็มันจริงนี่”

“อิวันมันน่าจะเลิกไป เพื่อนฝูงจะได้ไม่ต้องเสียวสันหลัง ดีไม่ดีอีห่านีจะพากันตายหมดลานจ้”

“อย่าตีคนไปก่อนไซ้เลยมึง มันอาจจะไม่เป็นก็ได้”

“แต่ญูว่ามันเป็น”

“หิวข้าว ขอตั้งค้กินข้าวมั่ง” ชายวิกलगจริตมาขึ้นอวดความโสโครกเบื้องหน้าหญิงทั้งสอง

“ไป! ไอ้ห่า! ไม่มี”

หญิงทั้งสองรีบอดตัวจากที่นั่นกะทันหัน เธอทั้งสองเอามือปิดจมูก และมองชายวิกलगจริตไม่เต็มคาเหมือนเมื่อมองศพ

ชายวิกलगจริตทุดัน ผู้คนละแวกนั้นกระเสียบลอยเปิดช่องว่างให้เขาอย่างเหลือเฟือ

“มันอยู่ของมันได้ไงวะ ... ท่าจะไม่ได้อาบน้ำมาเป็นเดือน”

“ก็เหมือนเวลาอยู่ในบ่อนแหละ สามวันสามคืนญูไม่เห็นมึงอาบน้ำ”

“คนละอย่างกัน ไอ้อย่างนั้นมันมัน มันกว่านอนกับเมียอีก”

“ไอ้นี้ก็อาจจะมันของมันก็ได้ มึงจะไปรู้มันหรือ”

“ญูเคยเห็นไอ้ในบ่อน”

“เฮ้ย ... ยังจี้ใครเขาจะปล่อยให้มันเข้าไป บ่อนแตกนะซี”

“ไม่ใช่ ญูพุดถึงคนที่โค่นชิงตายนั่นนะ”

“อ้อ”

“ดูเหมือนมันจะเป็นมือขวาของเจ้ามือกินรวบคิ้ว มันก็รวบจะตายห่า ... ไหงไปไหนมาไหนคนเดียว ไม่รู้จักหามือปืนมาคุ้มกัน เลขต้องมาตายเป็นหมาข้างถนนอย่างนี้”

“มีมือปืนคุ้มกันก็อาจจะกลายเป็นสองศพก็ได้ ถ้าคนมันจ้องยิงละก็ ... คุ้มกันมาก ก็ศพมาก”

“ที่จริงไอ้พวกนี้ให้แม่งตาย ๆ กันซะมั่งก็ดี หนอย ... พอคนแทงถูกมากหนอย แม่มันลครางวัลลงลิบ”

“เป็นกู ๆ ก็ลค ไม่ว่าจะจ่ายเท่าไรก็เห็นยังแทงกันออกครืด”

“มันเอาเปรียบกันเกินไปโว้ย”

“อย่างเราก็ได้แต่บ่น ประเดี๋ยวถึงงวดก็ไปแทงเขาอีกแหละ มึงรู้ละยัง ... หลวงพ่อเชิงผาท่านให้แก้หนึ่งนะ งวดนี้ ขอให้แม่นที่เหอะ...” เขาพนมมือจกดหน้าผาก “งวดที่แล้วลูกข้างโคนไปเกือบเจ็ดพัน ขอทุนคืนก็ยังดี”

“ถ้าเด็ดจริง เอาทำไมแค่ทุนคืน มันต้องเอาให้ได้เนื้อ ได้หนังเลขชะวะ ส้มเค้าเจ้ามีชะเลขจะได้ดังระเบิด”

“เดี๋ยวก็ตายอย่างไอนั้น” เขาชี้ศัพ

อีกคนชี้ให้ผู้ชายวิกलगจรตซึ่งกำลังอ้อนวอนขอเงินขี้ยา ซึ่งนอกจากจะผอมกะหร่องเหมือนโครงกระดูกเดินได้แล้วยังสวมเสื้อผ้าเก่าคร่ำปาน ๆ กันกับชายวิกलगจรต

ชายทั้งสองคนอยู่ใกล้พอที่จะเห็นว่า นอกจากชายวิกलगจรตจะไม่ได้เงินตามที่ขอแล้ว เขายังโดนขี้ยาแย่งเหรียญในมือ ไปด้วย

ขี้ยาร่วงฝ่าฝูงคนหนีไป ชายวิกलगจรตมองตามอย่างงง ๆ ไม่มีวิ้วแววว่าจะไวชวยสักนิก พอชายขี้ยาลับตาไป เขาก็ทรุดตัวลงนั่งอีก ปากยังพูดเหมือนบ่น “ขอตั้งค์ ขอตั้งค์กินข้าวมั่ง หิวข้าว”

ตำรวจไม่รู้้อาชญากรรมรายช้อยที่เกิดขึ้นข้าง ๆ ตัว พวกเขาไม่เร่งรีบจัดการบันทึกเกี่ยวกับฆาตกรรมรายที่เห็นศพนอนอยู่โด่ง ๆ

กว่าจะเก็บหลักฐานรายละเอียดตามกระบวนการหมดสิ้น ตำรวจทุกคนก็หน้ามัน รอยเหงื่อซึมรักแร้และแผ่นหลัง ทำให้เสื้อตรงนั้นสีเข้มกว่าส่วนอื่น

รถเก็บศพของมูลนิธิการกุศลเก็บไป แต่ศพที่ถูกฆาตกรรมด้วยปืนทั้งรอยเลือดและทุกสิ่งทุกอย่างไว้ตามขลากรรม

ไพโรจน์ บุญประกอบ. ฆาตกรรม. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔๘๕ (๑๔ มกราคม) ๒๕๓๓ : ๔๐-๔๑.

ผมไม่บ้า

วันนี้ผมรู้สึกไม่ค่อยสบายใจ อยากจะคุยอะไรอะไรกับใครซักคน คนเดียวเท่านั้น แล้ววันนี้มันก็ร้อนซะด้วยชิ สรุปเป็นแผนการของวันนี้ผมจะคุยกับคนหนึ่งที่เย็นสบาย แต่ว่าผู้คนในสภาพแวดล้อมของผมนี้ ไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจกับใครหรอก ผมก็ต้องวางแผนสิ ทีนี้

หลังจากที่ผมอ้อมข้าวมือเย็นแล้ว ผมก็เด็ดลอคชั่นไปที่คาเฟ่ชั้น ๕ ปีนข้างกำแพงแค่อะไปนั่งบนกันสาครับลมเย็น คนข้างล่างบางคนเห็นผมแล้ว หลายคนแปลกใจว่าผู้ดูแลปล่อยให้ผมขึ้นมาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร

พวกเขาหยุดคุยกัน ผมโบกมือให้ ส่งเสียงดัง เรียกร้องความสนใจได้ผล ความสูงของตึกห้าชั้นโรงพยาบาลบ้าไม่ทำให้ผมกลัวเลย นกกระจิบไม่กลัว ผมก็ไม่กลัว ก็ผมตัวโตกว่านกกระจิบตั้งเยอะ

ผมนึกรวนระวายในใจ ระบบรักษาความปลอดภัยของที่นี่จะให้ความปลอดภัยแก่ผมได้แค่ไหน แค่ผมทำเป็นคนไข้ที่อาการดีก็อาจจะหาย เขาก็หละหลวมจนพลาดให้ผมมาอยู่ตรงนี้ได้ แล้วถ้าคนบ้าคนอื่นทำให้พวกรักษาความปลอดภัยหละหลวม ผมก็อาจไม่ปลอดภัยสิ

คิดเพลินไป ลมพัดมา นั่น! เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยขึ้นมาแล้วหลายคน ร้องห้ามผมเสียงดัง “อย่าโคคนะคุณ” ผมดีใจ ในที่สุดเพื่อนคุยของผมก็มาแล้ว “ขอพวกคุณมาคุยกับผมคนนึง ที่เหลือหลบไปให้หมด” ผมร้องขอพวกนั้นทำให้อึดอัด จริง ๆ แล้วผมไม่อยากทำให้เขาหวาดเสียวเลย แต่เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ผมขยับท่าทางโคคน แล้วเขาก็ยอมให้ผม

เขารับห้าม “อย่า! ตกลงผมจะคุยกับคุณ” หมอพูด “แต่ผมไม่ชอบหน้าหมอ ผมเป็นได้แค่หน้าที่ของเขา ผมไม่ใช่จิตสำนึกของเขา แล้วก็เขาใช้อำนาจอะไรก็ไม่รู้มากำหนด ความบ้า-ไม่บ้าของคน เขาทำตัวเหมือนพระเจ้าเกินไป ผมเกลียดหมอม ผมเลือกผู้คุมคนหนุ่ม ๆ นั่นดีกว่า คนหนุ่มมักมีความคิดใหม่ ๆ ”

ผมส่ายหน้าให้หมอและชี้ไปที่ผู้คุมคนที่ผมเลือก “ขอให้คุณคนนั้นมาคุยกับผม ผมขอรับรองด้วยเกียรติ เท่าที่คุณจะเชื่อว่าผมจะไม่ทำร้ายเขา พวกนั้นปรึกษากันนิ่ง ๆ หากทางออกไม่ได้ ผมหาให้เขา “นี่คุณก็ถือคอกฎแถมมือไว้กับเสานี้สิ ผมจะได้ผลึกคุณตลกตึกไม่ได้ แล้วผมก็ไม่มีอาวุธด้วย ผมขอยืนยันว่าผมจะคุยกับเขาค่ะนั่น”

พวกเขามองหน้าผมและทำอย่างที่ผมบอก คนอื่นลงไปให้พื้นสายตามผม จำไว้นะถ้าผมเห็นคน โผล่ขึ้นมา ผมโคคนแน่ อย่าให้ผมเสียความตั้งใจที่จะไม่โคคนเลย” พวกเขาอนุญาตให้ผู้คุมคนนั้น พักหน้าให้ คงจะให้กำลังใจหรือเป็นสัญลักษณ์ว่าให้เรียกเมื่อต้องการความช่วยเหลือ ผมเดินไปนั่งห้อยเท้าใกล้เขา แต่ยังไม่ยอมให้เขาสบายใจนิดนึง “ไม่ต้องกลัวหรอก ผมไม่คิดจะตาย ผมแค่อยากคุยกับใครซักคน” ผมเบื่อกับเรื่องนี่แล้ว จึงเริ่มชวนเขาสนทนา หัวข้อใหม่ “คุณหน้าตาไม่ใช่คนกรุงเทพฯนี่ มาจากต่างจังหวัดหรือ” ผมพยายามทำให้ทุกอย่างเป็นปกติที่สุด เพื่อเขาจะได้ไม่ตกใจ คนที่ตกใจคิดอะไร อะไร ไม่สมบูรณ์หรือ “ครับ” เขาตอบสั้น ๆ มากำเดียว ทางเสียงยังแผ่การสั่น “จังหวัดไหน” ผมถาม มองที่ปากเขา “ร้อยเอ็ด” ทางเสียงยังไม่หายสั่นดี และยังมีสำเนียงอีสานติดปลาย “คุณมาเป็นผู้คุมคนบ้านี้ คุณกลัวคนบ้ามั๊ย” ผมถามเข้าจุดประสงค์ให้ตรงประเด็น “ต้องกลัวสิ” เขาตอบ ดิฉันนะ ผมจับได้ว่าน้ำเสียงเขาดีขึ้นเยอะเลย “งั้นคุณอย่ากลัวผมเลย ผมไม่ใช่คนบ้า” ถ้าผมไม่ใส่ชุดคนไข้ก็จะเหมือนกับคนธรรมดาพูดทั้งน้ำเสียง แวดตา ... ทุกอย่าง

เขาจะเริ่มชินกับผมและวางใจขึ้น “คนบ้าชอบว่าตนเองไม่บ้า” ผมพักหน้าเห็นด้วย “ใช่ อย่างคุณไง คุณว่าตัวเองไม่บ้าแต่ที่จริงคุณบ้า” เขาทำหน้างั้น ๆ ผมรีบรุกต่อ “คนเราใช้ตัวเองเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าคนอื่นบ้า แค่ปิดความ

บ้าให้หันตัว ทำตัวให้เหมือน ๆ คนทั่วไป ก็ไม่บ้าแล้ว” ผมเว้นช่วงให้เขากระพริบตา ประจวบกับเป็นการเว้นเพื่อแยกหัวข้อเหตุผลของผม

“โดยคิดว่าสิ่งที่คนโดยมากทำเป็นสิ่งปกติ เป็นความปกติ ซึ่งบางทีมันผิดหลักความจริง ลองคิดดู- คนคนหนึ่งต้องการจะทำอะไรอย่างหนึ่งที่คนเขาไม่ทำกัน ต้องกคความรู้สึกรักของตัวเองไว้ ด้วยเหตุผลว่ามันไม่ใช่สิ่งที่คนอื่นเขาทำกัน เทียบกับบางคนที่ถูกเรียกว่าบ้า เขาสามารถทำทุกอย่างที่เขาอยากจะทำ” ผมทิ้งระยะให้เขาดูดซึมความคิดช่วงหนึ่งก่อนจะเข้าถึงช่วงสรุป “คนอยากทำแต่ไม่ทำ กับคนอยากทำแล้วทำ ใครควรจะเป็นคนผิดปกติ...” เขาทำหน้าง ๆ เวียบเฉยอยู่ เขาคิดจนผมสังเกตเห็นประกายตาเขาแวบ ๆ

“ผมจะเล่าประวัติของผมให้คุณฟัง ผมเกิดมาก็พ่อแม่จะกิน โดขึ้นมาหน่อยก็ถูกบังคับให้ไปโรงเรียน ถูกบังคับให้ทำการบ้าน ถูกบังคับให้นั่งอยู่กับที่เรียนหนังสือ ถูกบังคับให้ใส่เครื่องแบบ ให้รักเครื่องแบบ และสถาบัน เขาใส่อะไร อะไรมากมาใส่ในหัวผม ผมเพียงแต่ฟังคำสั่ง ผมไม่รู้ด้วยซ้ำว่าทำไมต้องรับคำสั่ง เขาฉวยโอกาสตอนที่ผมยังไม่รู้เรื่อง วางแบบแผนชีวิตให้ผม เพราะว่าเขาถูกวางแบบชีวิตมาเช่นกัน เขาไม่คิดที่จะหาวิถีทางของตัวเอง เพราะอยากและ มันเสี่ยงต่อการไม่ยอมรับของสังคม ...แต่เขาลืมไปว่า เขากำลังไม่ยอมรับตัวเองอยู่”

ผมหยุดพักหายใจยาว เพื่อลดความรุนแรงของอารมณ์ “ที่แรกผมก็เรียนไม่รู้เรื่อง แต่เขาบอกกันมาว่าเด็กดีต้องเรียนดี ผมก็บังคับตัวเองให้ทำในสิ่งที่ตัวเองไม่ชอบสำเร็จ เพื่อจะแลกกับคำว่า -เด็กดี- ดูเหมือนว่ายิ่งโตผมยิ่งทำได้ดียิ่งขึ้น จนมัธยมผมก็สอบเข้ามหาวิทยาลัยชั้นดีได้ บังคับตัวเองให้เรียนเก่ง ผมได้เกียรตินิยม จนมาเลขได้งานดี ผมทุ่มเททุกอย่างให้กับงาน ผมก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งชีวิตผมคืองาน ใคร ๆ ว่าผมเป็นบุคคลสมบูรณ์แบบ ผมได้ภรรยา รวย ฉลาด มีลูกน่ารัก ชีวิตสมบูรณ์แบบตามแบบแผนเป๊ะ จนวันหนึ่ง ผมได้เห็นคนบ้าอยู่ข้างถนน แต่งตัวประหลาด ๆ ทำท่าประหลาด ๆ” น้ำเสียงผมแผ่วลงมาก...

“ผมกลับบ้านมานั่งคิด ชีวิตผมคืองานหรือไว้วันหนึ่งผมจะแก้หมดสภาพแล้ว - งานที่รุ่งเรืองนะหรือที่ผมเอาทั้งชีวิตแลกเอาไว้” ผมเงิบไป จนเขาต้องถามต่อ “แล้วยังไงต่อครับ” ดูเขาสนใจเรื่องของผมคงจะไปจี๊ดจ๊าดของเขา “เข้าวันต่อมาผมก็เริ่มทำในสิ่งที่ผมอยากจะทำ ผมแก้ผ้าโกนหัว เพราะผมร้อน ผมร้อนของในตู้เย็นมากินของดิบ เพราะผมอยากลอง ผมทุบกระเจกเพราะผมชอบฟังเสียงมันแตก ผมอยากลองร่วมเพศกับหมาตัวเมีย” ผมมองดูหน้าเขา เขางงแทบไม่เชื่อสายตาตัวเองว่าคนที่นั่งพูดกับเขาดี ๆ อยู่ที่นี่ จะทำไปขนาดนั้น “รู้มั๊ย ผู้คนตัดสินผมไปต่าง ๆ นานา คนเฒ่าคนแก่ว่ามีเข้า คนสมัยใหม่ที่ผมประสาทเครียดเนื่องจากการทำงาน ทุกคนต่างใช้ตัวเขามาวัดตัวผม ผมรู้ผมเองดีที่สุด จริงมั๊ย คุณก็รู้ตัวเองดีที่สุดดีกว่าใคร ยิ่งผมการศึกษาระดับนี้ รู้ว่าบ๊ยะมันเป็นอย่างไง ที่ผมทำไปผมไม่ได้ทำไปด้วยความไร้สติ ผมทำด้วยสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ เป็นการกระทำที่ผมได้ไตร่ตรองไว้ก่อน ผมมั่นใจว่าผมไม่บ้า” ผมหัวเราะก่อนจะพูดต่อ “แล้วผมก็มาจบที่โรงพยาบาลบ้า” เขามองหน้าผมค้างหัวคิ้วขมวด เขาคงกำลังคิดหนัก

“ผมก็เล่าเรื่องของผมแล้ว ขอให้ผมได้รู้เรื่องของคุณบ้างสิ” ผมถามพร้อมกับมองหน้าเขาด้วยสายตาและจิตวิทยาของอดีตผู้จัดการฝ่ายบุคคล

เขาก็มีหน้าลางหลบสายตา เล่าเรื่องซ้ำ ๆ “ผมเกิดและโตที่อีสาน เรียนจบวิทยาลัยพระมหาทานในกรุงเทพฯ อันที่จริงผมก็ไม่ชอบการเรียน ผมเลขเรียนไม่เก่ง ผมก็ไม่ชอบเรียนพละ แต่ผมต้องรับผิดชอบพ่อแม่ น้อง ๆ ที่ผมทำงานส่งผมเรียน หวังจะให้เป็นครูจะได้ช่วยเหลือครอบครัว ตอนนั้นผมก็ส่งน้องเรียนตั้งหลายคน ที่นี้ผมเรียนไม่เก่ง ขยันแทบตายได้แค่พอผ่าน ไม่มีงานดี ๆ ทำ ไปทำงานเป็นเด็กปั๊มเพื่อนก็ล้อ ไปเป็นเด็กเสิร์ฟก็ทนโงกสับไม่ได้ หวังจะมาทำงานครูในกรุงเทพฯ ก็ถูกหลอกอีก สุดท้ายได้ลูกที่ลูกน้องพามาฝากงานที่นี้ เงินเดือนไม่กั๊งค์ยังต้องส่งน้อง

ส่งทางบ้าน ผมทำงานหนัก รับจ้างเข้าเวรแทน ทำงานหนักมาก จนแฟนก็หนีไปมีใหม่ ตอนนี้พ่อป่วยต้องการเงินก้อน ผมไม่รู้จะไปหาที่ไหนมา ผมต้องรับผิดชอบทั้งหมดเกือบสิบชีวิต ผมมีแค่สองมือแค่นี้เอง ไม่รู้ว่าจะเรีชนไปทำไมถ้าเป็นอย่างนี้” เขาระบายเรื่องในใจมาชาวเหยียด ผมนั่งเงียบฟังอยู่อย่างสงบ

เราต่างคนต่างเจ็บจนทรวงข้างล่างคงแน่ใจได้แล้วว่าไม่มีใครโคดผมมองหน้าเขา เขาเหม่อลอยคิดอะไรอยู่ เจ็บ ๆ ผมไม่กวน นั่งดูเขาคิดอยู่เป็นนาน “ผมเห็นด้วยกับคุณ” เขาทำลายความเจ็บขึ้นจนผมตกใจ แต่เสียงถอนหายใจของเขายังน่ากลัวมากกว่า มันยาวนานจนเหมือนไม่จบ “คนเรานี้แหละเนาะที่บ้า คนเราน่าจะได้ทำสิ่งที่ตัวเองอยากทำ” ได้ฟังเขาพูดแค่นี้ ผมพอใจวันนี้แล้ว ผมจึงพูดขึ้น “ผมจะลงไปแล้วนะ บนนี้มันหนาว” ผมปีนข้ามกำแพงที่สูงแค่เอวกลับไปในคาค่า ผมได้ขึ้นเสียดไขวญแจมือ ต่อมาเป็นเสียงของหนัก ๆ หล่นจากชั้น ๕ แล้วก็เสียงคนข้างล่างวิ๊ดวิ๊ว

ผมอื่น...พระผมฮากอิม

ผมไม่ได้บ้านะ..

ผมไม่ได้บ้านจริง ๆ.....

รัฐพันธ์ พัฒนรังสรรค์. ผมไม่บ้า. จุลสารวรรณศิลป์ ชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๓๔ : ไม่มีเลขหน้า.

ผู้จับไล่ความชั่วร้าย

ชายร่างเล็กที่นั่งอยู่ตรงหน้าผมนี้ มองดูไม่ต่างไปจากสุภาพชนทั่ว ๆ ไป ใบหน้าเกลี้ยงเกลา ตัดผมสั้นวีเรียบรีชคเนคูอายุของเขาคงไม่เกินสามสิบปี ผิวค่อนข้างขาว แต่งตัวสะอาดสะอ้าน

เขารับหูหรืออเมริกันจากผมไปจุดสูบบุหรี่วันละเชิศจ้า ๆ อย่างปลอดโปร่งใจ ผมปล่อยให้เขาเปลือยเปลือยกับวันบุรี ในขณะที่ผมพิจารณาท่าทางของเขา เขาสวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว ตัดกระดุมที่ปลายแขนเสื้ออย่างเรียบร้อย ท่าทางปลอดโปร่งใจของเขาเหมือนกำลังอยู่ตามลำพังมากกว่าจะรู้สึกว่ามีผมนั่งอยู่ตรงหน้า ผมคิดว่าเขาเปลือยเปลือยใจพอแล้วจึงเริ่มคำถามต่อ

“ไม้ตะบองท่อนนี้ใช้ไหมที่คุณใช้”

ผมเคาะ ไม้ตะบองกับฝ่ามือเบา ๆ ลายไม้ปรากฏชัดเจน ผิวมันเรียบและมีน้ำหนักที่เหมาะสมมือดีทีเดียว เขาเหลือบตามองคู่มือของตัวเอง แล้วตอบอย่างไม่เห็นสำคัญ

“ใช่ครับ”

“ทำไม” ผมถาม “ท่าทางของคุณก็ดูดี ไม่เห็นเหมือนพวกอันธพาลข้างถนนสักหน่อย แต่กลับทำตัวเหมือนพวกอันธพาลวัยรุ่น คนพวกนั้นเคยทำอะไรไว้กับคุณอย่างนั้นหรือ”

“ไม่หรอกครับ พวกเขาไม่เคยทำอะไรผม อันที่จริงผมไม่เคยรู้จักกับคนพวกนั้นด้วยซ้ำ”

ตลอดเวลาเขาจะตอบผมด้วยน้ำเสียงสุภาพและสีหน้าที่ราบเรียบ เหมือนกำลังคุยกันด้วยเรื่องที่แสนจะธรรมดา ท่าทางของเขาน่าจะเป็นพนักงานธนาคารหรือคนขายประกัน มากกว่าอันธพาลข้างถนนหรือคนบ้า แต่พลตระเวนที่จับกุมตัวเขามาได้รายงานว่าชายผู้นี้ได้ถือ ไม้ตะบองที่ขูดไม้ท่อนดิบที่ประชาชนที่เดินผ่านไปมาในย่านการค้าแห่งหนึ่ง

ผมอับหูหรืออเมริกันเข้าปอดเลือกใหญ่ พยายามสะกดใจไม่ให้หงุดหงิดกับคำตอบของเขา อีกสักครู่ผมก็จะออกเวอร์อยู่แล้ว และคืนนี้ผมแนบแนบไว้เสียด้วยว่าจะไปฟังเพลงกันตามลำพัง ผมไม่ยอมให้มีเรื่องมากวนใจให้ขุ่นมัวเสียก่อน หมอนี่โชคดีที่มาเจอผมซึ่งไม่ค่อยชอบซ้อมใครสักเท่าไร

“ไม่มีเรื่องเกลียดชัง ไม่เคยรู้จักแต่คุณกลับเอา ไม้ตะบองนี้ไปเที่ยวไล่ทุบหัวพวกเขา”

“ผมเพียงแต่เคาะเท่านั้นเอง” เขาแย้ง “ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ ไม้ไซหรือครับ”

“เออละ เคาะก็ได้ ถ้าอย่างนั้นลองบอกหน่อยสิว่า คุณเที่ยวเอา ไม้ตะบองไปไล่เคาะกะโหลกชาวบ้านทำมันมันน่าสนุกนักหรือไร”

“ไม่น่าสนุกหรอกครับ” เขาตอบ “ผมเพียงแต่อยากจะช่วยพวกเขาเท่านั้นเอง”

ผมถอนหายใจเลือกใหญ่กับวิธีช่วยเหลือประชาชนของเขา “ด้วยการใช้ ไม้ตะบองเคาะกะโหลกชาวบ้านอย่างนี้นะหรือ ที่คุณเรียกว่าเป็นการช่วยพวกเขา”

“มันเป็น ไม้ตะบองศักดิ์สิทธิ์” เขาพูดเสียงขริบ สายหัวอย่างระอาใจ “หมวดไม่เข้าใจหรอก”

นั่นนะสิ, ใครจะมาเข้าใจได้ว่า ทำไม คนที่แต่งตัวดีท่าทางมีการศึกษาอย่างเขา จะเที่ยวมาเดินเอา ไม้ทุบกะโหลกชาวบ้าน แล้วเรียกมันว่า “การช่วยเหลือ” ถึงมันจะเป็น ไม้ตะบองศักดิ์สิทธิ์อย่างที่เขอ้างอิงก็เถอะ สำหรับตำรวจอย่างผมการจะเอา ไม้ตะบองมาเคาะหัวใครสักคนย่อมหมายความว่า หมอนั้นได้กวนประสาทเจ้าพนักงานเหลือจะทนแล้ว

“ตะบองศักดิ์สิทธิ์” ผมคราง “คุณช่วยอธิบายให้ผมเข้าใจมากกว่านี้สักหน่อยจะได้ไหม”

เขาจึงหน้าผมอย่างขังใจ คงจะประเมินว่าคุณจะฉลาดพอที่จะเข้าใจเรื่องของเขาหรือเปล่า โชคดีที่หน้าของผมฉลาด หรือไม่เขาก็คงจะชอบหน้าผมอยู่บ้าง เขาจึงยอมปริปากพูดต่อไป

“สังคมของเรามันเสื่อมทรามลงไปทุกวัน มนุษย์กำลังพาดตัวเองและโลกที่เราอาศัยอยู่นี้ไปสู่ความวิบัติโดยไม่รู้ตัว มีความชั่วร้ายเกาะแฝงอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่ไม่มีใครสักคนที่จะสนใจมัน นั่นเท่ากับเปิดโอกาสให้พวกมันได้แพร่ขยายพันธุ์มากขึ้นทุกวัน ทุกคนเอาแต่วางเฉยโดยคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตัวเอง สักวันหนึ่งพวกเขาจะพบว่ามันสาบเกินกว่าจะแก้ไข ทุกคนต้องเสียใจ เพราะความเฉยเมยของตัวเอง”

ท่าทางเขาพูดอย่างขังใจและจริงจัง จนผมไม่กล้าจะขมหรือหัวเราะ ไม่รู้ว่าทำไมผมจึงเกรงใจเขาในขณะที่เขาพูดอยู่นี้ ผมทำท่าว่ากำลังขังใจฟังเรื่องที่เขาริบาย

“...ผมคิดว่ามันเป็นหน้าที่ของทุกคน ที่จะต้องร่วมกันกำจัดมันให้สูญสิ้นไปจากโลกนี้ แต่เพราะทุกคนมองไม่เห็นมัน ผมจึงต้องทำหน้าที่กระตุ้นให้พวกเขาสำนึกถึงความมีอยู่ของมัน ให้พวกเขาได้มองเห็นความชั่วร้ายที่เกาะติดอยู่บนตัวของพวกเขา บนสินค้าหลอกลวงของพ่อค้าเจ้าเล่ห์ บนคัมภีร์และคำสอนของศาสนาจอมปลอม...”

“ช่วยไม้ตะบองศักดิ์สิทธิ์อันนี้” ผมชักสนุกจนลืมตัว

“ใช่” เขาริบาย “หมวดไม่เชื่อเรื่องที่ผมพูด” เขาพูดอย่างน้อยใจ

“เปล่าเลย” ผมรีบปฏิเสธ กลัวว่าเขาจะไม่เล่าเรื่องต่อ “ผมเพิ่งแค่สงสัยว่าคุณได้ไม้ตะบองนี้มาจากไหน แล้วทำไมคุณถึงเห็นเจ้าตัวความชั่วร้าย แต่ผมกับคนอื่น ๆ กลับมองไม่เห็น”

“ไม้ตะบองนี้ผมทำมันขึ้นเอง” เขาตอบอย่างราบเรียบเช่นเคย

“เอาละสิ ... ภู่ว่าแล้วเชียว” ผมริพึงกับตัวเองในใจ

“ส่วนเรื่องตัวความชั่วร้ายนั้น ไม่ใช่ว่าคนอื่น ๆ จะมองไม่เห็น หรือมีผมเพียงคนเดียวที่มองเห็นมัน ทุกคนสามารถมองเห็นมันได้ เพียงแต่ว่าพวกเขาไม่อยากจะมองเห็นเท่านั้นเอง พวกเขาจะรู้สึกสบายใจกว่า หากว่าได้ทำเป็นไม่รู้ว่ามีมันอยู่ อย่างน้อยมันก็ไม่ค่อยมารบกวนความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในใจเขา เมื่อผมกระตุ้นพวกเขา จะกระทบสิ่งที่ครอบหัวสมองเขาอยู่ และจะสลายเนื้อเยื่อพิเศษที่ปิดบังดวงตาของพวกเขา...”

ผมอดคิดถึงเนื้อเยื่อพิเศษของนักร้องสาวคนนั้นไม่ได้ หล่อนเร้าร้อนไม่เบาทีเดียว แทบจะเผาผลาญดวงตาของผู้ชายกล้าคัมภ์ทั่วประเทศให้ไหม้เป็นจุล ผมคิดว่าผมอนึ่งคงจะแอบชอบหล่อนอยู่เหมือนกันถึงได้ผลอใช้คำแห่งของหล่อน ครีเอทีฟที่สร้างหล่อนขึ้นมาช่างปราดปรือจริง ๆ

“หมวดพึงผมอยู่หรือเปล่า”

ผมสะดุ้ง “พึงอยู่สิ ผมขังใจพึงคุณอยู่ทุกคำเลยเชียว เนื้อเยื่อพิเศษที่ดวงตาข้างขวาของหล่อนแล้วอย่างไรต่อ”

“ดวงตาข้างขวาอะไรกัน” เขาคู่ ทั้งสองข้างนั่นแหละ แล้วก็ไม่ใช่ของหล่อนเท่านั้น ของเขาคือ”

“เออ ... จริงของคุณ” ผมประนีประนอม คุณเล่าต่อไปดีกว่า

“ทีนี้มันก็จะกระตุ้นให้พวกเขามองเห็นมันทีละน้อย และเมื่อมองเห็นมันแล้ว ผมเชื่อว่าจะไม่มีการทนอยู่ได้ โดยไม่หาทางทำลายมัน เมื่อเป็นอย่างนี้ มันก็จะต้องถูกทำลายจนสูญพันธุ์ไปสักวันหนึ่ง และโลกของเราก็จะไม่ต้องถึงกาลวิบัติ”

เสียงพูดที่หนักแน่นและดวงตาที่ลุกโชนของเขาขามเจรจา ทำให้ผมชักไม่แน่ใจ บางทีเขาอาจจะกำลังพูดเรื่องจริงอยู่ก็ได้ หรือว่าชายคนนี้ก็กำลังช่วยมนุษยชาติให้พ้นไปจากความพินาศด้วยไม้ตะบองทองคำนี่จริง ๆ?

“มันไม่มีทางเลือกอื่นอีกแล้วหรือ นอกจากการถือตะบองออกไปไล่ทุบ...เอ้อ...ไล่เคาะหัวชาวบ้านอย่างนี้”

“อันที่จริงมันก็มีอยู่หลายทาง พวกนักบวชนิยมใช้การเทศนาสั่งสอน แต่นั่นไม่ใช่วิธีการของผม มันชักช้าและไม่ค่อยได้ผล บางครั้งพวกนักบวชก็เสียเท่ากับมันเสียเอง ผู้วิเศษนี้ไม่ได้ มันได้ผลชัดเจนและรวดเร็วกว่ามาก”

“แต่ลูกน้องของผมรายงานว่า ชาวบ้านเขาโกรธและรำคาญการกระทำของคุณมาก เอ้อ...ขอโทษนะ คือพวกเขาเชื่อว่าคุณเป็นบ้า”

“ผมซาซนเสียแล้วที่จะถูกกล่าวหาแบบนี้ ในระยะแรกพวกเขาจะต้องคิดอย่างนี้เป็นธรรมดา แต่ต่อไปสักวันหนึ่งพวกเขาจะต้องตำหนิในบุญคุณของผม เมื่อเขาได้มองเห็นความเป็นจริง ในตอนนี้ผมจำเป็นต้องขอมให้พวกเขาเกลียดผมไปก่อน แล้ววันหนึ่งพวกเขาจะรู้ว่า ผมทำไปด้วยความรักในตัวของพวกเขาอย่างแท้จริง”

“แล้วอย่างผมนี้มีความชั่วร้ายเกาะอยู่บ้างไหม” ผมถาม

เขามองผมอยู่สักใจหนึ่งแล้วเอ่ยว่า “มันเกาะอยู่ในทุกตัวคน แม้แต่ที่ตัวของผมเอง ผมยังต้องแกะมันออกไปทุกวันแต่มันไม่หมดไปง่าย ๆ หรือ พวกมันแพร่เชื้อไปได้เร็วมากทีเดียว สมมุติว่าวันนี้ผมกำจัดมันออกจากตัวหมดไปแล้ว แต่เมื่อผมเข้าใกล้ใคร หรือผ่านไปไประหว่างที่พวกมันอาศัยอยู่ มันก็จะกระโดดเข้ามาเกาะที่ตัวผมอีก”

“ถ้าอย่างนั้นมันจะมีประโยชน์อะไร ไม่เป็นการเหน็บปล้ำหรือกับความพยายามของคุณ”

“ไม่เหน็บปล้ำหรือ ผมบอกแล้วว่าถ้าทุกคนเห็นมัน ก็จะช่วยกันทำลายมัน คอยระวังไม่ให้มันแพร่กระจายไปอย่างไม่มีขอบเขตเหมือนทุกวันนี้”

“คุณหมายความว่ามนุษย์ทุกคนชั่วร้ายอย่างนั้นหรือ?”

“ผมพูดถึงความชั่วร้าย ไม่ได้พูดถึงตัวมนุษย์”

“แต่คุณบอกว่ามันเกาะอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน”

“ใช่ แต่ผมไม่ได้บอกว่ามันเป็นสิ่งเดียวกันนี่นา ความชั่วร้ายก็คือความชั่วร้าย มนุษย์ก็คือมนุษย์ คุณอย่าเอามันมาปนเปกันจนสับสนสิ มนุษย์ปล่อยให้มันอาศัยเกาะอยู่เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ได้ตระหนักว่ามันจะหวนกลับมาทำลายเขาในที่สุด”

“แต่วิธีการของคุณออกจะเสี่ยงอยู่สักหน่อยนะ สมมุติว่าคุณยังขืนทำต่อไป สักวันคุณคงต้องเจอการโต้ตอบจากพวกเขา”

“ผมเคยโดนพวกอินทพาลรุมกระหึ่มจนสลบในห้างสรรพสินค้า”

“ผมว่าแล้วเชียว”

“แต่มันยังเป็นผลดี มันยังแรงให้ผู้คนมองเห็นเจ้าตัวความชั่วร้ายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น”

ผมอดเป็นห่วงความปลอดภัยของเขาไม่ได้ หากต้องปล่อยตัวเขาออกไปเช่นเดียวกับที่นึกห่วงคนที่จะต้องถูกเขาเคาะกะโหลกอีก มันไม่ทำให้เจ็บตัวนักหนาหรือเพราะเขาไม่ได้ทุบลงไปแรง ๆ แต่มันก็ทำให้ตกใจไม่ใช่น้อยทีเดียว

“บางคนเขาจะเข้ผมว่าอยากจะเป็นวีรบุรุษ อยากเป็นศาสดาบ้างละ แต่ผมไม่โกรธเคืองพวกเขาหรอก นั่นเป็นเพราะผมชั่วร้าย เข้เข้ามาเกาะอยู่ที่ดวงตาของเขา พวกจิตแพทย์ก็กล่าวหาว่าผมมีปมทางเพศแฝงเร้นอยู่ในใจ ทำให้ต้องระคายออกมาด้วยความก้าวร้าวไปเถิดคน แล้วพวกปศุสัตว์ด้วยท่าทางและการมดงกายที่สุภาพ ซึ่งแสดงออกถึงบุคลิกภาพที่แปรปรวน มันไม่ขัดแย้งในตัวเอง”

ผมว่าเขารู้อะไรไม่น้อยที่เคียว เขาหัวเราะเบา ๆ ก่อนจะพูดต่อไป

“ผมเลขเคาะกะโหลกพวกจิตแพทย์ไปคนละทีสองที ป่านนี้คงเห็นความชั่วร้ายที่เกาะอยู่ในใจของตัวเอง แล้วกระมัง”

ฟังเขาเล่าแล้วผมชักจะอยากลองเคาะกะโหลกตัวเองด้วยไม้ตะบองนี้ดูบ้างแล้วสิ ถ้ามันเป็นความจริงอย่างที่ เขาเล่าเป็นดูเป็นตะ ผมคงต้อง่วนวาทอยู่กับการแกะเจ้าตัวความชั่วร้ายออกไปจากตัวอยู่ทุกวี่วัน คิดแล้วให้สยดสยอง ใจ ผมคงต้องเห็นมันเกาะอยู่ที่ใบหน้าหวาน ๆ ของคนรัก เห็นมันเกาะอยู่ที่เจ้านาย เห็นมันเกาะอยู่ที่เพื่อนฝูง ไม่เอาละ แยกคิดผมก็อยากจะทำแล้ว ผมคงไม่มีอันอยู่สุขแน่ ๆ ซึ่มมองเห็นไอ้ตัวความชั่วร้ายอย่างที่เขาล่า

“คุณเคยลองเคาะกบาลตัวเองดูบ้างไหม” ผมถาม

“ไม่เคย” เขาทำหน้าแปลกใจในคำถามของผม “จริงสิ ... ผมไม่เคยคิดถึงเรื่องนี้มาก่อนเลย”

“คุณน่าจะลองดูบ้างนะ”

เขานิ่งคิดอยู่ครู่หนึ่ง “ไม่จำเป็นหรอก” เขาตอบ “ผมรู้จักความชั่วร้ายคืออยู่แล้ว”

“แต่มันอาจช่วยให้คุณเห็นอะไรเพิ่มขึ้นก็ได้นะ เช่นว่า ไอ้เจ้าตัวความชั่วร้าย มันอาจจะไม่ได้ตั้งใจที่จะชั่วร้าย แท้จริงแล้วมันอาจจะอยากเป็นคนดี เอ๊ย เป็นดีความคิดเหมือนคนอื่น ๆ ก็ได้ หรือว่ามันอาจจะถูกไต่ร้ายก็ได้ ผมพบผู้ต้องหาแบบนี้ออกบ่อยไป”

เขาต่ำหัวหลบไม้ตะบองที่ผมยื่นออกไป จ้องตามเขม็งแล้วพูดออกมาช้า ๆ ว่า

“คุณ มัน บ้า”

ผมส่งสุขภาพนุรุษผู้นั้นไปเช็กประสาทที่โรงพยาบาล หลังจากออกเวรแล้วผมรีบเปลี่ยนเครื่องแต่งกายจาก เครื่องแบบตึกกิติถึงเปรี๊ยะมาเป็นชุดหล่อแบบสบาย ๆ แล้วรีบขับรถไปรับแฟนสาวมานั่งฟังเพลงแจ๊สเบา ๆ ในเมรัยสถานแห่งนี้ รสนุ่ม ๆ ของบรันดีและเสียงออกอื้อนหวานหูของคนรัก ทำให้ผมรู้ดีว่าเวลานี้ผมคือชายผู้มีความสุขที่สุดในโลก เสียงเปียโนอ่อนหวานช่างขี้อารมณ์ให้ปั่นป่วนรัญจวนใจ ผมเหลือบมองสตาบกับดวงคาใสแจ๋วคู่นั้น อย่างหลงใหลเผลอตัวเข้าไปใกล้กลางจะเอื้อนเอื้อนอ้อคำหวานหูออกไปให้เธอชิน แล้วผมก็เห็นตัวประหลาดครู่ปร่างคล้ายแมงมุมเกาะตะกุ่มอยู่ในไหล่ของเธอ มันทำท่าจะไต่ขึ้นไปที่เส้นผมละเอียคนุ่มที่ผมหวงแหน ผมพยายามจะบีคมันออกไปจากตัวเธอ แต่เธอลืมมีตหน้าจุนงง กล่าวหาว่าคืนนี้ผมทำจะเมาเร็วกว่าปกติ

เธอบอกผมไม่ควรจะขบขันคืออย่างคนตาชอกตาชอก แต่ควรจะค่อย ๆ ละเมียดละเมียดของมันเป็นอย่างผู้คมีรสนิยมเท่ากัน ผมรีบปฏิเสธว่าผมไม่ได้เมาแต่ประการใด และผมก็รู้ว่าบรันดีนั้นควรจะค่อย ๆ คิมอย่างละเมียดละไม แต่บังเอิญว่าคืนนี้ผมรู้สึกคอกแห้งจึงละเมียดมันไวไปหน่อย แต่ก็ไม่ถึงกับขมมันอย่างที่เธอล่าหา

หรือว่ามันเป็นเพราะตะบองกายสิทธิ์นั้น ก่อนจะออกเวรผมลองเอามันเคาะกะโหลกเล่นด้วยความครึ้มใจเคาะเพียงเบา ๆ แต่ก็ทำเอาผมมึน ไปวูบหนึ่งเหมือนกัน แต่ผมก็หวังว่ามันเป็นเพราะผมคลายคัวความเมามากกว่า ที่ทำให้ผมเห็นอะไรประหลาดแบบนั้น แม้ว่าผมจะรู้ว่าเหล่าเทียงไม่กี่แก้วที่คิมไปก่อนหน้านี้ไม่สามารถทำให้คอรระดับผมสะดุ้งสะเทือนได้

ผมนั่งคุยกับเธอต่อไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น พยายามบอกกับตัวเองว่าผมไม่ได้เห็นไอ้ตัวประหลาดที่ กำลังไต่จากแก้วเหล้าขึ้นมาที่มีอของผม หรือ ไอ้ตัวที่ชุกคอกอยู่บนศีรษะอันน่ารักของผม

และแม้แต่ไอ้พวกที่กำลังกระโดดข้ามโต๊ะไปมาอยู่่วนวาทนั่นด้วย

ปล่อยคน

เสียงร้องขายสินค้าพื้นเมืองนานาชนิด เสียงเชิญชวนให้ซื้อดีดเคอร์รี่ที่เรียงรายกันเป็นแถว เสียงประกาศสรรพคุณของเหล่าหมอดู ระคนกับเสียงประกาศของทางวัดที่ห้ามนำธูปเทียนเข้าไปจุดในพระอุโบสถอย่างเด็ดขาด เพราะนอกจากจะเป็นการรบกวนผู้อื่น ทำให้แสบตา ตาลักควันแล้วยังอาจจะทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย ๆ

เสียงช่างถ่ายรูปร้องเชิญชวนให้ใช้บริการของตน ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายข้างนอกหรือภายในพระอุโบสถก็ตาม โดยเฉพาะเสียงจากพ่อค้าแม่ขายริมรั้วใกล้ ๆ กับประตูวัด

“ปล่อยชนกครับ เสีย ปล่อยชนก”

“ปล่อยปลาละ ท่าน ปลาช่อนหรือปลาไหลก็มีละ”

“ปล่อยเต่าดีกว่าจะ นัยจ๋า ทีนี้จะได้หมดเคราะห์หมดโศก หมดโรค หมดภัย ทำมาค้าขึ้นไปตลอดกาล”

“ปล่อยชนกครับ ปล่อยชนก ปล่อยทุกข์ปล่อยโศก ปล่อยเวรปล่อยกรรม เชิญครับพ่อแม่พี่น้องทั้งหลาย ทั้งคุณ ป้าคุณยายคุณน้าคุณน้า เชิญมาทำบุญปล่อยชนกปล่อยปลา แล้วท่านจะพบแต่ความสุขความเจริญจริง ๆ”

บางคนหันไปมองด้วยความสนใจ บางคนเข้าไปถามราคา แต่หลาย ๆ คนก็เดินผ่านไปเฉย

หมอบอยู่ในกลุ่มหลัง

ขณะนั้นผมเพิ่งจะออกจากโบสถ์หลวงหอ วาจะไปซื้อ เอ้อ เจ้าพระองค์เล็ก ๆ ที่โซ่วไว้ในตู้กระจกสารพัด อย่างไม่ฝากลูกที่กรุงเทพฯ

การปล่อยชนกปล่อยปลาไม่มีอะไรน่าสนใจ ไม่ว่าที่ไหน ๆ ก็มี หากว่าเกี่ยวข้องกับการทำบุญไหว้พระตามศาสนสถานต่าง ๆ เหมือนกับเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่ง ทำนองเดียวกับการทำบุญเลี้ยงพระที่ลงเอยด้วยการประพรมน้ำพระพุทธมนต์

บางทีก็ทำให้เราสบายใจขึ้น ปลอดภัยขึ้น ถ้าโชคร้ายมีจริง หรือที่ถูกต้องควรจะเรียกว่าเคราะห์..ก็เป็นอันว่าเราได้ปิดเป้ามันออกไปแล้ว

ถ้าไม่มีหรือไม่จริง เราก็ไม่ได้เสียหายนะไร นอกจากเงินทองนิด ๆ หน่อย ๆ มิหนำซ้ำเรายังได้ช่วยเหลือสัตว์เคราะห์ร้ายเหล่านั้นให้พ้นจากกรงขัง ได้รับอิสระอันหอมหวานที่ไม่ว่าคนหรือสัตว์ต่างก็ปรารถนาความเสรีด้วยกันทั้งนั้น

ผมกำลังจะเดินผ่านไปอยู่แล้ว ถ้าเสียงแหลม ๆ ตะคุ่หูนั้นจะไม่ดังมาจากทางซ้ายมือเสียก่อน

“ปล่อยคนครับ ปล่อยคน อย่าไปปล่อยชนกปล่อยปลาให้เสียเวลาเลยครับ เชื่อมผมเถอะ เรามาปล่อยคนกันดีกว่า ปล่อยชนกปล่อยปลาไม่ข้ามันก็โดนจับมาอีก แต่ถ้าท่านปล่อยคนแล้วเขาจะได้รับอิสรภาพไปจนตาย”

ถึงจะเคยได้ยินอะไรแปลก ๆ มานับไม่ถ้วน แต่ผมก็ไม่เคยได้ยินเรื่องประหลาดทำนองนี้มาก่อนเลย

ชายคนนั้นขึ้นตากแดดอยู่ใกล้ลานจอดรถ สารูปมอซอ หน้าตาขรุขระ คะเนอายุไม่ถูก เป็นไปได้ว่าเขาคงอยู่ในวัยสี่สิบถึงห้าสิบปี หรือ อาจจะมากกว่านั้น

“ไอ้ป้า” เสียงใครร้องขึ้นแต่ผมไม่แน่แน่ นอกจากจะมองหาอะไรบางอย่าง...แต่ไม่เห็นวัน

“ปล่อยคนครับปล่อยคน ใครเชื่อผมก็เชิญเร็วเข้ามา อย่าปล่อยสัตว์เลยครับ มาปล่อยคนกันดีกว่า คนเป็นสัตว์ประเสริฐกว่า ถ้าปล่อยคนท่านจะได้บุญมากกว่าปล่อยสัตว์ร้อยเท่า”

มันก็น่าจะจริงของเขาละ ผมคิด

แต่พวกพ่อค้าแม่ค้าที่ร้องเชิญชวนให้ผู้ใจบุญปล่อยชนกปล่อยปลา หรือแม้แต่ปล่อยเต่านะ เขาขังสัตว์พวกนั้นไว้ในกรง ในกะละมัง แล้วขายที่ท่าล้างปาวร้องให้ “ปล่อยคน” ละ เขาก็กังหรือเก็บคน-ซึ่งคงจะเป็นสินค้าชนิดหนึ่งของเขาเอาไว้ที่ไหนกัน

“เชิญครับเชิญ เร่เข้ามาทางนี้พ่อแม่พี่น้องผู้ใจบุญสุนทานทั้งหลาย ผมกำลังจะแนะนำทางสวรรค์ให้แก่ท่าน ทำให้ท่านหลุดพ้นจากวิบากกรรมทั้งหลายเหล่าที่ติดตามท่านเหมือนเงา ตั้งแต่ชาติก่อนมาจนถึงชาตินี้ เชิญปล่อยคนครับท่าน”

หน้าตาของเขา ชุ่มเสียงของเขา ไม่ผิดกับแม่เหล็กที่ดึงดูดผู้คนให้หัน ไปมอง ก้าวเข้าไปหาราวกับถูกสะกด
-รวมทั้งผมด้วยคน

นัยน์ตาคู่นั้นลุกวาวเป็นประกายแวบไปด้วยความสะออกสะใจเหลือ ทางแขนทั้งสองข้างออกด้วยท่วงท่าของ ศาสตราของคัมภีร์ผู้กำลังโน้มน้าวเหล่าสาวกให้เคลิบเคลิ้มคล้อยตามไม่ผิดกับโคณมนต์
ถ้อยคำเร่าร้อนพรุ้งพรุ้งออกมาประหนึ่งน้ำตกที่กระโจนจากหน้าผาอันสูงชัน

ท่านที่รักทั้งหลาย ทำไมท่านต้องปล่อยชนกปล่อยปลา อ้อ ก็เพราะท่านเชื่อว่ามันจะช่วยพาบาปเคราะห์ ความ อับโชค หรืออับมงคลทั้งหลายเหล่าออกไปจากตัวท่านได้สำเร็จ

อนิจจา ช่างเป็นความศรัทธาที่แสนจะมงงอะไรเช่นนั้นในยุคสมัยของเรา-ยุคนิคส์ ยุคไฮเทค อันสูงส่งด้วย วิชาการแผนใหม่ล้ำยุคอย่างทุกวันนี้

ท่านทำบาปแล้วท่านก็ปล่อยชนก เท่ากับท่านล้างบาปออกจากตัวแล้วหรือ การปล่อยเต่าปล่อยปลาทำให้ท่าน ได้ชำระบาปมลทินที่ท่านสร้างขึ้นมาได้จนหมดสิ้นละหรือ

นำฉัน

ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงพวกเรา ก็คงจะทำบาปได้ทุกอย่าง มันไม่ได้เกาะติดตัวเรา ไม่ได้ตามมาติด ๆ ประคองเงา เราอยากจะล้างบาปปล่อยบาปไปเสียเมื่อไหร่ก็ได้ด้วยการซื้อชนกปล่อยหรือปล่อยปลาปล่อยเต่า เพราะเราเชื่อว่านั่นเท่ากับเราได้ปลดปล่อยบาปเคราะห์ของเราแล้ว

อ้อฮอ ทีนี้เราก็จะบริสุทธิ์ผุดผ่อง ไร้มลทินชั่วร้ายใด ๆ มาแปดเปื้อนประหนึ่งทารกที่เพิ่งหลุดพ้นออกมาจากครรภ์มารดาที่ไม่ปาน

เชื่อผมเถอะ นอกจากจะไม่เป็นการล้างบาปล้างกรรม เพราะบาปกรรมไม่ใช่สิ่งโสโครกกรรมคาสามัญที่ ท่านจะชำระล้างได้ ท่านยังสั่งสมบาปเวรให้พอกพูนขึ้นมาอีกโดยไม่รู้ตัว

ทำไมหรือ

อ้อ ก็เพราะพวกท่านพากันประทัพรอบบาปให้สัตว์เหล่านั้นด้วยความ โง่เงาสั้นตึ๊งละ

เมื่อพวกท่านต้องการล้างบาปด้วยวิธีง่าย ๆ แต่โง่งมมกด้วย การปล่อยชนกปล่อยปลา ก็เท่ากับว่าท่าน “สั่ง” ให้คนอื่นไปจับนกจับปลามาให้ท่านปล่อย จริงไหม

ก่อนหน้านั้นล่ะ

ก่อนที่ท่านจะมาปล่อยชนกปล่อยปลา สัตว์โลกที่นำเวทนาเหล่านั้นจะถูกจับให้พลัดพรากจากพ่อแม่หรือลูก ของมัน จากแหล่งที่อยู่อาศัยและที่หลบหนีนั่นซึ่งมันคุ้นเคย มาถูกกักขัง ไว้เสรี อดอยาก หนาวหนาว ต้องมาเค็บบลิ้ม ดาษไปทำไ้หรือแล้วเพราะความมกมกของพวกท่าน

แม้ว่าท่านจะยินดีจ่ายเงินซื้อพวกมันปล่อยไปตามเดิม พลงอิมเอิบใจลม ๆ แล้ง ๆ ว่าได้ทำบุญ ได้ช่วยชีวิตสัตว์ ได้ทำให้มันพบอิสระเสรี- แต่ความจริงเพื่อความสบายใจของท่านต่างหากล่ะ...สัตว์เหล่านั้นก็ยังได้รับความเค็ดร่อนไม่สิ้นสุดอยู่ดี

พวกมันจะถูกปล่อยไปสู่ถิ่นใหม่ที่ไม้อุ่นเคย เช่น ปลาไหล เต่า ตะพานน้ำ เป็นต้น พวกมันเค็ดร่อนจนอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตเพราะความโง่เงาของใครกัน

วิคนกกาที่ถูกจับมาขังกรงรออิสระก็เช่นกัน

พวกมันล้วนอ่อนเปลี้ย สิ้นแรง ไม่ได้ออกกำลังกายได้แต่โคไปโคมาอยู่ในกรงขัง บางครั้งก็ใช้ปากจิกลูกกรงจนเลือดไหล ถึงท่านปล่อยไปมันก็บินได้ไม่แข็งแรงเหมือนเก่า อุ่นเคยกับกรงขังที่มีคนให้อาหารมันพอประทังชีวิต ไม่ต้องออกไปหาอาหารกินเอง

ถ้าท่านสังเกตให้ดีก็จะพบว่า นกที่ถูกปล่อยจากกรงมักจะโฉบบินไปเกาะกิ่งไม้ใกล้ ๆ เพื่อรอให้ถูกจับไปขังกรงอย่างเก่า-ปล่อยออกมาประเดี๋ยวประด๋าวก่อนจะกลับไปเข้ากรงตามเดิม

มีสักกี่ตัวกันที่จะแห่นปรี้ออกจากกรงขัง โฉบบินไปสู่ความอิสระเสรีของฟ้ากว้าง จนกระทั่งหายลับไปกับตา

ถ้าเรา ๆ ท่าน ๆ ทั้งหลายเลิกปล่อยนกปล่อยปลา ก็คงจะไม่มีใครไปจับสัตว์ที่น่าสงสารเหล่านั้นมากักขังให้พวกมันได้รับความทุกข์ทรมานทั้งกายและใจอีกต่อไป

ปล่อยคนครับ ปล่อยคน พวกเราจงมาปล่อยคนกันดีกว่า

อ้าว ไหนล่ะคนที่ผมต้องการให้พวกท่านปล่อย อ้อ ก็พวกท่านทั้งหลายไงล่ะ คือคนที่สมควรจะต้องปลดปล่อยไปเสียเดี๋ยวนี้

ปล่อยตัวของท่านเอง ปลดปล่อยจากโซ่ตรวนของความหลงผิด ความงมงาย ปลดปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระจากการทำบาปกรรม สร้างความเดือนร้อนให้ผู้อื่น รวมทั้งสรรพสัตว์ร่วมโลกทั้งหลายผู้ล้วนแต่เป็นเพื่อนเกิดเพื่อนแก่และเพื่อนเจ็บเพื่อนตายด้วยกันทั้งนั้น

จงเลิกปล่อยนก ปล่อยปลา ปล่อยเต่าเสียเถิด แล้วหันมาปลดปล่อยตัวเองให้หลุดพ้นจากบ่วงบาปตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จงอย่าให้ความโง่เงาเบาปัญญาาร้อยรัดให้ปัญญาของเราจมคั้งอยู่ในปลักของอวิชชา คือความโง่เงาหลงผิด มีคบบอดคุณคนโศดเวลาอีกต่อไป แล้วท่านจะเบาหวิพ่องแผ้ว สดใสอยู่ในเนื่อานบุญอันแผ่ไพศาลไปตลอดกาลนาน

คุณสมคิด ณะชัย พ่อค้าใหญ่ผู้เป็นสหยาชเก่าแก่เมืองสองแควเฉลยเรื่องนี้ให้ผมฟัง

“อ้อ เจ้าโศนคนต่อนกอยู่ที่นครไทย เมื่อสิบกว่าปีก่อนมันข่มขืนฆ่าลูกเลี้ยงในป่า พอติดคุกได้ไม่กี่ปีก็เริ่มเสียดสี เพื่อถึงแดนกที่มันเคยต่อได้เป็นร้อยเป็นพัน แล้วพลามั่วว่าเอาถูกมาขังไว้เหมือนนกทำไม ฎไม่ใช้ปลา ฎคนเป็น--กระทั่งพันโทขออกมามันก็พลามั่วถึงเรื่องนี้อยู่ในโบสถ์หลวงพอเป็นประจํา พวกคนขายนกขายปลาเขาไม่เกรงหีบตายก็เพราะเห็นว่ามันบ้า ๆ บอ ๆ ”

ผมเองก็ซักจะพลอยขยอกบ้าง ๆ บอ ๆ ไปด้วยอีกคน

วัน...ซึ่งความหวังร้องไห้

“คนเราทุกคนเกิดมาเพื่อที่จะมีความหวัง
เกิดมาเพื่อที่จะได้ทำสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิต
เรามีคุณค่า...อยู่ที่ความดีของตัวเอง
มิใช่สิ่งใด...ที่ผู้อื่นต้องคอยประเคนหยิบยื่นให้”

คำบอกกล่าวของพ่อยังคงอยู่ในความหมายแห่งความทรงจำของฉัน มันเป็นเรื่องจริงยิ่งใหญ่ที่ฉันเพียง
มีอยู่ในชีวิต

พ่อของฉัน

เป็น

“นักต่อสู้”

ฉันอินซันและตั้งใจที่จะเรียกพ่อของฉันว่าอย่างนั้น แม้ว่า...ใครบางคนที่กำลังเมาอำนาจจะก่นด่าและเหยียด
หยามพ่อว่า

“มันเป็นบ้า”

พ่อของฉันคงเป็นบ้ามานานแล้ว หากจะนับเอาวันเวลาและจำนวนครั้งของการต่อสู้กับเผด็จการแห่งอำนาจ
ที่ใครต่อใครหลาย ๆ คน ไล่ฝืนถึง

“ชีวิตของพ่อต่อสู้เพื่อสิ่งนี้ และจะตายเพื่อสิ่งนี้”

พ่อก็มักจะบอกกับฉันอย่างนี้เสมอมา พ่อกล่าวว่าฉันจะหัวนี้ไหว...กล่าวว่าฉันจะร้องไห้ และ ...ไม่เข้มแข็ง
พอที่จะพบกับวันเวลาแห่งความพ่ายแพ้ผิดหวังของพ่อ

“มันเป็นเรื่องของคน ๆ เดียว และ มันบ้า”

“มันเป็นมานานแล้ว”

“มันเป็นเรื่องของคน ๆ เดียว ...” คนเมาอำนาจคนนั้นกู่ตะโกนให้กับพวกพ้องของมัน ด้วยความโง่เง่า
...มันไม่รู้หรือกว่า ...

ธาตุแท้ของความเป็นคนและการต่อสู้มันอยู่ตรงไหน มันไม่รู้หรือว่าจิตวิญญาณและความรักที่สั่งามมัน
คืออะไร

เพราะฉะนั้นวัน อำนาจเปื้อนอาวมที่มันครอบครองอยู่ก็รังแต่จะท่วมทับปัญญาและความดีงามที่น่าจะมี
ของมันจนมิดค้ำ

ฉันอาจจะมองโลกในแง่ร้ายเกินไปสักนิด

แต่...

แต่ถ้าเธอเป็นฉัน เธออาจจะพบว่า ... ทั้งหมดที่ฉันคิด...ทั้งหมดที่ฉันเคียดแค้น ชื่นชม มันเป็นเรื่องเสียยิ่งกว่าความเป็นจริงที่ถูกฆ่าตายไปแล้วทั้งหมด ...

“สามสิบเจ็ดวันมาแล้ว”

สามสิบเจ็ดวันที่ผ่านมา “สามสิบเจ็ดวันแห่งการต่อสู้พลิกผัน” เมื่อมาถึงวันนี้...เวลานี้
พ่อของฉันกำลังจะตาย คำทำนายของคนเมืออำนาจคนนั้นกำลังจะเป็นจริง และ “ผู้ให้สมอ้าง”... สัญญาว่าจะ
เป็นเพื่อนของพ่อ... กำลังพลิกผันไปอยู่ข้างศัตรู ... นี่มันอะไรกันนะ!

(นี่มันอะไรกัน)

ฉันยอมรับว่า “ฉันเข้าใจ” แต่ไม่เข้าใจ ... เมื่อเจ็ดวันที่แล้วหนังสือพิมพ์พาดหัวตัวโตพร้อมรูปกรอบใหญ่
ระบุว่าหัวหน้าพรรคฝ่ายค้านที่ประกาศอยู่เคียงข้างพ่อ เพื่อคัดค้านเผด็จการแห่งอำนาจ “จูบปาก” เป็นมิตรกับคนเมือ
อำนาจคนนั้นอย่างคู่คี่

เขากลับกลายเป็นเพื่อนและพวกเดียวกัน

เขาลืมพ่อ

เขาลืมผู้คนของแผ่นดิน

และที่สำคัญเขาลืมในสิ่งที่เขาสัญญาว่าจะทำ

ฉันคงไม่ต้องมาบอกตรงนี้อีกละนะว่า เขาสัญญากับผู้คนของแผ่นดินว่าอย่างไร เพราะบัดนี้... ฉันแน่ใจ
แล้วว่า เขากำลังพยายามที่จะลิดรอนคำที่เขาเสียน้ำลายพูดไปนั้นให้สิ้นซาก

ลืมนั้นให้เร็วที่สุด ...เหมือนคนคิดบายที่พยายามลิดรอนบาปของตนเอง แม้ว่าบางที...

ลึกลงไปในใจเขา... เขาคงจะละอายใจของตนเองอยู่บ้างถ้าเขาเกิดหวนนึกถึงถ้อยคำบางคำที่เขาเคย สรร
สร้างปรุงแต่งขึ้นมา เขาเคยบอกกับใคร ๆ ว่า...เขาเป็นคนดี

และ... ขอให้ผู้คนของแผ่นดินไว้อภัยเขา เหมือนดั่งเป็นความหวังที่สุกใสของชีวิต ...

(ที่โง่กว่า)

พ่ออ่านข่าวและดูรูปในหนังสือพิมพ์วันนั้นเงียบ ๆ พ่อไม่พูดอะไรเลย ...หลังจากนั้น ...พ่อหลับตา ... ฉัน
เห็นพ่อหลับตาเอง แต่ตาของพ่อที่หลับ...ก็ไม่สามารถที่จะปิดกันหยาดน้ำตาแห่งความขมขื่นใจไว้ได้

น้ำตาของพ่อไหลหลังออกมาอย่างเจ็บ มันเป็นน้ำตาที่ไหลหลังออกมาเพื่อคนทรยศ ... มันเป็นน้ำตาที่ไม่มีการแสวงหาเหมือนของคนเมาอำนาจบางคน

ฉันพยายามกล้ำกลืนความรู้สึกขมขื่นในห้วงสำนึกไว้ ... และฉันก็พบว่ามันเป็นเรื่องยากเย็นเสียยิ่งกว่าความพยายามใดใดที่ฉันเคยได้พบ

ที่สุด ... สิ่งที่เป็นอาฆมและความขมขื่นของฉันภายใน ก็ปะทุและพวยพุ่งอาเจียนออกมาอย่างน้ำคั่ง...หวั่นไหว

น้ำตาที่เจ็บปวดของพ่อ

และ

ซากโสภณที่เป็นอาเจียนของฉัน

ทั้งหมดคือ “รอยบาดเจ็บของสิ่งที่เลวร้าย”

ทั้งหมดคือ “ความทรงจำที่ไม่อาจจับต้องได้”

พ่อของฉันหมดสติไป หลังจากช่วงเวลาวิกฤติ ระหว่างเราสองคนในวันนั้น “ความทรยศและอำนาจ” ทำให้พ่อสิ้นพลังใจ มีบางสิ่งบางอย่างที่ล้าลึกกระซิบบอกกับฉันว่า ...“พ่อกำลังจะตาย”

หนึ่งเดือนที่ผ่านมา กับความมุงหวังยิ่งใหญ่ ความมุงหวังแห่งความถูกต้องดีงามของแผ่นดิน เมื่อผ่านมาถึงตรงนี้...ชีวิตและอุดมการณ์ของพ่อ กำลังเดินทางไปสู่... ความพ่ายแพ้...ผิดหวัง...

เสียงวิพากษ์วิจารณ์และเหยียดหยันโหมกระหน่ำเข้าสู่ห้วงสำนึกที่อ่อนล้าของฉันอย่างโหดเหี้ยม

“มันเล่นละครมาหลายครั้งแล้ว... มันสมควรถึงบทตายแล้วละ...”

“มันรับจ้างต่างชาติ เข้มาก้อกวน...ฮีโร่”

“มันบ้า...”

“มัน.....”

ฯลฯ

ทุกถ้อยคำแห่งอารมณ์ของพวกเขาล้วนเหยียดหยามและกระหน่ำซ้ำเติมให้พ่อฉันต้องตายไป

“ไม่มีความถูกต้องของผู้แท้ และแน่นอน ชัยชนะของคนแท้ก็เหมือนมืออยู่ในหนังสือของพ่อครูของฉันบางเล่มเท่านั้น”

ฉันคร่ำครวญกับตัวเอง ด้วยความรู้สึกของคนที่กำลังจะจมน้ำตาย “เหมือนจะแท้แต่ไม่แท้”

ฉันคุ้นเคยกับความรู้สึกคอยคาดคานตายเช่นนี้ดี อย่างน้อยในชีวิตของฉันก็เกือบที่จะต้องตายไปเพราะสายน้ำถึงสองครั้ง...

ครั้งแรก...เพราะความไร้เดียงสาและความซุกซนในวัยเด็ก ทำให้ฉันพลัดตกเรือโดยสารข้ามฟากที่ “มืองทะเล” บ้านเกิด ฉันรู้สึกถึงความกลัวและความมีค่าของความตายได้เด่นชัด พ่อกระโดดลงไปช่วยฉันขึ้นมาในตอนนั้น และนั่นคือรากฐานที่ยังลึกในความรักที่ฉันมีต่อพ่อ

ส่วนครั้งที่สอง ก็เมื่อคราวหนีตายจาก “ความเมาอำนาจเมื่อครั้งกระโน้น...”

“ไกลออกมาจาก “เมืองทะเล” บ้านเก่า และฉันก็เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่”

“ท่ากระสุนปืนของอำนาจ” ที่พวกมันไล่ล่าทำให้ฉันต้องกระโดดสู่ว่าน้ำสายใหญ่เพื่อหนีตาย ... ฉันว่ายน้ำหนีไปยังหน้างานกระทิงหลังกายและใจของฉันกำลังจะหมดสิ้น... ฉันกำลังจะได้พบกับความตาย...ก็พอดีเรือเร่ของคนจรกลุ่มหนึ่งได้ผ่านมาช่วยไว้ เป็นความรัก เป็นน้ำใสใจจริงที่ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน.....แต่ฉันก็ไม่เคยลืมเลือนมิตรภาพแห่งชีวิตในครั้งนั้นได้เลย

ฉันคุ้นเคยในการเผชิญหน้ากับความตายแห่งสายน้ำได้ดี

...มันเหมือนจะแพ้แต่ไม่แพ้...

และตรงจุดนี้เอง ฉันจึงอดไม่ได้ที่จะนำมันมาเปรียบเทียบกับช่วงเวลาที่ยิ้มขึ้น และพ่ายแพ้ศึมหวังของเรา ทั้งเราทั้งสองคนในตอนนี้

หมอลามฉันเป็นการส่วนตัวว่าจะให้ช่วยไหม

.....

หลายคนคงแปลกใจกับความหมายของคำถามนี้ พ่อไม่ได้สติมานับแต่ได้อ่านข่าวของเพื่อนผู้ให้สัตยาบันกับคนเมาอำนาจ จูบปากกันอย่างดูดี ... เมื่อวันนั้น ฉันตัดสินใจนำร่างที่สิ้นพลังของพ่อสู่โรงพยาบาลท่ามกลางเสียงสาปแช่งเหยียดเหยียด

“ที่สุดมันก็หมดแรง..เจาตายไปเองอย่างที่บอก”

“.....”

“.....”

ฉันพยายามที่จะไม่ใส่ใจกับถ้อยคำที่มาจากขยะทางความคิดเหล่านั้น.....ในชีวิตของฉัน ฉันตระหนักอยู่เสมอว่า ระหว่างฉันกับพ่อเราเหลือเวลาอยู่ระหว่างกันอีกไม่มาก

พ่อคือพ่อของฉัน...และเมื่อคนของสังคม ไม่ยอมรับและไม่เห็นคุณค่าแห่งอุดมการณ์ “เสียชีวิตเพื่อก่อเกิด” ของพ่อ มันก็เท่ากับว่าตอนนี้พ่อกับฉัน ก็เหลืออยู่เพียงความเป็นส่วนดีระหว่างเราเท่านั้น

“เสียสัจจะเพื่อแผ่นดิน”

หรือว่านั่นคือความถูกต้องแท้จริงที่ทั้งพ่อและฉันต้องหวนกลับไปเรียนรู้

ฉันนำพ่อสู่โรงพยาบาลโดยลำพัง ผู้คนที่มาร่วมต่อสู้ในช่วงแรก ๆ หายไปไหน พวกเขาต่างลาจากเราไป...

บางคนทนความกดดันไม่ได้

บางคนทนหลอกตัวเองต่อไปไม่ไหว

บางคนเริ่มท้อแท้สิ้นหวังกับคนเมาอำนาจ
 ที่ทนความรู้สึกร้อนหนาวหรือซิงซังได้ดีกว่า...
 และบางคนก็ถูกซื้อตัวไปด้วยเงินตราและอำนาจ
 “ทุกคนต่างมีทางเลือก...และเหตุผลแห่งชีวิตของตนเอง แต่...การต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ไม่ใช่ของเล่น”
 พ่อย่าเตือนฉันในวันที่ฉันบอกกับพ่อว่า ฉันจะเดินตามรอยเท้าพ่อสู่แดนไกล.....

ฉันเป็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่ง แต่การที่ฉันเติบโตมาด้วยอุดมการณ์และความมุ่งมั่นตั้งใจของพ่อ ทำให้ฉันได้
 มีสำนึกและมองเห็นอะไรบางอย่าง...มันคือ “ความคิดบาปไม่ถูกต้อง” และผู้คนของแผ่นดินจะต้องรับรู้และรับ
 ผิดชอบในสิ่งนี้ ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา...ฉันจึงยึดมั่นอยู่เสมอว่า คนเราจะมีชีวิตอยู่ได้ก็ด้วยคุณค่าและศักดิ์ศรีทั้งหมดที่
 เราสร้างขึ้น...ไม่ใช่ความเบ็ดเสร็จที่ต้องใช้อำนาจ คอยบังคับให้คนอื่นมาประเคนให้

ฉันเป็นลูกสาวคนเดียวของพ่อ ความตายแต่ด้วยสาวของแม่ทำให้เราสองคนใกล้ชิดและถ่ายทอดความรู้สึกที่ดี ๆ ให้แก่
 กันมาเนิ่นนาน

ฉันขอขียนขึ้นว่า พ่อถ่ายทอดความรู้สึกที่ดี ๆ ให้แก่ฉัน
 ให้ฉันรักผู้คน
 ให้ฉันรักแผ่นดินเกิด
 และให้ฉันมอบความถูกต้องยุติธรรมในหัวใจ
 แก่สิ่งสองสิ่งนี้

“จะให้ช่วยไหม” หมอขำถามฉันอีกครั้งหนึ่ง
 มีเพียงลมหายใจที่อ่อนล้าเท่านั้นที่อยู่กับพ่อในยามนี้ ตลอดสัปดาห์หนึ่งที่ผ่านมา ระบบแห่งร่างกายของ
 พ่อดูเหมือนจะหยุดการทำงานที่ยาวนานของมันไปแล้วจนหมดสิ้น...

พ่อถูกมัดตรึงอยู่ในห้องคนไข้ที่กำลังจะตาย ไม่มีใครมาเยี่ยมพ่อเลย...นับจากวันนั้น วันที่การต่อสู้ของพ่อ
 เหมือนจะต้องสิ้นสุดลง.....แต่ถึงอย่างไรก็ตาม...ฉันยังคงตัดสินใจที่จะให้พ่ออยู่กับฉันแม้จะแค่ลมหายใจที่อ่อนล้า...
 ฉันยังอยากให้พ่ออยู่ เพื่ออะไรบางอย่าง ที่ฉันยังบอกกับใครไม่ได้...ในตอนนี้

หนังสือพิมพ์กรอบเข็นวันนี้ง่าวที่ทำให้ฉันตื่นตระหนกจนอยากจะอาเจียนเอาความพ่ายแพ้ ผิดหวังออก
 มาให้หมดสิ้น สำหรับฉันมันเป็นเรื่องขมขื่นยิ่งกว่าใดใดในโลกนี้ ... มันเป็นเสียยิ่งกว่าการจูบปากอย่างดูคิมของ
 คนเมาอำนาจคนนั้นกับเพื่อนผู้เคยสัญญาของพ่อ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งที่เคยมาขอร่วมประท้วงอดอาหารกับพ่อและต้องสิ้นพลังไปก่อนหน้านั้น ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็นการปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมรัฐมนตรีใหม่ ... “หลังการเปลี่ยนสี” ของหัวหน้าพรรค...และการหันไป “จูบปาก” กันอย่างคลุ้มคลั่งในครั้งนั้น...นี่มันอะไรกัน... !

ฉันเห็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนนั้น ใส่ชุดเหรียญตราที่มีเกียรติ... เขาให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนด้วย สายตาและรอยยิ้มที่อัมเอบสมหวัง...มันช่างห่างไกลกับรอยยิ้มและสายตาของผู้สร้างใส่ชุดดำ ที่มาร้องขอเพื่อร่วมประท้วงอดอาหารกับพ่อ ในความทรงจำที่พร่ามัวและเจ็บแค้นของฉัน

เพียงแค่ว่าตำแหน่ง “เสนาเลียงเหยีย” เพียงแค่ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยคุมสวนสัตว์ เขาก็อดหน้าแต่ง เหรียญตราออกมาชูคอเอาอกกับคนทั้งแผ่นดินจนได้...

หรือว่าเขาพอใจกับตำแหน่งนี้ ตำแหน่งที่รากเหง้าทางความคิดที่แท้จริงของเขา...ก่อนกำเนิดขึ้น ณ ที่ ตรงนี้

มีนิทานที่ขมขื่นบทหนึ่งของแผ่นดินสิ้นหวัง...เล่าสู่กันฟังมาช้านานว่า ถ้าหากคนจรรยาหมิ่นคนหนึ่ง อยากรจะเป็นรัฐมนตรีของแผ่นดินนี้ ก็ใช้จะเป็นเรื่องไกลเกินฝันที่เป็นจริงขึ้น....ได้

เพียงแค่ว่าผู้มีความไม่ฝืนคนนั้น เพียรพยายามทำกระบวนบายให้กับคนของแผ่นดินให้ครบหกสิบล้านใบ เพียงใบละหนึ่งบาทเท่านั้น เขาก็จะได้เงินหกสิบล้านบาท หลังจากจากนั้นก็ให้เขาเอาเงิน ๖๐ ล้านบาทที่ได้นี้ไป บริจาคและสมัครเป็นสมาชิกพรรค “ตะกวดหางแดง” ทนเป็นผู้แทนราษฎรไปซักกระยะ แล้วจากนั้น “คน ขายกระบวนบายผู้ยากไร้” ก็จะได้เป็นรัฐมนตรีของ “แผ่นดินสิ้นหวัง” น้อย่างแน่นอน...

(ฉันไม่รู้ว่า...ทำไมผู้เล่างี้จะจงใจให้คนจรรยาหมิ่นเลือกทำกระบวนบาย... หรือสิ่งนี้คือสัญญาณบอกเหตุ ถึงอะไรบางอย่างที่กำลังจะมาถึง “ตักดวงแต่ก็หมดสิ้น...”)

ฉันพยักหน้าตอบรับหมอบ แต่ด้วยข้อแม้ว่า ...ฉันจะเป็นผู้กระทำเอง ฉันได้คำตอบที่จะตอบตัวเอง และกับ ใคร ๆ ทั้งหมดแล้ว

ลมหายใจ...ภายใต้เครื่องช่วยหายใจของพ่อหมดสิ้นไปเงียบ ๆ ในคำคืนของความว่าเหว

บรรยากาศของความรู้สึกมันคละเคล้าไปด้วยกลิ่นอายของชัยชนะและความพ่ายแพ้ระคนกัน ทุกสิ่งทุกอย่างผ่านไปแล้ว...ทุกสิ่งทุกอย่างผ่านไปเหมือนไม่มีอะไรได้เกิดขึ้น น้ำตาแห่งความหม่นหมองของฉัน...ไหลหลังออกมา...อย่างแผ่วเศร้า...ไหลหลังออกมาเพื่อมอบให้กับชีวิตและความตายที่เพิ่มจะจากไป...ต่อหน้า...

“ร่างกายในวันเวลาสุดท้าย” ของพ่อได้มอบให้กับโรงพยาบาลไว้นานแล้ว ชีวิตของพ่อจึงดูเหมือนว่าจะมี ประโยชน์จริง ๆ ต่อผู้คนของแผ่นดินก็ตรงนี้...

หมอม่าตัดเอาดวงตาและโคขของพ่อไปทันที ความตายของพ่อกับชีวิตของคนอีกคนหนึ่งที่จะพบกับความหวัง และได้หวนกลับคืนมาสู่ความเป็นชีวิตอีกครั้ง

ฉันขอร้องกับหมอม่า ขอให้ถึงรุ่งสางก่อนค่อยบอกกล่าวกับใครว่า พ่อของฉันได้จากไปแล้ว...

มันไม่ใช่อะไรหรอก...ขอเพียงฉันได้ไปให้พ้นจากแผ่นดินเกิดของฉันก่อน ฉันทนไม่ได้ที่จะให้ความหวังของฉันต้องมาร้องไห้ ณ ที่ตรงนี้... ฉันมีที่ที่ให้ความหวังของฉันและของพ่อผู้จากไปได้ร้องไห้...

“คนเราทุกคนเกิดมาเพื่อที่จะมีความหวัง เกิดมาเพื่อที่จะได้ทำสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิต เรามีคุณค่าอยู่ที่ความคิดของตัวเอง มิใช่สิ่งใดที่ผู้อื่นต้องคอยประเคนและหยิบยื่นให้...”

ฉันตัดสินใจออกเดินทางโดยทันที มีเพียงสิ่งหนึ่งที่ฉันฝากไว้กับหมอม่าที่โรงพยาบาล และขอให้เขาทำเพื่อพ่อของฉันเป็นครั้งสุดท้าย มันคือถ้อยคำที่ฉันตั้งใจฝากไปถึงคนเฒ่าอานางและเพื่อนผู้เคยสัญญาของพ่อคนนั้น

“แม้เราจะจากไป แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะหมดแรง ศรัทธาและความหวังยังคงอยู่กับใจเราเสมอ เพื่อที่จะบอกกล่าวกับเธอทั้งสองว่า...คนบางคนตายไปแล้วแต่ก็เหมือนยังคงมีชีวิตอยู่ แต่...คนบางคนมีชีวิตอยู่แต่ก็เหมือนกับว่าได้ตายไปนานแล้ว”

ความหวั่นไหววาคเจ็บของอารมณ์ทำให้ฉันคิดถึงถ้อยคำส่วนหนึ่งที่ไม่น่าจะได้อธิบายได้หรอกนัก แต่ฉันก็ถือว่า...นั่นคือความจริงใจทั้งหมดของฉันที่รู้สึกและมีอยู่ในตอนนี้...ที่คนสองคนนั้นควรจะต้องได้รับรู้และใส่ใจ

บนเส้นทางแห่งจิตวิญญาณที่ฉันกำลังจะไปต่อ...มีบางสิ่งบางอย่างในความรู้สึกที่ไกลลิบรอคอยฉันอยู่ที่นั่น ความสุข ความจริงใจ และความหวัง ทุกอย่างสุดโต ด้วยจิตสำนึกและความปรารถนาดีที่ถึงคงมา...ดูเหมือนว่าจะหวนคืนกลับมาทักทายกับฉันอีกครั้ง เราทักทายกันด้วยรอยยิ้ม และสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ล้ำลึก

รุ่งสางของพรุ่งนี้...ข่าวคราวของพ่อคงจะปรากฏในคอลัมน์เล็ก ๆ บนหน้าหนังสือพิมพ์ หรืออาจจะเป็นเพียงการเล่าขานอย่างสะใจและสมน้ำหน้าของใครบางคนที่เหลืออยู่ และในเวลาไม่ช้าไม่นานนัก “คนขายกระบวย” ในนิทานขมขื่นของคนสิ้นหวัง...ก็คงจะได้เป็นรัฐมนตรีผู้ทรงอำนาจของแผ่นดิน...แผ่นดินเกิดที่ฉันเพิ่งจะลาออกจากความเป็นผู้คนของมันมา เมื่อครู่...และตลอด...ตลอดไปนิรันดร์

ลาก่อน..ชีวิต

ลาก่อน...ทุก ๆ คน

จิตแพทย์ผู้สับสนตัวเอง

ทุกครั้งที่เราเห็นคนบ้า นั่งเฉยๆ กับเงาตัวเอง เขาอยากปลอดภัยจากสังคมเช่นนั้นบ้าง ไม่ต้องแสบแสบกับชีวิต มีใครสนใจเรื่องราวของคนบ้าบ้างเล่า

เคยเห็นคนบ้าเปลือยกายท่อนล่าง โบกไฟหรือจับเคลื่อนไปข้างหน้า ทำหน้าที่ได้ดีกว่าตำรวจที่คอยคอยแต่เครื่องมือทำมาหากินที่เห็นอยู่ในกระเป๋าหลัง

ถึงแวดล้อมภายนอกเข้ามาดูกรานในชีวิตทุกวัน การเสแสร้งที่น่าเบื่อหน่ายและความตายของเรื่องราวมากมายที่ฝังค้างอยู่ในใจ

เขาอยากเดินออกจากชีวิตที่เป็นอยู่ แต่ขาดเพื่อนร่วมทาง ความโดดเดี่ยว ความเหงาที่ฝังจมอยู่เนิ่นนาน ยิ่งขุดคุ้ยมันกลับยิ่งจมลึกลง วันนี้เขาได้ยินเสียงหัวเราะของตัวเองแล้ว มุขตลกที่นิ่งเฉยกับตัวเองนั่นแหละ

พ้นจากร้านขายโลงศพคือสะพานข้ามคลองแสนแสบ ขอบปลายโคมของมัสยิดสะท้อนเงาบนผิวน้ำ พอมีเรือแล่นผ่านเงาก็กระเพื่อม เหมือนลมหายใจของคนเหนื่อยหอบ เพียงครู่ก็ผ่อนลงเป็นปกติ

เขาชินอยู่บนขอบสะพาน โกลสหายตาของไปเห็นช่อระกาโบสถ์วัดศรีบุญเรืองเหมือนหงส์เหินผ่นขึ้นสู่ท้องฟ้า เขาไม่ใช่คนจะบินได้หรือ หรือเมื่อชีวิตตกลงสู่ความตกต่ำเสมอมา

ไม่มีใครสนใจเขาเลย แม้กระทั่งคนที่นั่งอยู่ในรถที่ติดแหงกอยู่บนสะพาน อยากจะได้ยินเสียงตะโกนสักกวนหนึ่ง สัญญาณการหลุดพ้นเริ่มแล้ว ผุ่งรดไหลลงสะพาน สีสันทุกอย่างกระจ่างตา แขนกว้างกางออกราวกับเหยี่ยวร่อนแล้วกระโจนลง...

ความจริงได้ตายไปหมดแล้ว เหลือแต่ความฝันเท่านั้นที่มีชีวิต

พวกขอทานบนสะพานลอยยังคงก้มกราบดินที่ข้างผ่านหน้า พกแววตาแห้งแล้งติดตัวมาทุกวัน เขาคนเดียวที่พอก็มเต็มหน้า ในกระเป๋าข้างเกงมีเงินเป็นพอน มัดไว้อย่างแน่นหนา มันเป็นของบูหรี่เกือบทุกยี่ห้อ

เขาพร้อมจะพูดกับใครก็ได้ ไม่มีใครแปลกหน้าอีกเลย

คำกึ่งที่เจ็บเหงา หวาดกลัวแต่ความมืด ไม่แปลกเลยที่เขาจะมีความสุขหากมีโอกาสเดินอยู่ท่ามกลางแสงสว่าง เขาจะนั่งฟังเสาไฟฟ้าข้างถนน ค่อย ๆ ก้มหัวลงนับเงิน สลับกับเงาหน้าขึ้นกลอกสายตาอย่างหวาดระวัง

รายงานแพทย์แห่งโรงพยาบาลโรคจิตบันทึกไว้ว่า

“จากการตรวจจิต โดยประกอบการประเมินความผันแปรทางจิตใจ หรือเจาะหาเหตุผลของพฤติกรรม เบี่ยงเบนต่าง ๆ ความผันช่วยให้เห็นเส้นทางหนีของความรู้สึกและอารมณ์ที่อัดแน่นต้องการระบาย แต่ไม่อาจระบายได้ในโลกของความจริงอย่างตรงไปตรงมา ถ้าหากไม่ได้ระบายความรู้สึกเหล่านั้นจะเข้าก่อกวนชีวิตที่ยังตั้งอยู่ในรูปของการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพื่อฝัน ในการควบคุมมิติต่าง ๆ ของบุคคลิกภาพ”

จิตแพทย์หนุ่มคลั่งปากการครุ่นคิด ดันหางนกยูงพลัดใบลงแล้ว เหลือแค่ดอกแดงฉานบานท่าแดดเที่ยง ฤดูร้อนที่ห่อเหี่ยว แต่ทำไมดอกหางนกยูงจึงเรีงว่า

ผีเสื้อตัวหนึ่งบินผ่านกระจกหน้าต่างทำให้ข้างนอกมีชีวิตชีวาขึ้น เขานั่งเป็นผีเสื้อตัดฟีนในห้องแอร์นั่นานแล้ว ชมกับแท็บเล็ตประวัติคนไข้, ตรวจจิตวิเคราะห์, กาแฟที่เย็นชืดค้างถ้วย, โคมไฟที่เปิดสวิทช์ทิ้งไว้, รูปของคนรักในลิ้นชัก ฯลฯ

ความคิดหยุดนิ่งเหมือนนาฬิกาหกลาน อาจจะไม่มีความฉลาดแค่สามารถบอกเวลาถูกต้องแค่สองครั้งในยี่สิบสี่ชั่วโมง

จิตแพทย์ผู้สับสนตัวเอง เอาท่อนแขนรองหน้าผาก ทุบหน้าลงบนโต๊ะทำงาน เขาคิดถึงคนไข้ที่หายตัวไปกว่าสี่ปีแล้ว

“บอกผมหน่อยว่าคุณคิดยังไงถึงระโคคนนำมาตัวตาย”

“ผมนี่กว่าผมเป็นปลาครับ”

คนไข้ฉีกยิ้มขมมือข้างหนึ่งสายชัก ๆ เหมือนปลาตะบักหาง

“ทำไมคุณคิดว่าตัวเองเป็นปลาล่ะ”

“นี่คุณหมอ” คนไข้ขึ้นเสียง “ก็ปลา มันว่ายน้ำเก่งออก”

คราวนี้เขาเปลี่ยนเป็นหัวเราะ จิตแพทย์หนุ่มรู้สึกอึดอัด พยายามจะตัดทวน

“แต่คุณก็รู้ว่าตัวเองไม่ใช่ปลานี่”

เป็นขามเข้าที่แดดยังลุ่น ลมพัดเบา ๆ ดอกหางนกยูงร่วงลงบนโต๊ะหินอ่อน คนไข้รีบตะปมปากเอาไว้ทันที แหงนหน้ามองบนต้น สีแดงติดกับท้องฟ้าเข้ม สีสน กระจางคาเช่นนี้ คลับคล้ายคลับคลา นึกไม่ออกว่าเคยเห็นที่ไหน

คนไข้ทำท่าครุ่นคิด นิ่งบึ้งเป็นนาน เป็นอีกช่วงจังหวะหนึ่งของความฝันอย่างจะล่วงรู้ความจริงที่ซ่อนเร้น แต่จิตสำนึกทำไมมันเลื่อนกลาง ทั้งที่มันเคยว่องไวอยู่ตลอดเวลา

นึกไม่ออกว่าเคยเห็นแบบนี้เมื่อไร มันอาจจะนานมาแล้วก็ได้

“ผมเคยทุบแมงค้ำตัวหนึ่ง มันชอบแอบขโมยของกิน แต่มันไม่ตาย ในคืนต่อมาผมฝันว่าตัวเองถูกแมงค้ำจับขังกรง ตัวมันใหญ่เท่าเสือ แยกเขี้ยวขู่ผม”

“หมอกำลังคุยเรื่องปลาคู่คุณครับ”

“นั่นแหละ ๆ “ คนไข้พยักหน้ากลางว่า “หมอไม่สงสัยรึว่าทำไมแมงมันชอบกินปลา ตอบไม่ได้ละสิ เนะผมจะบอกให้ก็ได้” เขาเคาะนิ้วบนโต๊ะหินอ่อนเป็นการให้จังหวะความคิด

“มันหอมใจ” เขาหัวเราะขำ

จิตแพทย์หนุ่มนั่งงัน เขาทบทวนไปถึงทฤษฎีที่ว่า ความฝันเป็นหนทางนำไปสู่ความเข้าใจจิตไร้สำนึก เป็นการแสดงออกของดึกขานานาชนิด ที่เก็บกดเอาไว้ขณะตื่น ข้อสันนิษฐานอาจจะเป็นไปได้ว่า คนไข้ อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับรักหรือภรรยา แต่เขาตัดสินใจเปลี่ยนความฝัน ไม่เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา หรืออาจจะถูกขัดขวางจากสภาพความเป็นจริง จากอุปสรรคข้างในที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม

“คุณเคยมีภรรยาหรือเปล่า” จิตแพทย์หนุ่มถามแบบคือ ๆ

“มี ! แต่มันหนีไปกับตัวชู้อีตอก” คนไข้สวดโรฟัน “ผู้หญิงนี่ร้านทุกตัวแหละหมอ ยัดเข้าไปเท่าไรมันไม่เคยอึดแรก ๆ ผมก็ไม่รู้หรอก ตอนหลังผมจับได้ แต่โคคนมันไปไม่ก็ตอก มันสารภาพว่าเอาถิ่นมานานแล้ว ผมน่าจะมา

มันให้ตายมากกว่า มันบอกว่ากลัวความตาย อยู่กับผมก็เห็นมีให้แคกอยู่ทุกวัน สุดท้ายมันก็หนีไปอยู่กับชู ช่วงนั้นผมก็ตกงานด้วย กินแต่เหล้าเสียศูนย์ไปหมด”

หางนกยูงสีแดงขังร่วงลงมา แต่ชายสองคนที่นั่งบนม้าหินอ่อนเหมือนพลัดไปอยู่คนละโลก คอกไม้ในหัวใจคนหนึ่งหิวเจมานานแล้ว แต่คอกไม้ในหัวใจของอีกคนหนึ่งเพิ่งจะผลิเข็ม

จิตแพทย์คิดถึงหญิงสาว หลอนเป็นคนสวย แม้คบกันไม่นานแต่จะรู้ได้อย่างไร ว่าหลอนไม่เคย... ความลับในเรื่องแบบนี้ไม่มีใครบอกกันหรือถึงจะรักกันให้ตายก็ตาม

“ผมจะเล่าให้ฟังนะหมอ ชีวิตผมมันมืดแปดด้าน แต่ผมก็ไม่เคยทำตัวเป็นคนเลวเหมือนที่คนอื่นทำกัน เวลาที่จนตรอกผมจะฝันของผมไปเรื่อย ฝันตอนตื่น ๆ นี้แหละว่ามีเงินเยอะ ๆ เมื่อไหร่จะซื้อบ้านซื้อรถ ถ้ารวยมากผมก็จะหานางบำเรอมาเปลี่ยน ไม่ซ้ำหน้าทุกคืน แต่ผมทำได้แค่ฝันเอา... คราวสวย ๆ ในโทรทัศน์หลายคนเสร็จผมมาแล้ว”

อยู่ ๆ เขาก็ลุกขึ้นเดินออกไปเฉย ๆ หัวเราะร่าเริงเหมือนคนละเมอหลง

เช้าวันต่อมาจิตแพทย์หนุ่มยังคงนั่งสนทนากับคนไข้เหมือนเคย เพียงแต่วันนี้สถานที่ที่เป็นห้องทำงาน คลีเรือนราวออกมาด้วยคำถามมากมาย จิตแพทย์หนุ่มต้องการถอนหนามแหลมที่ปักอยู่ในใจคนไข้ ค่อย ๆ ค้างออกมาและไม่แปลกใจอีกเลยว่าทำไมคนไข้จึงฆ่าตัวตายด้วยวิธีกระโดดน้ำ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าว่ายน้ำเป็น ชีวิตอาจจะขอลิ้นรอนอีกสักครั้ง

ถ้าความตายเป็นการหลับชั่ววันวันคร ความต้องการของคนเราก็แปลกประหลาด การที่ยืนอยู่บนปากเหวแห่งศีลธรรม จะหลับลงได้อย่างไร

วันหนึ่งคนไข้พบพานกับความคับข้องใจ ความขัดแย้งและความกดดันรวมทั้งความอยาก ความต้องการต่าง ๆ เขาสะสมสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว

ความจริง ได้ตาย ไปหมดแล้ว เหลือแต่ความฝันที่ยังมีชีวิตอยู่เท่านั้นหรือ?

หลายวันแล้วที่จิตแพทย์หนุ่มหมกมุ่นกับปัญหาคนไข้รายนี้ จะตามเขากลับมาด้วยวิธีใด เขาหนีไปอยู่ที่ไหนแล้ว จะนั่งเป็นผีเสื้อตัดฟี โบยบินไปด้วยทฤษฎีอยู่อย่างนี้หรือไง

จิตแพทย์หนุ่มเริ่มตามหา ท้องถนนหลายที่เดินเข้าไป ไม่มีวีแววของคนไข้เลย

ยามเช้าอีกวัน สีสันจากฟ้าช่างเบิกบาน จิตแพทย์หนุ่มเชื่อว่าเขาที่ทอดยาวไปข้างหน้านั่นคือผู้นำในยามเช้า และคือผู้ตามในยามเย็น

พรายแดดสะท้อนเงาบนผิวน้ำคล้ายกับว่าคลองแสนแสบกำลังอวดตัวเองให้เบิกบานครั้งสุดท้าย เปล่งปลั่งเหมือนเปลวทองคำ

จิตแพทย์หนุ่มพบคนไข้ของเขาแล้ว ความป่วยไข้ที่แท้ที่อยู่ในตัวคน มันบาดเจ็บเพียงแค่ว่าไม่มีอาการเจ็บปวดใด ๆ แสดงออกมาให้เห็น

ทั้งคู่ขึ้นไปยืนบนขอบสะพานห่างกันไม่ไกลกัน เงาของมัสยิดสะท้อนวับ ๆ บนเปลวทองคำ ไกลออกไป
เห็นช่อฟ้าใบระกาโบสถ์วัดศรีบุญเรือง เหมือนหงส์ท่าที่จะเหินบินสู่ฟ้า

“ถ้าเป็นนกจะบินไปอเมริกา ถ้าเป็นปลาจะว่ายไปญี่ปุ่น” คนใช้ร้องตะโกนเสียงคัง
สมองวูบหนึ่งของจิตแพทย์หนุ่มรู้สึกสับสน ตีตันจากฟ้าช่างเบิกบาน งงงามอะไรอย่างนั้น
“ถ้าเป็นนกจะบินไปอเมริกา ถ้าเป็นปลาจะว่ายไปญี่ปุ่น” จิตแพทย์หนุ่มตะโกนโต้กลับไป
ลงมีสายตาสักคู่ที่เห็นคนทั้งสองกระโจนร่วงลงพร้อม ๆ กัน หรืออาจจะไม่มีใครเห็นเลย

ณัฐกานต์ ลิ้มสถาพร. จิตแพทย์ผู้สับสนตัวเอง. สยามรัฐตีพิมพ์วิจารณ์. ปีที่ ๓๕ เล่มที่ ๓๓ (๑๗-๒๓ มกราคม)
๒๕๓๖ : ๖๒-๖๓.

บันทึกเพื่อคุณคุณ

หน้าที่หนึ่ง-อุอุหนาว วันแดดดี

ทั้ง ๆ ที่ฉันมีความมุ่งหวังตั้งใจ บนความเป็นจริงที่สุด ก็มีวาทลาคอีกจนได้ ฉันรู้ดีว่าโชคชะตาทำให้ชีวิตแสนเศร้า ฉันมีรู้ออกหรือว่า ชะตากรรมของเพื่อนร่วมยุคเร้ากว่านี้อีก ฉันรู้ แต่ทำอะไรได้ ฉันมีความเห็นแก่ตัว คิดถึงตัวเองมาก และมันเป็นจุดเด่นสุดขอดที่ทำให้ฉันดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนี้ได้

ฉันไม่ต้องบอกคุณคุณก็ได้ว่าฉันคือใคร? คนคนหนึ่งซึ่งเกิดมาก็ไม่พิเศษวิโสกว่าใคร เสมอเพียงว่าเป็นคน แต่คำด้อยหน้าก็ด้วยเหตุแห่งฉันกำเนิดเกิดกาย คุณคุณก็รู้ว่าฉันเป็นลูกชานาเชื้อสายบัลลวขาวเหนียวปลาแดก ฉันมีที่ ๆ และมีน้อง ๆ รวมแปดคน สองคนได้เสียชีวิตแต่ยังเล็ก ๆ

เบื้องแรกที่ทำให้ฉันได้มาพบกับคุณคุณนั้น ไม่น่าเชื่อเลขว่าเป็นไปได้ เป็นไปแล้ว เด็กบ้านนอกอย่างฉัน เพียงคิดก็เขลาและขำ ถ้าคิดได้ก็คิดออก ไม่เพียงเขลาและขำ คือความหวาดหวั่นพรันทรัง แล้วยังได้ทำร้ายความเชื่อมั่นรอบ ๆ ตัวอีกด้วย แต่ฉันก็ฝันและหวังและเพราะเหตุนี้จึงได้มาพบกับคุณคุณ

เรื่องมันยาวและไม่ใช้เวลาเล็กน้อยไม่ไหวหรือ? นานมาแล้ว อย่างน้อยกว่ายี่สิบปีที่เราจะได้พบและแต่งงานกัน

โชคหรือชะตาอะไรไม่รู้ ฉันไม่เชื่อ และเพราะเหตุนี้ฉันจึงเพียงทบทวนเหตุการณ์ที่ผ่านมาไปแล้วสรุปรวบยอดว่า ที่ฉันได้ลงมารุงกรุงเทพฯ พ่อได้นำมาฝากที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ได้เรียนหนังสือที่วัด ฉันไม่เคยคิดว่าจะต้องเรียนสูง ฉันคิดแต่ว่าถ้าไม่เรียนที่มหาวิทยาลัยก็จะดูค่าเช่าคนบาลเอา จึงต้องเรียน

แต่พอเรียน ๆ ไป ฉันก็เริ่มมองเห็นว่า ที่เพื่อน ๆ ไม่ได้เรียนและทำนาใช้แรงเหมือนควาย จึงมองไม่เห็นทางอื่น ๆ คนที่เรียนเท่านั้นจึงมองเห็นทางอื่น ๆ จึงได้สรุปเป็นเบื้องต้นว่า ฉันจะหวนกลับไปจับคันไถไล่ควายอีกไม่ได้ เพราะทางนั้นตันเสียแล้ว ถ้าผิวเผินก็จะเห็นว่า ชานาครอบครัวหนึ่งมีที่ดินอย่างมากก็คงไม่เกินยี่สิบสามสิบไร่ ถ้าแบ่งปันกันในหมู่พี่น้องก็คงได้คนละไม่กี่ไร่ ที่ดินกันดารอย่างนั้น จะทำนาพอเอาไว้สิ

ฉันไม่ใช่คนตั้งใจขยันเรียนอะไร แต่ไม่ใช่เด็กเกเร ฉันถือสันดานที่ไม่นิยมการบังคับ พี่มาของฉันท่านเป็นพระคุณ ถือครัดถือเคร่ง ท่านบังคับฉันให้ท่องบทสวดมนต์ ท่องบาลีสืออภัยโยนาหิสะนัง แล้วยังให้ท่องสูตรเลขสูตรพิชคณิต ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สุขศึกษา จริยธรรมและอะไรต่อมิอะไรมากมาย ดังนั้น ผลการเรียนอย่างท่องจำฉันจึงแย่มาก

ต่อมาฉันหนีออกจากวัด คิดเพียงว่าฉันต้องหนีไปจากกฎเกณฑ์นั้น หลายปีต่อมา มีคนพูดกันว่า การทำเช่นที่ทำการกบฏ-คำนี้ฉันไม่เข้าใจ จนกระทั่งการขวนขวายบากบั่นสอบแ่งขันเข้ามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้ จึงได้สังสรรค์เสวนากับปราชญ์ กับนักคิดนักเขียนหลายคนก็ได้ความรู้ว่า การกบฏไม่เพียงแต่ไม่มีพระ แต่ต้องสร้างสรรค์เอาด้วยตนเองอีกด้วย การสร้างแนวทางของตนเองนั้น ต้องพบอุปสรรคและเจ็บปวดเสมอ

ฉันจึงเจ็บปวดมาก่อน แต่ทุกวันนี้ที่ฉันกบฏตนเอง ก็เจ็บลึกมากกว่า

หน้าที่สอง-ฤดูหนาววันแดดแจ่ม

ถ้าพึงเลือกทางเดินตนเอง จะพบความสุขเพราะความพอใจ แต่ทุกวันนี้ คุณคุณมีโอกาสดีได้เลือกหรือ? บางคนเพียรอ้างว่าเขาบกพร่อง เขาจึงมีชีวิตอยู่ ฉันคิดว่าไม่เป็นอย่างที่เขายึดถือเลย เขาเป็นได้เพียงผู้คิดแปลกแยกจากสภาพการณ์รอบ ๆ ข้างของเขา

ฉันกำลังบอกคุณคุณว่า ฉันใช้ชีวิตร่วมกับคุณคุณนานพอที่จะรู้ว่า บางช่วงเวลาที่ฉันไม่ได้เคียงข้างคุณคุณในพฤติกรรมเป็นจริง แต่เพราะสถานการณ์หลายอย่างได้ทำให้การตัดสินใจของฉันผิดพลาดหรือถูกต้องก็ตาม นั่นเป็นสาเหตุสำคัญต่อชีวิตฉันไม่มากนักน้อย ในความจริงแท้ฉันอยู่เคียงข้างคุณคุณเสมอมา

ฉันรู้ว่าคุณคุณไม่เข้าใจหรือเริ่มเข้าใจฉันในทางอื่น ๆ แต่คุณคุณก็เริ่มเข้าใจฉันแล้วว่า สิ่งที่ฉันได้ทำอยู่และทำมาแล้ว ไม่บันคาลาให้อะไร ๆ ในบ้านเมืองนี้ดีขึ้นมาก ๆ แต่ก็ดีขึ้นอยู่บ้าง ไม่เลวลง

ฉันชอบรับอย่างมีเงื่อนไข ทุกสิ่งทุกอย่าง ฉันไม่ใช่และไม่ใช่ผู้ก่อตั้ง ทำให้มีสภาพพังทลายและเป็นรูปร่าง ในสิ่งเดียวกัน การพังทลายน่าจะเกิดผลเป็นคุณ และอาจมีผลเป็นโทษหากก่อรูปเติบโตขึ้น กลับกันคุณคุณต้องคิดเอาเอง

บ้านนี้เมืองไหนก็ไม่มีใครกล้าเลือกทางเดินด้วยตนเอง ฉันหรือคุณคุณก็เหมือนอนูหนึ่งเสมือนลูลิลอย ฉันเคยเรียกว่า เศษลูลิลอยด้วยซ้ำ และเพราะเหตุนั้นคงต้องปลิวลอยไปเหมือนนุ่นถูกลมพัด บางครั้งก็แตกกระจัดกระจายเหมือนภูเขาถูกระเบิด ฉันไม่อาจเลือกได้ ฉันอยากเลือก

ทั้ง ๆ ที่ฉันมุ่งหวังตั้งใจ บนความเป็นจริงที่สุด ก็มีวาทพลาตอีกจนได้

หน้าที่สาม-ฤดูหนาววันแดดจ้า

เมื่อฉันอยู่โรงเรียนประจำบ้านนอก ปีนี้นานมาแล้ว โรงเรียนของเราเป็นแค่โรงมุงหลังคาด้วยไม้เหียงผ่าแผ่นเป็นซีก ๆ กันแดด แต่ฝนรั่วและวันใดฟ้าคะนอง ลมก็หอบเอาแผ่นมุงหลังคาเปิดเปิงไป

ฟุตบอลคือกีฬาที่นักเรียนชายคลั่ง ปีนี้นไม่มีทีวีคอกนะ วิทยุก็ใช้ถ่านสามลิบก้อน มีอยู่เครื่องเดียวที่เรือนครูเพชร พงไพร ครูใหญ่ของเรา ไม่มีไฟฟ้า ถนนลูกรังไม่มี มีทางกวีชน รดบรรทุกล้อใหญ่วิ่งเข้ามารับซื้อข้าวเปลือกจากนาลุงจารย์อิน แต่ลูกฟุตบอลกลม ๆ ก็เข้ามาถึงโรงเรียนของเรา ได้ชื่อว่าเป็นกีฬาฮิต

ฉันเสียใจ ไม่ได้รับเลือกเป็นทีมฟุตบอลของโรงเรียน เหตุผลพื้น ๆ คงเพราะมีนักเรียนสมัครมากแต่คัดไว้เพียงสิบห้าสิบหกคน คนอื่นก็เสียใจเหมือนกัน

แต่ฉันไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ แม้ว่าครูไม่ให้ร่วมทีม ฉันก็ฝึกฝนด้วยความตั้งใจ บนพื้นฐานของความชอบความฮิตของฟุตบอล ฉันยอมรับในทีมต้องสามารถเฉาะตัวแต่อาศัยความสามารถของเพื่อนร่วมทีมด้วย แต่แล้วครูประจำชั้นก็ไม่เข้าใจความตั้งใจของฉันเลย น้อยใจมาก

ฉันออกไปจากวงฟุตบอล ชวนเพื่อรู้ใจได้สี่ห้าคน เข้าไปในโคกละเมาะใกล้ ๆ โรงเรียน พวกกันสร้างเวทีมวยขึ้น (สมัยนั้นเรียกกันว่า สะเตด) สะเตดของพวกเราทำกันง่าย ๆ คือตัดต้นไม้ออกไปให้มีบริเวณล้อมรอบด้วยฟคเพื่อยมิคซิด จับเอานักเรียนที่อยากฟคปากกันมาเปรียบมวยขึ้นชก เพื่อนของคู่ชกอยากเข้าเชียร์ต้องจ่ายเป็นข้างเส้น ใครอยากดูก็ต้องตีตัวด้วยขางมาจ้างดู

การตะขานหน้ากันย่อมไม่ได้เลือกในบางคน ย่อมฟคซ้ำคำเขี้ยว และก่ออาฆาตเค้น ส่งผลให้พ่อแม่ของพวกเขา นำไปฟ้องครู และครูก็สั่งห้ามพวกเราเด็ดขาด

ฉันขออนุญาตเพราะว่า ฉันไม่มีโอกาสเลือกได้ ฉันกำลังบอกคุณคุณว่า วันนี้ฉันกำลังต่อสู้เพื่อโอกาสนั้น แต่ไร้ผล และคุณคุณก็ไม่เข้าใจ

ฉันพยายามในหลายเรื่อง เพื่อความพอใจ ฉันเคยเป็นนักกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เป็นนักเคลื่อนไหวต่อต้านและสนับสนุน เป็นคนทำข่าวเขียนหนังสือเป็นบทความ ลงเล่นการเมือง แต่จะเป็นอะไรก็ตามฉันคิดเสมอว่าฉันจะเป็นฉัน ฉันก็ไม่ได้เป็น ความพยายามของฉันเป็นเรื่องไร้ผล ทำให้ความเชื่อมั่นเหือดหาย มีความท้อแท้เข้าครอบงำ

เมื่อฉันอ่อนแอ บางทีเราก็ปลอบใจตนเองด้วยการคิดหளைให้มา การทำลายตนเองเป็นเรื่องโง่เขลาสิ้นคิด แต่ฉันก็ทำ

ฉันต้องการคุณคุณเข้าใจ แต่ก็ได้แค่ต้องการ เพราะผู้คนต่างต้องการความเข้าใจในตนเอง คุณคุณขอมไม่มีเวลาไปเข้าใจคนอื่นได้ ฉันรู้ และเพราะเหตุนี้ฉันอ้างว้างและเหว่ว้า

หน้าที่สี่-อุททมนวราตรีเดือนพราว

คืนที่ฉันนอนไม่หลับ ฉันต้องการเพื่อรู้ใจ ฉันเหงา คุณคุณคงรู้จักรสชาติของความเหงาบ้าง ไม่ใช่กิเลสตัณหาอกที่ทำได้ขึ้นอยู่กับ แต่ใคร่ค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตเล็ก ๆ น้อย ๆ คนที่ทุกขระทมเช่นที่เป็นอยู่ คนนอนไม่หลับเช่นเดียวกับฉัน

เพื่อนของฉันชวนฉันหนีคุณคุณออกไปเที่ยวผับ คลับบาร์และร้านเหล้า วงการของเรา เพื่อไม่ต้องออกไปกินเหล้านอกบ้านดึก ๆ คื่น ๆ ก็ร่วมทุนลงขันตั้งร้านเหล้าขึ้นมาเสียเอง ชวนเพื่อนไปกินไปดื่มแล้วเก็บเงิน บางคืนคงได้พบหน้าคนเหงาด้วยกันบ้าง ก็ไปหลับนอนกัน

หัวใจของฉันไร้การควบคุมที่ดี ถ้าคุณคุณว่าผิดก็ผิด มันไม่ใช่จริยธรรมและคุณธรรมที่จะควบคุม แต่มันคือบุคลิกขมขื่นต่างหาก ที่เต็มไปด้วยความหวังและศรัทธา แต่คุณคุณก็คงประจักษ์ใจดีว่า เราจะแคะมันออกมาจากชอกหลืบใด?

ถึงตอนนี้คุณคุณก็คงเห็นแล้วว่า ฉันไม่มีอะไรเลย แม้แต่ความหวังและศรัทธาในตัวเอง ในคุณคุณและคนอื่น ๆ จะต้องมีด้วยหรือ? เมื่อขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความหวังและศรัทธาในชีวิตและสรรพสิ่ง นับต่อไปจากนั้นก็คงมีแต่ความเบื่อหน่าย สับสนหุงฝืนไปในเรื่องอันไร้สาระ และฉันหรือเขาหรือคุณคุณก็ควรทำอะไรได้ในฐานะสัตว์โลก ไม่ใช่ฐานะผู้คนของโลก

เป็นเรื่องเลวร้ายอย่างยิ่ง แต่ฉันก็มีคุณคุณอยู่ทั้งคน ไม่ใช่การยกย่องชื่นชม แต่ฉันคู่จวบเอามีตรีโมตรีและความปรารถนาดีของคุณคุณไว้นานแล้ว มันมีค่ากว่ารัก มีศักดิ์กว่าชอบ-ว่าไปทำไม? ความรักคืออะไร? ที่ฝังลึกในจิตใจกว่านั้นไม่ใช่การมีใจแก่กันดอกหรือ? ที่สำคัญมาก ๆ ก็คือเข้าใจต่อกันไม่ใช่หรือ?

ผู้คนที่คืนรณเอาตัวรอดอย่างบ้าบิ่น ฉันไม่เข้าใจว่าทำไมต้องถึงขนาดนั้น ในเมื่อรู้แก่ใจทุกคนว่าถ้าจะรอดทั้งมนุษยชาติ ต้องต่างแบ่งปันความสุขแก่กันบ้าง ไม่ใช่การคืนรณชวนชวยเห็นแก่ตัว แต่ก็น่าคิดเหมือนกันว่า ความเห็นแก่ตัวและความมีน้ำใจ ไม่ใช่คนละเรื่องแต่เป็นเรื่องเดียวกัน

ความมีน้ำใจแทรกอยู่ในช่องว่างความเห็นแก่ตัว แต่ก็ไม่เสมอไป ตราบใดที่เราเรียกตนเองว่ามนุษย์ต้องเป็นหรือมีสติปัญญาเห็นแก่ตัว เพื่อการดำรงอยู่ ยังต้องต่อสู้คืนรณหนักหน่วง แต่มนุษย์ก็อาจแปรเปลี่ยนความเห็นแก่ตัวเป็นความมีน้ำใจแก่กันได้ เพียงเท่าที่สามัญตานึกแห่งความเป็นคนเรียกกร็อง

ฉันคงไม่ทำให้คุณคุณลำบากในการตีความ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้อง คุณคุณจะคัดค้านก็ได้ ฉันเคยดูคุณคุณประณามมาก่อนว่า เห็นแก่ตัว แต่ยังมีใจยกคำขาดให้ฉันแก้ไขในสิ่งนี้ ฉันไม่รู้ว่าจะแก้ไขได้อย่างไร ตัวการที่ทำให้ฉันหรือคุณคุณเห็นแก่ตัว ยังล่องลอยวนเวียนอยู่รอบ ๆ ทุกคน ไม่สั่งสอนปลูกฝังนิสัยอย่างตรง ๆ ก็โดยทางอ้อม

ฉันไม่เคยพูดว่าฉันมีอุดมการณ์ คุณคุณเป็นคนให้นามนี้ต่างหาก-นำหัวเราะจริง ๆ แล้วไอ้ที่ฉันหมายความว่านี่ คือ ความหมายที่กำลังแสวงหา อาจพบหรือไม่มีโอกาส ดูเลื่อนลอย ไร้เป้าหมายแจ่มชัดคลุมเครือ แต่ก็ถือว่าเป็นเรื่องดี อย่างน้อย ฉันหรือคุณคุณก็มีสำนึกรับผิดชอบต่อบ้านเกิดเมืองนอน ต่อผู้คนและต่อสรรพสิ่งเป็นธรรมชาติรอบ ๆ ข้าง ไม่เปล่าเปลืองเสียเวลา

หน้าที่ห้า-ฤดูหนาววราตรีเดือนแรม

ภายใต้แสงเรืองฟ้าสีทองมั่งอ่ำไพ คุณคุณให้กำเนิดทารก เขาเป็นบุตรของฉัน นับเป็นวาระที่น่าตื่นเต้นประทับใจ มีความภาคภูมิใจและปิติ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ สร้างตำนานการเผาด้วยขางรถยนต์ การฆ่าด้วยการแขวนคอบนคันมะขาม

ฉันจากทารกน้อยแต่เมื่อเขาอายุสองเดือน การจากพรากเป็นความขมขื่น ก็ซึ่งแก่ใจทั้งฉันและคุณคุณ

ฉันขอให้คุณคุณตามฉันสู่แนวหลัง มีป่าไม้และภูเขาสูง

คุณคุณตัดสินใจเด็ดเดี่ยว อยู่เคียงคูทารกน้อยในเรือนตน

พายุร้าย ทะเลคลื่น เปรียบว่าคือศัตรู โฉลกเวลาหรือไม้ที่ข่มขวัญพ่อของทารก สยบหัวใจต่อสู้อของมารดาทารก แล้วจารึกความชั่วร้ายไว้บน โฉลกหินที่เป็นแนวยาวไปตลอดหน้าประวัติศาสตร์

ฉันกลับมาสู่อ้อมอกของคุณคุณ อ้อมกอดนี้เคยอบอุ่น ฉันรู้สึกว่ามันเป็นเช่นนั้นอีกต่อไป ท่ามกลางความสับสนอันมีรูปร่างของวิญญาณ จากหนึ่ง-สอง-สาม จนบัดนี้ เป็นปีที่สิบห้า ฉันเฝ้าถามว่าคุณคุณเข้าใจชะตากรรมของฉันเพียงใด?

หน้าที่หก-ฤดูร้อนที่เคลร์อัน

ในเดือนพฤษภาคม ทารกอีกคนก็กำเนิดขึ้นอีก แนวไพรที่ราโรยอับเฉาไม่เป็นที่ประสงค์ของฉันอีกต่อไป แต่เราจะต้องอยู่ที่นี้-ในบ้านเมืองของเรา ขามนี้ฉันรู้สึกว่าเป็นหนึ่งเดียวกับลูกของฉัน ผิดกับลูกคนโตที่ฉันรู้สึกแปลกหน้า และเขาก็รู้สึกแปลกใจ เหตุผลเฉพาะคือฉันไม่ได้เลี้ยงดูเขามาแต่เล็ก มาพบกันอีกครั้งก็เมื่อเขาโตพอจะพูดได้และถามแม่ว่า “แขกคนนีมาเยี่ยมเรานานแล้ว ทำไมเขาไม่ไปเสียทีล่ะแม่?”

แต่สำหรับตัวเล็กไม่ใช่ ฉันรู้สึกว่าเขาคือลมหายใจของฉันทีเดียว

น่าคิด-แม่แต่เลือกเนื้อจากอก ยังมีความรู้สึกจำแนกแตกต่างปานนั้น เพราะเราสิ้นความเชื่อมั่นต่อชีวิต หรือเพียงเป็นความรู้สึกอ่อนแอ? การแสวงหาได้มาพบอย่างบังเอิญหรือไม่? คงไม่ลืมว่าเมื่อค้นหาโลก ค้นหาชีวิต ค้นหาความหมาย ที่จะตอบคำถามได้คือที่สุดก็คือ โลกและชีวิตของตนเอง

แต่คุณคุณก็รู้ว่า ทั้งสองเป็นเด็กที่น่ารักมาก ไม่ใช่เพราะความเป็นพ่อและความเป็นลูก แต่เพราะว่าเขาทั้งสองขอมน่ารัก น่าเลี้ยง น่าทะนุถนอมและให้คุณค่าด้วยชีวิตของเขาเอง

เขาคืออนาคตและเพราะเหตุนี้ฉันจะต้องแสดงต่อเขาในฐานะของอดีตและปัจจุบัน ท่ามกลางความหวัง และฝัน ค่อย ๆ ปลูกปลูกปลอบกำลังใจให้เข้มแข็ง เชื้อมั่น บางครั้งก็เพื่อเจอไปถึงตอนที่ว่า ตนเองกำลังมองหาเพื่อพวก เด็ก ๆ ของโลก แต่อย่างน้อยก็รู้ว่าฉันกำลังพยายามทำอยู่

หน้าที่เจ็ด-ฤดูฝนที่ฝนไม่ชุก

คุณคุณเคยให้ฉันมามากแล้ว ต่อไปนี่ฉันจะเป็นฝ่ายให้คุณคุณ ให้ทุก ๆ อย่างที่คุณต้องการคุณคุณต้องการบ้าน รถยนต์ เครื่องใช้ไม้สอยในบ้าน เสื้อผ้า ยารักษาโรค ความร่ำรวยและฐานะในสังคม คุณคุณต้องการถนนดี ๆ โรงเรียน โรงพยาบาล การพัฒนาที่ทันสมัย ทั้งรถไฟใต้ดินและรถไฟฟ้า การคมนาคมที่สะดวกสบาย

เอาไปเลย ฉันมีเท่าที่ฉันมี....

สันดานของฉันนี้หยาบเหมือนสันติน ไม่ใช่เพราะนิสัยเด็กบ้านนอกดอกนะ แต่เพราะได้หยั่นเขาะ โชคชะต้ามานจนเคย ทุก ๆ ครั้งก็เป็นเช่นนั้น คือต้องชุกความเจ็บปวดไว้ที่ได้อารมณ์ จนความละเมียดละไมนุ่มนวลผลไปด้วย รำคาญเจ็บปวดครวคร่ำ

คุณคุณเคยซาบซึ้งถึงความหิวแบบถึงกันบึ้งบ้างไหม? ไม่มีข้าว ไม่มีอาหาร ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟ และไม่มีเงิน ตอนนั้นฉันเป็นเด็กวัด รอน ๆ จะไปลักขนม นม เนยทานพระครูปลัดฯ ในตู้เย็นที่ท่านอุทิศสำหรับรวบรวมไว้เพื่อโยม ผู้หญิงรุ่นสาว ๆ เธอคนนั้นชอบแหวะมาหาพระครูหนุ่มตอนเย็น ๆ จนคำมีคแล้วก็มีจกปลา ในตอนดึก ๆ แทบทุกวัน เธอก็จะเลือกเอาแต่ช็อกโกแลตและขนมเค้กกลับไปกินที่บ้าน

ฉันทำได้ก็แต่ข้ามกำแพงคณะวัดไปเข่งเก็บขอดกระดิ่ง บางวันก็เก็บคักนึ่งหลังส้วมนำมาลวกจิ้มปลา แดกบอง ยังคืนะที่แม่อุทิศให้ส่งมาให้ ก็ฝากพวกทิดพวกเชียงที่พากันมาฉีบสามล้อที่กรุงเทพฯ

ขามไม่มีอะไรเลขที่จะกินเขาไป-น้ำตาและความหิว ก็กอดกันร่ำพันให้ ฉันเคยเห็นคนจนกว่าพวกเราเขาอยู่ แถว ๆ ใต้สะพานพุทธ นอนให้ขุมขาม เสื้อผ้าสกปรก เหม็น เนื้อตัวมอมแมม เขาขอทาน บางพวกก็นอนอยู่แถว ๆ หลังวัดชนะสงคราม ว่าไปแล้วก็มีอยู่ทุกซอกทุกมุมในบ้านเมือง แล้วเราตั้งความหวังอะไรไว้ว่าจะทำเพื่อพวกเขา บ้าง?

หิวกับอยากไม่เหมือนกัน ฉันเคยอยากในสิ่งที่คนทั่วไปต้องการ แต่มีบางอย่างเท่านั้นที่สมอยากเช่นการได้เขียนหนังสือ ได้สัมผัสตนเองเหมือนคนนับล้าน ๆ ก็ได้บรรลุขันธ์นี้ ด้วยความพิศพิพพันเต็มที

นั่นแสดงว่าเราเองก็ได้อาศัยการหลอกตนเองอยู่ไปวัน ๆ ใคร ๆ ก็รู้ข้อนี้ดี ฉันคงไม่พูดว่า เราต่างสร้างดาว กันคนละดวง แต่เราก็ได้เหยียบขบ่าไหล่ของผู้อื่นเพื่อขึ้นไปสูง ๆ ฉันขอพูดว่า ถ้าเราทนอยากไม่ได้วันนั้นหรือในวันหนึ่ง หมายความว่าเราได้ฆ่าเพื่อนของเรา แล้วเท้าของเราที่เหยียบอยู่บนร่างที่ตายแล้ว เลอะเปรอะเปื้อนลุ่มเลือด คาวสะอิดสะเอียน

วันนั้นหรือในวันหนึ่ง-เรากำลังข้ามซากศพนับร้อย ๆ ล้าน ด้วยความรำคาญหงุดหงิดก็จับบีแรงแรงขึ้นมาเชือดเล่น ๆ อีแรงแรงนี้ยิ่งเย็บเต็มไปหมดมาเพื่อแกะกินลูกตาและหนังเนื้อได้พุ่ง

เราได้บรรลุความอยาก เรามาถึงแล้ว อเวจีแห่งคนบาป ที่ทุกคนเมื่อถึงจุดสุดขอดข้อมมีทั้งอำนาจ ผลประโยชน์ เงินตราและความอุดมสมบูรณ์พร้อม

ฉันสงสัยเหมือนกันว่า การบรรลุความอยากได้ หมายความว่า เราได้บรรลุความสุขด้วยหรือไม?

หน้าที่แปด-ไม่มีฤดูฝนฤดูร้อนและฤดูหนาว มีแต่วันเวลาและคำคืนรุ่มร้อน

ฉันและคุณคุณต้องพิถีพิถันในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ไข่หรือไม่? ถ้าไม่ไข่ก็แปลว่าเราปล่อยเขาไปแล้วแต่
พรหมหรือมารลึบใจไว้ แต่อะไรเล่าคืออนาคตของเขา?

ฉันตอบไม่ได้หรือเวลานี้ ถึงจะมองเห็นอดีตของตนเองบ้างก็ตาม ฉันคิดว่า ลูก ๆ จะต้องออกทนไม่มีข้ออื่น
ไม่มีหลักการหรือคำสั่งสอนใดของใคร ๆ นอกจากความอดทน

มันคือแก่นของชีวิต ถ้าขาดก็หมายถึงการสิ้นสุดการดำรงอยู่

บันทึกมาหลายหน้า ที่จะบอกคุณคุณ นอกจากความล้มเหลวของชีวิต แต่ค้ำกันกลับก็คือความสำเร็จไม่ใช่
หรือ? แม้ว่าผู้คนไม่มีใครใส่ใจกับเรื่องทำนองนี้ แต่คงมีความหมายสำหรับคุณคุณบ้าง

คนทุกวันนี้เขาใส่ใจกับอะไร? ดูเหมือนพากันเดินทางไปเพื่อได้บรรลุความอยากของคนจนลืมเข้าใจตนเอง
ชะตากรรมของเพื่อน ๆ เศร้าและเขลาจริง ๆ คุณคุณว่าอย่างไร?

เป็นเพราะยุคสมัยอีกล่ะซีที่ทำให้เป็นไปเช่นนั้น!

จนบันทึกหน้าที่แปด หน้าต่อ ๆ ไปก็งั้น ๆ อ่านรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง เข้าใจว่าผู้บันทึกอาจสับสนจนเรียบ
เรียงไม่เป็นเรื่องราว

หรือวิถัจฉริต บ้าและมรณะแล้วก็เป็นได้

อุคร ทองน้อย. บันทึกเพื่อคุณคุณ. มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๕๖ (๒๔ ธันวาคม) ๒๕๓๖ :๓๓-๓๔.

ลูกฉันหายไปบนถนนราชดำเนิน

“แม่จ๋า”

“มีอะไรหรือลูก?”

“แม่ ฉันขออนุญาตไปดูเขาขมุนมกันแป็บเดียวนะแม่”

“กินข้าวกินปลาให้เรียบร้อยเสียก่อนสิ”

“ฉันกินข้าวแล้วจ้ะแม่”

“รีบไปรีบมานะลูก”

“จ้ะแม่ ฉันไม่ไปนานหรอก จากลับฉันจะซื้อขนมหวานมาฝากแม่นะ” เขาส่งยิ้มให้แม่วัยชรา แล้วกระโดดคร่อมรถมอเตอร์ไซด์คู่ชีพ บิดคันเร่งทะยานไปข้างหน้าจู่จู่รถแล่นออกจากคันศร ทั้งควีนขาวไว้เบื้องหน้าหญิงแก่ในค่ำวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๕

หล่อนยังจำได้คิดตา นับแต่สามสี่ชีวิตที่สงครามเวียดนามหล่อนทั้งตั้งครรภได้ ๗ เดือน ชีวิตของหล่อน เสรีวิตรคยิ่งกว่านิยายน้ำเน่า ต้องเลี้ยงดูบุตรชายแต่เพียงลำพังอย่างเพียงเดียวคาบลูกเห็นหน้าพ่อก็เพียงในภาพถ่ายซึ่งหาชีวิตไม่แล้ว

หล่อนได้ทำหน้าที่ผู้เป็นแม่อย่างเข้มแข็ง เท่าที่ ผู้หญิงในวัยสาวคนหนึ่งจะมีความสามารถ ด้วยความที่ หล่อนไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจมาก่อนว่าจะต้องมาเลี้ยงลูกน้อยแต่เพียงผู้เดียว ความใฝ่ฝันอันงดงามที่มุ่งหวังมาตั้งแต่ วิชาครูนั้นก็คือ ครอบครัวยุติธรรมมีสามีที่ดี และที่สำคัญก็ต้องเป็นชายชาติทหาร มีความนับว่า ในเครื่องแบบสีเขียว หล่อนมิได้คิดหวังที่ได้ใช้ชีวิตคู่อันสมบูรณ์กับนายร้อยเอก แห่งกองทัพบกสังกัดเหล่าทหารราบ แต่ความสมหวังของหล่อนก็เหมือนเทพเจ้ามาถล่มถล่ม เนรมิตให้เลือนหายไปกับภัยสงครามต่างเชื้อชาติอันหฤโหด

สามีของหล่อนได้เหรียญกล้าหาญทั้งจากกองทัพไทย และกองทัพสหรัฐอเมริกา เหรียญกล้าหาญทั้งสอง มันทดแทนไม่ได้กับสามีของหล่อนที่ตายไป นับแต่นั้นมาชีวิตของหล่อนอยู่อย่างเลื่อนลอยคล้ายดังดาบทั้งเป็น

เหรียญตราทั้งสองอันวางอยู่บนหิ้ง หน้ารูปถ่ายเต็มยศของสามีหล่อน มีเพียงกระดางรูปอันหนึ่งที่วางอยู่บนหน้าเหรียญตรา หิ้งนี้เป็นที่บูชาและรำลึกในคุณความดีของสามี หล่อนจูดรูปบูชาทุก ๆ คืนจนก้านธูปเก่า ๆ ที่มอดไหม้ไม่หมดปักคาอยู่เต็มกระดางดินเผาใบนั้น

ณ หิ้ง บูชา ไม่มีแม้แต่เศษกระดูกเท่านั้นวี่ก้อยของสามีหล่อน เพราะทางกองทัพแจ้งว่าไม่สามารถนำศพของผู้บังคับบัญชาหมวดออกมาจากสมรภูมิจได้ มีเพียงกระดางประทับตราราชการแผ่นเดียวเท่านั้นที่มาแทนที่ความเป็นสามีของหล่อน และยืนยันว่านายทหารแห่งกองทัพบกผู้นี้ ได้ปฏิบัติในราชการสงครามดีเยี่ยม มีความกล้าหาญเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ได้บังคับบัญชา เสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อเกียรติภูมิของกองทัพและประเทศชาติ จึงสมควรได้รับการสรรเสริญและสดุดีจาก...

ถ้าหล่อนเลือกได้ หล่อนไม่ต้องการคำสรรเสริญ หรือสดุดี หรือยศฐาบรรดาศักดิ์ใด ๆ ไม่ต้องการยศ “พันเอก” ที่เขาปรับเลื่อนให้สามี ไม่ต้องการการคำยกยอปอไรใด ๆ จากสื่อมวลชน ไม่ต้องการชื่อเสียง ไม่ต้องการเป็นผู้เสียสละเพื่อประเทศชาติ ไม่ต้องการสิ่งใด ๆ จากนักการเมือง หรือองค์กรสาธารณกุศลใด ๆ

หล่อนต้องการ “เขา” เพียงคนเดียว เพื่อให้กลับมากอยู่กับครอบครัวให้เป็นครอบครัวที่อบอุ่น สมบูรณ์เช่นครอบครัวชาวบ้านทั่ว ๆ ไป

หล่อนไม่ต้องการเป็นมายสังคราม แต่ขณะนี้หล่อนได้เป็นแล้ว และยอมรับสภาพขาดที่พึ่งอย่างไม่สามารถปฏิเสธได้ แม้ใคร ๆ จะพอใจกับคำว่าเกียรติยศเกียรติภูมิของศักดิ์ศรี แต่สำหรับหล่อน-ไม่

หล่อนทนเจ็บลึก ๆ มานานแสนนานอันปวดร้าวระทม อย่างยากที่ผู้ใดจะเข้าใจได้ นอกจากลูกของหล่อนที่มีอยู่เพียงคนเดียว

เขาเหมือนพ่ออย่างกะดอออกมาจากพิมพ์เดียวกัน ปีนี้อายุ ๑๘ ปีหน้าก็ต้องเกณฑ์ทหารแล้ว โอ้, หล่อนไม่ปรารถนาที่จะให้แก้วตาดวงใจของนางติดทหารเลย ในห้วงความคิดทุกวันเวลา ถ้าลูกของหล่อนติดทหารเกณฑ์ หล่อนจะทำอย่างไร?

คิดแล้ว เสียขนานพิกาบอกเวลาที่ยังคืน ลูกของนางยังไม่กลับบ้าน มีแต่เสียงมอเตอร์ไซด์ขับผ่านหน้าบ้าน คั่นแล้วคั่นเล่า แต่ไม่มีคั่นไหนมาหยุดที่หน้าบ้านของหล่อน

“อีกไม่นาน ลูกคงจะกลับ...” หล่อนคิด แล้วค่อย ๆ จ้วงหลับคอขลูกอยู่ที่เก้าอี้วนในบ้านนั้น

“เอ๊ก อี เอ๊ก เอ๊ก” เสียงไก่โด้งข้างบ้านขันตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่ทันขึ้นปลุกให้หล่อนตื่นด้วยความรีบร้อน คินนี้เหตุใดมันช่างยาวนานกว่าคินก่อน ๆ หล่อนมีความรู้สึกเช่นนั้น

“โอ๊ะ, นี่จะหกโมงเช้าแล้วหรือ? ทำไมลูกยังไม่กลับมาอีก” หล่อนคิดในใจ

“ลูกไม่เคยเป็นอย่างนี้” หล่อนยังคิดหนัก

“เอ...หรือว่าเคี้ยวก็มา” หล่อนคิดในแง่ดี แล้วเข้าครัวรีบทำข้าวต้มเหมือนทุก ๆ เช้าที่ผ่านมา

“ถ้าสามโมงเช้าลูกยังไม่กลับ เห็นที่ค้อมตามชะแล้ว เผื่อลูกเป็นอะไรไป” หล่อนคิดอย่างรอบคอบ

หล่อนไม่เคยฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์มาเกือบ ๒๐ ปีแล้ว เพราะหล่อนจำได้อยู่เสมอว่าวิทยุและโทรทัศน์ในขณะนั้น ต่างออกอากาศเหมือนกันว่ากองกำลังทหารไทยประสบชัยชนะในสงครามเวียดนาม ไม่มีนายทหารคนใดสูญเสียในการรบ มีเพียงบาดเจ็บเล็กน้อย

หล่อนต้องนั่งเฝ้าวิทยุรายงานข่าวจากแนวรบทุกวันเวลา เพราะความหวังไขสามีมของหล่อน ไม่มีความรัก ความหวังหาอาหารใจของภรรยาที่มีต่อสามีจะมากมายถึงเพียงนี้ และที่สำคัญคือหล่อนต้องการรู้ความจริงจากราชการว่าสามีจะตกทุกข์ได้ยากหรือเป็นดาวยร้ายคืออย่างไร ใคร ๆ ก็ฝากความหวังและความเชื่อไว้ที่สถานีวิทยุและโทรทัศน์ของทางราชการกันทั้งนั้น

ในขณะที่สามีของหล่อนตายไปแล้ว หล่อนยังนึกว่าเขายังมีชีวิตอยู่และคนทั้งประเทศก็คิดเหมือนกันว่าไม่มีนายทหารคนใดเสียชีวิต ตั้งแต่บัดนั้น หล่อนจึงไม่คิดฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์อีก แม้ต่อมาเมื่อสงครามสิ้นสุดทางราชการได้เปิดเผยความจริงก็ตาม

ถึงหล่อนไม่ได้ดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุ หล่อนก็ไม่ได้คิดว่าตัวเองเป็นคนโง่ หล่อนเองไม่ได้สนใจว่าสื่อมวลชนของรัฐจะมีการพัฒนาการไปมากน้อยเพียงใด

เพราะความที่หล่อนไม่ได้ดูโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุนั่นเอง เช้าวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๕ หล่อนจึงไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น ณ ที่ชุมนุมประท้วงบนถนนราชดำเนิน

หล่อนอาบน้ำ แต่งตัวตามประสาคนแก่ ปิดบ้านเรียบร้อยแล้ว ขึ้นรถเมย์ไปที่เขาชุมนุมกันเมื่อคืนนี้ สายวันนี้คนไม่แน่น รถไม่ติด หล่อนแปลกใจ

กระเป๋ารถเมย์บอกหมีกระซิบแต่ยังไม่ถึงถนนราชดำเนิน ทั้ง ๆ ที่ปกติรถคันนี้หมีกระซิบที่สนามหลวง หล่อนก็มักจะถามเลขลงเดินไปถนนราชดำเนินเช่นคนอื่น ๆ เขา

หล่อนแปลกใจเป็นนักเป็นหนาว่า ทำไมสายแล้วร้านรวงต่าง ๆ ยังพากันพร้อมใจปิดตลอดทาง ป้อมสัญญาณไฟจราจรแตกพิณาสหมด เศษไม้เศษอิฐเกลื่อนกลาดท้องถนนสาบลวหนามข้างกองระเกะระกะขวางทางจราจร ทหารถือปืนในชุดสงครามอินเดียมไปหมด

ซุกเดียวกับที่สามีหล่อนใส่ไปรบ

หล่อนยังเดินหน้าคั่นหาลูกไปเรื่อย ๆ ทหารเห็นเป็นหญิงแก่ ๆ คนหนึ่งเลขไม่ได้สนใจในตัวหล่อนว่าจะมาก่อความวุ่นวายเป็นพวกก่อความอะไรนั้น!

หล่อนเห็นชากรอเมย์ อาคารที่ถูกเผา ควันไฟยังคุกรุ่น รอยเลือดสีแดงเป็นหย่อม ๆ ทั่วถนนราชดำเนิน มีปลอกกระสุนปืนนทมนานิคคกหล่นอยู่

หล่อนเดินคั่นทุกซอกทุกมุมของถนนราชดำเนิน เห็นเสื้อผ้าคนเปื้อนเลือดเกรอะกรังหล่นอยู่ทั่ว

นายทหารมีเมตตาคนหนึ่งคงสังเกตเห็นหล่อนอยู่เป็นเวลานานแล้วสงสัยว่าหญิงแก่คนนี้มีมาเดินคั่นหาอะไรในที่อันตรายเช่นนี้ จึงเดินรี่เข้าไปถามด้วยความหวังดีว่า

“ขามาเดินหาอะไรแถวนี้ครับ”

“ฉันตามหาลูกจ๊ะ”

คำตอบของหญิงชราทำให้นายทหารผู้นั้นนั่งเจ็บเหมือนมีก้อนอะไรมาจุกอยู่ที่คอหอย สายตาจ้องหน้าหญิงชราอย่างพิณิจพิเคราะห์จึงรีบเอ่ยลา “เชิญขาคามสบายนะครับ”

“ขอบใจจ๊ะ” หล่อนตอบ

จวบจนกระทั่งบ่าย...เย็น...ค่ำ ก็ยังปรากฏร่างของหญิงชราคนหนึ่งเดินคั่นหาลูกชาย บนทางถนนที่ทอดยาวสู่ปลายคาบอ่าวมีรู้จักเห็นคั่นเห็นน้อย ด้วยความหวังว่าจะพานพบ

หล่อนยังคงเดินไปเดินมาบนถนนราชดำเนินจนกระทั่งบัดนี้ปากพร้าถามใครต่อใครว่า

“เห็นลูกฉันไหม ๆ ๆ ๆ”

“ลูกฉันหายไป บนถนนสายนี้...” บางครั้ง หล่อนก็ไปพบกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยอย่างเฉิวคายไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน ในขณะที่ท่านนักการเมืองผู้รักชาติทั้งหลายกำลังสาละวนอยู่กับการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ไม่มีใครมาสนใจหล่อนแม้แต่คนเดียว...

บ่วงสันโดษ

๑.

ผมยังมีกสงสยไม่หาชอยู่ว่า ทำไมผมต้องมาอยู่ที่นี่ เพราะอะไร ?

คนเรามักจะได้ในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการอยู่เป็นประจำอย่างจั้นหรือ หลาย ๆ สิ่งที่เราพยายามไขว่คว้า ค้นหา แข่งชิง แต่สิ่งที่ได้คือความว่างเปล่า เหมือนกับที่เรากำลังซุกคูลกลงไปในดินเพื่อออกพบกับความสดใสของแสงเดือน ยิ่งต้องการมากเท่าไรมันยิ่งวังหนี ทำไมคนเราจึงไม่มีทางเลือกของตนเอง ทั้ง ๆ ที่เราสามารถกระทำได้

ความจริงผมเคยมาที่นี่แล้วสองครั้งเมื่อหลายปีก่อน การมาในตอนนั้นผมมาเพราะอยากรู้อยากเห็น มาในลักษณะของ “งาน” มาเพราะตัวผมเองเป็นผู้เลือกที่จะมา แรงบันดาลใจที่ส่งให้ผมมาคือความอยากได้สิ่งที่เสมอภาคในชีวิต ผมมาเฝ้าแอบดูความสุข เป็นการมาในระยะเวลาสั้น ๆ สองครั้ง ครั้งละแค่หนึ่งวัน สิ่งที่ผมได้พบในเวลานั้นช่างมีค่าต่อชีวิตของผมเหลือเกิน ผมยอมรับว่าประทับใจในที่นี้มาก ถึงทุกสิ่งทุกอย่างจะไม่เหมือนที่อื่น แต่สิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งของที่นี่ คือความไม่ปองร้ายซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างของชีวิตที่ผาสุกและสงบ ผิดกับการมาในครั้งนี่

ผมมาโดยไม่ได้เลือก ไม่ต้องการ อาจเป็นเพราะผมเบื่อ ท้อแท้ หหมดแรงที่จะขัดขืนคัดค้าน ความทะเลาะ ทะยานในตัวของผมที่มีเพียงแต่เรื่องกิน เรื่องดื่ม ความพอใจบ้างในบางครั้งเล็ก ๆ น้อย สุขุมหายไป เมื่อผมถูก “กำหนด” ให้มา ผมจึงเพียงแต่พยักหน้ารับ

ก่อนที่จะถูก “กำหนด” ให้มาที่นี่ ผมมีชีวิตอยู่ในแบบอย่างที่ผมคิดว่าธรรมดา แต่ความธรรมดาของผมคือ พบอุปสรรคมากมาย ใครเล่าจะไม่ยึดถือในของรักของใครของคน ใครเล่าจะไม่ยึดถือความคิดตามที่ตนมีอยู่ คนเราเมื่อมีชีวิตขึ้นมาก็อยากมีค่าด้วยกันทั้งนั้น ต้องการเป็นที่รักที่หมายปองของคนอื่น ทุกคนมีเรื่องสืบเนื่องเกี่ยวพันถายทอดมากมาย กามารมณ์หรือความรักกันแน่นเป็นตัวบันดาลให้พฤติกรรมเป็นไป แนวทางใดเป็นครรลองที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับชีวิตนี้ ใคร ๆ ก็ต้องยืนอยู่เพราะต่างก็มีภาระของชีวิต ...

ผมคิดเสมอว่า การรับรู้ทางสังคมของมนุษย์เราทุกวันนี้ห่างเหินจากเหตุผลและความรับผิดชอบต่อผู้อื่นสิ่งอื่นออกไปทุกที เราไม่สนใจในวัฒนธรรม ไม่ว่าจะในด้านของความเหมาะสม ความเปลี่ยนแปลง หรือการปรับปรุงเพื่อให้สิ่งที่เราเกี่ยวข้องอยู่ดีขึ้น

พวกเราเองแต่สิ่งที่ใกล้ตัวหวังกำไรในชีวิตมากเกินไป กำไรที่เราเองไม่เห็น กำไรที่อยากลงทุน เราอยากได้ความสำเร็จ ความสำเร็จที่เราไม่รู้จัก กอบโกยเกียรติ เกียรติยศที่ถ้าตัวมันเองมีความรู้สึก มันคงล้มหายตายจากไปนานแล้ว มุ่งหวังทรัพย์สินสมบัติไม่ว่าจะได้มาด้วยวิธีการอย่างไรก็ตาม ใครมีทรัพย์มากก็นั่นแหละคือผู้สูงส่ง คือผู้มีความสามารถ ผู้มีจริยธรรมอันดีงาม ทำไมคนเราจึงต้องจุดเทียนแล้วส่องดูหน้ากัน แสงสว่างในโลกนี้ไม่เพียงพอหรือ ? ความแจ่มแจ้งของชีวิตความสว่างในตอนกลางวันไม่เพียงพอหรือไร แต่ละคนก็ต้องการความมืดเพื่ออะไร ... เพื่อปกปิดหน้ากากของตนเอง ? โลกเราพัฒนาขึ้นเพื่อให้คนดีขึ้นใช่หรือไม?

มนุษย์พยายามเอาชนะธรรมชาติ โดยลืมนึกว่าจะเอาชนะได้ก็แค่เครื่องมือ เครื่องมือ และความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ที่รู้เท่าทันธรรมชาติ แต่มนุษย์ลืมนึกไปว่ามนุษย์เองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ที่ไม่สามารถจะแยกออกได้ ดำมนุษย์

ขณะธรรมชาตินั้นละก็คือมนุษย์แท้ ไม่มีวัน ไม่มีทางที่มนุษย์จะเอาชนะตัวเองได้โดยแยกออกจากธรรมชาติ สิ่งดั่งาม นับวันจะหดยหายไป อะไรก็ตามเมื่ออุบัติขึ้นแล้วแต่ขาดซึ่งธรรม สิ่งนั้นย่อมมองดูชี้เเห่ แคระแกรนเหมือนภาพวาดที่สำเร็จลงได้โดยจิตรกรที่ไร้จินตนาการและศิลปในหัวใจ การกระทำตัวเป็นทาสสังเวท ในสิ่งที่หลงว่าเป็นความสำเร็จ นั้นเป็นการคุ้มค่าที่นำไป เป็นทางออกที่สร้างสรรค์สังคมและผดุงความสงบสุขในชีวิตหรือ...? เมื่อคิดว่าตัวเองทำได้ สำเร็จแล้วทำไมต้องชวนชวชวไขว่คว้าค้นหาต่อไป ต่อไปไม่สิ้นสุด เริ่มต้นด้วยความต้องการ แล้วความต้องการก็มากขึ้น ๆ ทับถมจนเจตนาเดิมอันงดงามหายไป กลายเป็นการแข่งขันแย่งชิงที่ไร้จุดหมาย ชอนไชหน้าไว้ภายใต้รอยยิ้มอันนุ่มนวลและหวานเยิ้ม กล่าวเสมอว่าพร้อมเสียดสละและช่วยเหลือผู้อื่นตลอดเวลา แต่ถ้าเกิดความรู้สึกจะสูญเสีย ทุกสิ่งก็ปรากฏตัวออกมา ความวิตกกังวล การปฏิเสธ เลยเถิดไปถึงความเกลียดชัง อิจฉาริษยาผิดหวัง ทำท่าเหมือนตัวเองไร้ค่าทั้ง ๆ ที่พร้อมจะกระโดดเข้าฉกฉวยทุกโอกาส และถ้าความรู้สึกเกิดขึ้นจริง ๆ ก็ทำเหมือนโลกทั้งโลกทั้งใบจะแตกเสียให้ได้ แต่ก็ซ่อนไว้ภายใต้การแสดงออกถึงความรู้สึกผิด ความอับอายโดยที่หิริโอตฺปะโยไม่มีส่วนคลบับคาลเลย ทำตัวกลายเป็นคนโศกเศร้าที่นำสงสาร ซึ่งพอถึงโอกาสของตนเองบ้าง ความก้าวร้าวโหดร้ายก็ไหลล้นออกมาอย่างสาสมใจ แล้วดึงเอาความชอบธรรมทั้งหลายแหล่มาปกคลุม

อำนาจนั้นเป็นสิ่งหอมหวานและบริสุทธิ์ แต่ทำไมมันจึงกลายเป็นสิ่งที่น่ากลัวและน่าเกลียดชังไปได้ สิ่งหนึ่งสิ่งใดในโลกไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นอะไรก็ตาม เมื่อใคร ๆ ต้องการมัน มันจะกลายเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งขึ้นมาทันที แม้ว่าโดยตัวมันเองจะมีค่าเพียงพอดต่อตัวมันเองอยู่แล้วอย่างพอดดี แล้วยั้งคนต้องการมากเท่าไร มันก็มีค่ามากขึ้นเท่านั้น เหมือนกัน การแก่งแย่งช่วงชิงจึงเกิดขึ้น อำนาจนั้นโดยตัวมันเองมีเพียงหนึ่งเดียว แต่เพราะใคร ๆ ก็อยากได้ มันจึงถูกแบ่งออกไปเหมือนอาหารอันโอชะ บังเอิญที่พลังของอำนาจมันมีมากกว่าที่มนุษย์จะเข้าใจได้ การกินอาหารอันโอชะจึงเป็นไปอย่างมูมมามและไม่รู้จักอิ่ม ความหลงใหลในพลังของอำนาจจึงมีมากเกินไป จะมีใครสำนึกในส่วนนี้บ้าง ? เมื่อมีอำนาจก็เหมือนพญาล่าเหยื่อ ผู้ต่อต้านขัดขืนก็ย่อยยับ ลิวลือก็เปรียบเหมือนผู้คอยเก็บกวาดเศษเนื้อเศษกระดูกให้เกลี้ยงเกลาสะอาดสะอ้าน แบ่งปันผลประโยชน์กัน ไปอย่างยุติธรรม ยุติธรรมโดยจำนน...

บุคคลใดก็ตามที่เขามีความพอใจในสิ่งตนเองเป็นอยู่ ภาควุฒิใจในสถานภาพของตนเองตามกำลังความสามารถ และผลสำเร็จทุกอย่างที่กระทำลงไปเขาไม่เคยคำนึงถึงผลตอบแทนหรือชื่อเสียงว่าเป็นผู้กระทำ เพียงขอให้สิ่งที่กระทำเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นก็พอใจแล้ว เขาสมควรจะถูกกล่าวหาว่าเป็นบุคคลที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่หวังความก้าวหน้า เป็นบุคคลที่อยู่กับหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตตลอดเวลา เป็นผู้ละทิ้งโอกาสไปด้วยความโง่และไม่รู้เท่าทัน? ใครก็ตามที่พูดจาตรงไปตรงมากลายเป็นคนพูดจาไม่ไพเราะ ใครก็ตามที่ภายในใจคิดอย่างไร สีหน้าและแววตาก็คงแสดงออกอย่างนั้น กลายเป็นคนสร้างปัญหาให้กับสังคมหรือ ? คนเราจะอยู่กันได้ด้วยกับดัดภยานอกตลอดไปได้ อย่างไร บุคคลผู้ไม่ยอมต่อสู้แย่งชิงถดถอยตัวเองออกจากวังวนที่ยุ่งเหยิง แต่ไม่ได้หมายความว่าปล่อยวางละเลยในทุก ๆ สิ่ง บุคคลนั้นจะกลายเป็นคนไม่เอาไหน ต้องโดนลงโทษ...?

ตัวผมเองอยากมีชีวิตอยู่อย่างปกติ ธรรมดาสามัญเหมือนคนทั่วไป ผมไม่ได้เรียกร้องโทษหาสิ่งธรรมหรือไม่ต้องการให้ทุกสิ่งสดใสดั่งแก้วเจียรไน ไม่ได้มองสิ่งที่เป็นอยู่ เป็นไป ในทางที่มันควรมากกว่าความที่มันเป็นจนมากเกินไป เพียงแต่สามัญสำนึกของผมไม่ยอมคล้อยไปตามกระแสของสังคมเท่าที่ควร ผมปรับตัวเองเกือบไม่ได้ ผมมีความทุกข์ รู้สึกสิ้นหวัง ท้อแท้ ผมต้องการเพียงแค่เสรีภาพของชีวิต แต่เมื่อผมลงมือกระทำกลับทำให้ผมต้องมาอยู่ที่นี่

๒.

ที่นี่ . ห้องที่ผมกำลังนั่งอยู่ นอกจากเก้าอี้ตัวที่ผมนั่งแล้ว มีเพียงเก้าอี้วางอีกตัวตั้งต่อหน้าผม เพดานห้องทาด้วยสีฟ้าอ่อนมีช่องเล็ก ๆ สำหรับไอเย็นของเครื่องปรับอากาศผนังห้องทั้งสามด้านซ้าย ขวา และด้านหลังของผม ทาสีขาวนวล ไม่มีหน้าต่าง ผนังด้านหน้ามีประตูติดกับฝาผนังทางด้านซ้ายของผม ตรงกลางผนังเป็นแผ่นกระจกทึบสีเหลี่ยมผืนผ้าขนาด ๑x ๒ เมตร พื้นห้องปูพรมสีครีม ผู้รู้สึกว่ามันเหมือนกับอ่างเลี้ยงปลา

ประตูห้องเปิดออก ชายในชุดขาวสวมแว่นสายตา มือซ้ายถือแฟ้มเอกสารบาง ๆ เขาบีบประตูแล้วเดินเข้ามา นั่งบนเก้าอี้วางอีกตัวข้างหน้าผม

“อาละครับคุณ . . . วันนี้คุณจะได้กลับบ้านแล้ว” เขากล่าวขึ้นด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล “นั้แต่ก่อนไปผมมีอะไรจะต้องชี้แจงให้คุณทราบและปฏิบัติคาม”

“ผมมาอยู่ที่นี้นานเท่าไรแล้ว” ผมถามซัดซัน

“สิบเอ็ดวัน . . . รวมวันนี้เป็นสิบสอง” เขาตอบ

เราทั้งสองจ้องตากัน ดูเหมือนเราต่างมีอะไรจะพูด เพียงแต่รอดูจังหวะ และทำให้อีกฝ่ายแค่นั้น ผมจึงเอ่ยก่อน

“ถ้าจะให้ผมกลับ ต้องไม่มีเงื่อนไขอะไรทั้งสิ้น และผมไม่ใส่ใจสนใจในข้อชี้แจงหรือปฏิบัติอะไรบ้านนั้นด้วย” ผมจ้องลึกเข้าไปในสายตาเขา

เขามุ่งอึดใจ ถอนหายใจเหมือนโล่งอกอะไรสักอย่าง

ผมพูดซ้ำอีก “คนที่ไม่พูดกับใครเลย ไม่ได้หมายความว่าเขาไม่สบายนี้ครับ ผมบอกแล้วเพียงแต่ผมเขื่อ”

“ผมเข้าใจคุณดี สิ่งที่คุณเสนอก็เป็นสิ่งที่พวกเราคาดและหวังเอาไว้แล้ว” เขากล่าวพร้อมยิ้ม พูดต่อว่า

“เพราะถ้าคุณอยู่ที่นั่นต่อไป มันก็จะมีเหตุอยู่แค่สองอย่างเท่านั้นคือ ถ้าไม่เป็นคุณก็เป็นผม สิบวันที่ผมพูดคุยกับคุณมันทำให้ผมเชื่อพอแล้ว ขอให้คุณอย่ากลับมาที่นี่อีกเลย จะเป็นพระคุณมาก เอกสารทุกอย่างเราเตรียมไว้ให้คุณแล้ว”

มันก็น่าจะเป็นยังนั้นอยู่หรือก ชายสองคนที่มานั่งพูดกันในที่ที่เหมือนอ่างเลี้ยงปลา วันละ ๖ ชั่วโมงเป็นเวลาสิบวัน ทั้งเรื่องสังคม ปรัชญา การเมือง เศรษฐกิจ จิตศาสตร์ และความรัก

“ผมอยากเป็นผู้หญิงจัง” ผมบอก

เขาโบกมือ พูดกลั้วเสียงหัวเราะ”ถึงคุณจะสวย รวย น่ารักยังไง ผมก็ไม่แข่งกับคุณแน่”

แล้วเราก็อ้วเราะพร้อมด้วยความอึมเหม

หน้าประตูรั้วทางเข้าสู่สถานที่ที่ผมเพิ่งเดินออกมา เรายืนอยู่บนถนนที่ทอดตัวเข้าสู่ภายในตึกสูงสามชั้นจำนวนสี่หลัง ตตามหญาเขียวขจีกว้างใหญ่ประดับด้วยไม้ประดับสวยงามมากมาย

“ขอบคุณที่มาส่งครีบกม ขอขอบคุณสำหรับทุกสิ่ง” ผมเอ่ยพร้อมยกมือไหว้ “ผมอาจจะมาอีกก็ได้ ซึ่งตอนนี้ผมคงจำหมอไม่ได้”

หมอยกมือรับไหว้กล่าวเสียงลอม ๆ “ถ้าคุณกลับมาจริง ตอนนั้นผมคงอาการหนักกว่าคุณ”

“ลาก่อนครับ”

“โชคดี ลาก่อน”

ผมเดินจากมาด้วยความคิดที่เป็นระเบียบมากขึ้นกว่าตอนเข้าไป สิ่งที่เกิดขึ้นกับผมในช่วงสิบกว่าวันที่ผ่านมาได้ช่วยให้ผมแจ่มแจ้งในตัวตนและสังคมมากขึ้น ผมจะเปลี่ยนสิ่งเหล่านี้เป็นพลังผลักดันผม มันคงช่วยประคับประคองให้ผมก้าวเดินต่อไปได้ แม้จะไม่มั่นคงนักก็ตาม

แต่ผมยังจะขึ้นหัดในแนวทางการดำเนินชีวิตในแบบเดิมต่อไป. . . □

ประสงค์ วีระะ. บ่วงสันโคษ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๔๑ ฉบับ ๑๓ (๒๘ ต.ค.-๓ ก.ย.) ๒๕๓๗ : ๖๓-๖๕.

คนจร ก้อนหิน และสายน้ำ

ผมไม่มีอาชีพ ครั้งหนึ่งเคยเขียนจดหมายรับจ้าง คนจ้างคงหงุดหงิดว่าไอ้หมอนี่มันเพื่อเจ้าได้น่าฟัง จึงมอบหน้าที่ให้แถมเงินอีกจำนวนเล็กน้อย ทุกวันนี้ไม่มีใครมาไหว้วาน แม้แต่งานพิน ๑ อย่างทำหน้าที่ของจดหมาย เขาก็ไม่มาขอความช่วยเหลือ

ก่อนที่จะหันหลังให้กับทุกสิ่งทุกอย่าง ผมเคยใช้เวลาอยู่ในร้านหนังสือมากกว่าครึ่งวันโดยไม่นึกถึงข้าวปลาอาหาร สมัยยังหนุ่ม ผมเลือกที่จะเดินไปบนตัวหนังสือ ขอบแฉะตามแผงขายหนังสือ อ่านอยู่ตรงนั้น ถ้าคนขายเขาได้ก็เดินหนีไป ไม่เห็นต้องอาย เราคงมีข้อบกพร่องเขาจึงไล่ หรือว่าเราขี้อ่านหนังสือของเขานานผิดปกติ ทั้งที่ไม่มีर्मเงา แสงแดดข้างหน้าร้านก็แสนร้อน ไม่เป็นไรยังมีแผงขายหนังสืออื่นอีกมากมาย พร้อมต้อนรับคนจรมาขึ้นอ่านตามจริงคนน่าจะเป็นเครื่องประดับแผงหนังสืออันแสนวิเศษ คิดว่าป้าโยชณาทั้งหลายประคามี เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดลูกค้าให้หลังไหลเข้ามา ๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ หรือว่าอ้อมมองไม่เห็นจุดขาย

ทางเลือกของชีวิต กลายมาเป็นคนร่อนแร่พนจร กลางคืนนอนกอดความอดอยากยากไร้ คำว่านักเดินทาง ต้องคอยควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างในตัวคน กุมสภาพจิตใจของตัวเองให้ได้ นักเดินทางต้องไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพแวดล้อม อย่าให้มันมีผลบีบคั้นจิตใจ เลิกอิจฉาริษยาผู้คนที่แต่งตัวให้โก้หรู ที่สวมใส่แหวนเพชรแหวนทอง หรือกำลังขับรถเก๋งคันงามราคาหลายล้าน เจ็บปวดอย่างไรก็กลืนมันเอาไว้ ที่สำคัญ อย่าลืกขโมย มันคือโทษอย่างมหันต์ของคนเดินทาง หรือคนไม่เดินทางเองก็ไม่ใช้สิ่งดี มันมีความผิดตามกฎหมาย ผิดต่อสังคม จริยธรรมทางศาสนา

ของอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ควรล่วงละเมิดด้วยประการทั้งปวง คือคัมภีร์พระคัมภีร์ ดินเชื้อของมันเปรี้ยวได้คั่งเปลวไฟร้อน ๆ นี้เอง อย่าเข้าไปใกล้มันเป็นเด็ดขาด

แต่... ผมถูกเจ้าปีศาจลวงเข้าแล้วสิ มันโหมทับบนเรือนร่างอันบอบบางของผม ด้วยเป้าหมายอันมั่นคง มันต้องหวังผลอย่างใดอย่างหนึ่งแน่เลย ไม่เชื่อเด็ด ๆ ว่านี่เป็นการเสแสร้ง เหมือนกับว่าขาทั้งสองข้างถูกยึดตรึงอยู่กับที่ ตกตะลึงงังกับภาพที่ให้เห็นอยู่เบื้องหน้า อะไรกัน หลอนไม่ยอมสวมใส่เสื้อผ้าแม้แต่ชิ้นเดียว แอมกำลังขืนถ่างขาเออ... ทำไม่ต้องทำท่าทางเช่นเดียวกับวัวยี่นั่น มันไม่ค่อยคึกคัก และหลอนก็ไม่ใช่เด็กหญิงอายุสองขวบ ไรชนบนเรียวขาและท่อนขาดกุดา เป็นบ้าไปแล้วหรือ ผมเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้เลย เร็วเท่าความคิดรีบยกฝ่ามือทั้งสองข้างขึ้นปิดตา ให้ออกอยู่ในความมืดขังจะดีเสียกว่าให้อินเผชิญหน้าอยู่กับหลอน เทวดาหรือจะมาช่วยแปลงกายล่องหนให้เป็นมดเป็นแมลงได้ กลั่นหลอนใจเอาไว้ ไม่ไหวมันไม่ไหว กลัวว่าไฟแห่งราคะมันจะเผาไหม้ดวงตาเสียจนมีดบอด ตัดสินใจขึ้นเด็ดขาด ควรหันหลังให้กับหลอน หญิงสาวผู้กำลังเฝ้าอย่างไปบนความฝันต่างระดับ ผมมันคนพจนจรเดินดิน ส่วนหลอนเหมาะที่จะเหินบินราวฟ้า ระลึกอยู่แต่ว่าเคยประทับตรงตรากับก้นงอน ๆ หน้าอกสอแสงยามที่หลุดออกจากกรปกปิดของขกทรง นูนเนินของโคกนภาป่าห้วยารก็มีล้าธารสายเล็ก ๆ ที่กระแสน้ำไม่เคยแห้งเหือดไหลผ่าน

ผมต้องหยุดเพื่อสำรวจตรวจสอบตัวเองให้อ่องแท้ เสี่ยงจากภายในกระซิบว่า เรากำลังแสวงหาสิ่งดีงามให้กับจิตวิญญาณ

ลืมคืนวันที่เคยเป็นนักอ่าน ก้มหน้าอยู่กับกองหนังสือ ซึมซับเอารสแห่งภาษาที่นักเขียนท่านจารจด แยกย่อยเรื่องราวในตัวหนังสือเก็บเอาไว้ปลอบประโลมใจ เรียนรู้เอาโรคประจำยุคสมัยว่าเป็นคนชี้เฆงา และกำลังรู้สึกลัวว่าความโคดเคี้ยวเข้ามาห่อหุ้มอยู่จนทั่วร่าง โอนอ่อนผ่อนตามแรงปรารถนา ชมชอบร้านเหล้าขนาดเล็กในห้องที่แสงไฟ

มัวช้า ต่างอยู่ในโลกส่วนตัวของใครของมัน ความเจ็บที่แผ่เร้นไว้ด้วยสรรพชีวิต ที่นั่นหญิงสาวมากเสน่ห์ชุกกาชอยู่
ในมุมอันเร้นลับ ขณะที่เสียงเพลงบรรเลงด้วยท่วงทำนองพื้นบ้านไสซ้อ สื่อได้ตรงกลางใจ ทำให้คนเหงาน้ำตาคลอ
หน่วย มันแผลกแตกต่างจากห้องเช่าอันเหวว่า นิ่งเพียงลำพังกับแก้วเหล้า

เหมือนนักพักเอาแรง หูดยีนที่ริมคลองน้ำเน่า สายน้ำในลำคลองแค่งไหลเรื่อย ๆ บนแผ่นสีดาปรากฏฟอง
อากาศประทุขึ้นเป็นทาง กลิ่นเน่าเหม็นคละคลุ้งคลอบอวลไปทั่วอาณาบริเวณ ทรวดกายนั่งลงที่โคนคันชุน เหมือน
มองสายน้ำ มันผัดกันลิบลับกับสายน้ำในลำห้วยของหมู่บ้าน สมัยเมื่อยังเด็ก ที่นั่นปลูกอาคม ในยามหน้าฝนที่น้ำ
หลาก กระโจนลงน้ำแหวกว่ายได้สุดเหวี่ยง

ตรงหน้านี้ มันเป็นคลองน้ำครำ นำเชื้อโรค ผลพวงของการใช้น้ำอย่างไม่มีความรู้ของคนในเมืองใหญ่ ทำ
ตามอำเภอใจของใครของมัน นานต่อมา ได้แต่พากันตั้งคำถามว่าใครเป็นคนกระทำย่ำยีสายน้ำ

ถึงจะเป็นคลองน้ำเน่า ยังมีคนมาขึ้นคอกทอดแห ปลาที่ติดร่างแหจะช่วยทุนค่ากับข้าวของแม่บ้าน เด็กน้อย
ลูกหลานคนยากจนลงคำพูดคำว่า คนเดินผ่านไปผ่านมาต้องเหสาตาหนี เห็นภาพจิ้งหรีดแล้วอยากกู่ตะโกนออกมา
ดัง ๆ ตนเองตอบความอึดอัดขัดข้องให้หวัอก แต่ก็ต้องเจ็บ คนอื่น ๆ ก็เจ็บ ทุกคนจะแหละพากันเจ็บอยู่กับความ
ถูกผิดของสังคม

เมืองใหญ่เป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุก ๆ ด้าน ผู้คนส่วนใหญ่จึงกระจุกกันอยู่ในเมือง เร้นกายหาย
จากทุ่งแล้ง มาชิมแทรกอยู่ในเมือง เมื่อคืนวานเป็นเทศกาลสำคัญมีการจุดพลุและดอกไม้ไฟ สิ่งประคิษฐ์หนึ่งของมัน
สมอมมนุษย์ที่สามารถส่งสิ่งแปลกปลอมขึ้นไปบนฟากฟ้า ประสิทธิภาพของมันนั้นเหลือคณา เสียงของมันก้อง
สะท้อนไปไกล แสงของมันทำให้ยามราตรีเกิดสีสันสีบนท้องฟ้าสร้างความอัศจรรย์ใจให้อีห่มบ้านนอกถิ่นแห่ง
คอดั่งบำ ทะลิ่งในแสงวิจิตรระการดาวิทยาการที่คนปรุงแต่งแล้วส่งมันขึ้นไปประดับบนท้องฟ้าในคืนที่ไม่มีพระ
จันทร์ ดอกไม้ไฟจะสว่างแทนดวงดาวที่ซิดจางแสง

คนงานผู้ใช้แรงงานจังก้างกับงานมาทั้งวัน เขาและเธอสลัดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อขลุ้าไว้ชั่วคราว วิ่งกระหืด
กระหายนมาเพื่อให้ได้ดูดอกไม้ไฟ ดวงไฟที่วาบหายไม่จีรังไม่เหมือนกับดวงดาวบนฟ้าที่บ้านนอก ลืมกระทั่งงานบุญ
บั้งไฟ เสียงมันดังจ้า ๆ จะถึงควันสีขาวออกมาเต็มผืนนา ก่อนทะยานขึ้นฟ้าสูง บางทีก็แตกไปงกาห่างจุด ลืมหรือไ
เสียงบั้งตะไลร้องแผลกแตก ๆ ๆ หมุนช่วง ๆ ขึ้น ไปบนฟ้า ถ้าอยากฟังเสียงดังจนตั้งกะสีสันไหว ก็ต้องคอยฟังจากการ
จุดบั้งพลุ เสียงมันก้องดังไปจรดหัวไร่ไร่ลานนา บั้งพลุและบั้งตะไลเอาไว้จุดยามบุญกฐิน

สมเคยมีงานทำ ทำงานใช้แรงมันเหนื่อย ค่าตอบแทนแสนน้อยสู้สิกับค่าอาหาร ที่นี้จะเก็บเอามาติด เราเรียน
หนังสือมา ใช้เวลาหลายปีจะมีกเขม้นอยู่กับกองตำรับตำราอดคาหลับขับคานอนเพื่ออ่านหนังสือสอบ นิ่งหลังขดหลัง
แข็งในห้องเรียน ฟังท่านอาจารย์สอนตั้ง เงินทุกบาททุกสตางค์เป็นของพ่อแม่ลงทุนให้โดยไม่วังรับต้นทุนคืน

มีงานทำก็ออกจากงาน สมบอกแล้วไง เข้าสมัครงานวันแรก เขาซักถามถึงแง่มุมใดสามารถรับได้หมด ทำได้
ครับ ทุนได้ครับ. . . ครับ ครับ ๆ ๆ เป็นเป็นที่น่าพอใจของนายจ้าง เขาหวังว่ามันคงจะตอบแทนมีคเงินของเขานกุ่ม
ในวินาทีเดียวกัน ความฝันของคนงานถูกซ่อนเก็บเอาไว้ในกันขี้้ง อยากรออกไปข้างนอก ต้องการแสวงหาอิสรภาพ
คนสองคนต่างเพ่งมองไปข้างหน้า แต่มองเห็นเป้าหมายไปคนละอย่าง วันเวลาของการขายแรงงานจึงไม่ราบรื่น

สิ่งที่ได้ตัดสินใจกระทำลงไป มันไม่เกือถูต่อระกาหม่นเวียนของเงินตราสักหน่อย กล้ามองเห็นภาพนัก
เดินทางกระอ่างอยู่ข้างหน้า เก็บแ็ดือผ้าซัดใส่กระเป่า ชุกเอาสมุดบันทึกเล่มหนารวมกันไปกับเสื้อผ้า หนังสืออ่านอีก

หลายเล่ม หลายปีต่อมา มันไม่เหลือแม้แต่ปากกาสักค้ำหนึ่งเหลืออยู่เพียงดินสอคำแห่งสั้นคู่กับเศษกระดาษของยาสูบ อาศัยก้มเก็บเอาตามถนนที่ก้าวผ่าน สมุดหนังสือหล่นหายไปกับความโหดร้ายของกาลเวลา

ถ้าคนเราไม่เลือกงาน คงไม่ตองงาน เงินทองซ่อนอยู่ทุกหนทุกแห่งเราจะเอาสินค้าชนิดไหนไปแลกเอา จริงซิ นะ ความฝันเดินนำหน้าความจริงไปก่อนแล้วหลายก้าว นอนวาดฝันก็มองเห็นแต่จำนวนเงินลอยฟ่องเต็มอากาศ ครั้นลุกตื่นขึ้นไขว่คว้า สองมือก็กุมกำลึงแต่ความว่างเปล่า

คนหลงงา มีเงินในกระเป๋าบ้างนิดหน่อยไม่ได้ เข้านั่งบ๊อหล่อในร้านเหล้า ทำหน้าเศร้าทำตาโศก หรือเจ้ากำลังโศกอาศูรกับความโสมมของสังคมโลก คนอดอยากหิวโหยมีอยู่ทุกซอกหลืบ ไกลถึงทวีปแอฟริกา คนเข่นฆ่ากันเป็นผักปลาหรือซากล้างเผ่าพันธุ์คนตัวดำให้หมดไปเสียจากโลก เด็กน้อยจำนวนเรือนแสนยอมโฆษาอาหาร ศพนอนเกลื่อนกลาดตามผืนดิน... เจ้าเหงาเศร้ากับเรื่องราวใด

แล้วทางอิสานบ้านเฮา คนหนีไร่หนีนากรุงเทพฯ อีสานแล้ง ปลอ่ยให้คนเฒ่าแก่นอนเฝ้ากระท่อปลั่งโย้เย้ มีเกลือกินเกลือ ไม่มี ข้าวก็เสาะหาเผือกมันกลอยมาต้มกิน สังเกตดูจิ้งหรีดตัวน้อยมันตั้งเสียงร้องกรีด ๆ กล่อมทุ่งแล้งร้างอยู่ทุกวัน ไม่สะทกสะท้านต่อดินฟ้าอากาศ คนเฒ่าคิดจะเอาอย่างจิ้งหรีดดูสักครั้ง

“เจ็บบเสียงเดอะ” เสียงหนึ่งดังขึ้น เหมือนปลอ่ยประโลมใจคนจร “เมื่อว่าโลกจะสวขงามขึ้นสักเล็กน้อย”

“เพราะอะไร” สมร้อดถามไป ไม่มีเสียงตอบ

“ผีเหยาะช่วงมึงเฮ๊ย”

“บ้านอะไรจิมง่า” ที่แท้เสียงดังออกมาจากก้อนหิน

“เปล่า... เบื่อคนเมืองนะ”

“ถามหน่อยเดอะ คุณเป็นคนอย่างไรกันแน่ ใจ๋ข่มขืนมันมีทั้งโทษทวย หนังสือที่พวกผู้ดีมีระดับเขาอ่าน รูปโป๊ผู้หญิงแก้ผ้า หนังสือธรรมะ บ้าหรือเปล่า คุณสะพายข่มเข้าไปในช่องทำไม้” คำถามรัวออกมาราวเสียงปืนกล ผมไม่ใส่ใจหรอก นั่นมันเป็นเรื่องของอดีต ผ่านแล้วก็ผ่านเลยไป ชักไปทำไม ผมไม่ใช่ผู้ทรงเกียรติที่กำลังจะเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี จะมาตรวจสอบเอาอะไรกันนัก

“คุณคือใครและมาจากไหน”

อูวะ ช่างชักเสียดจริง

“มาจากดิน และอีกไม่นานนักนี้จะคืนกลับสู่ดิน”

“คุณคือใคร” ถามซ้ำประ โขคแรก

ที่โคนต้นขนุน มีก้อนหินรูปทรงคล้ายสิวลึงค์ เส้นผ่าศูนย์กลางขนาดหกนิ้วฟุต สูงราวครึ่งศอก วางตั้งเฉียงหันปลายไปทางลำคลอง ทั่วแห่งหินยังปรากฏร่องรอยของแผ่นทองเปลวติดในที่หลายแห่ง น้ำตาเทียนเกาะอยู่หลายจุด พวงมาลัยแห่งกอมมูอยู่ห่อหมกหนึ่งรวมทั้งเศษก้านธูปอีกเล็กน้อย

ผมยังไม่ตอบคำถาม ซึ่งใจอยู่ว่าจะตอบดีหรือไม่ ผมรู้ใจผมเองคือว่าใคร เวลาสอนให้หันกลับมาใส่ใจเรื่องใกล้ตัวมากกว่าจะไปเสียเวลากับเรื่องไร้สาระอื่น ใครละกล่าวเอาไว้ มันเป็นยุคปัจเจกชนนิยมรุ่งเรือง เขาพูดได้นำฟังความเห็นแก่ตัวมันมีอยู่ในกระแสเลือดของทุกคน วันแต่ว่าใครจะสามารถคลี่คลายมันได้มากน้อยกว่ากันเท่านั้น อย่าเศร้าโศกไปเลยที่ตัวเองเป็นคนไม่เอาใคร มันเป็นสันดานดิบดั้งเดิมตามติดมาตั้งแต่ยุคถัด ผมจึงเตือนวิญญาณ์ให้หยุดสติบริบฟังทุกสรรพสิ่ง เอาใจใส่กระทั่งขั้นตอนการทำงานของผมปลวก จนแว่วยินเสียงตัวมอดกัดคทะเนื้อไม้ เอาใจดูจับเรียบใบหญ้าไหว พิศมองก้อนกรวดหินดินทราย ย่อตัวลงนั่งนิ่งแล้วเริ่มค้นบทสนทนาอยู่กับพวกมัน

แดดที่ขยับวันร้อนเปรี้ยว วันที่คนจรไม่มีอะไรกินลงไปในห้อง ใบหน้าหมองคล้ำ ผมเผ้าหนวดเคราขาวรุงรัง มุ่งห่มเสื้อผ้ามอซอเก่าขาด ดวงตาบรรจอรอยหม่นเศร้าเอาไว้เต็มปรี่ ริมฝีปากห่อหน้าผากขุ่น นิ่งจับเจ้าอยู่ที่ได้ร่วมเงา ของต้นขนุน ริมลำคลองอันคดเคี้ยวยาวไกล ต้นขนุนเรียงรายอยู่เต็มสองฟากฝั่ง ตลอดบ้านย่านนี้เป็นอาณาเขตของ เหล่านางโลมอิสระ ทันทที่ความมิดชิดม่าน ไม่ทันนานจะมีผู้หญิงทาปากแดงผัดแป้งจนหน้าवलออกมาเดินกรีดกราย บ้างยื่นจิวราวสะพานรูปโค้งสอดสายสายคาเมืองมองหาคู่ ดวงไฟแสงจันทร์จากคั่นเสาหัวสะพานเอิบอาบเรือนร่าง หลล่อน แสงจากดวงไฟฉายผ่านผ้าถุงโปร่งบาง เผยให้เห็นสัดส่วนเว้าโค้ง ชั่วชวนคนที่นกระหาจอนใจระทึก

ในขามนี้ บนโค้งสะพานรูปทรงแปลกตาเงียบหงอย ในช่วงโมงที่แสงแดดจืดจาง บนสะพานไม่มีแม่หญิงงาม เมืองมาชินประดับ กลางวันแดดมันร้อน คนในเมืองไม่ชอบแดดร้อน

แว่วซินเสียงนกร้อง นกกระจิบส่งเสียงจิบ ๆ ๆ ๆ กางปีกร่อนลวดเลวียนอยู่บนกิ่งขนุน กิ่งซึ่งมัน โน้มยอดลง ระวีว้านในลำคลอง เสียงนกร้องทำให้คิดถึงวันหนึ่งที่นานผ่านมา ณ ท้องนาที่แดดแจ่ม วันที่คนเฒ่าเงือเสียมขุดรูปลูกอย่างกลางนา เคนนอนพักเที่ยงหลบแดดร้อนอยู่ใต้ร่มไม้ริมฝั่งห้วย เอาผ้าขาวม้ามาปูทับลงบนพรมหญ้าเขียว แขนสองข้างหนุนหัว สายตาเพ่งมองท้องฟ้าเว้งว้าง ดูหมุ่นกแซงแซวไล่จิกนกทางปลา

“คือไอหมุ่นบ้านนอกใจ หมุ่นบ้านตั้งอยู่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ ใช้เวลาเดินทางเป็นวัน ไม่มีปัญญาขี่เรือบิน หรือจะได้อกลับบ้านเพียงชั่วจิตใจหนึ่ง ปัจจุบันเป็นนักเดินทาง อ้าว...ก็เดินมันไปตามถนนหนทางนี้แหละ อย่างถามเลยเกิดมาเพื่ออะไร เพื่อ...” โลงอกที่ตอบคำถามก่อนหินเสียได้ ริมคลองยังเงียบ แดดที่ขยับวันไม่ลดละความร้อน

“คุณจะไปถึงไหน” ก่อนหินป้อนอีกหนึ่งคำถาม ผมชักฉุน

ฉับพลัน มีเสียงของหนัก ๆ หล่นลงน้ำดังตูม จนน้ำในลำคลองแตกกระจายเกิดเป็นระลอกคลื่นกระเพื่อมไป ทั้งสองฟากฝั่ง ผู้คนระแวกนั้นวิ่งกรูมาตามเสียง ร้องตะโกนถามกันโหวกเหวก ลืมกลิ่นเหม็นน้ำของค้ำคลอง ทันทที่ สองหูแว่วซินว่าเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ สายตาของคนสอดครุสอดเห็นก็วาวโรจน์ขึ้นถ้วนหน้า

“ฉันเห็นคนบ้านั่งอยู่โคนต้นขนุนนี่เมื่อครู่” แม่ค้าขายลูกชิ้นปิ้ง รูปร่างอ้วนตุ้ตะ ร้องขึ้นด้วยเสียงอันดัง

“เอ๊ะ...นั่นก่อนหินได้ต้นขนุนหายไปด้วย”

เสียงถกเถียงแผ่วเบาลงเรื่อย ๆ ก่อนจะแยกย้ายกันไปทีละคนสองคน ทิ้งเอาไว้แต่ความว่างเปล่า กระดาษ ของบุหรีตคอกอยู่แผ่นหนึ่ง ข้อความที่เขียนคือจดหมายน้อย แต่ไม่มีใครหยิบขึ้นมาอ่าน

ขอยลื้อ. คนจร ก่อนหินและสาขาน้ำ. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๒๔ (๑๑-๑๓ ธันวาคม) ๒๕๓๗ :

นกในพายุตะวัน

ฉันไม่ใช่คนที่นี้และไม่ใช่คนที่อื่นด้วย โลกเป็นเพียงทัศนียภาพที่แปลกตาซึ่งฉันมีอาจชีวิตเป็นที่พำนักพักพิงได้^(๑)

- อัลแบร์ กามู

ณ โรงพยาบาลบ้า

ฉันหลับคาข่มความปวดร้าว รู้สึกถึงผิวหนังแยกปริ บางสิ่งกำลังออกมาจากหลังของฉัน เร็วเถิด เร็วเข้า ก่อนฉันไม่อาจทนความเจ็บปวด โอ ออกมาแล้ว มันออกมาแล้ว ดันเส้นค้ำยเสื้อยืดคอกกลมสีตุ่นของฉันจนขาด เจ้าปีกสีขาว...

ลองขยับดู มันนุ่มเบา ไม้หนักอย่างที่นึก ฉันบินไปบนราวเหล็กปลายเตียง ขยับปีก ๑ ครั้งติดกัน ทันใดร่างของฉันก็ลอยขึ้นกระทั่งหัวเกือบชนเพดาน ไม่อยากเชื่อเลย ตอนนี้ฉันมีปีกและบินได้เหมือนนก ฉันจะบินไปจากที่นี่ ไปยังเมืองซึ่งมีความสนุกสนานเบิกบานไปหายอครักษ์ของฉัน

ฉันบินออกทางช่องลม โผผินสู่ฟ้ากว้าง อาบแดดอุ่นกับลมละมุนยามเช้าเดือนพฤศจิกายน มองจากด้านบนบ้านเรือน ถนน ต้นไม้ ผู้คน รถยนต์ ล้อคลอง รางรถไฟ เบื้องล่าง งดงามเล็ก กระช่อข่อยขลุ่ยของเล่นตุ๊กตา

ฉันช่างมีความสุข

นกกระจอกฝูงหนึ่งบินมาเคล้าคลอ ฉันบินหยอกล้อไล้จับกับมันอย่างเพลิดเพลินแล้วขอตัว

บินลงไปยังตัวเมือง

เด็กชายกับงานบิน

ฉันผ่านบ้าน ๒ ชั้นทำด้วยไม้ทาสีฟ้า เห็นเด็กชายคนหนึ่งนั่งร้องไห้อยู่คนเดียว จึงบินลงไปถาม

“เธอร้องไห้ทำไม”

เขาเงยหน้าตอบทั้งน้ำตา “ผมถูกแม่ตี”

“เธอทำอะไรผิดรี ถึงถูกแม่ตี”

“แม้ว่าผมพูดโกหก เป็นเด็กไม่ดี”

เขาบอกแม่ว่าเห็นงานบินคอนโกสีรุ้งอรุณ

ระหว่างห้องนอนกับห้องน้ำชั้นบนของบ้าน เป็นทางเดินเปิดโล่ง มีเพียงหลังคากับลูกกรง ที่ชายกับน้องสาวของเขากลัวความมืด เวลาปวดปัสสาวะกลางดึกจะรีบวิ่งเข้าไปห้องน้ำและกลับห้องนอนให้เร็วที่สุด แต่เด็กชายไม่กลัว เขาชอบขึ้นตรงทางเดินนั้นนาน ๆ มองดาวระยิบระยับเต็มฟ้า เล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ดาวฟัง เรื่องซึ่งเล่าให้พ่อกับแม่ฟังไม่ได้และไม่ต้องการให้พี่กับน้องรู้ เช่น ครูสั่งควมสั่งเขาให้ขึ้นคาบไม้บรรทัดกางแขนบนโต๊ะเพราะชวนเพื่อนคุยใน

ห้องเรียน เด็กหญิงผูกโบว์สีเขียว (เขาแอบหอม) แก้มกลิ้งเหมือนเปลือกส้ม ฯลฯ คาวฟุ้งอย่างตั้งใจ ไม่เคยทำโทษ หรือหัวเราะเขา

ใกล้รุ่งอรุณ คาวไม่มากเท่ายามดึก แต่สว่างกว่า เด็กชายคิดถึงคาวกระคายสีเงินดวงโต ที่เขาตัดแปะ กระดานดำประดับห้องเรียนในวันปีใหม่ คาวสูงใสกว่าดวงอื่น เขารู้ว่าคือคาวประจำเมือง หมู่คาวหมีใหญ่ดูราวมีคน ทำน้ำตาเทียนหกเลอะไว้บนกระดาน เด็กชายเกาะลูกกรง เล่าเรื่องวันศุกร์ผ่านมาให้คาวฟัง

เพื่อนเขาซื้อแป๊ะอ้วนนั่งหลับน้ำลายซัดในชั่วโมงภาษาไทย เขากับเพื่อนหนีเรียนวิชาสุขศึกษาไปเตะฟุตบอล เด็กผู้หญิงผูกโบว์สีเขียวร้องไห้เพราะเขาจับหนอนไปใส่กระเป๋านั่งสีของเธอ

“หนอนไม่น่ากลัวสักหน่อย ตัวสีเหลืองกลมกะปู้ ลูกนาร์กจะตาย” เขาเล่าอย่างรื่นรมย์อิม่วง

พลันเด็กชายชะงัก เบิกตากว้าง อ้าปากค้าง

ดวงไฟประหลาดปรากฏขึ้นอย่างลึกลับกลางสวนดอกไม้ดวงคาว มันกะพริบเปลี่ยนสีจากส้มเป็นแดงเป็นน้ำเงิน ก่อนหลุดแล้วพุ่งหายไป

กินข้าวเช้าเสร็จ เขาเข้าไปบอกแม่ในห้องนอน

“ลูกตาฝ้า” แม่พูดไม่สนใจ สาละวอนกับเสื้อผ้าขาวของลงในกระเป๋าคืนทาง

เขาฮินฮัน “ผมเห็นจริง ๆ นะครับ” เดินตามหลังแม่คิด ๆ ในที่สุด แม่คว้าไม้แขวนเสื้อบนเตียงดีเขาหลายที อย่างหมดความอดทน

“เลิกเล่าเรื่องบ้า ๆ และออกไปจากห้องนี้ รู้ไม่ใช่รีว่าโกหกผู้ใหญ่-ไม่ตี โดยเฉพาะกับฉันซึ่งเป็นแม่ของแก ฉันงานยุ่ง ต้องจัดกระเป๋าให้ทุกคนในบ้าน ชินเสียเวลาฟังเรื่องเหลวไหล คงไปขึ้นรถไฟไม่ทัน หักทำตัวเรียบร้อยเอาอย่างพี่กับน้องบ้างได้ไหม”

เด็กชายวิ่งออกมาร้องไห้ที่ชิงช้าสนามหลังบ้าน พี่ชายกับน้องสาวของเขาเล่นวิดีโอเกมหน้าจอโทรทัศน์ในห้องรับแขก เขาไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงถูกตีคว่ำ หากแม่โกรธทำโทษเขาเนื่องจากรู้ว่าเขาชวนเพื่อนคุยในห้องเรียน หนีเรียนไปเตะฟุตบอล หรือชอบแกล้งเด็กหญิงผูกโบว์สีเขียว เขาจะไม่ร้องไห้เสียใจ เพราะตนเองก็ทำไม่ถูก ทว่านี่เขาไม่ได้โกหกและไม่เคยรู้ว่าทำไมการเห็นงานบินเป็นความผิด

ต่อไป เขาไม่กล้าเล่าอะไรให้แม่ฟังอีกแล้ว แม่เรื่องซึ่งเขามั่นใจว่าไม่ได้ทำผิด

ฉันสงสัยเด็กชาย “อย่าร้องไห้ ฉันเชื่อ-เธอไม่ได้โกหก” โอบไหล่เขา นึกสงสัยว่าแม่ของเขาจะรีบไปที่ใด จึงต้องทำโทษลูก ไม่มีเวลาอธิบายอย่างอ่อนหวานหรือรับฟังเรื่องราว

“ผมได้ยื่นพ้อพูดกับแม่ว่าเราจะไปทางทิศตะวันตก” เขาสะอื้น

เขาไม่หยุดร้องไห้

เด็กชายยังไม่หยุดร้องไห้เมื่อฉันบินจากมา

การอพยพแห่งศตวรรษ

ฉันเดินสวนกับคนเป็นหมื่นแสนบนถนน ทุกคนอยู่ในอาการรีบร้อน ผู้หญิงคนหนึ่งกระตุกแขนของฉัน “มัวเดินซึมซาอยู่ไยล่ะ หนูน้อย ไปกับเราเถิด ไปหาความร่ำรวยมั่งคั่งและชีวิตใหม่อันบริบูรณ์เบื้องทิศตะวันตก”

“ถ้าไม่เชื่อ ไปฟังท่านผู้นำปราศรัยที่มหาสมาคมสิ” ชายอีกคนบอก

ขณะมุ่งไปมหาสมาคม จับพบกับการเดินทางของคนยุคคนานับด้วยพาหนะทุกชนิดเท่าที่หาได้ซื้อแย่ง เบียดเสียดกระทั่งบนหลังการรถไฟ รถโดยสาร เรื่องบินทะยานขึ้นจากรันเวย์ไม่ขาดระยะ เรือดอนสมออกจากฝั่ง เนื่องแน่นในท้องทะเล ใครมีรถส่วนตัวก็ไปรดส่วนตัว บางคนปั่นจักรยานทว่าโดยมากชอบลูกจูงหลานเดินเท้าไป

หลังไหลไปทิศตะวันตก มีดฟ้ามัวดิน

ฉันทรงฝูงชนล้นหลามในมหาสมาคมเข้าไปนั่งแถวหน้าใกล้คณะช่างกลึงของสถานีโทรทัศน์ บน อัฒจันทร์รูปวงกลมล้อมรอบสนามขนาดเท่าสนามฟุตบอล

ท่านผู้นำขึ้นเด่นบนเวทีกลางสนาม

“ประชาชนที่รักทั้งหลาย” เสียงทรงอำนาจของเขากังวานผ่านไมโครโฟน “จงละทิ้งไร่นาป่าเขา วิถีชีวิตเก่า ๆ ซึ่งพันธุนาการท่านไว้กับความยากจนล้าหลังนานเป็นร้อยปี หลายชั่วอายุคนไปผู้เชื่อผลิตไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรม ความเจริญด้านเทคโนโลยี ระบบข้อมูลข่าวสารที่จะบันดาลชีวิตใหม่อันมั่งคั่งบริบูรณ์แก่ท่านกับประเทศชาติอย่างถ้วนหน้า ความยากจนล้าหลังต้องกลายเป็นอดีต”

คนปรบมือโห่ร้องกึกก้องและขึงคังปานฟ้าจวนถล่มหลายหลังท่านผู้นำกล่าวว่า “ไป ณ บัดนี้ อนาคตอันรุ่งโรจน์รออยู่” เขาเหยียดนิ้วชี้ “ทางทิศตะวันตก”

“ช้าก่อน พี่น้อง” ชายวัยกลางคนนั่งถัดจากฉันไม่ไกลนักแถวเดียวกันลุกขึ้นพูด “อย่าเชื่อคำหลอกลวง...” คนในมหาสมาคมหันไปมองเขาเป็นตาเดียวด้วยความงุนงง จำนวนมากไม่พอใจตะโกนคำทอ

“หนทางจะไปลำบากแสนไกล” เขากล่าวต่อ ไม่มีท่าทีหวั่นไหว “ท่านต้องเอาดีดัดเยียดต้องโหดตรงประคองบนหลังการรถไฟ รถโดยสาร ล่องไปกับเรือสุร่ว ขับรถบุโรทั่ง ปั่นจักรยาน ส่วนใหญ่เดินด้วยเท้า ในเวลาที่ท่านผู้นำกับคนมีเงินมีอำนาจอีกไม่กี่คนเดินทางสะดวกสบายไปกับเรื่องบิน เรือยอร์ช รถยนต์ส่วนตัวราคาแพง รถไฟดีดเครื่องปรับอากาศ หาดชีวิตใหม่อันมั่งคั่งบริบูรณ์มีจริงบนเส้นทางสู่ทิศตะวันตก มันไม่มีวันเป็นของท่าน แต่เป็นของท่านผู้นำกับคนมีเงินมีอำนาจไม่กี่คนเท่านั้น

เท้าของท่านจะเลื้อยไหล ร่างกายจะอ่อนล้า กว่าจะไปถึง พวกเขาก็ฉกฉวยประโยชน์กอบโกยผลผลิตจากเขื่อนผลิตไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรม ความเจริญด้านเทคโนโลยีจนหมด เหลือไว้เพียงซากกรร้าง ความเสื่อมโทรมมลภาวะเป็นพิษ ตอนนั้นจะร้องถามความรับผิดชอบหรืออ่อนวอนขอความช่วยเหลือจากท่านผู้นำก็อย่าหวังว่าเขาจะเหลียวแล

“พวกท่านเป็นล้านเป็นแสนจะถูกทิ้งให้ล้มลงนอนตายอย่างเปล่าเปลี่ยวในความมืด สายกินแม้ดวงวิญญูญาณของท่านจะกลับบ้าน กลับมาหาสิ่งคั่นเคยผูกพัน”

ชายผู้นั้นสวมเสื้อผ้าปอน ๆ เป็นใครหรือ กล้าขัดแย้งท่านผู้นำ เขาไอ พยายามเปล่งเสียงแหบแห้งให้ได้ยินทั่ว ฉันคิดว่าสิ่งที่เขาพูดน่าเลื่อมใสกว่าของท่านผู้นำ เสียงตะโกนคำทอบางเสียงเริ่มเงียบ

เขากางแขน หันมองไปรอบ ๆ “แล้วท่านยังอยากอพยพไปทิศตะวันตกอีกรี พี่น้อง”

ท่านผู้นำโกรธ ร้องสั่งว่า “จับมัน”

ทหารตำรวจกรูเข้าหาชายวัยกลางคน เขาวิ่งหนีมาทางฉัน ขึ้นไปบนอัฒจันทร์ซึ่งเป็นทางออก ตำรวจนายหนึ่งชักปืนจะยิง

โดยไม่รู้ตัว ดันอาศัยความซุกมุ่น ถลันปิดปลายกระบอกปืน กระสุนพลาคไปโดนลูกโป่งหลากสีลอย
เกือบบนฟ้าใบหนึ่งแตก ช่างกล้องโทรทัศน์แห่งกล้องกดปุ่มบันทึกภาพ

ชายวัยกลางคนหูคดวิ่งหันกลับมาอ้อมให้ฉัน ก่อนล้มตัวไปนอนคลืนคน
ยิ้มเมตตา ขอบคุณ ขาบซึ่งใจ

แผนสังหาร

รวมดสร้างรังในฤดูฝน นักข่าวเคาะแป้นพิมพ์ดีด ช่างศิลปกรรมตัดปะเลย์เอาต์ คนคุมแท่นพิมพ์เดินเครื่อง
จักร ต่างก้มหน้าก้มตาคร่ำเคร่งกับงานของตัวเอง ดันเหลือบมองนาฬิกาข้างฝาห้องกองบรรณาธิการ เข็มสั้นเข็มยาวอยู่ที่
เลข ๑๑.๕๔ น. แต่ดูเหมือนไม่มีใครสนใจจะหยุดพักกินอาหารกลางวัน ทุกคนในห้องสำนักงานหนังสือพิมพ์ทุกแห่ง
กำลังเร่งทำงานกับเวลาเพื่อให้ทันภาคหัวข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับกรอบบ่าย เกี่ยวกับท่านผู้นำและคณะรัฐมนตรีใน
รัฐบาลของเขาขอมตกลงประชุมเจรจา รับฟังข้อเรียกร้องของฝ่ายต่อต้าน แลกเปลี่ยนกับการปล่อยนักธุรกิจสำคัญของ
ประเทศ ๑๓ คนซึ่งฝ่ายต่อต้านจับเป็นตัวประกันเมื่อถูกรัฐบาลปราบปรามอย่างรุนแรงหลายครั้ง

กระดาศโรเนียวสีน้ำตาลแผ่นหนึ่งหมุนวนร่วงลงแทบเท้าของฉัน เกือบตกในอ่างน้ำข้างบนลานจอดรถจน
ส่งหนังสือพิมพ์ ดันหยิบอ่าน... ไปปลิวฝ่ายต่อต้าน ตอนทำยได้บทความเผยแพร่ความคิดอุดมการณ์ ข้อเรียกร้องต่อ
รัฐบาล หลักกว้าง ๆ ของข้อเรียกร้องคือ ๑. เลิกบีบบังคับหรือโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนละทิ้งถิ่นฐานเดิมไป
ทิศตะวันตก ๒. ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นในแนวทางที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ๓. ยุติการ
ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

เฮลิคอปเตอร์ลำเลียงบุคคลระดับสูงทั้ง ๒ ฝ่ายไปถ้ำรูปร่วมกันหน้าโถ๊ะเจระจาก่อนเริ่มประชุมเวลา ๑๒.๒๑
น. บนคาเฟ่ตึกสูงใจกลางมหานคร บรรยากาศเป็นไปอย่างอบอุ่นประนีประนอมฉันมิตร

ไม่มีผู้ใดเฉลียวใจว่าฝ่ายรัฐบาลวางแผนสังหารแกนนำฝ่ายต่อต้านทั้งหมดหลังการประชุมสิ้นสุด

ฉันบินไปฝั่งตรงข้าม เจอทหารจากหน่วยรบพิเศษ ๘ คนเตรียมพร้อมปฏิบัติการอยู่ในห้องอัดแสงแดด
หัวหน้าชุดล่าสังหารขร้อยเอกนั่งเก้าอี้เอาขาพาดโตะ อีก ๖ คนจับกลุ่มตรวจความเร็วขร้อยของปืนประจำกาย
คนที่ ๘ ยศสิบตรีแยกนั่งห่างไปในห้องมืด เขาไม่ได้ตรวจความเร็วขร้อยของปืนประจำกาย ทว่ากำลัง
ร้องเพลง น้ำเสียงไพเราะทำให้ฉันนั่งลงฟังขอบประดู ฟังอย่างเผลอไหล เพลงภาษาอังกฤษเพลงนั้นเป็นของ
เควิด โปวี^(๒) ฉันชอบ

“As he walks through his sunken dream to the seat with the clearest view and he’s hooked to the silver
screen, but the film is saddening bore. . .”

นานมาแล้ว ฉันก็เคยได้ฝึกร้องมันโดยไม่รู้ความหมาย นอกจากชื่อเพลง Life on Mars^(๒) แปลว่า “ชีวิตบน
ดาวอังคาร”

นายร้อยเอกเอื้อมตะปะบแมลงวันตอมเศษอาหารในชามบนโตะ “เราจะลงมือทันทีที่ได้ยินพลุสัญญาณจาก
ตึกฝั่งโน้น จำไว้ นำไอ้พวกขี้คขวางพัฒนาชีวิตให้หมด” เขายิ้มแมลงวันเหล็กและคามือ “อย่าให้โอกาสมันขึ้นมา
อำนาจ มิฉะนั้น ประเทศต้องเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน คักคานกับความยากจน และแก-ไอ้หนังร้อง” เขาพูดกับสิบตรีในมุม
มืด “จะถูกแขวนคอโทษฐานร้องเพลงฝรั่ง”

ฉันต้องไปเตือนฝ่ายต่อต้าน ฉันไม่อยากให้ใครตาย แต่ฉันยืนตะลึงตัวแข็งเมื่อสปีดริผู้คุมเพลงการร้องเพลงจุด
บุหรี เปล่งแสงไฟปลุกชีวิตดวงหน้าของเขาจากความมืด

ใบหน้าบูบ ขอบตาซ้ำเขียวคล้ำ เหมือนคนเป็นโรคนอนไม่หลับ

คนอื่นหัวเราะเขาเงาแก่กับคำพูดประโยคหลังสุดของนายร้อยเอก เรียกชื่อเขาพลาจกลาง

สปีดริ “บุหงา”

คุณพระช่วย ดวงหน้ากับชื่อนั้นเป็นดวงหน้ากับชื่อของฉัน สปีดริหนุ่มนั่นคือฉัน

การประชุมจบในเวลาเพียง ๑๕ นาที พลูสัญญาตามตั้งฉัน ฉันได้สติ ขยับปีกจะบินไป ทว่าช้าเสียแล้ว ชูล่า
สังหารปฏิบัติกรณจับไวประหนึ่งสิงโตล่าเหยื่อ พวกเขาจึงลวดลางขึงกับตึกตรงข้าม โรยตัวไปตามเส้นลวด ๔ คนแรก
กันท่านผู้นำ คณะรัฐมนตรี นักธุรกิจ ๑๓ คน ขึ้นเฮลิคอปเตอร์ ๔ คนหลังรวักระสุนถึบยิงในร่างแกนนำฝ่ายต่อต้าน
๑๗ คนซึ่งยังคงงงไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ชั่วโมงสันทนาการทุกคืนวันศุกร์ในร้านอาหาร ฉันนั่งเก้าอี้ติดประตูเสมอ เพราะจะได้แอบสูบบุหรี่ตอนค
หนังสือสารคดี ที่ผู้หญิงสวมชุดกับหมวกขาวเป็นคนฉาย

ฝูงม้าลายตีมน้ำในลำธารอย่างสำราญ ไม่ระแวงว่าอันตรายกำลังกรายมาใกล้ สิงโตกระโจนจากพุ่มไม้ริม
ตลิ่ง มันวิ่งหนีอลหม่าน น้ำแตกกระจายซ่านเซ็น แต่กรงเขียวเล็บนักล่าเขียวชาญแม่นยำราวกับจับวาง สัตว์รักสงบ
ประาะบาง สีขาวดำ กรีดเสียงแหลมสะท้าน โหซหวน . . .

ศพม้าลายเคราะห์ร้ายเคลื่อนกลาตบนคาบฟ้าตึกสูง

หัวหน้าฝ่ายต่อต้านหลับตาอย่างขอมรับความตายไม่อาจหลีกเลี่ยง ครั้นแล้วเขาสีลมตาและขมเมื่อเห็นหน้าคน
เอาเป็นจ้อหัวเขา

ขมเมตตา ขอบคุณ ซาบซึ่งใจ

“ไม่นะ ได้โปรด” ฉันร้องห้ามเสียงแปร่งปร่า สวคมนตรีต่อพระเจ้า ปีนกลอุษฐ์^(๓)ในมือสปีดริบุหงาคำรามลั่น
กระทั่งกระสุนหมดแมกกาซีน ดวงหน้าขมละไมของหัวหน้าฝ่ายต่อต้านหายวับกลายเป็นก้อนขุ่น ๆ ของเลือด เนื้อ
กระดูก มันสมอง คล้ายถูกรถบดถนนขยี้ ฉันเข่าอ่อนล้มฮวบลงร้องไห้อาเจียนกับพื้น

ฉันฆ่าเขา ชายวัยกลางคนผู้กล้าหาญ ขณะเหนียวไก ฉันยังร้องเพลง ๆ นั้นของเควิต โบวี

“He’s in the best selling show, Is there life on Mars”

สี่ของห้องน้ำ

ฉันนั่งพักบนทางเท้าหน้าร้านขายอัญมณี เหตุการณ์สยดสยองบนคาบฟ้าตึกสูงใจกลางมหาครทำให้ฉัน
วิงเวียน พะอืดพะอม หมิงเจ้าของร้านเปิดประตูกวาดขยะฟุ้งตลบ ๒-๓ หน พอเห็นฉันไม่ขอมลุก หล่อนแกล้งเอา
ถึงน้ำออกมาสาดโดนฉันเปียก หล่อนคงไม่พอใจหาว่าฉันเกะกะทางเข้าออกหน้าร้านของหล่อน

ฉันเลขไปขึ้นโศเภาะเสาป่าขรดเมล์ ชายอ้วนมากคนหนึ่งเดินผ่าน

ฉันเรียกเขาอย่างยินดี “สมพงษ์”

เขาเลขเมฆ ไม่หยุดเดิน เราไม่ได้พบกันกว่า ๑๐ ปี รูปร่างหน้าตาเขาแปลกไปสิ้นเชิง เหงาเศร้า อ้วนอู้อัย
ทว่าฉันมั่นใจ ต้องใช้สมพงษ์เพื่อนนักเรียนสมัยมัธยมของฉัน

ฉันเดินตามไป

สมพงษ์อาศัยในห้องเช่าชั้น ๓ ของแฟลตโกโรโกโส ห้องสกปรกอุดู๊ แคคบายส่องสลัว เขาหย่อนตัวลงบนเตียง วางกระเป่าหูหีบบนโต๊ะ ปลดเนคไท ถอดกระดุมเสื้อ รูดซิปเปิดกระเป่าหูหีบ บรรจุตัวอย่างสินค้ามีคิกโกนหมวดซึ่งเขาเป็นนายหน้าขาย กระจายเอกสาร ของขยา

และถุงพลาสติกใส่ของอัดแน่นบวมพองถุงหนึ่ง

เขากดถุงนั้นขยำอย่างรังเกียจเต็มทน มันหล่นไปได้โต๊ะ จากนั้น ฉันเห็นเขานั่งจ้องมันดากราวเขม็ง นิ้ววอบอูมขยุ้มจิกผ้าปูที่นอน ดวงหน้าถมึงทั้งซุ่มเหงื่อบิดเบี้ยวราวได้รับความทรมานแสนสาหัสกระทั่งทนไม่ได้ต้องควาไปฉีกถุงพลาสติกอย่างถูกลน แสมเบอร์เกอร์^(๔) ๕๐ อันทะลักออกมากองเป็นภูเขาเป็นข่อม ๆ

เขาหยิบกินตะกรุมตะกราม ชั่วพริบตา มันอันทรธานเกลี้ยง

สมพงษ์ปายหลังมือเซ็ดปาก ก้มดู ๒ มือเปื้อน สลับริยครบา ไขมันค่างเป็นวงกว้างบนพื้นแล้วร้องไห้ขมขื่น

เขาไม่รู้ปีศาจคนใดสาปให้ตกเป็นทาสแสมเบอร์เกอร์ถอนตัวไม่ขึ้นเช่นนี้ ต้องกินวันละ ๔ มือ ๆ ละ ๕๐ อัน

เขาเกลียดมัน มันทำลายชีวิตของเขา

จากเคยเป็นชายหนุ่มแข็งแรง สง่างาม มีความสุข มีความก้าวหน้าในบริษัทมั่นคงแห่งหนึ่ง กลายเป็นคนอ้วน อีตอาด เกียจคร้าน เชื่องซึม ซี้โมโห ถูกไล่ออกจากงาน เพื่อนหนีหาย หญิงสาวคนรักถอนหมั้น (เขากำลังกินแสมเบอร์เกอร์ในร้านบนห้างสรรพสินค้าตอนเธอเดินเข้าไปปลดแควนหมั้นปาใส่หน้า เขาอยากปรับความเข้าใจ แต่แสมเบอร์เกอร์ดับปากพูดไม่ออก

เขาชิงชังสภาพกับสารรูปที่เป็นอยู่ ร่างกายหนัก ๑๘๗ กิโลกรัม เป็นที่สะสมของไขมันกับโรคร้าย (เบาหวาน ไขมันคอเลสเตอรอล ความดัน ไขมันอุดตันเส้นเลือด ปวดหัวเรื้อรัง) อาชีพนายหน้าขายมีคิกโกนหมวดไร้อนาคต เขาต้องการเป็นเหมือนก่อน เมื่อคืนเขาฝันเห็นตนเองขณะยังแข็งแรง กระฉับกระเฉง สง่างาม มีความสุข เป็นคืนแรกในรอบปีที่ฝันเห็นสิ่งอื่นที่มีใช่แสมเบอร์เกอร์

เขาสะดุ้งตื่นกลางดึก คลุ้มคลั่งทุบกระจกในห้องทุกบาน

สมพงษ์ร้องไห้หน้าตามอมแมม เหนื่อยชอบโต๊ะลุกด้วยความลำบาก หยิบผ้าเช็ดตัวบนพนักเก้าอี้ เดินเข้าห้องน้ำอย่างระโหย

ฉันนั่งห้อยขาหันหน้าออกด้านนอกบนขอบระเบียง ฟ้ำคราบายมีสีฟ้าจาง ละแวกนั้นเงียบสงัด ได้ยินเพียงเสียงน้ำฝักบัวในห้องน้ำ นาน ๆ จะมีเสียงแทรกแว่วของหมาหอนมาด้วยความเปล่านเปลี่ยว

แคคไต่สูงชันบนผนัง เพื่อนของฉันเข้าไปอาบน้ำ ๒ ชั่วโมงยังไม่เสร็จ น้ำฝักบัวกระทบพื้นดังซ่าไม่ขาดระยะ ฉันเคาะประตูห้องน้ำ เขาไม่ตอบ

รู้ว่าเขาเป็นลมสิ้นสติ

ฉันเอาไหดำกระแตกประตู กลอนสีกกลอนหักกับการกระแตกไม้ก็ครั้ง

ประตูเปิด ฉันผงะกับภาพและกลิ่น

สมพงษ์นอนแผ่บนพื้นกระเบื้อง เลือดแดงจางท่วมร่างเปลือยของเขากับทุกตารางเซนติเมตรในห้องนาราวถูกสาดด้วยสีกระป๋อง กลิ่นคาวเลือดคั่ง น้ำผสมเลือดไหลไปรูระบาย

ฉันบิดก๊อกรีดฝักบัว คุกเข่าประคองหัวของเขาวางบนดัก ทั้งตัวเขามีแผลเหวอะหวะ เนื้อบริเวณหน้าท้องแห้งงลวงโบ

เขาขี้มให้ฉัน “น-ห-ห-หงา น-น-นาขคูติ ฉ-ฉ-ฉั่นไม้ อ-อ-ฮ้วนแล้ว ฉ-ฉ-ฉั่นมี-ค-ค-ความสุข” เลือกเป็น ฟองสุคทรายพริ้งทรวงออกทางปากกับจมูก เขาตำลักควงคาเหล็กมอมแคว้งสะเปะสะปะคล้ายลูกปัดหลุดร่วงจากสายสร้อย

ใบมีค โคนหนวคคมกริบเล่มหนึ่งคอกอยู่ใกล้โอดั่ว

เขาพาชาวมัชฌิมันคักเดือนเนื้อส่วนเกิน

“โธ่เอ๊ย สมพงษ์” ฉั้นครงเครื่อง

ความตายของเจ้าหญิง

วงแก๊สของของพระเจ้าบรมเลงเพลง “สนธยา” ฉั้นยืนอยู่ตรงที่แยกการจราจรหนาแน่น หอรถไฟพยาบาลซึ่งมารับสมพงษ์ (มีคนโทรศัพท์ผู้สาธารณะไปเรียก) ดอกขี้ความหกนุ้ของทมรมเปิด ดวงไฟริมถนนทอแสงเงาในกระจกมองหลังรถ

ผนังสีหลังหนึ่งติดตั้งจอโทรทัศน์ขนาดยักษ์ กำลังมีข่าวหญิงชราคนหนึ่งผูกคอตายที่สถานที่พักพิงผู้สูงอายุ รูปถ่ายก่อนตายบอกว่าเธอเป็นคนสวยแม้วัย ๖๐ ปี นักข่าวสาวสัมภาษณ์พยาบาลผู้ดูแลกับหญิงชราเพื่อนของเธอ

นักข่าวสาว : สาเหตุหน้าเกิดเพราะความเสียใจที่ลูกหลานทอดทิ้งรีเปล่าคะ

พยาบาล : ฉั้นเชื่อว่าอย่างนั้น

นักข่าวสาว : ปกติเธอเป็นคนอย่างไร

เพื่อน : เธอน่ารัก โอบอ้อมอารี แทนคักกับทุกคน เราเรียกเธอว่าเจ้าหญิง เวลาฝนตกเธอจะ

เดินแดงไก่^(๘) ได้ซาคาเฉลียงคัก ทำท่าเดินคู่กับสามีล่วงลับไปนานแล้วของเธอ

พยาบาล : เธออ่อนไหว ซอมนั่งฝันตอนกลางวัน แฉมนอนร้องไห้ตอนกลางคืน เหมือนเด็กว่าแห้วกล้อคักไป ชายหนุ่มนักธุรกิจร่ำรวย ลูกของผู้ตาย กล่าวกับนักข่าวสาว เขาสวมแว่นดำ

ชายหนุ่ม : ผมรู้ว่าต้องถูกมองว่าเป็นต้นเหตุ เป็นลูกอกตัญญู แต่ท่านเป็นคุณแม่ของผมน คนปวกร้าไว ไม่อยากให้เรื่องนี้เกิดขึ้นที่สุดคือผม

นักข่าวสาว : จริงไหมคะว่าคุณทำงานจนกระทั่งไม่มีเวลาให้เธอ

ชายหนุ่ม : คุณแม่ควรยอมรับว่าปัจจุบันจะให้เป็นอย่างสมัยก่อนไม่ได้มันเป็น ยุคของการแข่งขัน ไม่ว่าจะใครก็ประสบปัญหานี้ พ่อแม่ไม่มี เวลาให้ลูก ลูกไม่มีเวลาให้พ่อแม่ ตามีภรรยาไม่มีเวลาให้กัน ต่างต้องเร่งหาความสำเร็จ หนีความชากไร้ หากจะว่ามีคนคิดตั้งโทษรัฐบาล โทษระบบ เศรษฐกิจสังคม ผมทำงานก็เพื่อความความสุขสบายของท่านของลูกหลานของท่าน คือการให้ครอบครัวของเราไกลจากความชากจน คุณแม่มีคนที่รับใช้ปรนนิบัติ ๒๔ ชั่วโมง มีภุหาสน์สวนดอกไม้ส่วนตัวราวกับอุทยาน

นักข่าวสาว : แต่เธอหนีไปสถานพักพิง

ชายหนุ่ม : อู๊ ๆ คินหนึ่งท่านตื่นมาร้องไห้เรียกหาผมตณคัก ผมกลับมาไม่ได้ เพราะอยู่บนเครื่องบินไป คัดต่อธุรกิจที่นิวยอร์ก

นักข่าวสาว : เธอ...

ชายหนุ่ม : ถ้าเป็นไปได้ ผมอยากให้คุณแม่เข้มแข็งกว่านี้ คนแก่คนอื่นเป็นทุกข์กว่าท่านมาก ต้องอยู่คนเดียวและไม่มีอะไรเลย ต้องอยู่คนเดียวและไม่มีอะไรเลย โลกนี้ไม่มีที่สำหรับคนอ่อนแอแล้ว

คนห้าแสนคนบนถนนเป็นสักขีพยานในการตายของเจ้าหญิง ทว่าไม่มีน้ำตาสักหยดในดวงตาหนึ่งล้านคู่ นักข่าวสาวกล่าวสรุป ฉันทวงปีกทะยานตัดลำแสงสุดท้ายของดวงตะวันน้ำตาหยดหนึ่งของโหลริน..ให้เธอ เจ้าหญิง

ชุดแต่งงาน

พระจันทร์ลอยเหนือขอบฟ้า ฉันทมาถึงบ้านของลดา ขอรักของฉัน บ้านหลังเล็ก ทรุคโทรม ความอบอุ่น เรื่องรองขึ้นในหัวใจ

ฉันทขึ้นแอบข้างประตู ยังไม่กล้าเข้าไป

ลดาที่นั่งจักรเย็บผ้า มือเลื่อนผ้าให้ตรงฝี เข็มเป็นจังหวะกับเท้าบนที่ถีบจักร ก้มหน้า พังสายตาจนกระดูกสันหลังเป็นเส้นโค้งเนื่องจากดวงไฟในห้องให้แสงสว่างไม่พอ ผมขาวรอบหลวม ๆ เป็นทางม้าหลดูรยะแก้มกับหน้าผากเน้นความงามเศร้า

เธอเป็นช่างตัดเสื้อ ตัดเสื้อสวยให้คนใส่ แต่ตนเองมีสวมเพียงเสื้อผ้าคาดปะ เกาหญิงสาวบอบบางทาบกับผ้า

ฉันทเหยียบ โคนเศษกระดาษดังกรอบแกรบ

เธอหยุดเย็บผ้า เงยหน้าถาม “ใครนะ”

ฉันทก้าวเข้าไปในรัศมีไฟสลัว

ลดาเอามือปิดปากไม่ให้ออกเสียงออกมา ดวงหน้าขาวซีด ลูกเดินเหมือนละเมอมาขึ้นจ้องฉันท ทิมพ่าว่า “เป็นไปไม่ได้” เอ้อมมือมาแตะคางฉันท ฉันทกุมมือนั้นไว้ด้วยความรัก

“ผมเอง”

เธอชักมือกลับ แก้มนวลคืนสู่สีกุหลาบ ลอยห่างออกไป แต่ยังคงมองฉันทไม่วางตา

“ฉันทจะไปเตรียมอาหารกับคัมภ์น้ำชงกาแฟให้ค่ะ” เธอราวต้องรวมพลังภายในใจทั้งหมดในการเปล่งเสียงพูดกับเดินจากห้องเย็บผ้าด้านหน้าทะลุห้องไปครัวด้านหลัง

ฉันทนั่งลงบนเก้าอี้ตัวหนึ่ง เหลียวดูรอบ ๆ จักรเย็บผ้า “ซิงเกอร์” เก้าเก้าอี้ล้นหน้าห้องทางขวามือ สายวัดหลอดค้าย กรรไกร คินสอเขียนผ้า ในตะกร้าบนชั้นข้างจักร พัดลมเพดาน กองหนังสือแบบเสื้อ เก้าอี้ยาวบนวมสีเหลือง ขาเกชิตผ้าห้องด้านซ้าย กระจกบานใหญ่ เสาเหล็กสำหรับแขวนชุดเสื้อกระโปรงตัดเสร็จแล้ว (มันไม่มีเสื้อผ้าแขวนว่างเปล่าคล้ายต้นไม้เฉาขาดใบเหลือเพียงลำต้นกับกิ่งก้านหอม)

สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องส่งวิทยุ ส่งคลื่นจากอดีตข้ามมหาสมุทรแห่งการลืมมายังความจำของฉันท ฉันทเคยคุ้นกับที่นี่ เคยได้รับความสุขที่นี่ ฉันทกับลดาเคยสัญญาว่าจะแต่งงานกัน

ทว่าทำไมฉันทจากเธอไป

ฉันทสำรวจสิ่งต่าง ๆ อีกครั้ง เพื่อสิ่งใดส่งคลื่นคำเฉลยมาให้ แต่ไม่เจอ

เสียงลดาทำของตกในครัว ฉันทไปชะเง้อที่มุมลิ้นห้องเย็บผ้ากับห้องนอน

“เป็นอะไรี่เปล่าครับ”

“เปล่าค่ะ”

รู้สึกเหมือนเธอสะอื้น ดันลึกลงก่อนตัดสินใจเดินไปในครัว เห็นภาพถ่ายตัวฉันในกรอบโลหะบนหัวเตียง ขณะผ่านห้องนอน เธอทำกาน้ำต้มน้ำดื่ม กำลังกुकเข้าเช็ดน้ำหกเลอะพื้น

“ขอโทษนะคะ ฉันมัวซุ่มซ่าม คุณต้องคอยนาน” เธอรีบยื่นขัน หันหลังให้ฉัน ขึ้นการองใต้ก๊อกลงล้างจาน มือเธอสั่น

“ผมช่วยนะครับ” ฉันฉวยกาน้ำมือเธอ เปิดน้ำก็ออกใส่ จุกไม้ขีด ติดเตาแก๊ส ยกกาตั้งบนเตา กาน้ำไม้ขีดหัก เร็วราวข้างเดา ลวดจุกไม้ขีด แต่มือสั่นจุกไม้ขีดแล้วปักไปถูกกาน้ำ

“คุณไม่เป็นไรใช่ไหม” ความอาทรของฉันมีต่อเธอเสมอ

เธอส่ายหน้า พยายามยิ้ม แต่ทำไม่ได้ โผมาร้องไห้ละล้าละลักกับอกฉัน

“คุณมาที่นี้จริง ๆ ฉันไม่ได้ฝันไป”

ฉันกระซิบ “คุณไม่ได้ฝัน” กอดกระซิบร่างบอบบางอย่างจะให้แน่ใจว่าฉันเองก็มิได้ฝัน

ไอน้ำพวยพุ่งจากกาน้ำเดือดบนเตา

ฉันสูบบุหรี่ (ลิ้มทิ้งไว้ตั้งแต่มานั้นที่หนที่สุดท้าย) หน้าโต๊ะเครื่องแป้งในห้องนอน ลวดล้างจานอยู่ในครัวภายหลังให้ฉันกินข้าว คืมกาแฟ อาบน้ำ สระผม

ผมของฉันสั่นทำความสะอากง่าย แต่เธอไม่ยอมให้ฉันสระเอง ฉันนุ่งผ้าขาวม้าที่บนม้านั่งให้เธอสระผมให้ ฉันต้องการรู้คำตอบ “บอกได้ไหม ผมจำไม่ได้ ทำไมผมไปจากที่นี่ ไม่คูแล ปล่อยให้คุณอยู่คนเดียว”

เธอเทแชมพูลงบนหัวฉันอย่างนุ่มนวล “คุณถูกทางบ้านบังคับให้สมัครเป็นทหาร กีดกันไม่ให้เกี่ยวข้องกับช่างตัดเสื้อยากจนเป็นเด็กสาวกำพร้าอย่างฉัน ฉันคือเอง ลอบไปหาคุณที่กองทหารทุกวัน วันไหน ไม่ได้รับอนุญาตให้พบกัน ฉันเกาะรั้วลวดหนามคูคุณฝึกในสนามทุกคืน ฉันสวดวิงวอนอย่าให้เด็กหนุ่มที่ฉันรักต้องเป็นทหารฆ่าคน อย่าให้ความสุภาพอ่อนโยนมีเมตตาของเขาแปดเปื้อน คำร้องขอของฉันไม่เกิดผล วันหนึ่ง คุณถูกส่งไปประจำหน่วยรบพิเศษเพื่อฆ่าฝ่ายตรงข้ามของรัฐบาล...”

ลดาถอนใจหม่นหมอง ฉันอาครุ

เธอเล่าต่อ “เสลิกอปเตอร์นำคุณไปลับตา ฉันร้องไห้กระทั่งโลกสลาย รู้สึกตัวอีกทีนอนอยู่ในโรงพยาบาลชายวัยกลางคนใจดีคนหนึ่งพาไป เขาบอกว่าฉันสลบ ลวดหนามตำฝ่ามือเลือดไหลไม่หยุด จากนั้น ไม่มีข่าวของคุณถึงฉันเลย”

“ผมเสียใจ”

“ฉันจะล้างแชมพูออก กลับตานะคะ” เธอฝืนพูดร่าเริง ตักน้ำรดหัวของฉัน

ฉันหลับตาแล้วเปิดเปลือกตาถูกระงะกหน้าโต๊ะเครื่องแป้ง ดวงหน้ารูป ขอบตาชำเขี้ยวคล้ำ ตัวหนังสือ “มาร์ลโบโร” บนซองบุหรี่กลับข้างในกระจก

ลดาหอบผ้าห่ม พุก หมอน มาปูที่พื้นข้างเตียง เธอเพ่งอบน้ำเสร็จ ประแป้งหอมละมุน

“คุณนอนบนเตียงนะคะ ฉันจะนอนตรงนี้”

“คุณนอนบนเตียงเถอะ ผมนอนตรงนี้ได้” ฉันหีบหมอนมาถือ

เธอไปนอนตะแคงห่มผ้าบนเตียง ปิดคาน้ำแข็งราวจมความหลับในทันใด ฉันปิดไฟจุดนุหรี่สูบอย่างเหงา ๆ แสงนุหรี่สีแดงวอมแวม ครั้นมันมอด ห้องนอนในบ้านเล็กทรุดโทรมเป็นของสีน้ำเงินขามค่าคืนสี่เดือน

นานแล้ว ฉันไม่เคยนอนหลับ คุณผู้ตัวสั้นในความมืด หวาดกลัวคนสวมชุดกับหมวกขาวใจร้ายชอบจับพวกเรานั่งเก้าอี้ไฟฟ้า^(๖) ในสถานที่ซึ่งฉันจกมา และภาพวิญญูณคนตายนับร้อยตามหลอกหลอนทุกคนถูกยิงด้วยปืนกล อูซี่หัวสมองกระจาย

ทว่าคืนนี้ ฉันหลับเพราะเหนื่อยล้า ก่อนสติขาดฉวยปลุกให้ตื่น ลคานั่งทับเพียบบริมฟูกมือหนึ่งถือไม้ขีดไฟ ชูเหนือคางหน้าของฉัน แววดาเธอมองมาสะท้อนในเปลวไม้ขีดไฟ ช่างแสนเศร้า

“ฉันไม่ตั้งใจทำให้คุณตื่น”

“นอนไม่หลับหรือครับ”

“ฉันอยากจกจกคางหน้าของคุณตลอดไป” เธอร้องไห้อีก

ฉันเป่าไม้ขีดดับ “เคียวใหม่มี” โนมัตว์เธอมาใกล้ “อย่าร้องไห้ ผมจะอยู่ที่นี้ ไม่ไปไหน”

ฉันจูบเข้าน้ำตาให้เธอ เมื่อริมฝีปากฉันจะประทับบนริมฝีปากเธอ ลกาสะอื่น แข็งขัน ผลักฉันออกห่าง แต่แล้วก็โอนอ่อน จูบคอบฉันอย่างดุคิมป์นเศร้า

เมื่อรุ่งเราเบียดเข้าหากันแนบชิด ความแปลกหน้าหายไป ความรักรุ่มร้อนเชือกเข็นไหลเวียนถ่าพ่น หลลอคเลื้อยหล่อเลี้ยงหัวใจของคนหนึ่งถึงคนหนึ่ง

ควงควาวเจ็ดจร้ศคู่พระจันทร์บนฟ้า

ฉันซอื้นอุ้มเธอขึ้นไป เธอโอบแขนรอบคอฉันแน่น ฉันปลอบว่าไม่ต้องวิตก เพียชคปีกพาเธอลัดเลาะกลุ่มควาว จากควงนี้ไปควงนั้น ลคเลี้ยวหมู่ยอคคัก จากหลังนั้นมาหลังนี้

ขามนี้ สวยงาม แม่น้ำส่องประกายกับฟอสฟอรัสใต้สะพานเบื้องล่าง ทุกสิ่งคล้ายปริคาโสมนัสไปกับรักของเรา ผุ่นกฟลามิงโกในสวนสัตว์เงื่องหงอยคืดถึงบ้านของมันที่แอฟริกาซึ่งผกคอสลอนร้องเพลง แมลงเรืองแสงพรางพราวบนเรือนผมหึงสาว

ฉันบินโฉบต่ำจนปลายเท้าเปลือยของเธอสัมผัสผิวหนัง เธอหายใจหน่วงหนัก วงแขนรอบคอฉันยิ่งรัดแน่น ขณะฉันบินวกพุ่งขึ้นไปควงจันทร์

ณ ที่นั้น เป็นสุขล้ำลึก

เราหลับไปในวงแขนของกันและกัน

ระยะเวลา ระดับอุณหภูมि เป็นสาเหตุการหลอมละลายของสสาร ฉันพยายามเห็นขวรั้งความสุขล้ำลึกให้ยาวนาน ชั่ววันรันคร มีอดฉันไขว่คว้าความว่างเปล่า ฉันจ้วเจยลิมดา

เช้าแล้ว

ลดาไม่ได้นอนอยู่ข้าง ๆ บนฟูก

ฉันคู้ที่เตียง ไม่เห็น เจียหูฟังเสียงด้านนอก ไม่ได้ยิน

เธออยู่ไหน

ไปหาในครัว ในห้องน้ำ ไม่มี หัวใจฉันกระตุก

ร้องเรียกเธอ ๒ ครั้ง

ไม่ขานตอบ

ฉันวิ่งไปห้องเข็มนา จักรเข็มนา “ซิงเกอร์” เก่าแก่ สายวัด หลอดค้าย กรรไกร คินสอเข็มนา ทุกอย่างอยู่เหมือนเดิม (ยกเว้นผ้าสีฟอง^(๑)) สีขาวซึ่งลดาเข็มนาไว้เมื่อคืน คอนนี่ ไม่อยู่บนจักรไม่รู้อยู่ที่ใด) แก้อีชวามุนวมตีเหลืองขาแกล..

แล้วฉันก็หัวเราะเขาะขันความขวยอ่อนหวานไหวง่ายของตนเอง เธออยู่นั้น ข้างกระจกเงาบานใหญ่ สวมชุดแต่งงานผ้าสีฟองสีขาว เธอยิ้มหวานซึ่ง ทำท่าถอนหายใจ ก่อนหมุนตัวไปรอบ ๆ ประหนึ่งให้ฉันชื่นชมความงามสะพร้งของเธอกลางแสงแดดขามเช้า

ฉันกระพริบตาปรับความคมชัดของเลนส์แก้วตา แต่พลันฉันมองไม่เห็นลดา เห็นเพียงชุดแต่งงานผ้าสีฟองสีขาวแขวนบนเสาเหล็ก ฉันปราศไปดึงมันลงอย่างรุนแรง หันรหันขวางดูจคนหลงทาง ในโลกที่ไม่เคยไป

เธออยู่ไหน

ขอรัก

อย่าล้อเล่นกับฉันอย่างนี้เลย

เมืองมีแต่เรื่องโหดร้ายและโศกสลด ไม่สนุกเบิกบางอย่างฉันคิด หากเธอไม่อยู่ ใครเล่าจะเยียวยาผลความปวดร้าวของฉัน ใครเล่าจะสรรผมให้ฉัน ขจัดความกลัวให้ฉันนอนหลับ

ฉันอยากร้องเรียกเธอ ทว่าเกรงเสียงตอบจะเป็นความเจ็บเช่น ๒ ครั้งแรก จึงเปลี่ยนใจย้อนไปห้องนอน กลิ้งกาย กลิ้งผม หอมละมุนของเธอยังติดหอมอน ชุดนอนกับเสื้อกางเกงชั้นในของเธออยู่ใต้ผ้าห่ม บนพูกมีรอยเลือดกับจดหมายฉบับหนึ่ง ฉันรู้ว่าลดาไปแล้วและจะไม่กลับมา

เส้นค้ายซึ่งยึด โยงฉันไว้กับโลกนี้ขาด ส่วนปลายปลิวแยกจากกันอย่างเฉิววาคาย

ในจดหมายบอกว่าเธอไปทิศตะวันตกตามคำสั่งท่านผู้นำ

ฉันลูปเลือดยเลือดยแห่งความบริสุทธิ์ของเธอด้วยนิ้ว

มันแห้ง...

หมายเหตุผู้เขียน

๑. “ฉันไม่ใช่คนที่นี่และไม่ใช่คนที่อื่นใดด้วย...” มาจากนวนิยาย “คนนอก” ของอัลแบร์ กามู แปลเป็นภาษาไทยโดยอำพรธม โอตระกูล
๒. เดวิด โบวี นักร้อง นักดนตรี นักแต่งเพลง ชาวอังกฤษ เป็นคนบุกเบิกการนำรูปแบบละครเวทีผสมผสานกับการแสดงดนตรีร็อก
เพลง Life on Mars บรรยายความอ้างว้างแปลกแยกของชีวิตในเมืองใหญ่
๓. อูซึเป็นปืนกลขนาดกระตักรดผลิตในประเทศอิสราเอล นิยมใช้ในหน่วยล่าสังหารหรือปฏิบัติการพิเศษของหลายประเทศ (รวมทั้งไทย)
๔. แสมเบอร์เกอร์คืออาหาร “เร่งด่วน” ชนิดหนึ่ง ไม่มีคุณค่าด้านโภชนาการ (ไขมันสูง) ประกอบด้วยเนื้อสัตว์ทอด มะกอก หอมใหญ่ แดงกวา ผักกาดหอม เนยแผ่น พริกหวาน มะเขือเทศ ฯลฯ สอดไส้ในขนมปังกลมผ่าครึ่ง ดันตำหรับอยู่ใอเมริกาแล้วแพร่หลายกลายเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญทันสมัยใน

วัฒนธรรมการกินของคนเมืองในประเทศต้องการพัฒนาไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมทั่วโลก แม้ในประเทศจีน

๕. ทางโก้คือจังหวัดสกลนครของนายละติน ได้รับการชื่นชมจากหนุ่มสาวสังคมเมืองไทยกว้างขวางเมื่อ ๓๐-๔๐ ปีก่อน ปกติ มักเป็นการเดินคู่ระหว่างชายหญิง หญิงชราในเรื่องเดินคนเดียวกลางฝนได้ชายคาเฉลียงตึก จึงทำหน้าที่เหมือนกำลังเดินกับสามีล่องลับไปแล้วของเธอ (สื่อความรู้ศึกโศกหาความหลังแสนสุขซึ่งไม่หวนคืน)
๖. การจับนั่งเก้าอี้ไฟฟ้าเป็นวิธีหนึ่งของการบำบัดอาการกล้ามเนื้อของผู้ป่วยโรคจิต ทว่าผู้ป่วยจะเจ็บปวดมาก
๗. ซีฟองคือผ้าเนื้อบางเบา คุณภาพปานกลาง

เรื่องสั้นเรื่องนี้อุทิศให้กับไซโฟลิส นักเขียนบทละครชาวกรีก มีชีวิตอยู่ช่วง ๔๕๖-๔๐๖ ปี ก่อนคริสตกาล เป็นผู้เขียนบทละครโศกนาฏกรรมอมตะ ๗ เรื่อง และประชาชนทุกคนที่ขมขื่นกับการพัฒนาประเทศโดยมุ่งความเจริญทางวัตถุ (ตามแบบตะวันตก) เพียงอย่างเคียว คอนเขียนเรื่องนี้ ผมมีภาพหนึ่งติดในหัวตลอด ภาพชายหนุ่มผอมผู้หมดสิ้นทุกสิ่งที่ผูกพันเขาไว้กับโลก ตกตึกลงมาดาชบนถนนเบื้องล่างขณะเกิดพายุจัดในเช้าเจ็ดวันอาทิตย์ ร่างในชุดเสื้อยืดคอกลม กางเกงผ้าดิบหลวมสีตุ่น ไม่สวมรองเท้า นอนจมแอ่งเลือดสีแดง ไม่มีใครสนใจรับรู้ หม่าหิวจรจัดเข้าแตะเต็มแต่ต้องหลังวังหนืออย่างรวดเร็ว ไม่อาจทนกลืนทารุณของความทุกข์

บทส่งท้าย

ฝูงนกกระจอกซึ่งฉันพบเมื่อเช้าวันบินมา ฉันขอไปกับมัน ไม่มีประโยชน์จะอยู่ที่นั่นบนโลกนี้แล้ว มันหุดรอรอ ฉันบินออกทางช่องลม บัดคลหายจากทิศตะวันตกพัดปะทะกระแบริ้วกราด ฉันชวนเซ ทรงตัวในอากาศไม่ได้ ร่วงสู่พื้น ปีกของฉันหนักอึ้งด้วยความทุกข์ของตัวเองและของผู้คนบนเส้นทางที่ฉันบินผ่าน

ทินกร หุตางกูร. นกในพายุตะวันตก. ไรเตอร์ แม็กกาซีน. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔ ฉบับที่ ๓๗ (พฤศจิกายน-ธันวาคม) ๒๕๓๘ : ๘๘-๑๐๑.

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวศศิธร ยากรณ์ เกิดวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๑๖ จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๓ จากโรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท ปีการศึกษา ๒๕๓๑ ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๓๓ เข้าศึกษาที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๓๗ ศึกษาในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ระหว่างศึกษาทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ สอนวิชาภาษาไทยที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เป็นเวลา ๑ ปี